

Transport in cijfers

editie 2009

Transport en Logistiek Nederland
Boris Pasternaklaan 22, Postbus 3008, 2700 KS Zoetermeer
Telefoon 079-3636111, fax 079-3636200, e-mail info@tln.nl, internet www.tln.nl

© 2009 Transport en Logistiek Nederland

Niets uit deze uitgave mag worden vermenigvuldigd en/of openbaar gemaakt d.m.v. druk, fotokopie, microfilm of op welke wijze ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van Transport en Logistiek Nederland.

De gegevens in deze brochure berusten op de situatie per november 2009.
Hoewel de uiterste zorgvuldigheid is betracht bij het samenstellen van Transport in cijfers, wordt aansprakelijkheid voor eventuele onjuistheden door Transport en Logistiek Nederland niet aanvaard, noch aansprakelijkheid voor schade, van welke aard dan ook, die het directe of indirecte gevolg is van handelingen en/of beslissingen die (mede) gebaseerd zijn op de informatie in Transport in cijfers.

Voorwoord

Wat had ik graag positieve cijfers over de transport en logistiek sector willen laten zien. Maar helaas, er valt economisch gezien weinig positiefs te melden.

De Nederlandse transportsector is buitenproportioneel hard geraakt door de gevolgen van de wereldwijde kredietcrisis en de recessie waarin Nederland dit jaar verkeert.

In 2007 was er nog een tekort aan transportcapaciteit. Halverwege 2008 sloeg dat tekort om in een overschot. Onze economie werd instabiel, consumenten verloren hun vertrouwen en veel producten vonden opeens geen aftrek meer. De industriële productie en handel stagneerden en de bouwproductie liep hard achteruit. Het gevolg: transportopdrachten bleven uit.

Daar staan we dan met onze pas aangeschafte nieuwe, schone vrachtauto's. Overcapaciteit van zowel mankracht als van transportmaterieel. Een hevige concurrentiestrijd barst los. Gedwongen door de economische omstandigheden of op indringend 'verzoek' van opdrachtgevers zijn vrachtprijzen verlaagd, met negatieve rendementen als gevolg.

In dit exemplaar van 'Transport in cijfers' kunt u zelf zien wat het geraamde rendement voor 2009 zal zijn. Voor zowel het binnenlandse als het internationale vervoer valt het rendement historisch laag uit. Niet vreemd dat het aantal faillissementen in de transportsector dit jaar ten opzichte van 2008 is verdubbeld.

Is dit werkelijk het risico, dat gewoon bij ondernemen hoort? Ik vraag het me af. Als dienstensector moet je nu eenmaal je klanten kunnen bedienen. Als klanten om meer wielen vragen, dan heb je daar als transporteur voor te zorgen. "Voor jou duizend anderen" is een kreet die menig transport-ondernemer dit jaar te horen heeft gekregen.

Door de wereldwijde recessie zien we dat Lidstaten teruggrijpen op protectionistische maatregelen. Cabotage wordt sterk aan banden gelegd, nieuwe rijverboden worden geïntroduceerd onder het mom van milieu-bescherming. Als internationaal vervoerland bij uitstek, treft dit soort maatregelen Nederlands transportbedrijven hard.

Hoe dan ook, we zullen er ons doorheen moeten slaan. Wachten op een betere stemming van de consument en wachten totdat onze economie weer aantrekt. Maar tijdens het wachten moeten transportbedrijven voorlopig de kosten gewoon blijven betalen, stilstand of niet, het leven gaat gewoon door. Medelijden vragen wij niet, maar een klein beetje begrip, daar zijn wij al heel blij mee.

Alexander Sakkers
Algemeen Voorzitter
Transport en Logistiek Nederland

Inhoudsopgave

pagina

Voorwoord	1
Bedrijfstak	
1 Verdeling aantal transportbedrijven per 2-cijferig postcodegebied	7
2 Aantal bedrijven in het wegvervoer	8
3 Aantal binnenlandse vergunningbewijzen per bedrijf	9
4 Aantal buitenlandse vergunningbewijzen per bedrijf	9
5 Aantal bedrijven en vergunningbewijzen naar provincie en grootteklasse	10
6 Mutaties in het aantal transportbedrijven	10
7 Vergunningbewijzen verdeeld naar grootteklasse bedrijven	11
8 Ontwikkeling aantal bedrijven naar grootteklasse	12
9 Ontwikkeling faillissementen wegvervoer	12
10 Ontwikkeling ziekteverzuim bedrijfstakken in Nederland	13
11 Vacaturegraad beroepsgoederenvervoer over de weg	13
12 Vacaturegraad chauffeurs beroepsgoederenvervoer over de weg	14
13 Vacaturegraad niet rijdend personeel beroepsgoederenvervoer over de weg	14
14 Ontwikkeling transportondernemers vertrouwen	15
15 Werkzame personen per bedrijfstak	15
16 Ontwikkeling arbeid en financiële gegevens transportbedrijven	16
17 Productiebenadering van het BBP per bedrijfstak	17
18 Aandeel werkzame vrouwen per categorie transportbedrijf	17
Materieel	
19 Motorvoertuigenpark per bouwjaar	18
20 Leeftijdsklasse-indeling personenauto's en bestelauto's	18
21 Leeftijdsklasse-indeling vrachtauto's en trekkers	19
22 Ontwikkeling motorvoertuigenpark	20
23 Laadvermogen van vrachtauto's	20
24 Laadvermogen van bestelauto's	21
25 Voertuigkilometers in Nederland	22
26 Ontwikkeling vrachtauto's met een digitale tachograaf	22
27 Aanhangwagens en opleggers naar leeftijd en laadvermogen	23
28 Verkopen vrachtauto's naar merk	23
29 Verkopen bestelauto's naar merk	24
30 Verkopen zware vrachtauto's in Europa	24
31 Motorvoertuigenpark in Europa	25
32 Verkopen zware vrachtauto's naar diverse landen en merk	26
33 Diefstallen voertuigen	26
Vervoersstromen	
34 Modal-split binnenlands goederenvervoer	27
35 Aandeel modaliteiten naar goederensoort	27
36 Prestaties binnenlands wegvervoer	28
37 Aandeel binnenlands beroeps en eigen goederenvervoer over de weg	28
38 Gemiddelde afstand per binnenlandse rit	29
39 Gemiddelde afstand per binnenlandse rit, naar goederensoort	29

	pagina
40 Binnenlands wegvervoer naar provincie lading en lossing	30
41 Prognose binnenlands goederenvervoer over de weg	30
42 Binnenlands wegvervoer naar goederensoort	31
43 Binnenlands en internationaal wegvervoer naar goederensoort	32
44 Gemiddelde ritafstand per provincie	32
45 Nederlandse handel	33
46 Nederlandse handel en wegvervoer met EU-lidstaten	34
47 Ontwikkeling binnenlands goederenvervoer per vervoermodaliteit	35
48 Goederenvervoer over de weg, Nederlandse en buitenlandse kentekens	35
49 Aandeel buitenlandse transportbedrijven in internationaal wegvervoer per land	36
50 Modal-split grensoverschrijdend goederenvervoer	37
51 Modal-split grensoverschrijdend goederenvervoer naar goederensoort	37
52 Prestatie grensoverschrijdend wegvervoer	38
53 Gemiddelde afstand per internationale rit	39
54 Grensoverschrijdend wegvervoer naar goederensoort	40
55 Gemiddelde afstand bilateraal beroeps- en eigen wegvervoer	40
56 Grensoverschrijdend beroeps en eigen goederenvervoer over de weg	41
57 Grensoverschrijdend wegvervoer naar landenrelatie	42
58 Bilateraal wegvervoer	43
59 Bilateraal wegvervoer Midden en Oost Europa	43
60 Totaal beroepsvervoer over de weg	44
61 Prognose internationaal (bilateraal) goederenvervoer over de weg	44
62 Contingenten Nederlandse vergunningen	45
63 Samenstelling goederenvervoer binnen, van en naar Nederland	45
64 Verhouding binnenlands en internationaal wegvervoer door EU-lidstaten	46
65 Vervoerd gewicht binnenlands wegvervoer naar afstand	46
66 Grensoverschrijdend wegvervoer naar afstandsklasse	47
67 Gemiddelde afstand per grensoverschrijdende rit naar goederensoort	47
68 Grensoverschrijdend wegvervoer naar en vanuit Duitsland	48
69 Wegvervoer naar en vanuit diverse landen naar goederensoort	50
70 EU-25 handel met buurlanden, verdeeld naar goederenwaarde per modaliteit	51
71 Duits internationaal wegvervoer naar landenrelatie	51
72 Bilateraal wegvervoer op Duitsland naar deelstaat	52
73 Cabotagevervoer in Duitsland, uitgevoerd door deelnemende landen	52
74 Duits binnenlands en grensoverschrijdend wegvervoer	53
75 Vergelijk indicatoren voor wegvervoer Nederland-Duitsland	53
76 Dagelijks aantal vrachtautoritten in, op en door Duitsland	54
77 Vrachtautoritten naar, vanuit, in en door Duitsland per land	54
78 Grensoverschrijdend wegvervoer naar en vanuit het Verenigd Koninkrijk	55
79 Grensoverschrijdend wegvervoer naar en vanuit België	56
80 Bilateraal wegvervoer op België naar provincie	56
81 Grensoverschrijdend wegvervoer naar en vanuit Italië	57
82 Grensoverschrijdend wegvervoer naar en vanuit Spanje	57
83 Grensoverschrijdend wegvervoer naar en vanuit Frankrijk	58
84 Bilateraal wegvervoer op Frankrijk naar departement	59
85 Aantal vrachtauto's per grensovergang in Alpengebied	60

	pagina	
86	Vervoer van, naar, door en in Zwitserland	60
87	Wegvervoer via Eurotunnel en ferry via het Kanaal	61
88	Ontwikkeling wegvervoer via het Kanaal	61
89	Aandelen in het goederenvervoer over de weg in de EU	62
90	Goederenvervoer naar vervoerswijze in Europa	63
91	Modal-split binnenlands vervoer in de EU	63
92	Cabotagevervoer binnen Europa door deelnemende landen	64
93	Cabotagevervoer binnen Europa in deelnemende landen	64
94	Totale vervoerprestatie diverse landen	65
95	Goederenoverslag Hamburg-Le-Havre-range	65
96	Ontwikkeling goederenoverslag Hamburg-Le-Havre-range	66
97	Containervervoer per modaliteit naar en vanuit Rotterdamse haven	66
98	Internationaal vervoer naar en van Rotterdamse haven	67
99	Vervoerd gewicht binnenlands wegvervoer per EU lidstaat, per inwoner	67
100	Europees weg/railvervoer	68
101	Internationaal weg/railvervoer naar afstand	68
102	Aandeel technieken in Europees weg/railvervoer	69
103	Aandeel technieken in Europees weg/railvervoer naar soort vervoer	69
104	Weg/railvervoer naar land	70
105	Goederenvervoer per binnenvaart in Nederland	71
106	Goederenvervoer per binnenvaart in EU	71
107	Nederlands goederenvervoer per spoor	72
108	Goederenvervoer per spoor in EU	72
109	Nederlands short sea-vervoer naar land	73
110	Ontwikkeling Nederlands short sea-vervoer naar land	73
 Bedrijfseconomie		
111	Opbouw kostprijs wegvervoer	74
112	CAO-uurloon wegvervoer	74
113	Arbeidskosten in de industrie in diverse landen	75
114	Dieselpompprijs gemiddeld per jaar in Nederland	76
115	Kostenniveau binnenlands vervoer per deelmarkt	76
116	Pompprijs liter dieselolie	77
117	Accijns en overige heffingen op dieselolie	78
118	Tankgedrag transportbedrijven	79
119	Ontwikkeling prijs diesel in diverse landen	79
120	Pompprijs dieselolie in diverse landen	80
121	Vergelijking loonkosten chauffeurs in diverse landen	80
122	Accijns dieselolie in de EU	81
123	Accijnsheffing op dieselolie in diverse landen	82
124	Motorrijtuigenbelasting van zware vrachtautocombinatie	83
125	Belasting en afdrachten voor een vrachtautocombinatie	83
126	Logistieke kosten in Europa	84
127	Kosten- en vrachtprijsniveau binnenlands wegvervoer	84
128	Rentabiliteit binnenlands wegvervoer	85
129	Verdeling bedrijven naar behaalde resultaat binnenlands wegvervoer	85

	pagina	
130	Ontwikkeling rentabiliteit fysieke distributie	86
131	Vrachtprijs wegvervoer, reëel en nominaal	86
132	Kostenniveau grensoverschrijdend wegvervoer voor aantal landen	87
133	Rentabiliteit grensoverschrijdend wegvervoer	88
134	Rentabiliteit grensoverschrijdend wegvervoer naar enkele specialisaties	88
135	Rentabiliteit binnenlands wegvervoer naar bedrijfsgrootteklasse	89
136	Rentabiliteit internationaal wegvervoer naar bedrijfsgrootteklasse	89
137	Verdeling bedrijven naar behaalde resultaat internationaal wegvervoer	90
138	Omzet goederenvervoer over de weg	90
139	Omzetverdeling transportbedrijven naar activiteit	91
140	Omzetverdeling transportbedrijven naar grootteklasse	91
141	Transportbedrijven met eigen werkplaats en RO contract	92
142	Effect liberalisatie op wegvervoer in de USA	92
143	Gebruik van softwaretoepassingen bij transportbedrijven	93
144	Gebruik routeplanner bij transportbedrijven	93
145	Soort tracking & tracing systeem bij transportbedrijven	94
146	Gebruik ritplanningspakket bij transportbedrijven	94
147	Gebruik boordcomputer bij transportbedrijven	95
148	Gebruik navigatiesysteem bij transportbedrijven	95
Infrastructuur		
149	Gemiddeld aantal motorvoertuigen per uur, per telpunt en per dag	96
150	Files met bijbehorend startuur per dag	96
151	Intensiteit vrachtverkeer op hoofdwegenet	97
152	Aantallen motorvoertuigen, voertuigkilometers en autosnelweggebruik	98
153	Verkeersintensiteit op hoofdwegen	98
154	File top-20	99
155	Overzichtskaart filezwaarte per provincie	99
156	Voertuigkilometers per rijkswegkilometer per provincie	100
157	Gemiddelde verkeersintensiteit vrachtverkeer en overig verkeer per provincie	100
158	Filemeldingen per provincie per motorvoertuig	101
159	File top-20 op basis van economische schade vrachtverkeer	101
160	Overzicht filemeldingen naar oorzaak	102
161	Fileduur per dagsoort	102
162	Files door vrachtauto's	103
163	Bodemgebruik in Nederland	103
164	Gemiddelde verkeersintensiteit op het Nederlandse hoofdwegenet	104
165	Telpunten op autosnelwegen met het meeste vrachtverkeer	105
166	Infrastructuur in Europa	106
167	Ontwikkeling Rijksinkomsten uit wegverkeer	107
168	Rijksinkomsten uit wegverkeer	107
169	Rijksuitgaven aan verkeersvoorzieningen	108
170	Ruimtebeslag bij vervoer over spoor of weg	108
171	Beheers- en onderhoudskosten infrastructuur	109
172	Groei park personenauto's, bestelauto's en vrachtauto's	109
173	Indicatie toltarieven personen- en vrachtauto's in diverse landen	110

Milieu

174	Energieverbruik en emissies door het wegverkeer	111
175	Luchtverontreiniging, emissies door alle bronnen	112
176	Verdeling CO ₂ -uitstoot	117
177	Verdeling NO _x -uitstoot	118
178	Verdeling SO ₂ -uitstoot	119
179	Verdeling PM10-uitstoot	120
180	Emissies motorvoertuigen binnen en buiten de bebouwde kom	121
181	Reductie NO _x in diverse landen	121
182	Vergelijk naar voertuig grootte van ruimtebeslag en brandstofverbruik	122
183	Gestelde Euronormen aan reductie van vrachtauto's	122
184	Emissies door vrachtauto's	123
185	Verdeling CO-emissie in Nederland	123
186	CO-uitstoot door Nederlanders	124
187	NO _x -uitstoot door Nederlanders	124
188	Emissies verkeer en vervoer	125
189	Emissie CO in lange afstandvervoer containers	126
190	Emissie NO _x in lange afstandvervoer containers	126
191	Emissie CO in bulkvervoer over lange afstand	127
192	Emissie NO _x in bulkvervoer over lange afstand	127
193	Euronormen uitlaatgassen	128
194	Indicatieve geluidsnormen	128
195	Diesilverbruik naar grootte voertuig en laadvermogen	129
196	Beladingsgraad van afstand en inhoud grensoverschrijdend vervoer	130
197	Schaduwrijzen emissies binnen en buiten bebouwde kom per kilogram	130
198	Maximale marginale maatschappelijke kosten per kilometer	131
199	Maximale marginale en integrale kostentoerekening per kilometer	131
200	Maximale marginale kosten en integrale inkomsten	132
201	Indicatie effecten van hogere marginale heffingen en efficiëntie op kostenstijging	132
202	Bezettingsgraad van afstand en inhoud naar land	132
203	Nederlands vrachtautopark naar milieuklasse	133

Verkeersveiligheid

204	Aantal verkeersdoden naar leeftijd en wijze van verkeersdeelname	134
205	Aantal verkeersgewonden naar leeftijd en wijze van verkeersdeelname	134
206	Betrokkenheid bestel- en vrachtauto bij verkeersslachtoffers	135
207	Verdeling doden niet natuurlijke oorzaak naar oorzaak	135
208	Bij verkeersongevallen betrokken voertuigen	136
209	Betrokkenheid voertuigen, voetgangers, dieren en objecten naar soort slachtoffer	136
210	Aantal verkeersdoden per land	137
211	Verkeersprestatie en slachtoffers van ongevallen waarbij vrachtauto betrokken	137
212	Trends in verkeersslachtoffers, wagenpark, kilometers, bevolking en intensiteit	138
213	Verkeersslachtoffers per provincie	139
214	Verkeersdoden naar leeftijdsklasse-categorie en bevolking	139
215	Verkeersdoden bij ongevallen met vrachtauto's naar verkeersdeelname	140
216	Verkeersdoden bij rechtsafslaande vrachtauto's	140
217	Verkeersslachtoffers per 100.000 inwoners per provincie	141
218	Aantal voertuigen betrokken bij verkeersongevallen	141

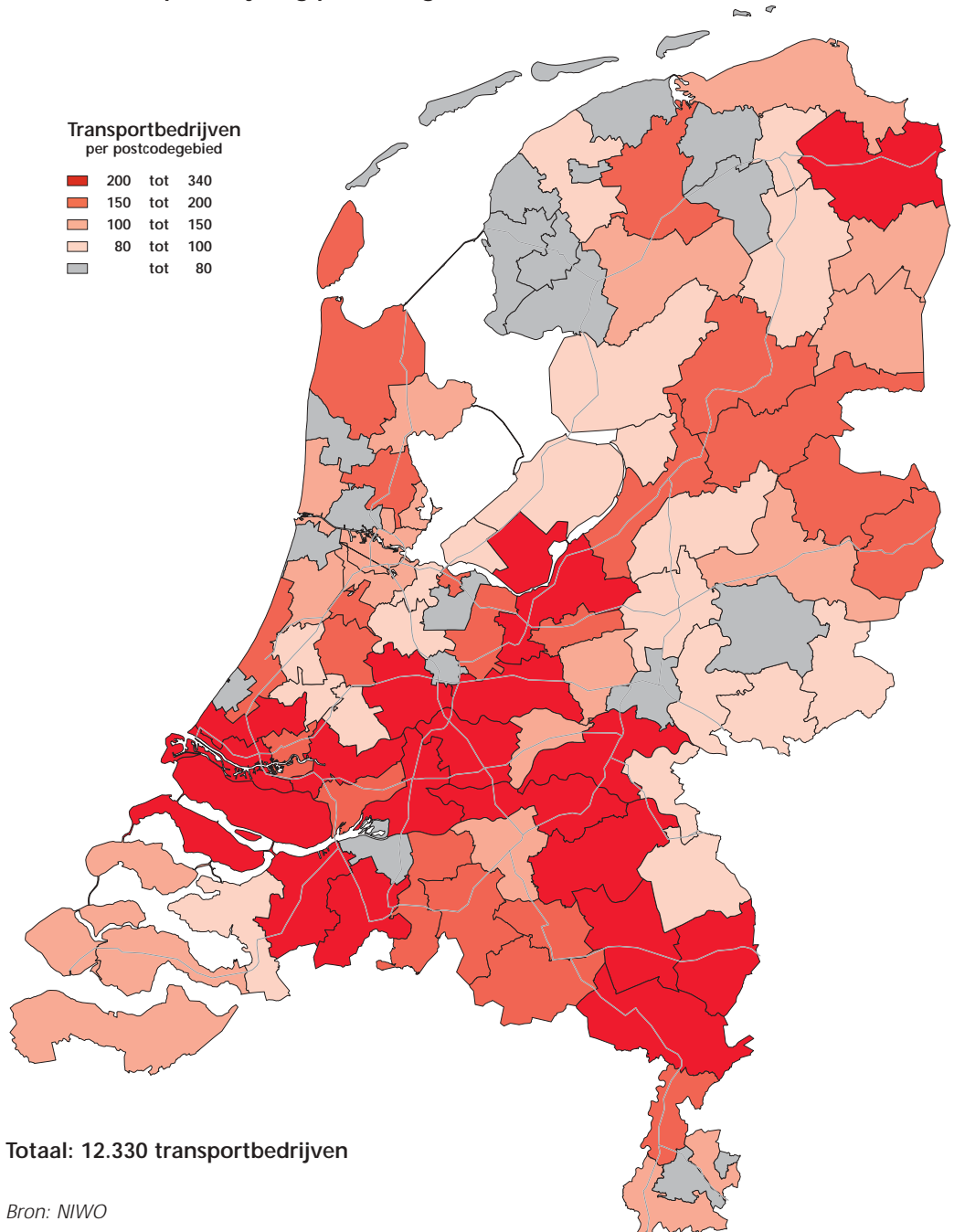

Bedrijfstak

Concentratie bedrijven in midden en zuid Nederland

1

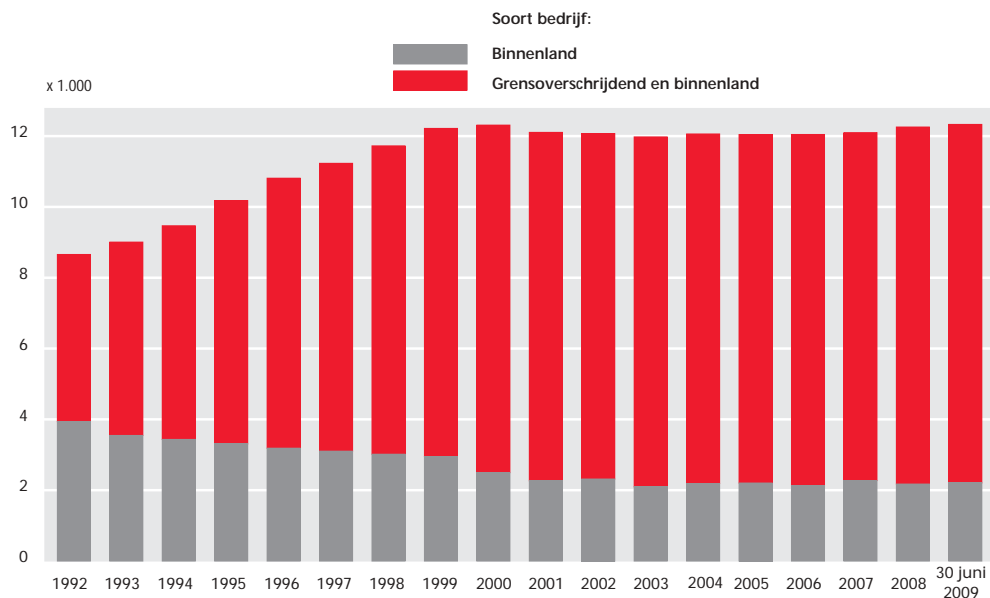
Aantal transportbedrijven in beroepsgoederenvervoer over de weg in Nederland per 2-cijferig postcodegebied (2009)

Sinds 2000 geen stijging

2

Aantal bedrijven in het beroepsgoederenvervoer over de weg in Nederland (1992-2009)

	Aantal bedrijven-	Waarvan grensoverschrijdend	Aantal binnenlandse vergunningbewijzen	Aantal Euro vergunningbewijzen
1992	8.657	4.722	75.938	34.879
1993	9.006	5.460	77.635	37.981
1994	9.468	6.034	79.941	40.783
1995	10.178	6.872	84.312	44.751
1996	10.811	7.625	87.616	47.670
1997	11.231	8.129	91.871	50.994
1998	11.724	8.708	95.875	54.497
1999	12.217	9.267	100.641	58.089
2000	12.310	9.815	102.929	65.015
2001	12.105	9.840	104.204	68.237
2002	12.072	9.757	105.182	68.918
2003	11.977	9.882	103.907	69.991
2004	12.060	9.872	104.456	71.404
2005	12.044	9.842	104.027	71.515
2006	12.046	9.924	107.067	74.614
2007	12.098	9.826	109.732	75.240
2008	12.256	10.083	112.745	78.539
30-6-2009 ¹⁾	12.330	10.124	107.395	98.854

1) Op 1 mei 2009 is de nieuwe Wet wegvervoer goederen (WVG) in werking getreden. Een Eurovergunning geldt voor binnenlands en grensoverschrijdend vervoer.
Bron: NWO

3 Aantal binnenlandse vergunningbewijzen per bedrijf in het beroepsgoederenvervoer over de weg in Nederland (1992-2009)

	Aantal ondernemingen 31-12-1992	Aandeel %	Aantal ondernemingen 31-12-2007	Aandeel %	Aantal ondernemingen 31-12-2008	Aandeel %	Aantal ondernemingen 30-06-2009	Aandeel %
Totaal	8.657	100	12.098	100	12.256	100	12.330	100
niet opgenomen	186	2,1	494	4,1	440	3,6	515	4,2
1	1.928	22,3	3.720	30,7	3.822	31,2	3.967	32,2
2	1.161	13,4	1.754	14,5	1.780	14,5	1.754	14,2
3	828	9,6	1.009	8,3	1.015	8,3	1.003	8,1
4	638	7,4	692	5,7	705	5,8	695	5,6
5 tot 10	1.786	20,6	1.874	15,5	1.893	15,4	1.864	15,1
10 tot 15	830	9,6	847	7,0	871	7,1	866	7,0
15 tot 20	415	4,8	456	3,8	440	3,6	427	3,5
20 tot 50	692	8,0	881	7,3	905	7,4	878	7,1
50 tot 100	156	1,8	254	2,1	261	2,1	256	2,1
100 en meer	37	0,4	117	1,0	124	1,0	105	0,9
Totaal aantal vergunningbewijzen	75.938		109.732		112.745		107.395	

1) Op 1 mei 2009 is de nieuwe Wet wegvervoer goederen (WVG) in werking getreden. Een Eurovergunning geldt voor binnenlands en grensoverschrijdend vervoer.
Bron: NIWO

4 Aantal buitenlandse vergunningbewijzen per bedrijf in het beroepsgoederenvervoer over de weg in Nederland (1992-2009)

	Aantal ondernemingen 31-12-1992	Aandeel %	Aantal ondernemingen 31-12-2007	Aandeel %	Aantal ondernemingen 31-12-2008	Aandeel %	Aantal ondernemingen 30-06-2009	Aandeel %
Totaal	4.722	100	9.826	100	10.083	100	10.124	100
niet opgenomen	207	4,4	515	5,2	462	4,6	287	2,8
1	1.085	23,0	3.497	35,6	3.637	36,1	3.287	32,5
2	769	16,3	1.396	14,2	1.433	14,2	1.355	13,4
3	504	10,6	753	7,6	766	7,6	741	7,3
4	362	7,7	520	5,3	516	5,1	558	5,5
5 tot 10	882	18,7	1.342	13,7	1.375	13,6	1.560	15,4
10 tot 15	346	7,3	556	5,7	591	5,9	761	7,5
15 tot 20	181	3,8	322	3,3	330	3,3	393	3,9
20 tot 50	298	6,3	664	6,8	701	7,0	832	8,2
50 tot 100	75	1,6	192	1,9	199	2,0	246	2,4
100 en meer	13	0,3	69	0,7	73	0,7	104	1,0
Totaal aantal vergunningbewijzen	33.424		75.240		78.539		98.854	

1) Op 1 mei 2009 is de nieuwe Wet wegvervoer goederen (WVG) in werking getreden. Een Eurovergunning geldt voor binnenlands en grensoverschrijdend vervoer.
Bron: NIWO

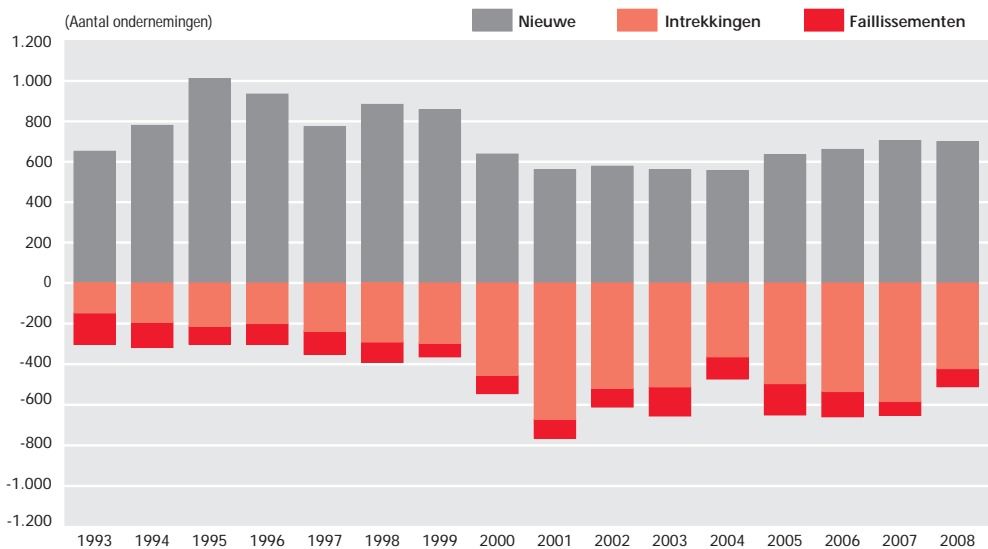
5 Aantal bedrijven en vergunningen beroepsgoederenvervoer over de weg naar provincie en grootteklasse in Nederland (2009)

Aantal vergunningbewijzen	1	2	3	4	5 tot 10	10 tot 15
Zuid-Holland	763	296	163	127	366	181
Noord-Brabant	701	295	179	138	361	169
Gelderland	570	271	156	93	244	131
Noord-Holland	316	171	121	80	199	91
Limburg	262	139	84	55	148	72
Overijssel	254	117	66	40	126	54
Friesland	308	103	61	36	79	40
Utrecht	199	84	52	32	105	41
Groningen	230	91	46	28	85	20
Drenthe	164	70	32	36	69	34
Zeeland	163	88	31	23	62	22
Flevoland	37	29	12	7	20	11
Totaal	3.967	1.754	1.003	695	1.864	866

*) Tijdelijk niet opgenomen vergunningen.

Bron: NIWO

6 Mutaties in het aantal bedrijven in het beroepsgoederenvervoer over de weg (1993-2008)

Bron: NIWO

15 tot 20	20 tot 50	50 tot 100	100 en meer	Niet opgenomen *)	Vergunninghouders	Vergunningbewijs voor uitsluitend nationaal vervoer	Vergunningbewijs voor nationaal en internationaal vervoer
90	200	44	23	117	2.370	1.911	20.887
80	161	59	21	100	2.264	1.123	19.880
64	105	38	14	54	1.740	883	13.051
49	93	23	14	52	1.209	1.866	9.461
41	76	20	4	52	953	267	7.573
32	66	19	10	29	813	485	7.648
14	37	12	1	30	721	614	3.502
27	57	14	9	33	653	563	6.962
13	24	7	4	18	566	356	3.086
10	24	10	1	10	460	242	2.984
5	23	7	2	14	440	126	2.664
2	12	3	2	6	141	105	1.156
427	878	256	105	515	12.330	8.541	98.854

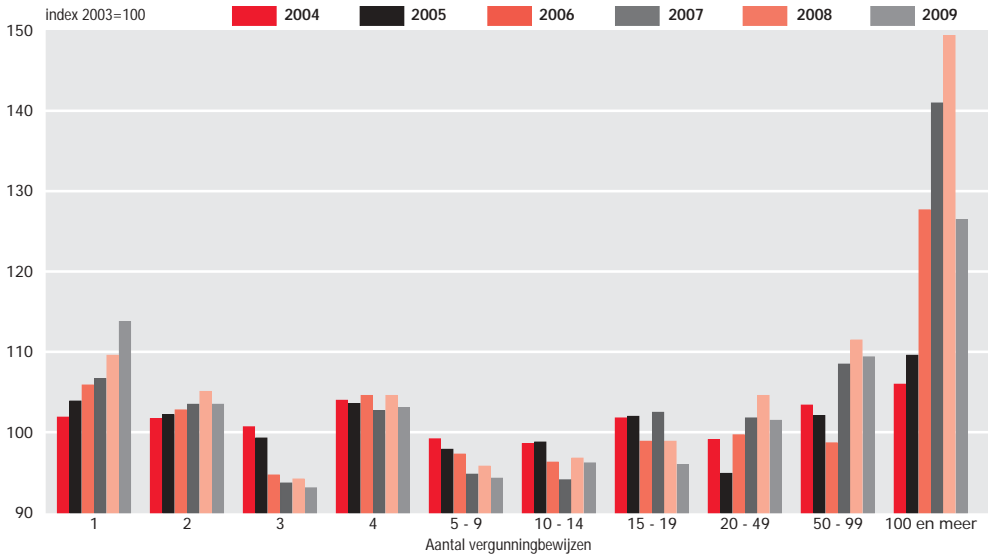
7 Aantal vergunningbewijzen verdeeld naar grootteklasse transportbedrijven (2009)

	Bedrijven	Vergunningbewijzen	Aandeel bedrijven (grootteklassen)	Aandeel vergunningbewijzen
Totaal	12.330	107.395	100,0%	100,0%
Vergunningen:				
niet opgenomen	515		4,2%	
1	3.967	3.967	32,2%	3,7%
2	1.754	3.508	14,2%	3,3%
3	1.003	3.009	8,1%	2,8%
4	695	2.780	5,6%	2,6%
5 tot 10	1.864	12.109	15,1%	11,3%
10 tot 15	866	10.164	7,0%	9,5%
15 tot 20	427	7.073	3,5%	6,6%
20 tot 50	878	26.228	7,1%	24,4%
50 tot 100	256	17.084	2,1%	15,9%
100 en meer	105	21.473	0,9%	20,0%

Bron: NIWO

Grootste toename bij grootste bedrijven

8 Ontwikkeling aantal bedrijven in beroepsgoederenvervoer over de weg naar grootteklasse in Nederland (2003-2009)

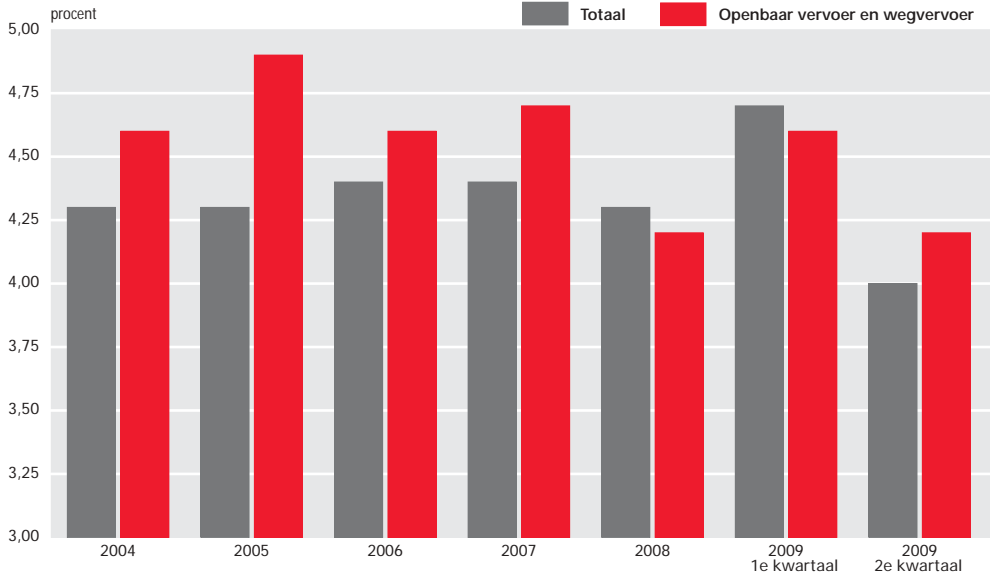
Bron: NIWO

9 Ontwikkeling faillissementen Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg (1992-2008)

Aantal vergunningbewijzen per onderneming	1-5	6-10	11-20	21 en meer	totaal	+/-
1992	31	22	12	5	70	
1993	64	51	29	11	155	121,4%
1994	63	32	22	8	125	-19,4%
1995	36	27	16	10	89	-28,8%
1996	36	33	17	17	103	15,7%
1997	34	29	33	19	115	11,7%
1998	36	29	21	14	100	-13,0%
1999	25	15	8	18	66	-34,0%
2000	31	19	24	16	90	36,4%
2001	31	29	16	18	94	4,4%
2002	38	21	19	14	92	-2,1%
2003	49	33	33	28	143	55,4%
2004	44	27	29	9	109	-23,8%
2005	56	34	31	33	154	41,3%
2006	58	29	25	12	124	-19,5%
2007	22	25	17	5	69	-44,4%
2008	28	26	18	17	89	29,0%

Bron: NIWO

10 Ziekteverzuimpercentage bedrijfstakken in Nederland (2004-2009)

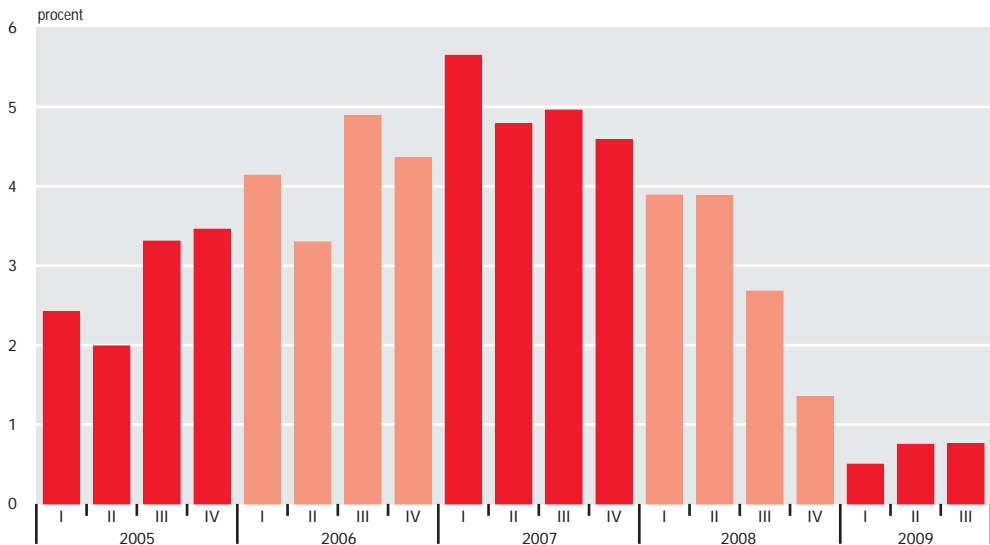

Openbaar vervoer en wegvervoer (SBI93) inclusief beroepsgoederenvervoer over de weg.
Ziekteverzuim inclusief lang verzuim, exclusief zwangerschapsverlof.

Bron: CBS

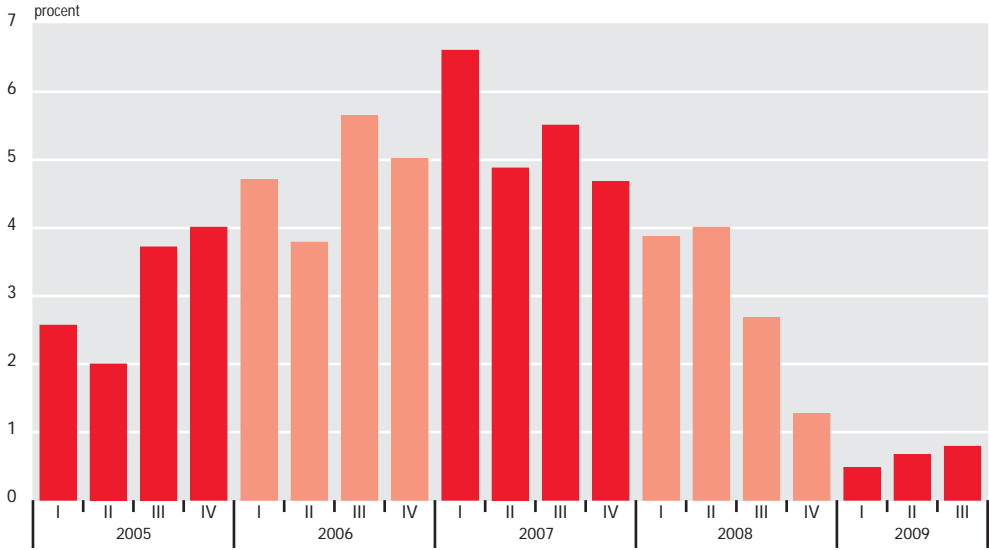
Vacaturegraad afspiegeling van conjunctuur

11 Vacaturegraad beroepsgoederenvervoer over de weg (2005-2009)

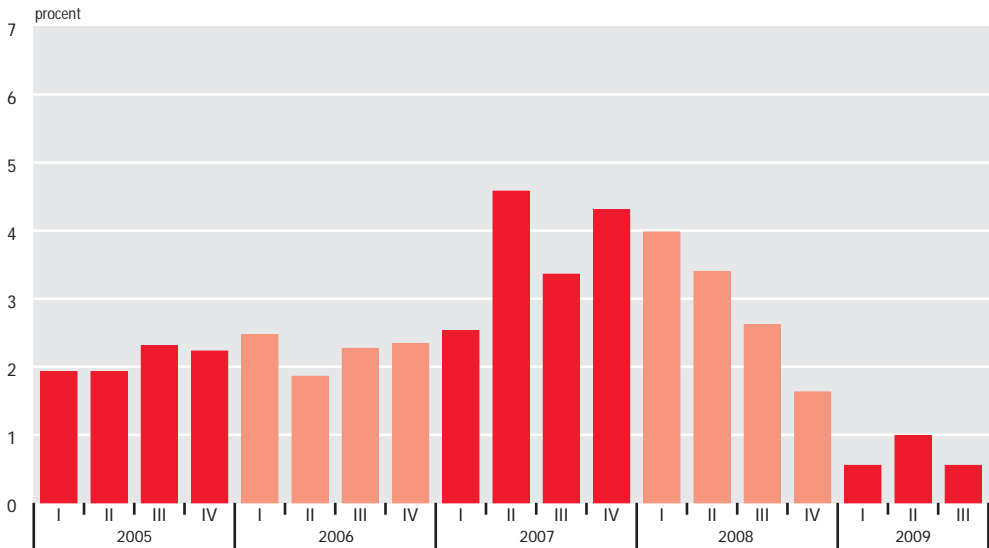
Bron: Transport en Logistiek Nederland

12 Vacaturegraad beroepsgoederenvervoer over de weg voor chauffeur (2005-2009)

Bron: Transport en Logistiek Nederland

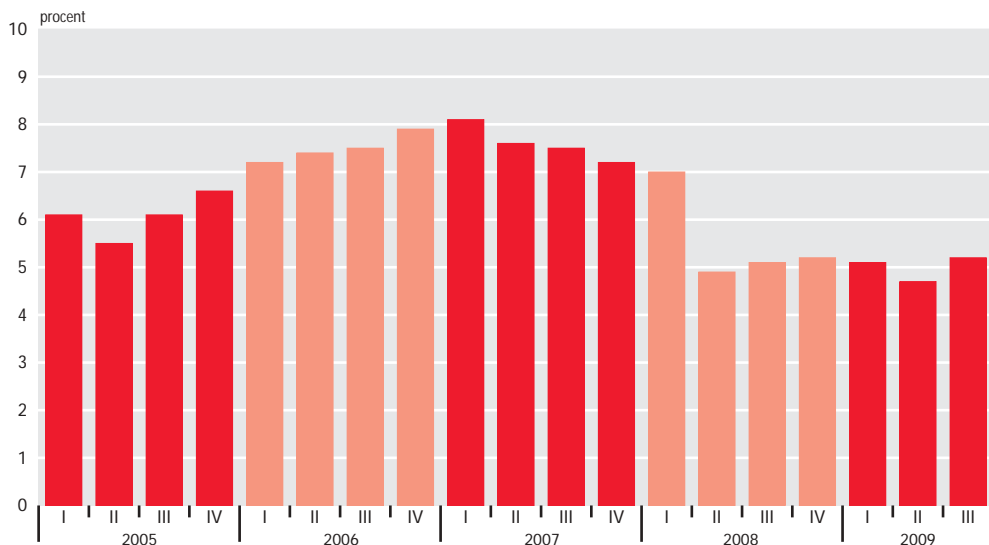
13 Vacaturegraad beroepsgoederenvervoer over de weg voor niet rijdend personeel (2005-2009)

Bron: Transport en Logistiek Nederland

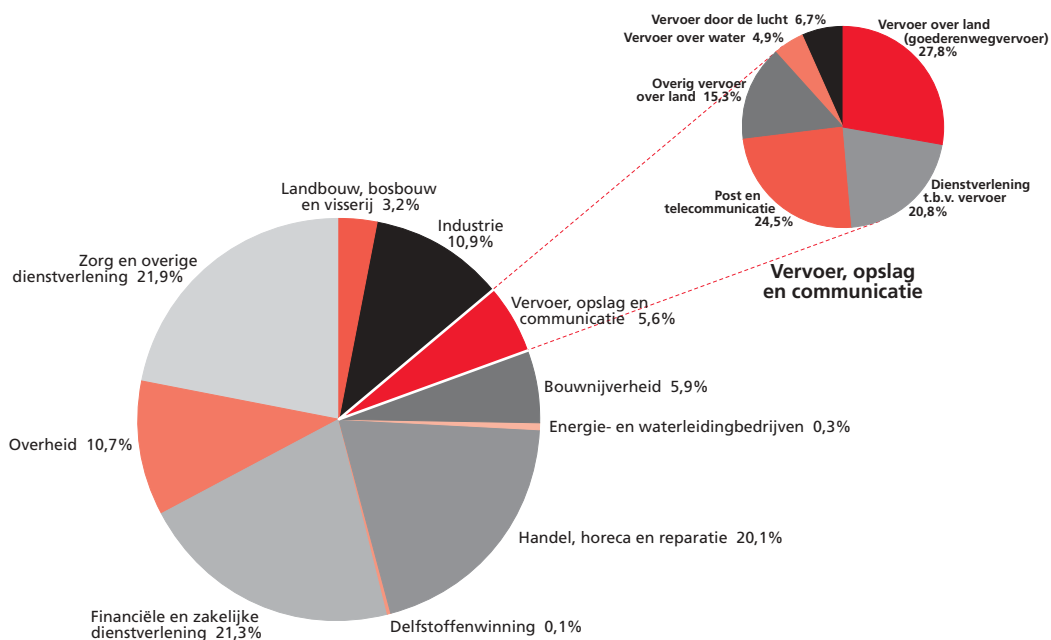

14 Ontwikkeling stemmingsindicator transportondernemers vertrouwen (2005-2009)

Bron: Transport en Logistiek Nederland

15 Werkzame personen per bedrijfstak in Nederland (2006)

Bron: CBS

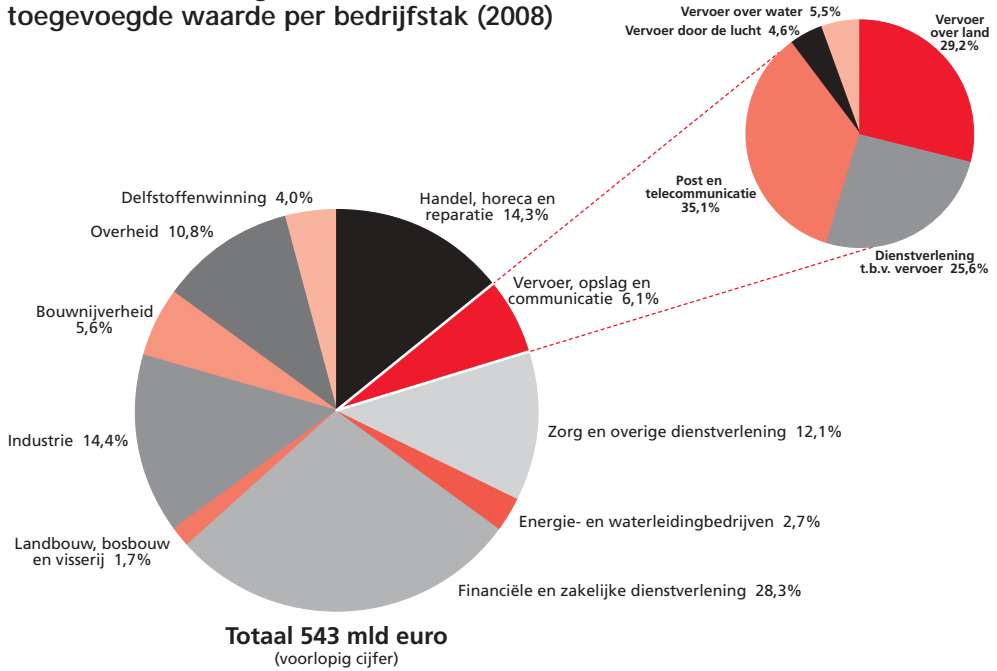
Ontwikkeling arbeids en financiële gegevens Nederlandse bedrijven in het Goederenvervoer over de weg

	2006 x 1.000	2007 x 1.000
Werkzame personen ¹⁾	133,2	145,1
Werkzame personen in FTE	118,2	124,8
Werknemers op loonlijst	115,0	123,2
Werknemers op loonlijst in FTE	103,3	109,6
	x mln euro	x mln euro
Bedrijfsopbrengsten totaal	17.688	19.091
Netto omzet	17.574	18.953
Bedrijfsopbrengsten overig	114	138
Bedrijfslasten totaal	16.662	17.967
Omzet inkoopwaarde	4.898	5.403
Personeelskosten:		
Totaal	5.253	5.686
Lonen en salarissen bruto	3.705	4.029
Sociale verzekeringspremies werkgever	500	543
Premies pensioen, VUT/inkoopsummen	359	382
Sociale lasten overig	46	47
Personeelskosten overig	643	685
Totaal overige bedrijfslasten	5.668	5.983
Kosten voor:		
Energie	62	62
Huisvesting	344	373
Apparatuur en inventaris	58	72
Vervoermiddelen	3.905	4.178
Verkoop	105	109
Communicatie	111	108
Dienstverlening door derden	546	540
Overige bedrijfslasten	537	542
Afschrijvingen op vaste activa	842	895
Bedrijfsresultaat	1.026	1.124
Saldo financiële baten en lasten	-136	-121
Saldo voorzieningen	-11	11
Saldo buitengewone baten en lasten	46	2.060
Resultaat voor belastingen	925	3.073

1) Inclusief meewerkende eigenaren en gezinsleden die niet op de loonlijst staan

Bron: CBS

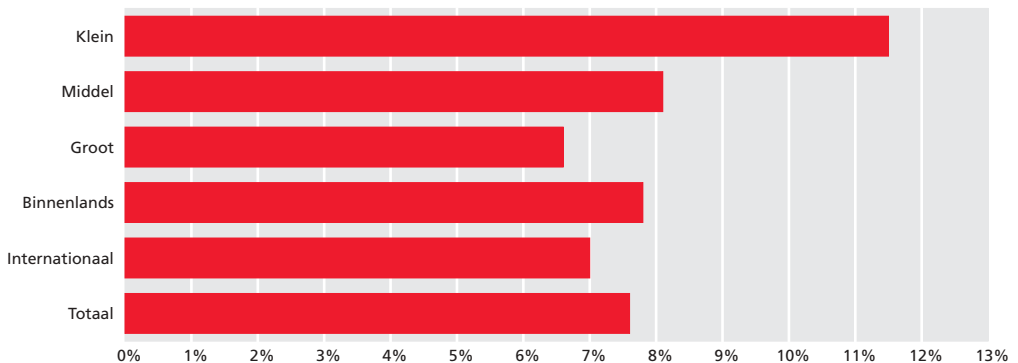
17 Productiebenadering van het BBP vanuit de toegevoegde waarde per bedrijfstak (2008)

Toegevoegde waarde tegen marktprijzen.
Bron: CBS

Relatief meeste vrouwen werkzaam bij kleine bedrijven

18 Aandeel werkzame vrouwen per categorie bedrijf in het beroepsgoederenvervoer over de weg (2009)

Kleine bedrijven < 5 vrachtauto's.
Middelgrote bedrijven 5-50 vrachtauto's.
Grote bedrijven > 50 vrachtauto's.
Binnenlandse bedrijven > 75% omzet binnenlandse activiteiten.
Internationale bedrijven > 75% omzet binnenlandse activiteiten.

Bron: Transport en Logistiek Nederland

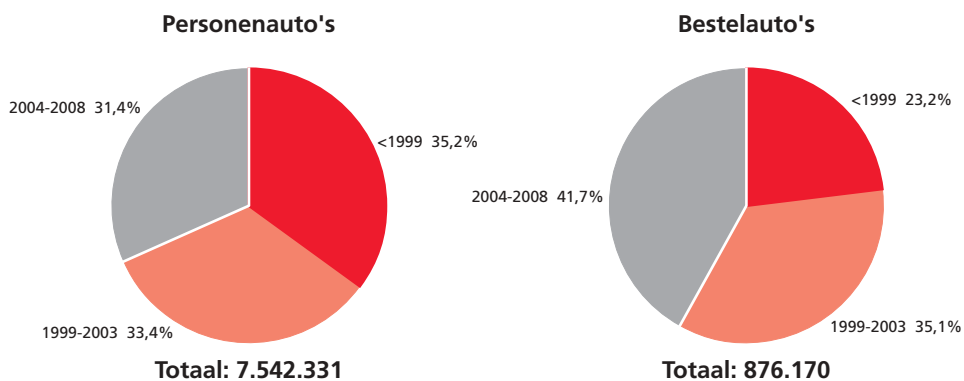
Materieel

19 Nederlands motorvoertuigenpark en getrokken materieel per bouwjaar per 1-1-2009

	Totaal park	Aandeel (%)	Personen-auto's	Aandeel (%)	Bestelauto's ≤3,5 t.ttm	Aandeel (%)	Vracht-auto's >3,5 t.ttm	Aandeel (%)
<1998	2.814.726	30,4	2.205.237	29,1	150.090	17,1	22.638	30,1
1998	608.484	6,6	489.283	6,5	83.074	9,5	6.231	8,3
1999	607.612	6,6	495.329	6,6	79.633	9,1	5.136	6,8
2000	574.049	6,2	475.864	6,3	63.350	7,2	6.149	8,2
2001	542.565	5,9	449.313	6,0	62.471	7,1	4.553	6,1
2002	567.960	6,1	458.744	6,1	76.566	8,7	4.109	5,5
2003	561.844	6,1	467.516	6,2	62.421	7,1	4.219	5,6
2004	578.473	6,3	484.392	6,4	61.545	7,0	4.511	6,0
2005	582.709	6,3	488.245	6,5	59.314	6,8	5.147	6,9
2006	641.727	6,9	540.988	7,2	63.668	7,3	4.877	6,5
2007	631.867	6,8	534.787	7,1	60.969	7,0	4.132	5,5
2008	537.351	5,8	452.633	6,0	53.069	6,1	3.410	4,5
Totaal	9.249.367		7.542.331		876.170		75.112	
Aandeel	100,0%		81,6%		9,5%		0,8%	
Gem. leeftijd in jaren	9,7		9,4		7,6		10,2	

Bron: RDW, CBS

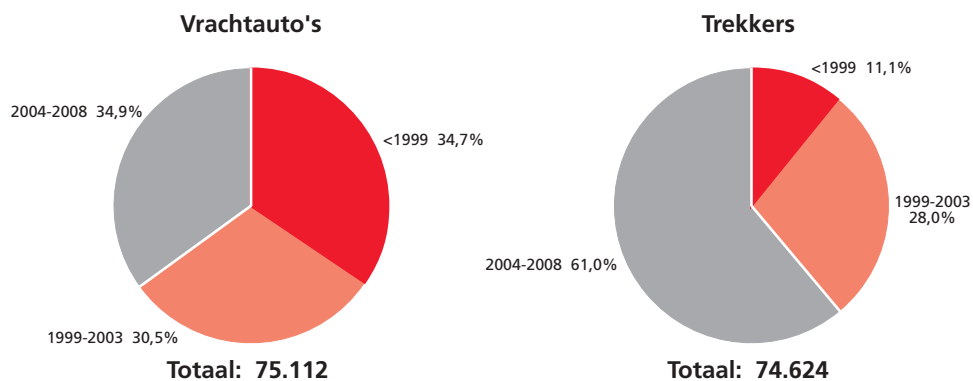
20 Leeftijdsklasse-indeling personenauto's en bestelauto's per 1-1-2009

Bron: RDW, CBS

Trekkers	Aandeel (%)	Speciale voertuigen	Aandeel (%)	Auto-bussen	Aandeel (%)	Motor-tweewielers	Aandeel (%)	Aanhang-wagens	Aandeel %	Opleggers	Aandeel %
6.013	8,1	35.254	54,9	2.306	20,3	393.188	64,9	453.684	50,1	37.430	28,2
10.806	14,5	1.883	2,9	1.218	10,7	15.989	2,6	38.402	4,2	14.115	10,6
8.928	12,0	1.685	2,6	1.141	10,1	15.760	2,6	41.018	4,5	14.491	10,9
11.324	15,2	1.624	2,5	783	6,9	14.955	2,5	40.204	4,4	10.451	7,9
7.477	10,0	1.740	2,7	1.135	10,0	15.876	2,6	39.915	4,4	9.442	7,1
6.954	9,3	2.206	3,4	922	8,1	18.459	3,0	43.534	4,8	8.541	6,4
5.338	7,2	2.517	3,9	818	7,2	19.015	3,2	46.631	5,1	6.816	5,1
4.580	6,1	3.115	4,9	642	5,7	19.688	3,3	42.538	4,7	5.850	4,4
4.738	6,3	3.458	5,4	631	5,6	21.176	3,5	43.451	4,8	6.778	5,1
3.534	4,7	3.709	5,8	799	7,2	24.152	4,0	43.558	4,8	6.432	4,8
2.693	3,6	3.632	5,7	535	4,7	25.119	4,1	39.120	4,4	6.782	5,2
2.239	3,0	3.371	5,3	402	3,5	22.227	3,7	33.900	3,8	5.766	4,3
74.624		64.194		11.332		605.604		905.955		132.894	
0,8%		0,7%		0,1%		6,5%					
5,6		14,3		8,4		17,5		13,0		8,8	

21 Leeftijdsklasse-indeling vrachtauto's en trekkers per 1-1-2009

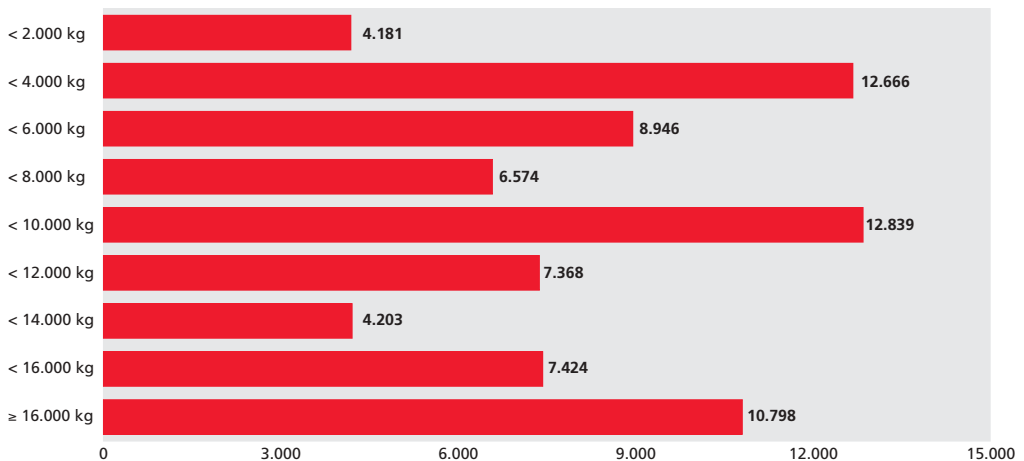
Bron: RDW, CBS

Ontwikkeling motorvoertuigenpark en getrokken materieel per 1 januari (1990-2009)

	Totaal park	index	Personenauto's	index	Bestelauto's	index	Vrachtauto's	index	Trekkers	index
1990	5.800.927	100	5.118.429	100	384.987	100	84.195	100	33.006	100
1991	5.928.908	102	5.204.604	102	407.099	106	84.468	100	36.051	109
1992	6.026.588	104	5.246.568	103	429.829	112	84.660	101	38.392	116
1993	6.205.184	107	5.340.858	104	468.689	122	84.647	101	40.420	122
1994	6.378.207	110	5.455.733	107	492.210	128	83.532	99	40.421	122
1995	6.530.087	113	5.580.818	109	495.313	129	82.712	98	41.337	125
1996	6.644.290	115	5.664.408	111	501.326	130	82.581	98	44.531	135
1997	6.859.086	118	5.810.228	114	525.144	136	83.518	99	47.351	143
1998	7.042.600	121	5.931.387	116	566.562	147	81.829	97	49.008	148
1999	7.318.515	126	6.119.581	120	627.758	163	82.411	98	52.647	160
2000	7.640.776	132	6.343.164	124	696.135	181	83.153	99	56.759	172
2001	7.926.892	137	6.539.040	128	755.776	196	83.418	99	59.804	181
2002	8.168.344	141	6.710.595	131	797.594	207	82.706	98	62.013	188
2003	8.387.745	145	6.854.947	134	835.710	217	81.668	97	62.889	191
2004	8.495.499	146	6.908.890	135	866.753	225	79.444	94	63.445	192
2005	8.627.180	149	6.991.974	137	893.455	232	77.619	92	64.519	195
2006	8.715.847	150	7.092.293	139	862.974	224	75.924	90	65.608	199
2007	8.862.935	153	7.230.178	141	849.348	221	75.841	90	70.544	214
2008	9.059.630	156	7.391.903	144	862.303	224	75.313	89	72.786	221
2009	9.249.367	159	7.542.331	147	876.170	228	75.112	89	74.624	226

Bron: RDW, CBS

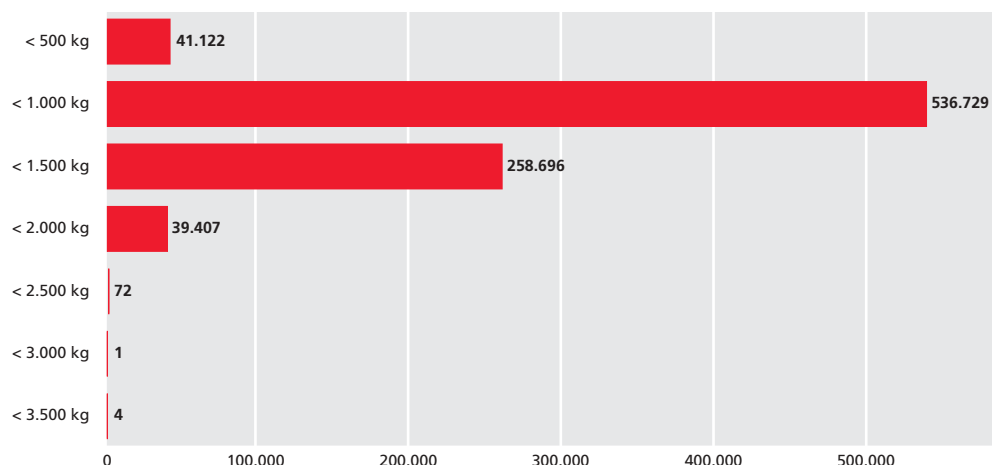
Laadvermogen van vrachtauto's in Nederland (1-1-2009)

Bron: RDW, CBS

Speciale voertuigen	index	Autobussen	index	Motorfietsen	index	Aanhangers	Opleggers
25.715	100	11.424	100	143.171	100	.	.
25.634	100	11.746	103	159.306	111	.	.
24.847	97	11.906	104	190.386	133	.	.
24.820	97	11.818	103	233.932	163	.	.
24.396	95	11.504	101	270.411	189	.	.
24.301	95	11.168	98	294.438	206	.	.
25.398	99	11.526	101	314.520	220	.	.
27.551	107	11.241	98	354.053	247	.	.
29.578	115	10.801	95	373.435	261	.	.
32.653	127	11.006	96	392.459	274	.	.
36.374	141	11.206	98	413.985	289	.	.
39.707	154	11.369	100	437.778	306	.	.
43.292	168	11.326	99	460.818	322	.	.
46.899	182	11.382	100	494.250	345	.	.
49.228	191	11.344	99	516.395	361	721.626	107.092
51.451	200	11.231	98	536.931	375	782.035	112.360
55.104	214	10.995	96	552.949	386	820.035	117.059
58.268	227	10.845	95	567.911	397	853.482	119.376
61.030	237	11.091	97	585.204	409	881.919	126.027
64.194	250	11.332	99	605.604	423	905.955	132.894

24 Laadvermogen van bestelauto's in Nederland (1-1-2009)

Bron: RDW, CBS

Aandeel buitenlandse vrachtauto's groeit

25

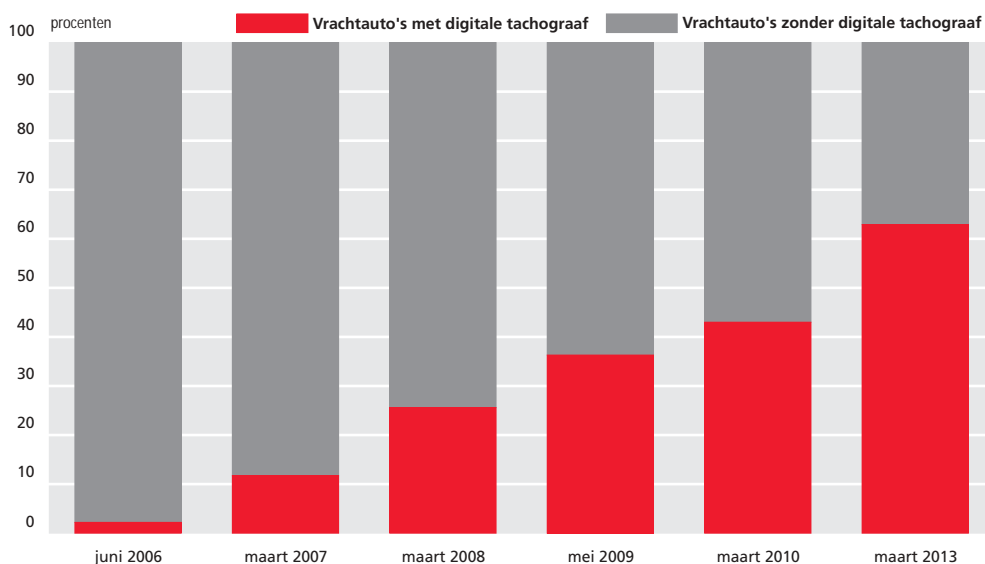
Afgelegde voertuigkilometers door motorvoertuigen in Nederland (1990-2007)

mln km	1990	1995	2000	2005	2006	2007
Personenauto						
Nederlandse kentekens	78.200	80.148	89.148	94.902	95.827	97.485
Buitenlandse kentekens	1.853	1.899	2.061	2.028	2.076	2.106
Aandeel buitenlandse personenauto's	2,3%	2,3%	2,3%	2,1%	2,1%	2,1%
Bestelauto						
Nederlandse kentekens	7.854	10.234	14.794	17.245	16.922	17.305
Buitenlandse kentekens	224	347	597	719	705	721
Aandeel buitenlandse bestelauto's	2,8%	3,3%	3,9%	4,0%	4,0%	4,0%
Vrachtauto						
Nederlandse kentekens	5.040	5.851	6.241	6.129	6.199	6.321
Buitenlandse kentekens	437	494	524	669	747	819
Aandeel buitenlandse vrachtauto's	8,0%	7,8%	7,8%	9,8%	10,8%	11,5%

Bron: CBS

26

Ontwikkeling aantal vrachtauto's beroepsgoederenvervoer over de weg voorzien van een digitale tachograaf (2006-2013)

Vanaf maart 2010 inschatting transportondernemers.

Bron: Transport en Logistiek Nederland

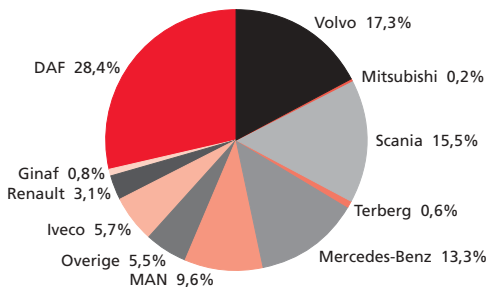

Aanhangwagens en opleggers vanaf 5 ton laadvermogen naar leeftijd en laadvermogen (1-1-2009)

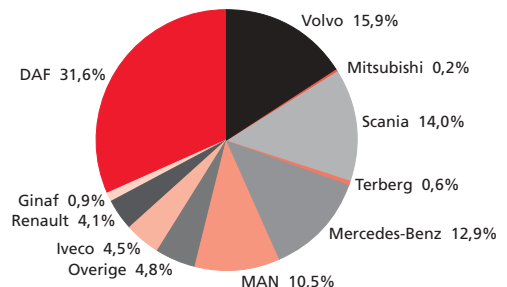
leeftijd laadvermogen	< 1	1 t/m 2	3 t/m 6	7 t/m 11	> 12	Totaal
5.000 - 5.499 kg	36	46	100	104	165	451
5.500 - 5.999 kg	49	92	84	69	177	471
6.000 - 6.499 kg	25	75	125	89	164	478
6.500 - 6.999 kg	33	95	186	93	170	577
7.000 - 7.499 kg	66	70	111	134	216	597
7.500 - 7.999 kg	114	146	110	57	187	614
8.000 - 8.499 kg	29	55	107	80	200	471
8.500 - 8.999 kg	8	17	37	45	193	300
9.000 - 9.499 kg	21	31	62	26	162	302
9.500 - 9.999 kg	5	47	55	76	179	362
10.000 - 10.499 kg	64	206	52	44	210	576
10.500 - 10.999 kg	9	21	55	58	316	459
11.000 - 11.499 kg	25	46	76	150	397	694
11.500 - 11.999 kg	38	76	84	148	443	789
12.000 - 12.499 kg	64	92	141	159	469	925
12.500 - 12.999 kg	70	187	210	337	753	1.557
13.000 - 13.499 kg	86	196	267	440	733	1.722
13.500 - 13.999 kg	64	135	288	460	773	1.720
14.000 - 14.499 kg	66	176	370	640	1.013	2.265
14.500 - 14.999 kg	137	282	425	626	1.163	2.633
15.000 - 15.499 kg	150	199	398	540	995	2.282
15.500 - 15.999 kg	72	117	269	474	960	1.892
16.000 - 19.999 kg	260	350	711	978	2.689	4.988
20.000 - 24.999 kg	890	1.505	3.165	4.697	7.959	18.216
25.000 - 29.999 kg	927	1.802	2.832	3.403	6.986	15.950
30.000 kg en meer	11.796	20.671	23.262	20.787	15.049	91.565
Totaal	15.104	26.735	33.582	34.714	42.721	152.856

Bron: RDW, CBS

Verkopen vrachtauto's (>3,5 ttm) naar merk in Nederland (2007-2008)

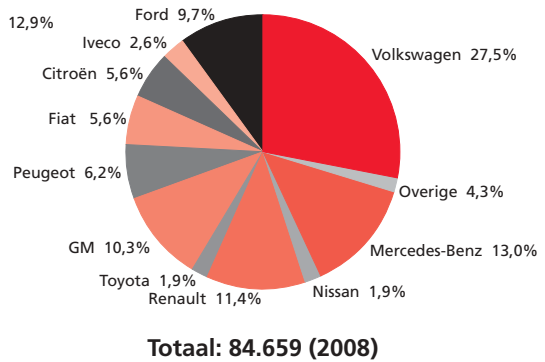
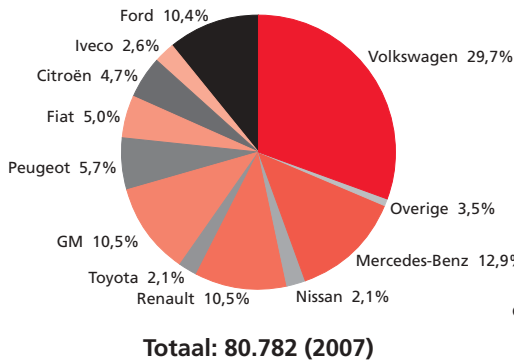
Totaal: 16.490 (2007)

Totaal: 19.496 (2008)

Bron: RAI

Verkopen bestelauto's ($\leq 3,5$ ttm) naar merk in Nederland (2007-2008)

Bron: RAI

Lichte afname verkopen in Europa

Ontwikkeling verkopen zware vrachtauto's vanaf 16 ton totaalgewicht in Europa (2007-2008)

	2007	2008	toe-/afname		2007	2008	toe-/afname
Duitsland	68.420	67.748	-1,0%	Portugal	4.247	4.492	5,8%
Frankrijk	44.405	48.163	8,5%	Zwitserland	3.290	3.886	18,1%
Verenigd Koninkrijk	29.332	35.094	19,6%	Slowakije	4.289	3.718	-13,3%
Italië	26.226	25.741	-1,8%	Finland	2.749	3.339	21,5%
Spanje	35.971	24.911	-30,7%	Litouwen	4.679	3.335	-28,7%
Polen	19.239	16.699	-13,2%	Ierland	3.519	2.648	-24,8%
Nederland	13.175	15.730	19,4%	Bulgarije	2.421	2.389	-1,3%
België	9.340	9.634	3,1%	Slovenië	2.326	2.227	-4,3%
Oostenrijk	7.555	7.775	2,9%	Letland	2.813	1.632	-42,0%
Tsjechië	8.217	7.436	-9,5%	Griekenland	1.417	1.591	12,3%
Zweden	5.861	6.027	2,8%	Luxemburg	1.472	1.584	7,6%
Denemarken	6.371	5.996	-5,9%	Estland	1.644	1.124	-31,6%
Roemenië	6.991	5.994	-14,3%	IJsland	307	193	-37,1%
Noorwegen	4.591	4.659	1,5%	Totaal	320.867	313.765	-2,2%

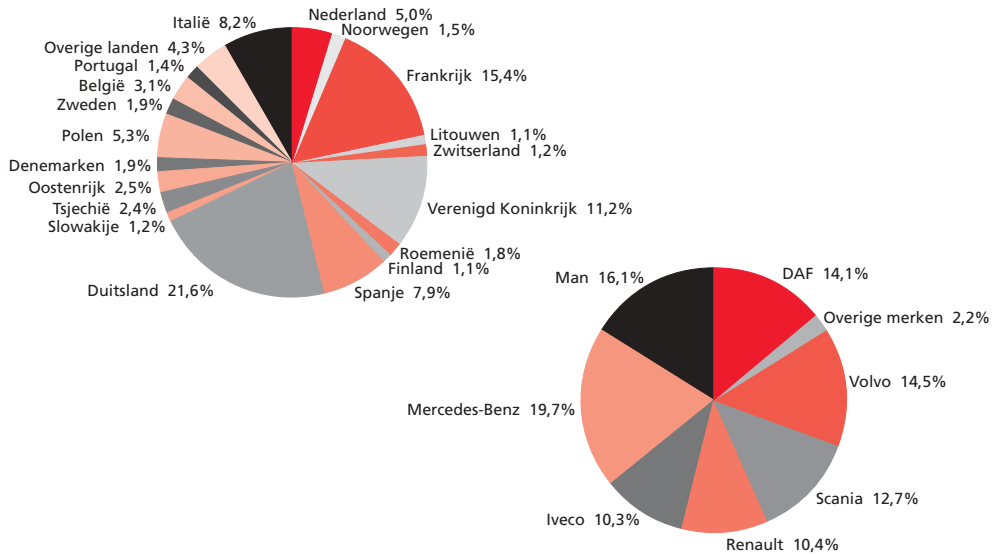
Bron: ACEA

Actief motorvoertuigenpark in enkele landen in Europa (2007)

	Personenauto's	Bestelauto's (≤ 3,5 ton)	Vrachtauto's (> 3,5 ton)	Bestelauto's en vrachtauto's	Autobussen
België	5.006.294	543.118	153.614	696.732	15.539
Bulgarije	2.082.000	:	:	261.300	23.900
Cyprus	411.000	:	:	117.500	3.290
Denemarken	2.058.873	485.633	51.762	537.395	8.962
Duitsland	41.183.594	1.861.281	900.672	2.761.953	75.068
Estland	523.766	:	:	80.300	4.310
Finland	2.553.556	294.196	96.610	390.806	11.500
Frankrijk	30.700.000	5.680.000	570.000	6.250.000	83.000
Griekenland	4.821.422	720.298	225.948	946.246	26.085
Hongarije	3.012.000	:	:	459.400	17.900
Ierland	1.882.901	304.841	42.923	347.764	8.450
Italië	35.680.097	3.587.552	1.003.999	4.591.551	96.419
Kroatië	1.491.000	:	:	176.700	5.040
Letland	908.469	51.970	65.817	117.787	10.624
Litouwen	1.588.000	:	:	147.600	14.490
Luxemburg	322.000	:	:	32.500	1.460
Malta	225.000	:	:	46.900	1.170
Nederland	7.391.903	862.303	209.129	1.071.432	11.091
Noorwegen	2.155.000	:	:	513.700	25.200
Oostenrijk	4.245.583	297.888	74.757	372.645	9.299
Polen	14.588.739	1.824.650	695.898	2.520.548	87.586
Portugal	4.379.000	1.198.000	135.000	1.333.000	15.100
Roemenië	3.541.000	:	:	502.000	34.200
Slovenië	1.014.000	:	:	77.600	2.330
Slowakije	1.433.926	1.546.989	87.974	1.634.963	9.571
Spanje	21.760.174	4.866.277	487.006	5.353.283	61.039
Tsjechië	4.280.081	422.520	208.312	630.832	20.416
Turkije	6.472.156	2.263.060	729.202	2.992.262	189.128
Verenigd Koninkrijk	30.177.918	3.443.959	565.540	4.009.499	100.846
Zweden	4.258.463	423.920	80.165	504.085	13.315
Zwitserland	3.956.000	:	:	324.200	49.030

Bron: ANFAC, EUROSTAT

Verkopen zware vrachtauto's vanaf 16 ton totaalgewicht naar diverse landen en merk (2008)

Totaal: 313.765

Bron: ACEA

Zes jaar achtereen daling diefstallen

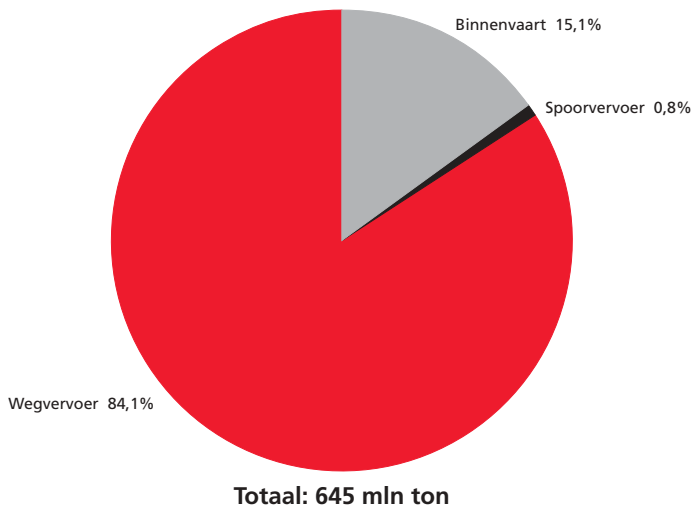
Diefstallen Nederlandse voertuigen (1997-2008)

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	
Personenauto's	24.018	23.605	24.138	25.187	23.090	23.379	
Bedrijfsvoertuigen (licht)	2.857	3.172	3.459	3.934	3.650	4.306	
Bedrijfsvoertuigen (zwaar)	308	256	287	299	340	430	
Aanhangwagens/opleggers	1.467	1.397	1.213	1.230	1.045	1.072	
Motortweewielers	1.870	1.646	1.510	1.696	1.582	1.598	
Totaal gestolen motorvoertuigen	30.520	30.076	30.607	32.346	29.707	30.785	
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	(+/-)
Personenauto's	18.968	16.527	13.844	12.821	11.891	11.216	-5,7%
Bedrijfsvoertuigen (licht)	3.353	3.304	2.719	2.458	2.173	2.219	2,1%
Bedrijfsvoertuigen (zwaar)	355	368	319	305	274	257	-6,2%
Aanhangwagens/opleggers	1.045	1.022	1.032	1.030	987	1.015	2,8%
Motortweewielers	1.886	1.768	1.765	1.547	1.676	1.926	14,9%
Totaal gestolen motorvoertuigen	25.607	22.989	19.679	18.161	17.001	16.633	-2,2%

Bron: Stichting AVc

Vervoersstromen

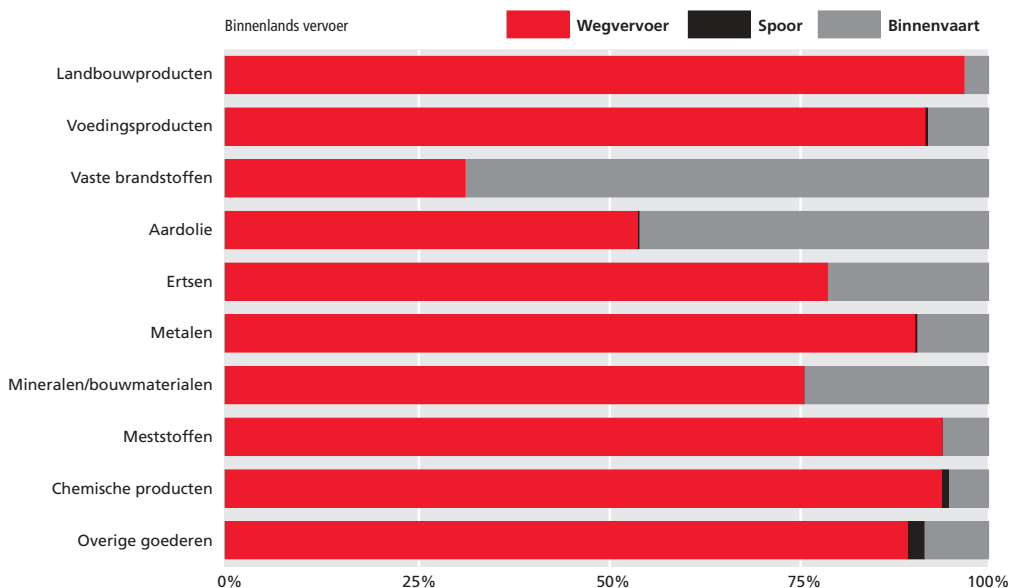
34 Modal-split in het binnenlands goederenvervoer in Nederland (2006)

Bron: CBS

Wegvervoer dominant in binnenlandse goederenstromen

35 Aandeel modaliteiten in binnenlands goederenvervoer naar goederensoort, in tonnen (2006)

Binnenvaart incl. buitenlandse schepen.

Bron: CBS

Prestaties Nederlands binnenlands goederenwegvervoer (1998-2008)

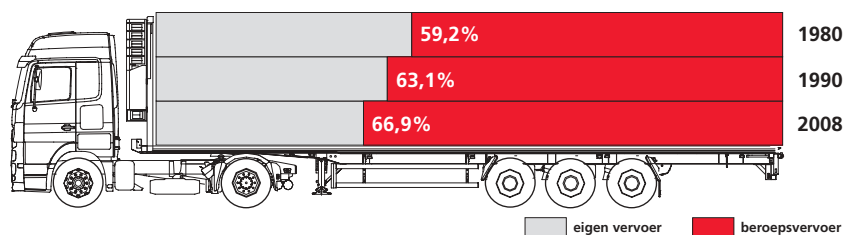
	Aantal ritten		Afgelegde afstand		Aantal	Vervoerd	Vervoers-	Ladington-
	totaal	w.o.beladen	totaal	w.o.beladen	zendingen	gewicht	afstand der	kilometers
	x1.000		mln km		x1.000	1.000 ton	goederen	x mln
							mln km	
Beroepsvervoer								
1998	-	21.451	2.489	1.831	23.805	304.463	2.032	22.914
1999	-	23.992	2.795	2.037	27.102	337.474	2.315	25.447
2000	-	22.149	2.788	2.074	24.629	320.181	2.296	24.141
2001	-	22.741	2.835	2.132	25.400	330.160	2.385	23.936
2002	-	22.066	2.898	2.208	23.814	309.802	2.384	23.231
2003	-	22.484	3.261	2.279	24.607	312.211	2.492	22.935
2004	46.701	23.170	3.633	2.433	26.097	323.038	2.765	24.245
2005	45.767	23.392	3.489	2.321	26.509	314.560	2.661	23.741
2006	49.871	27.568	3.961	2.759	30.865	327.801	3.073	23.620
2007	54.369	31.731	3.821	2.644	35.821	359.937	2.985	23.679
2008	52.981	32.614	3.916	2.915	35.901	363.794	3.247	25.518
Groei 2007/2008	-2,6%	2,8%	2,5%	10,2%	0,2%	1,1%	8,8%	7,8%
Eigen vervoer								
1998	-	18.468	1.353	968	26.566	103.271	1.728	5.606
1999	-	19.509	1.459	1.028	28.222	122.777	1.848	6.522
2000	-	19.257	1.454	1.021	27.496	119.268	1.793	6.543
2001	-	18.583	1.450	1.030	27.689	113.821	1.850	6.225
2002	-	18.899	1.399	976	23.349	113.677	1.385	6.080
2003	-	272.534	11.441	7.142	275.853	205.081	7.405	9.265
2004	359.743	188.961	11.855	7.109	191.986	207.028	7.350	10.148
2005	437.871	242.721	14.246	8.578	244.849	222.166	8.742	10.262
2006	396.828	244.180	12.969	8.844	246.655	214.560	9.038	9.797
2007	429.879	242.388	12.451	7.911	244.569	206.055	8.073	9.188
2008	365.338	221.102	13.111	8.811	222.999	180.272	8.968	8.826
Groei 2007/2008	-15,0%	-8,8%	5,3%	11,4%	-8,8%	-12,5%	11,1%	-3,9%

Eigen vervoer vanaf 2003 incl. vervoer met bestelauto's.

Vanaf 2008 worden bedrijven geenquêteerd via het CBS-bedrijven register i.p.v. het NIWO vergunninghoudersbestand

Bron: NIWO, CBS

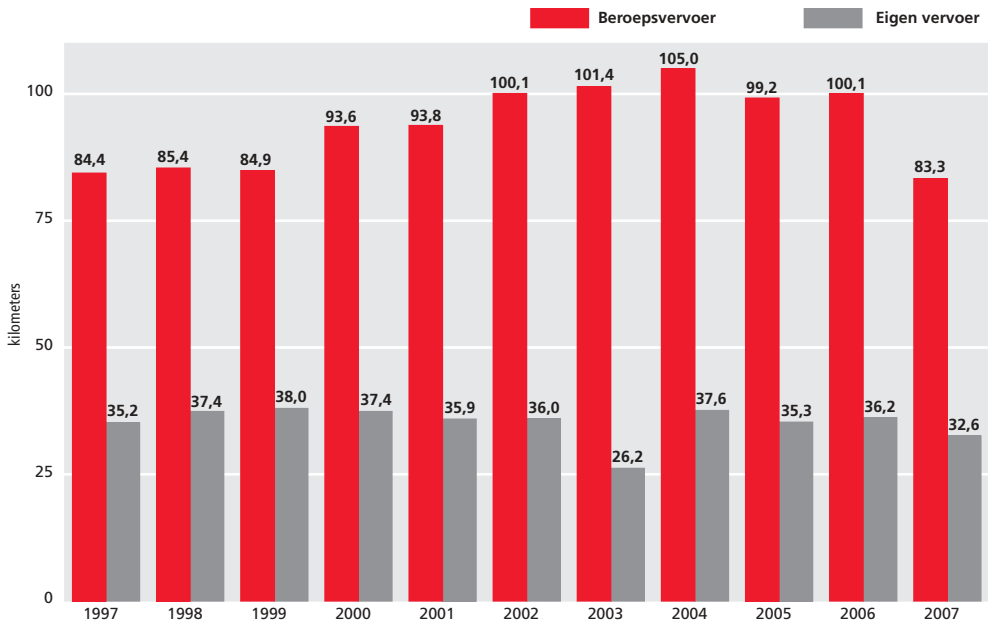
Aandeel beroepsgoederenvervoer in het binnenlandse wegvervoer op basis van tonnen (1980-2008)

Bron: CBS

38

Gemiddelde (beladen) afstand per binnenlandse rit goederenvervoer over de weg in Nederland (1997-2007)

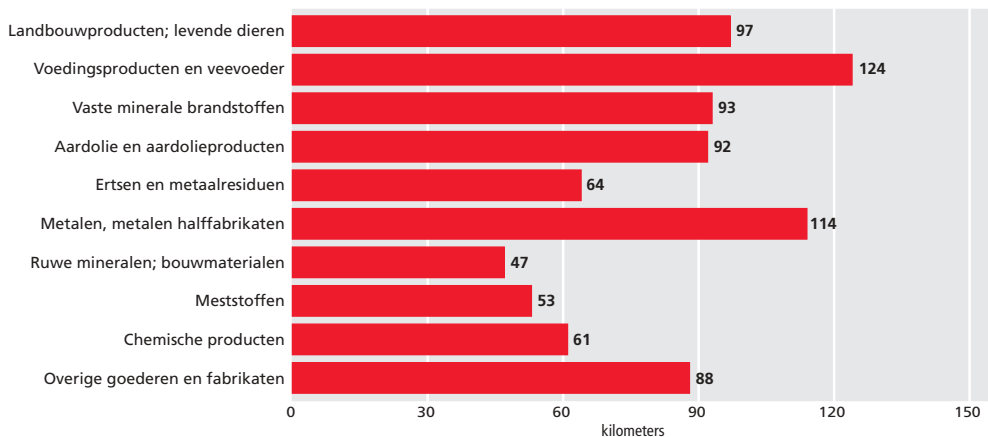
Eigen vervoer incl. vervoer met bestelauto's.

Bron: NIWO, CBS

Bouwmaterialenvervoer met name op korte afstand

39

Gemiddelde afstand per binnenlandse rit in het beroepsgoederenvervoer over de weg naar goederensoort (2007)

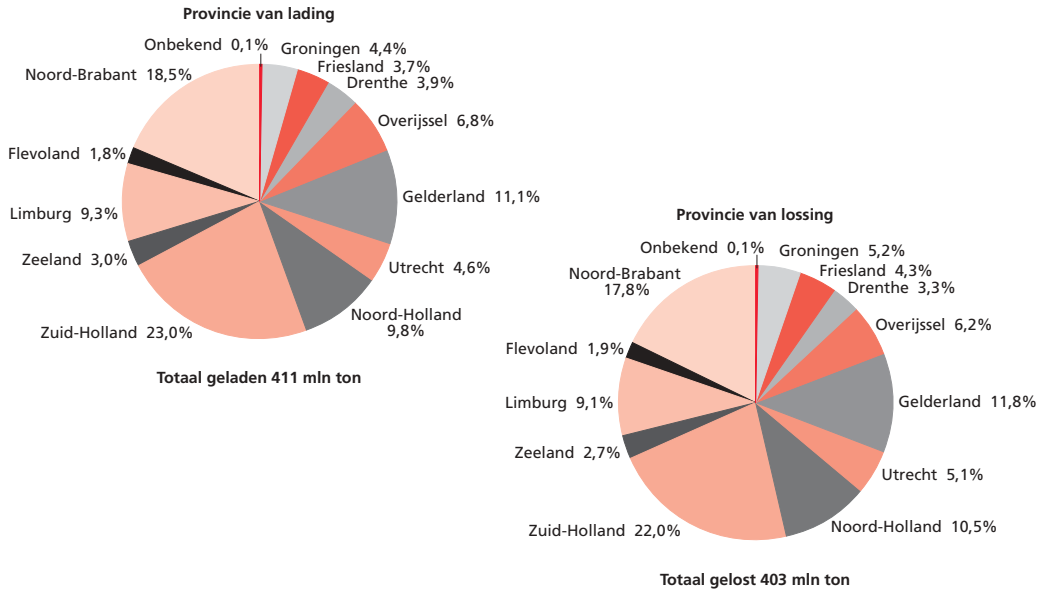

Bron: NIWO, CBS

Meeste vervoer van en naar Zuid-Holland

40

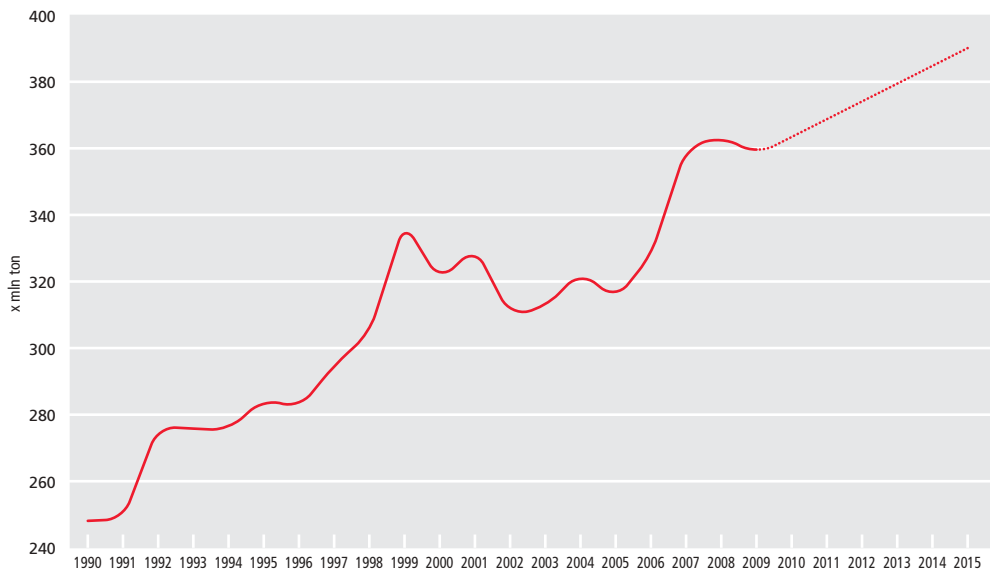
Totaal geladen en geloste gewicht (binnenlands en bilateraal) in het Nederlandse beroepsgoederenvervoer over de weg per provincie (2007)

Bron: NIWO, CBS

41

Binnenlands beroepsgoederenvervoer over de weg (1990-2015)

Bron: NIWO, CBS, prognose TLN

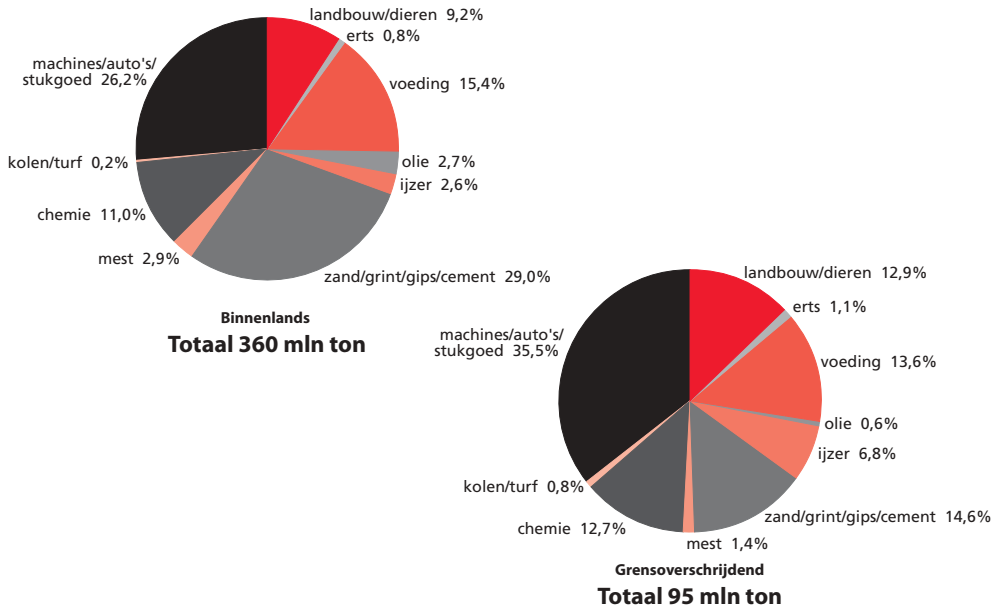
Binnenlands beroepsgoedervervoer over de weg door Nederlandse ondernemingen naar goederensoort (1992-2007)

	Totaal	Landbouw- producten/ levende dieren	Voedings- producten/ veevoeder	Vaste brand- stoffen	Aardolie en aardolie- producten	Ertsen en metaal- residuen
x 1000 ton						
1992	276.366	33.021	45.525	737	11.398	1.058
1993	275.826	33.595	44.842	804	8.366	1.530
1994	275.344	31.349	41.568	876	7.737	1.829
1995	284.887	32.991	44.909	569	7.846	1.280
1996	281.807	31.554	46.219	842	7.470	1.629
1997	294.760	33.330	45.541	848	7.301	1.979
1998	304.643	36.606	45.395	636	6.641	1.726
1999	337.474	33.190	48.535	821	9.049	2.001
2000	320.181	31.134	49.918	615	8.992	1.611
2001	330.160	28.954	51.948	640	8.559	2.704
2002	309.802	30.136	50.811	645	10.279	1.797
2003	312.211	26.217	47.605	699	7.795	1.682
2004	323.038	32.141	48.982	734	8.166	2.639
2005	314.560	32.019	49.597	592	16.090	2.108
2006	327.801	31.649	52.519	615	10.687	2.330
2007	359.937	33.332	55.351	633	9.937	2.801
Groei 2006/2007	9,8%	5,3%	5,4%	2,9%	-7,0%	20,2%
		Metalen/ metalen halfabrikaten	Ruwe mineralen/ bouwmaterialen	Mest- stoffen	Chemische producten	Overige goederen en fabrikaten
x 1000 ton						
1992		7.139	102.489	3.944	13.694	57.360
1993		7.045	100.000	5.158	12.866	61.619
1994		7.671	102.051	6.534	13.242	62.485
1995		7.630	98.230	6.471	15.084	69.876
1996		7.280	95.710	6.816	12.968	71.320
1997		6.992	101.181	6.983	13.326	77.280
1998		6.806	103.240	6.668	14.595	82.333
1999		7.496	116.340	8.139	15.773	96.130
2000		7.070	112.372	6.947	20.134	81.388
2001		6.454	119.105	7.391	22.600	81.804
2002		6.385	97.795	7.642	17.819	86.493
2003		7.561	104.885	6.239	24.934	84.596
2004		7.885	94.202	9.409	35.218	83.662
2005		8.232	82.430	6.878	33.124	83.490
2006		8.281	90.236	7.162	35.673	88.650
2007		9.275	104.460	10.368	39.415	94.366
Groei 2006/2007		12,0%	15,8%	44,8%	10,5%	6,4%

Bron: NIWO, CBS

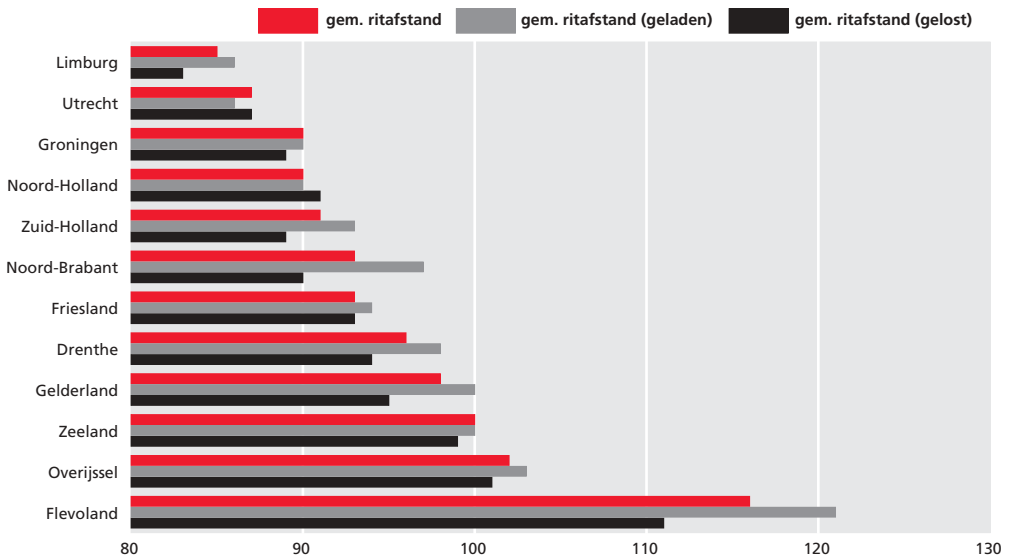
Groot deel gewicht bepaald door bouwmaterialen

43 Nederlands binnenlands en grensoverschrijdend (bilateraal) beroepsgoederenvervoer over de weg naar goederensoort (2007)

Bron: NIWO, CBS

44 Gemiddelde ritafstand (beladen) per provincie binnenlands beroepsgoederenvervoer over de weg (2007)

Ritafstand inclusief lege kilometers.

Bron: CBS

Ontwikkeling van de Nederlandse goederenhandel (2007-2008)

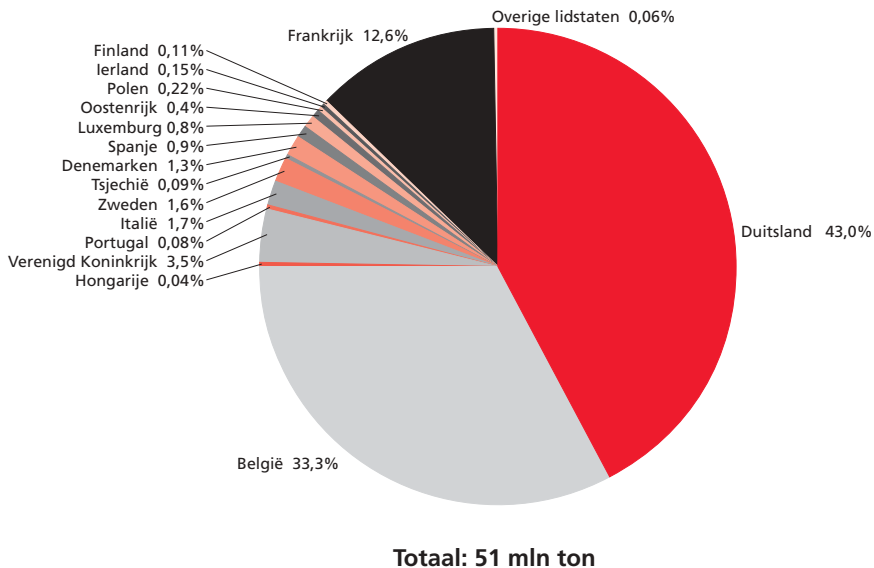
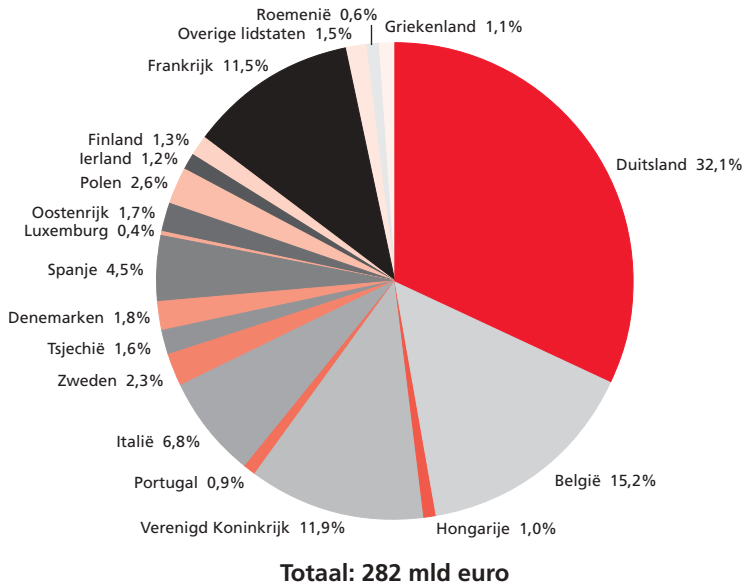
in mln euro	Uitvoer				Invoer			
	2007	Groei	2008	Groei	2007	Groei	2008	Groei
België	41.171	4%	42.967	4%	33.007	6%	33.896	3%
Bulgarije	488	-	554	13%	148	-	219	48%
Cyprus	293	8%	369	26%	77	-35%	82	7%
Denemarken	4.687	8%	5.061	8%	3.167	-4%	3.529	11%
Duitsland	81.940	4%	90.618	11%	61.750	11%	64.622	5%
Estland	424	-18%	357	-16%	227	-20%	154	-32%
Finland	3.777	4%	3.686	-2%	3.403	10%	3.606	6%
Frankrijk	28.577	9%	32.375	13%	14.931	5%	16.884	13%
Griekenland	2.729	10%	3.018	11%	382	13%	432	13%
Hongarije	2.825	13%	2.725	-4%	1.751	29%	2.004	14%
Ierland	3.429	11%	3.318	-3%	3.663	4%	3.534	-4%
Italië	17.260	8%	19.608	14%	7.607	7%	7.962	5%
Letland	355	9%	427	20%	176	15%	202	15%
Litouwen	583	23%	611	5%	248	-2%	281	14%
Luxemburg	1.124	-8%	1.198	7%	978	15%	1.200	23%
Malta	157	4%	178	13%	14	-40%	16	9%
Oostenrijk	4.980	14%	4.871	-2%	1.841	10%	2.007	9%
Polen	6.238	29%	7.261	16%	3.534	30%	3.938	11%
Portugal	2.343	9%	2.460	5%	1.206	-4%	1.304	8%
Roemenië	1.410	-	1.732	23%	509	-	912	79%
Slovenië	632	4%	650	3%	246	55%	274	12%
Slowakije	825	31%	1.068	29%	1.268	49%	1.182	-7%
Spanje	12.522	10%	12.730	2%	5.935	10%	5.988	1%
Tsjechië	4.840	20%	4.481	-7%	2.219	16%	3.701	67%
Verenigd Koninkrijk	31.866	12%	33.586	5%	19.479	7%	21.224	9%
Zweden	6.322	4%	6.463	2%	5.505	11%	5.737	4%
Noorwegen	3.018	17%	3.046	1%	4.339	13%	8.531	97%
Rusland	6.552	24%	6.559	0%	10.682	-3%	13.036	22%
Turkije	3.777	14%	3.850	2%	1.691	-3%	1.642	-3%
Zwitserland	4.784	-1%	4.940	3%	2.231	1%	2.058	-8%
Overige landen	67.865	11%	70.082	3%	115.136	6%	125.845	9%
Totaal	347.501	9%	370.480	7%	307.274	8%	335.921	9%

Bron: CBS

België en Duitsland het belangrijkste qua waarde en gewicht

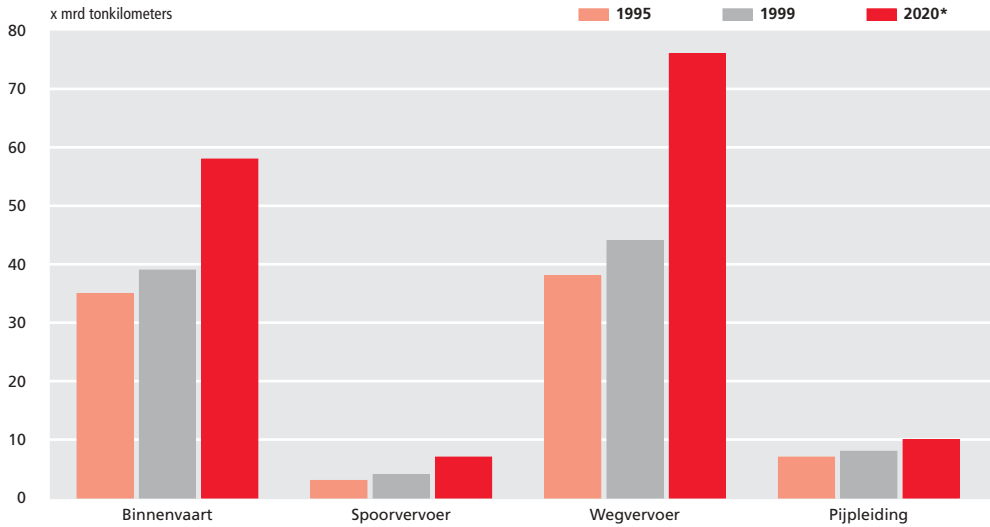
46

Uitvoerwaarde Nederlandse goederenhandel met EU-Lidstaten en bilateraal vervoerd gewicht Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg vanuit Nederland (2007)

Bron: NIWO, CBS

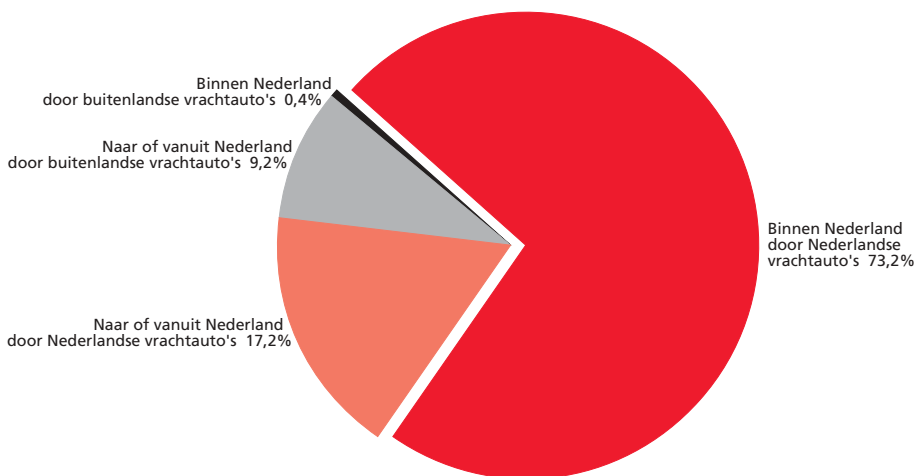
47 Ontwikking goederenvervoer op Nederlands grondgebied (1995-2020)

* Prognose European Co-ordination (middenscenario)

Bron: Ministerie van Verkeer en Waterstaat

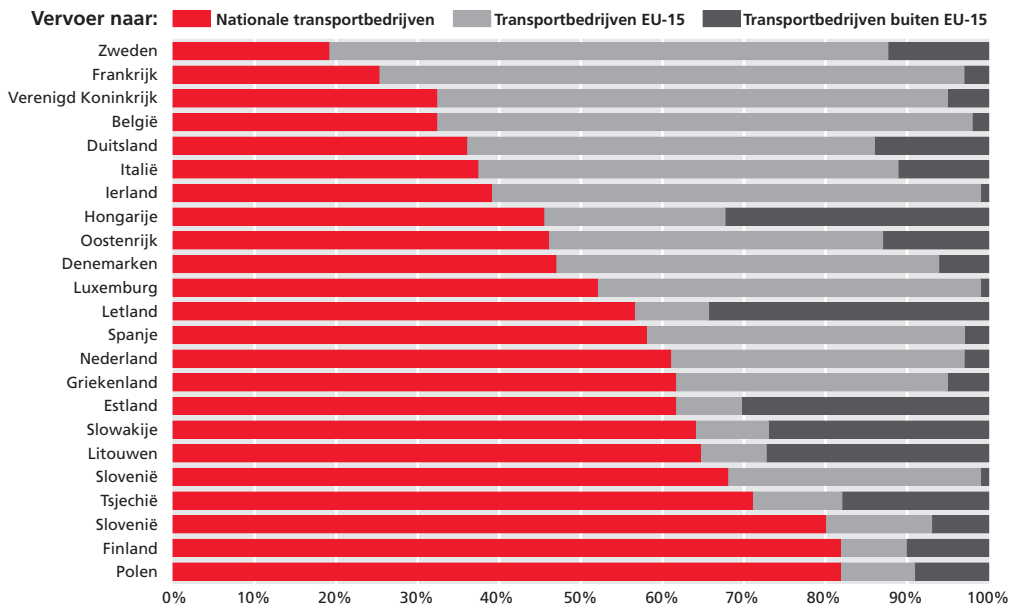
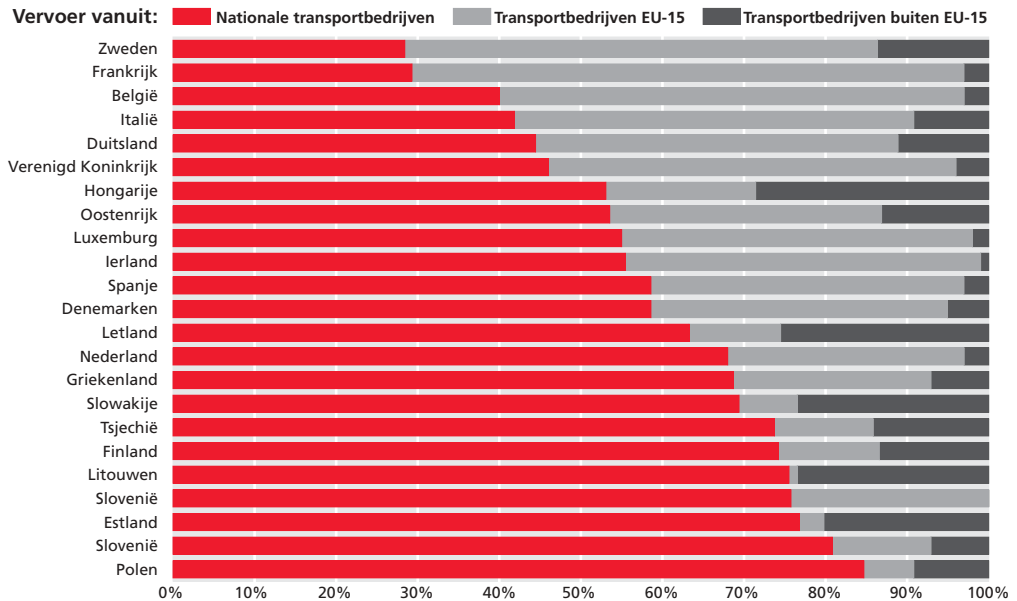
48 Goederenvervoer over de weg naar, vanuit en in Nederland verdeeld naar Nederlandse en buitenlandse kentekens (2005)

Verdeling op basis van vervoerd gewicht.

Bron: CBS

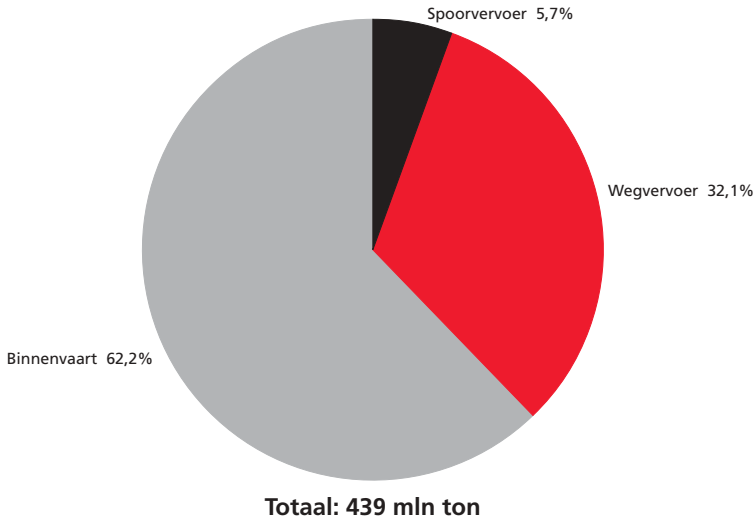
Aandeel buitenlandse transportbedrijven in het vervoerde gewicht internationale goederenvervoer* over de weg per land (2005)

* Bilateraal en derde landenvervoer.

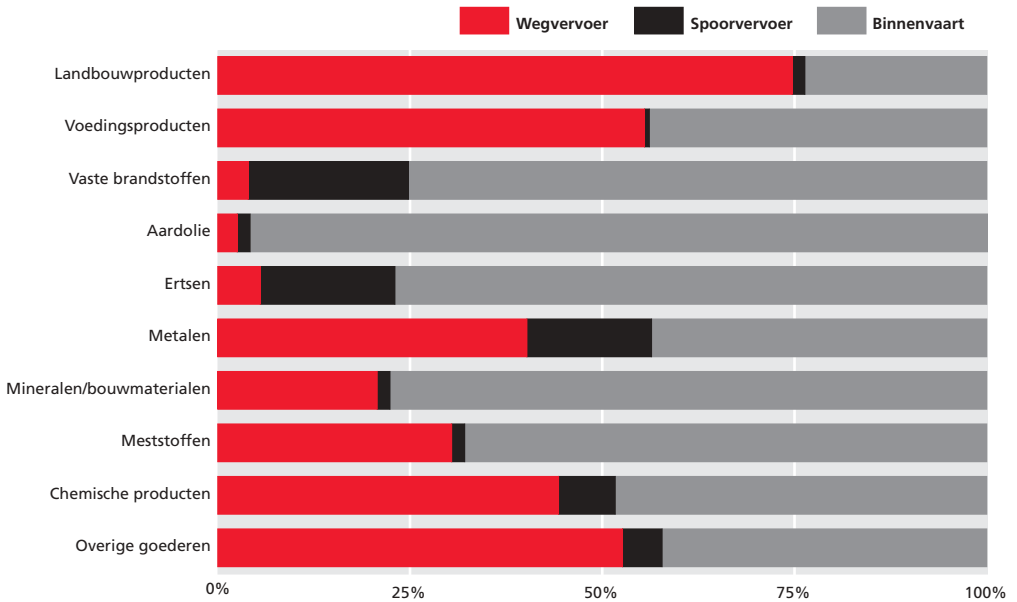
Bron: EUROSTAT

50 Modal-split in het Nederlands internationale goederenvervoer (2006)

Bron: CBS

51 Aandeel modaliteiten in internationaal bilateraal goederenvervoer naar goederensoort, in tonnen (2006)

Binnenvaart uitsluitend onder Nederlandse vlag.

Bron: CBS

Prestatie Nederlands internationaal wegvervoer (2000-2008)

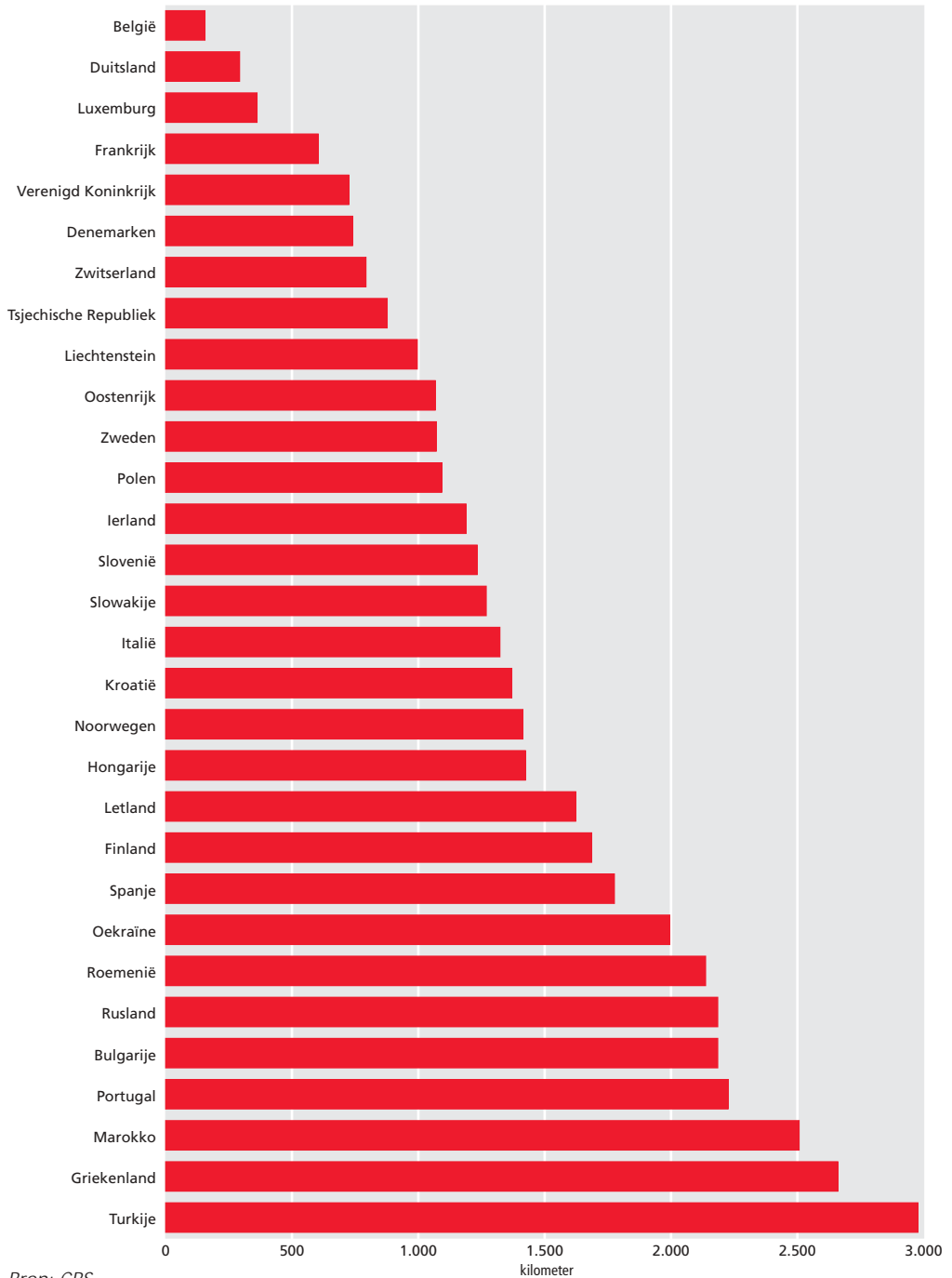
		Aantal ritten		Afgelegde afstand		Aantal	Vervoerd	Vervoers-	Ladington-
		totaal	w.o.beladen	totaal	w.o.beladen	zendingen	gewicht	afstand der	kilometers
		x1.000		mln km		x1.000	1.000 ton	goederen	x mln
								mln km	
Beroepsvervoer									
2000	bilateraal	-	5.052	2.606	2.162	5.473	89.483	2.366	35.722
	cabotage	-	531	127	97	553	8.920	102	1.606
	derde landen	-	694	556	479	724	12.566	498	8.354
	totaal	-	6.277	3.289	2.738	6.750	110.969	2.966	45.682
2004	bilateraal	8.718	5.658	3.175	2.482	6.579	99.287	2.936	37.916
	cabotage	2.169	852	348	185	977	14.042	212	2.724
	derde landen	1.214	914	724	600	1.061	16.928	705	10.535
	totaal	12.101	7.424	4.247	3.267	8.617	130.257	3.853	51.175
2005	bilateraal	8.623	5.698	3.121	2.442	6.755	96.883	2.935	37.196
	cabotage	2.346	1.041	339	188	1.179	15.297	213	2.583
	derde landen	1.011	756	601	494	890	13.476	584	8.535
	totaal	11.980	7.495	4.061	3.124	8.824	125.656	3.732	48.314
2006	bilateraal	9.237	5.962	3.286	2.474	6.959	98.009	2.929	37.522
	cabotage	2.408	925	326	167	1.064	12.605	188	2.050
	derde landen	1.025	765	601	500	860	13.390	559	8.690
	totaal	12.670	7.652	4.213	3.141	8.883	124.004	3.676	48.262
2007	bilateraal	8.850	5.779	2.896	2.165	6.774	94.726	2.610	32.928
	cabotage	3.210	1.496	375	208	1.629	12.429	227	1.834
	derde landen	936	683	485	398	778	12.160	458	6.825
	totaal	12.996	7.958	3.756	2.771	9.181	119.315	3.295	41.587
2008	bilateraal	9.148	5.765	3.138	2.270	6.670	95.095	2.687	32.451
	cabotage	3.136	1.400	419	225	1.508	14.698	244	2.366
	derde landen	966	679	491	391	763	12.008	439	6.800
	totaal	13.250	7.844	4.048	2.886	8.941	121.801	3.370	41.617
Groei 2007/2008		2,0%	-1,4%	7,8%	4,2%	-2,6%	2,1%	2,3%	0,1%
Eigen vervoer									
2000	bilateraal	-	1.435	422	344	1.848	8.081	472	2.152
	cabotage	-	138	13	10	151	646	10	85
	derde landen	-	9	9	8	12	153	9	126
	totaal	-	1.582	444	362	2.011	8.880	491	2.363
2004	bilateraal	1.740	1.067	505	372	1.384	13.962	476	3.342
	cabotage	7.459	3.376	631	318	3.388	1.842	320	205
	derde landen	34	23	17	14	28	417	17	183
	totaal	9.233	4.466	1.153	704	4.800	16.221	813	3.730
2005	bilateraal	1.692	1.101	469	351	1.399	13.527	448	3.535
	cabotage	8.500	3.244	554	194	3.267	2.409	197	205
	derde landen	44	31	23	19	39	524	24	301
	totaal	10.236	4.376	1.046	564	4.705	16.460	669	4.041
2006	bilateraal	1.810	1.138	471	338	1.411	13.888	435	3.478
	cabotage	4.867	2.605	451	210	2.629	2.292	215	225
	derde landen	50	32	22	18	42	623	21	333
	totaal	6.727	3.775	944	566	4.082	16.803	671	4.036
2007	bilateraal	1.993	1.310	601	445	1.608	15.913	540	4.978
	cabotage	5.785	3.535	607	399	3.556	2.175	402	313
	derde landen	81	58	40	34	64	1.042	38	587
	totaal	7.859	4.903	1.248	878	5.228	19.130	980	5.878
2008	bilateraal	1.617	1.017	484	344	1.261	12.345	444	3.746
	cabotage	6.413	3.475	669	293	3.502	2.678	297	295
	derde landen	71	50	39	31	60	982	35	594
	totaal	8.101	4.542	1.192	668	4.823	16.005	776	4.635
Groei 2007/2008		3,1%	-7,4%	-4,5%	-23,9%	-7,7%	-16,3%	-20,8%	-21,1%

Vanaf 2008 worden bedrijven geëquipt via het CBS-bedrijven register i.p.v. het NIWO vergunninghoudersbestand.

Bron: NIWO, CBS

Gemiddelde ritafstand bilateraal beroepsgoederenvervoer over de weg naar en vanuit Nederland (2007)

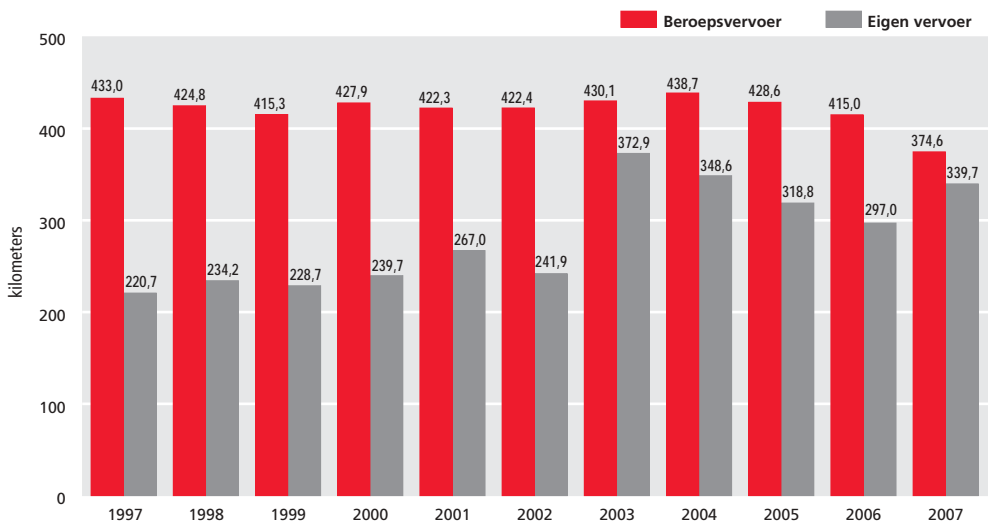
Bron: CBS

Grensoverschrijdend (bilateraal) beroepsgoederenvervoer over de weg door Nederlandse ondernemingen naar goederensoort (1992-2007)

	Totaal	Landbouw- producten/ levende dieren	Voedings- producten/ veevoeder	Vaste brand- stoffen	Aardolie en aardolie- producten
x 1.000 ton					
1992	75.391	10.368	11.819	627	424
1993	78.437	11.762	11.866	620	627
1994	83.820	11.565	11.851	823	649
1995	87.843	11.834	12.220	833	617
1996	86.416	11.777	11.599	716	527
1997	89.318	11.935	11.434	661	575
1998	90.287	12.692	10.969	709	704
1999	96.348	12.742	11.368	876	841
2000	89.483	10.454	12.338	465	643
2001	90.636	10.538	12.013	504	673
2002	91.998	10.137	12.514	731	537
2003	90.983	10.107	11.065	523	377
2004	99.287	12.340	12.954	654	387
2005	96.883	11.613	13.909	483	655
2006	98.009	12.160	14.131	540	537
2007	94.726	12.188	12.893	778	608
Groei 2006/2007	-3,3%	0,2%	-8,8%	44,1%	13,2%

Bron: NIWO, CBS

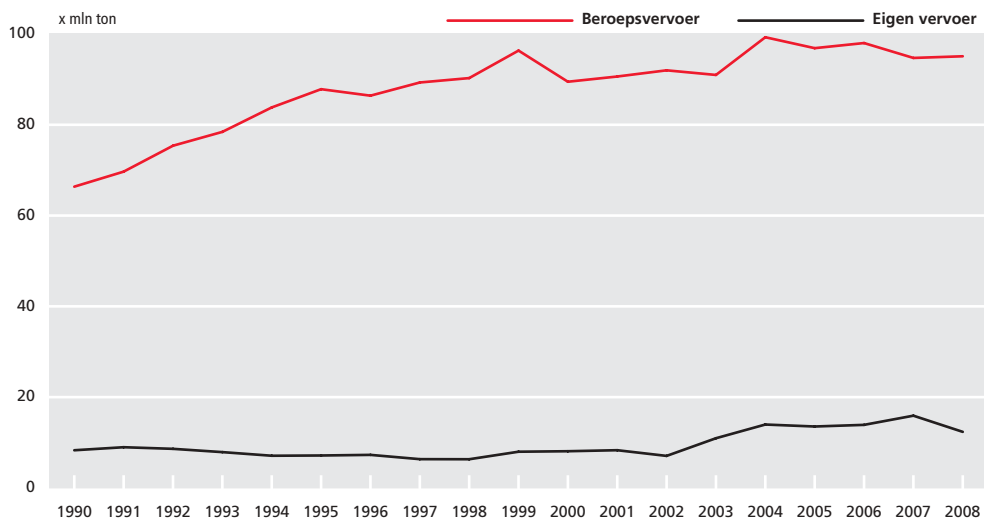
Gemiddelde beladen afstand per internationale (bilaterale) rit Nederlands goederenvervoer over de weg (1997-2007)

Bron: NIWO, CBS

Ertsen en metaal-residuen	Metalen/ metalen halffabrikaten	Ruwe mineralen/ bouwmaterialen	Mest-stoffen	Chemische producten	Overige goederen en fabrikaten
847	5.589	9.908	773	9.672	25.376
767	5.642	10.931	921	9.905	25.396
875	6.493	12.267	1.080	10.402	27.815
982	6.747	12.655	1.225	10.549	30.181
1.019	6.378	11.886	997	10.871	30.646
935	6.673	12.558	908	10.775	32.863
1.082	6.583	11.924	820	10.852	33.953
911	6.592	13.225	1.142	11.006	37.645
777	5.978	13.273	937	12.065	32.554
923	5.957	14.018	901	12.630	32.480
951	5.771	13.871	944	11.634	34.908
874	6.364	15.589	721	11.199	34.166
1.092	5.898	16.135	1.195	10.328	38.304
593	6.249	13.532	625	10.250	38.975
846	5.352	14.035	802	12.214	37.393
1.031	6.448	13.784	1.314	12.060	33.622
21,9%	20,5%	-1,8%	63,8%	-1,3%	-10,1%

56 Ontwikkeling Nederlands grensoverschrijdend beroeps- en eigen (bilateraal) goederenvervoer over de weg (1990-2008)

Bron: NIWO, CBS

Nederlands grensoverschrijdend beroepsgoederenvervoer over de weg naar landenrelatie (2006-2007)

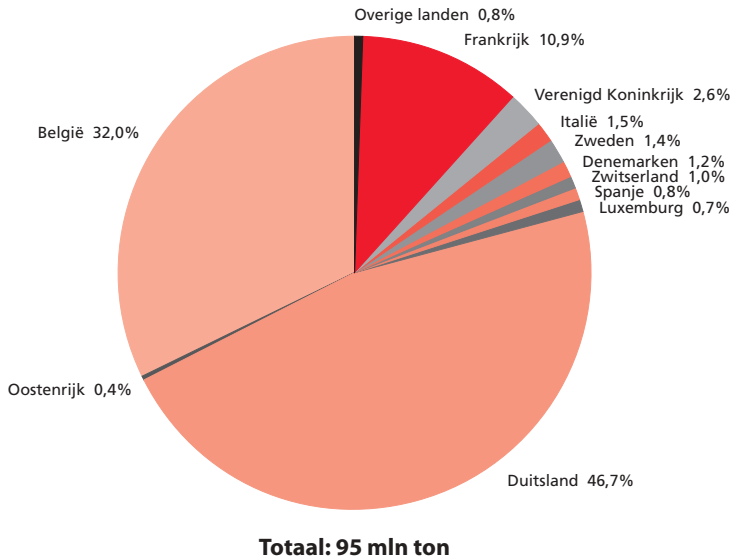
	2006		2006		2007		2007	
	vanuit NL	Groei	naar NL	Groei	vanuit NL	Groei	naar NL	Groei
x 1.000 ton								
Duitsland	23.337	-0,2%	24.095	6,3%	21.802	-6,6%	22.471	-6,7%
België	15.374	-2,5%	12.369	-1,8%	16.876	9,8%	13.483	9,0%
Frankrijk	7.166	10,0%	4.211	-2,8%	6.383	-10,9%	3.935	-6,6%
Verenigd Koninkrijk	1.893	-11,2%	921	-12,4%	1.787	-5,6%	644	-30,0%
Italië	1.045	-6,9%	922	-12,9%	858	-17,8%	606	-34,3%
Zweden	785	38,2%	579	24,1%	819	4,3%	517	-10,6%
Denemarken	736	8,8%	460	-11,8%	667	-9,4%	437	-4,8%
Zwitserland	669	3,8%	382	-14,2%	587	-12,3%	324	-15,3%
Spanje	644	16,5%	587	33,2%	464	-28,1%	324	-44,9%
Luxemburg	296	-1,8%	169	9,5%	414	39,6%	206	22,1%
Oostenrijk	280	-25,7%	143	-34,0%	201	-28,2%	137	-3,6%
Noorwegen	96		62		128		88	
Polen	106		81		111		18	
Ierland	117		59		76		22	
Finland	57		18		55		25	
Portugal	23		12		42		7	
Hongarije	43		24		22		9	
Rusland	14		7		17		6	
Roemenië	1		11		17		1	
Kroatië	13		3		13		0	
Griekenland	35		7		9		8	
Slovenië	8		0		4		1	
Bulgarije	9		1		3		3	
Turkije	3		3		3		4	
Overige landen	89		41		60		34	
Bilateraal	52.842	0,4%	45.167	2,0%	51.415	-2,7%	43.311	-4,1%
Totaal bilateraal	98.009	1,2%			94.726	-3,3%		
Derdelanden vervoer	13.390	-0,6%			12.160	-9,2%		
Cabotagevervoer	12.605	-17,6%			12.429	-1,4%		
Totaal	124.004	-1,3%			119.315	-3,8%		

Bron: NIWO, CBS

Duitsland goed voor helft bilateraal vervoer

58

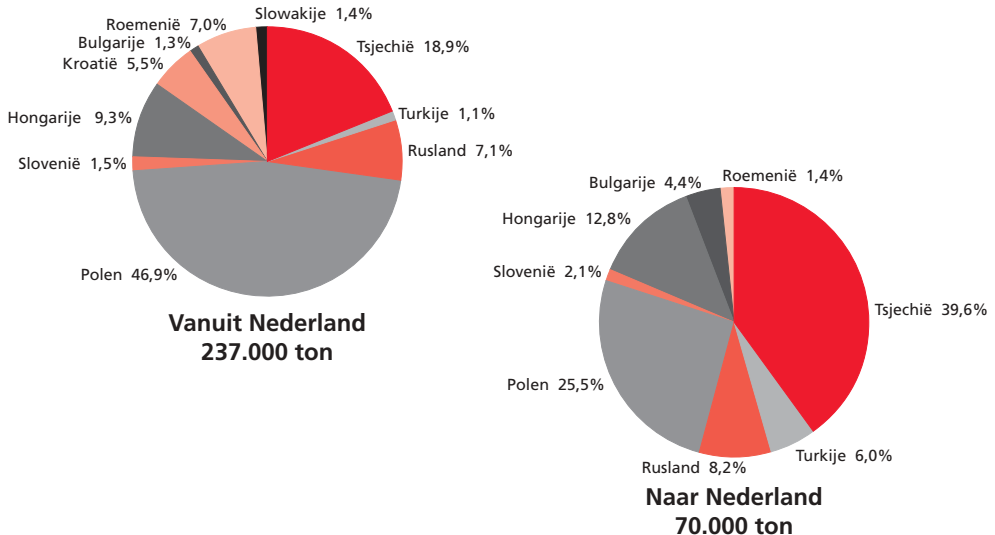
Nederlands bilateraal beroepsgoederenvervoer over de weg (2007)

Bron: NIWO, CBS

59

Nederlands bilateraal beroepsgoederenvervoer over de weg op belangrijkste vervoerrelaties in Midden- en Oost-Europa (2007)

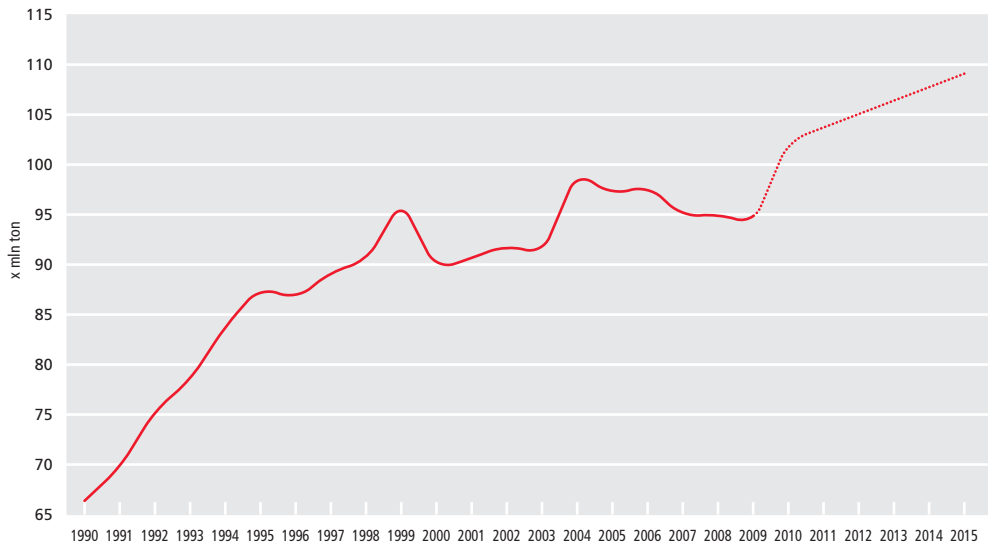
Bron: NIWO, CBS

Totaal vervoerd gewicht per land Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg (2006-2007)

(x 1.000 ton)	2006				2007			
	bilateraal	cabotage	derdelanden	totaal	bilateraal	cabotage	derdelanden	totaal
Nederland				327.801				359.937
Belgie en Luxemburg	28.209	4.397	8.652	41.258	30.979	4.124	8.872	43.975
Denemarken	1.196	50	543	1.789	1.104	48	506	1.658
Duitsland	47.432	4.104	7.892	59.428	44.273	5.075	7.881	57.229
Frankrijk	11.377	783	4.729	16.889	10.318	749	3.686	14.753
Italië	1.967	95	922	2.984	1.464	355	462	2.281
Oostenrijk	423	42	606	1.071	338	32	123	493
Spanje	1.231	132	774	2.137	788	44	367	1.199
Verenigd Koninkrijk	2.814	2.740	1.205	6.759	2.431	1.213	1.211	4.855
Zweden	1.364	128	586	2.078	1.336	564	351	2.251
Zwitserland	1.051	30	372	1.453	911	54	317	1.282
Centraal en Oost-Europa	431	19	192	642	305	12	283	600
Overige landen	513	86	306	905	482	161	261	904
Totaal alle landen	98.009	12.605	26.780	465.194	94.726	12.429	24.320	491.417
Totaal vervoerd gewicht	98.009	12.605	13.390	451.805	94.726	12.429	12.160	479.252

Bron: NIWO, CBS

Grensoverschrijdend (bilateraal) beroepsgoederenvervoer over de weg (1990-2015)

Bron: NIWO, CBS, prognose TLN

62

Aantallen uitgewisselde ritmachtigingen voor het Nederlandse beroepsgoederenvervoer over de weg naar land (2009)

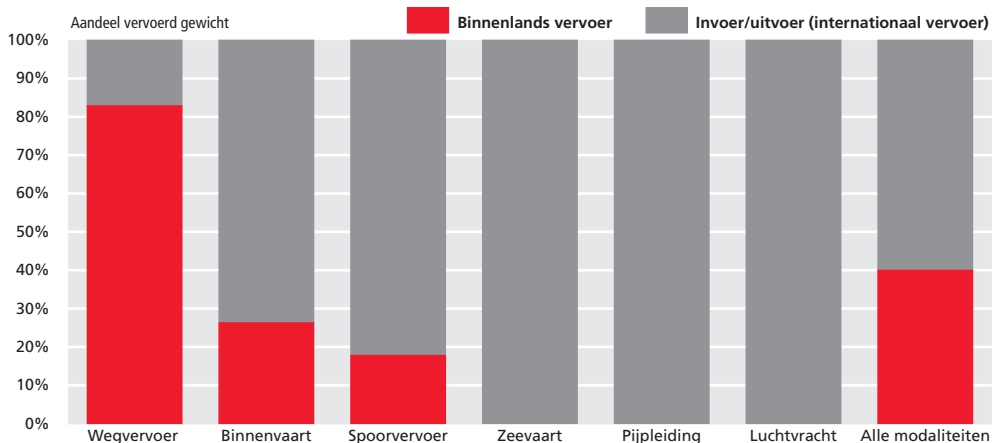
Land	Aantal	Geldig voor
Albanië	200	
Albanië	100	derdelanden
Azerbeidzjan	350	
Azerbeidzjan	50	derdelanden
Bosnië-Herzegovina	750	
Bulgarije	500	derde landen buiten EU
Duitsland	800	derde landen buiten EU
Finland	250	derde landen buiten EU
Georgie	100	
Kazachstan	400	
Kazachstan	100	derdelanden
Kroatië	6.500	
Kroatië	750	derdelanden
Macedonië	2.000	
Marokko	2.800	
Moldavië	500	
Montenegro	250	
Oekraïne	5.000	
Oezbekistan	100	
Oostenrijk	300	derde landen buiten EU
Rusland	6.000	
Servië	2.500	
Servië	500	derdelanden
Tunesië	1.000	
Turkije	1.000	bilateraal, transit
Turkije	3.500	derdelanden
Wit-Rusland	3.000	
Zweden	100	buiten EU

Bron: NIWO

Wegvervoer overwegend binnen Nederland

63

Samenstelling goederenvervoer binnen, van en naar Nederland (2006)

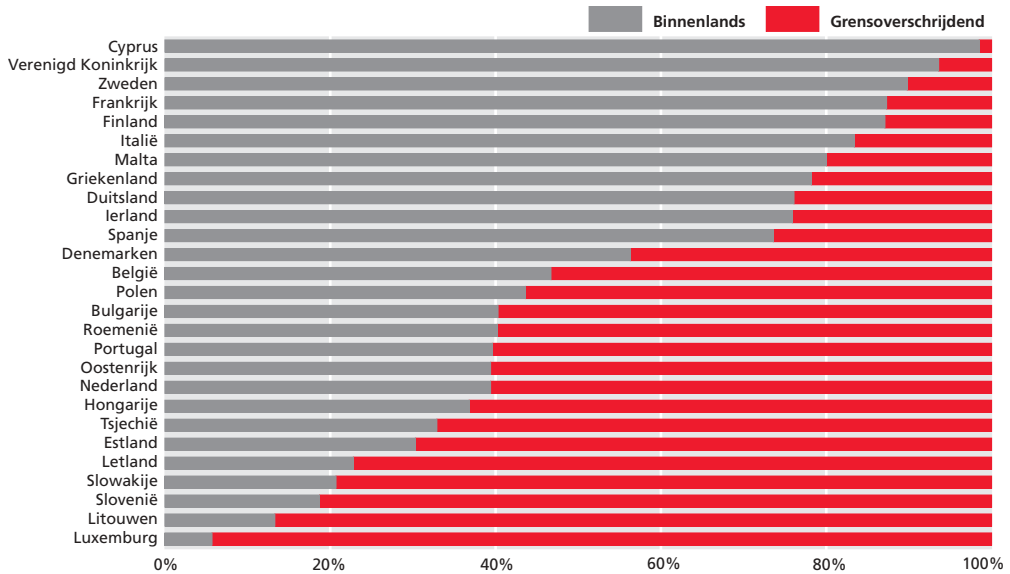

Bron: CBS

Kleinste lidstaten naar verhouding meer grensoverschrijdend vervoer

64

Prestatie goederenvervoer over de weg door EU lidstaten, verdeeld naar binnenlands en grensoverschrijdend vervoer (2007)

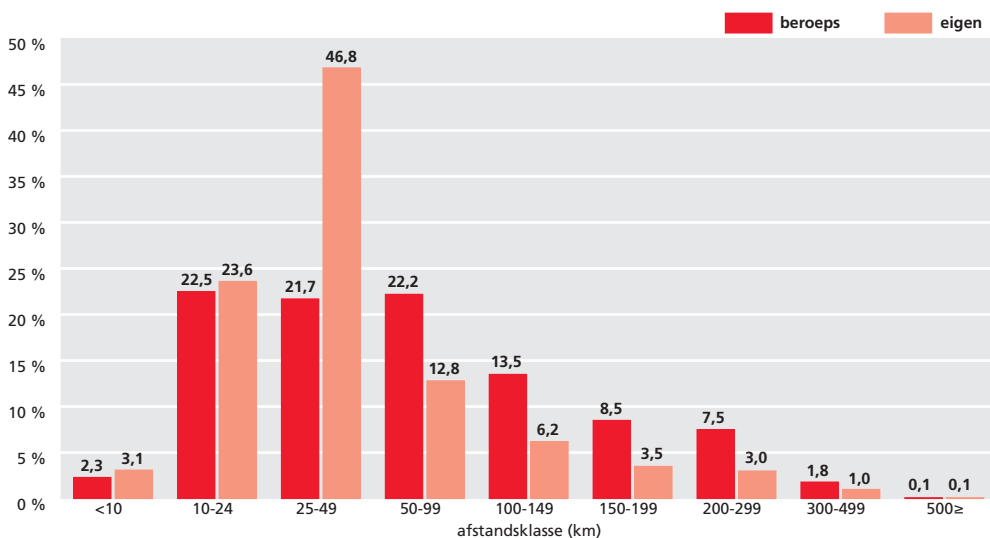

Bron: EUROSTAT

Beroepsvervoer rijdt langere afstanden

65

Vervoerde binnenlandse gewicht door het beroeps- en eigen goederenvervoer over de weg, naar afstand (2007)

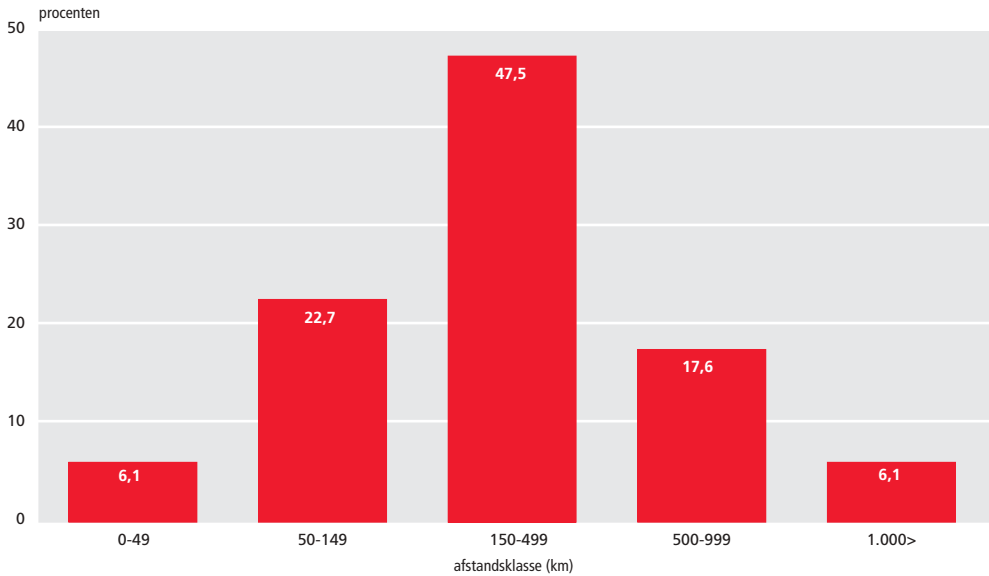
Bron: CBS

Driekwart binnen een straal van 500 km

66

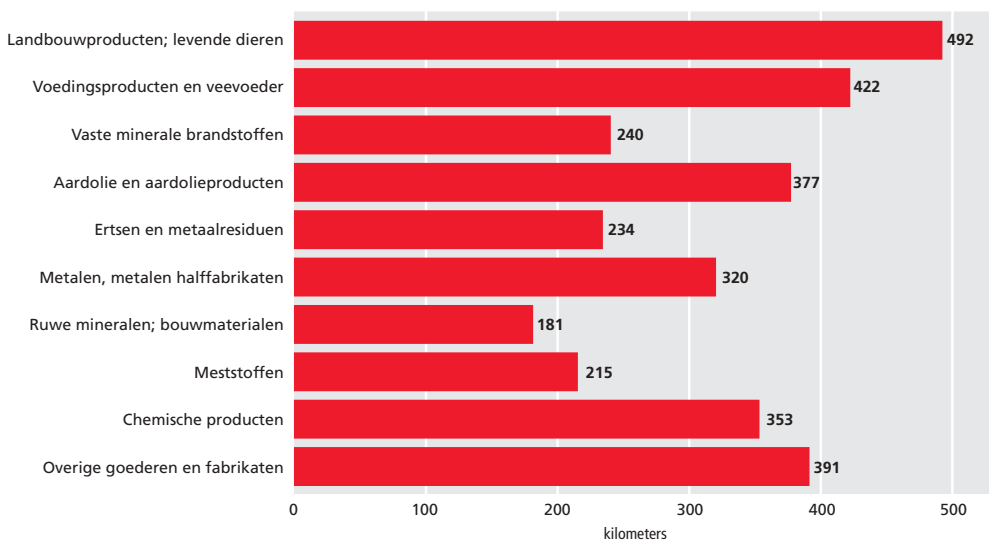
Vervoerd gewicht Nederlandse bilaterale beroepsgoederenvervoer over de weg naar afstand (2007)

Bron: CBS

67

Gemiddelde afstand per grensoverschrijdende rit in het beroepsgoederenvervoer over de weg naar goederensoort (2007)

Bron: NIWO, CBS

Grensoverschrijdend Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg naar en vanuit Duitsland (2000-2007)

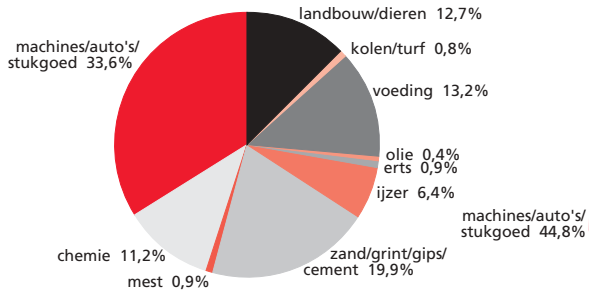
(x 1.000 ton)	2000		2006		2007	
	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL
Totaal bilateraal	47.139	42.344	52.842	45.167	51.415	43.311
Duitsland totaal	21.695	22.025	23.337	24.095	21.802	22.471
aandeel Duitsland	46,0%	52,0%	44,2%	53,3%	42,4%	51,9%
Nordrhein-Westfalen	9.199	11.190	11.114	12.064	10.673	12.659
Düsseldorf	3.364	5.478	4.149	6.170	4.686	6.529
Köln	2.264	2.038	2.605	1.968	2.243	2.140
Arnsberg	1.653	1.812	1.891	1.756	1.612	1.720
Münster	1.230	1.349	1.578	1.605	1.508	1.757
Detmold	688	512	887	563	618	504
Nordrhein-Westfalen onbekend	-	1	4	2	6	9
Niedersachsen	3.058	4.078	3.104	5.914	2.946	4.450
Braunschweig	282	280	271	182	267	275
Hannover	629	512	586	550	560	561
Lüneburg	461	263	483	461	395	352
Weser-Ems	1.686	3.023	1.764	4.721	1.714	3.261
Niedersachsen onbekend	-	-	-	-	10	-
Bayern	1.607	1.081	1.434	848	1.326	758
Oberbayern	423	220	423	179	312	140
Niederbayern	174	107	200	115	151	70
Oberpfalz	130	95	100	67	103	93
Oberfranken	145	119	94	84	117	71
Mittelfranken	267	179	136	66	190	87
Unterfranken	219	163	201	134	254	176
Schwaben	249	197	279	198	200	119
Bayern onbekend	-	1	1	5	-	3
Baden-Württemberg	1.676	1.164	1.626	1.189	1.477	963
Stuttgart	591	367	526	333	484	274
Karlsruhe	601	420	475	473	448	315

Bron: CBS

	2000		2006		2007	
	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL
Freiburg	279	179	432	184	339	217
Tübingen	205	198	193	194	206	153
Baden-Württemberg onbekend	-	-	-	5	-	3
Hessen	1.167	734	1.107	707	1.026	619
Darmstadt	734	398	665	379	598	375
Giessen	151	137	181	183	175	105
Kassel	281	199	261	145	253	138
Hessen onbekend	1	-	-	-	-	-
Rheinland-Pfalz	1.147	1.160	1.277	958	1.158	905
Koblenz	516	547	641	543	494	448
Trier	125	166	178	123	168	150
Rheinessen-Pfalz	506	447	458	292	496	306
Rheinland-Pfalz onbekend	-	-	-	-	-	-
Schleswig-Holstein	686	618	724	604	837	560
Hamburg	557	420	478	315	486	317
Berlin	384	141	190	73	171	68
Sachsen	388	222	406	225	244	154
Bremen	334	218	364	219	232	170
Brandenburg	370	254	383	254	252	225
Sachsen-Anhalt	392	315	435	268	381	279
Thüringen	348	221	329	221	200	148
Mecklenburg-Vorpommern	202	90	158	121	233	97
Saarland	152	92	208	115	158	100
Duitsland overig/onbekend	28	27	-	-	-	1

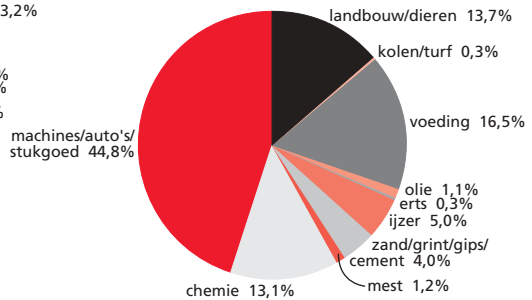
Nederlands bilateraal beroepsgoedervervoer over de weg naar NSTR-goederenhoofdstuk en vanuit diverse landen (2007)

Duitsland

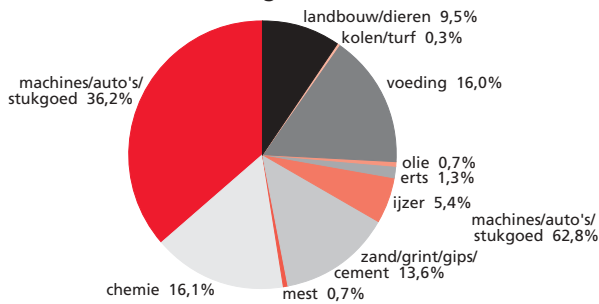
Totaal: 47,4 mln ton

Frankrijk

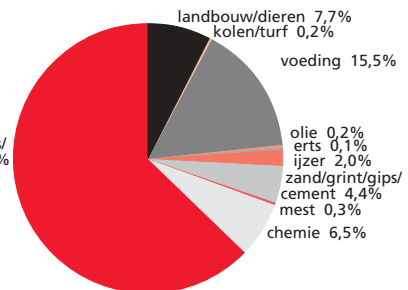
Totaal: 11,4 mln ton

België

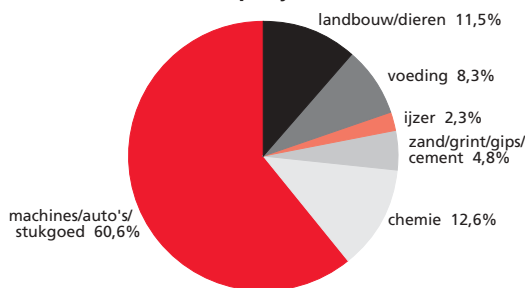
Totaal: 27,7 mln ton

Italië

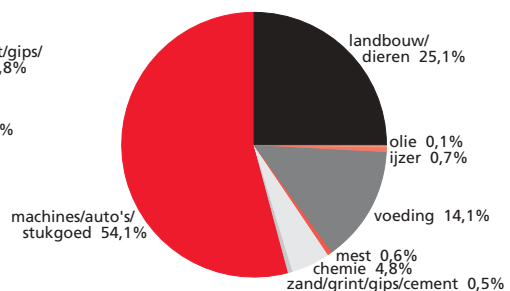
Totaal: 2,0 mln ton

Spanje

Totaal: 1,2 mln ton

Verenigd Koninkrijk

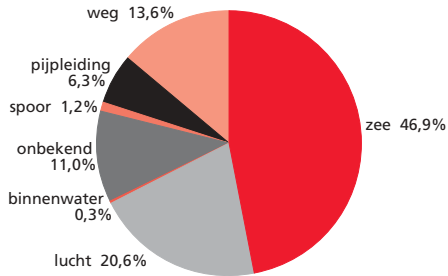
Totaal: 2,8 mln ton

Uitsluitend bilateraal vervoer.

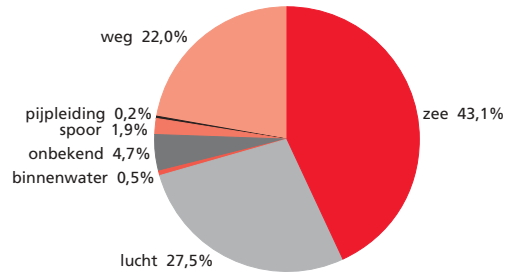
Bron: CBS

70

Waarde EU-25 goederenhandel met landen buiten de EU, verdeeld per vervoermodaliteit (2005)

Invoer: 1.179 miljard euro

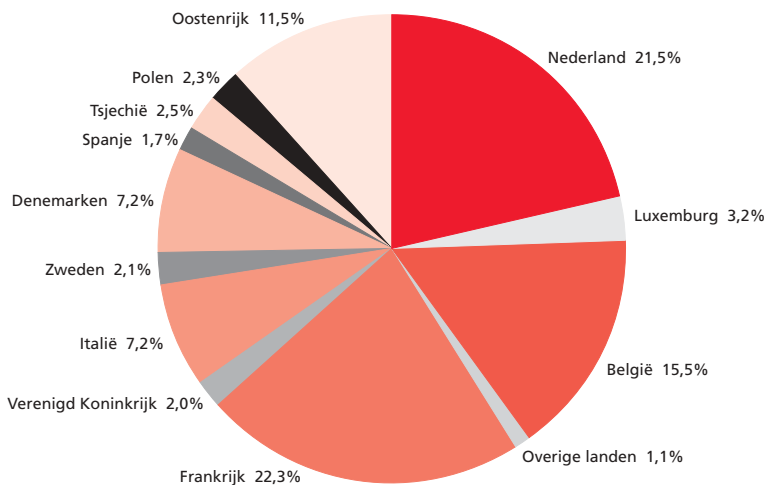
Uitvoer: 1.068 miljard euro

Bron: EUROSTAT

Nederland op tweede plaats

71

Duits internationaal goederenvervoer over de weg binnen de EU (2008)

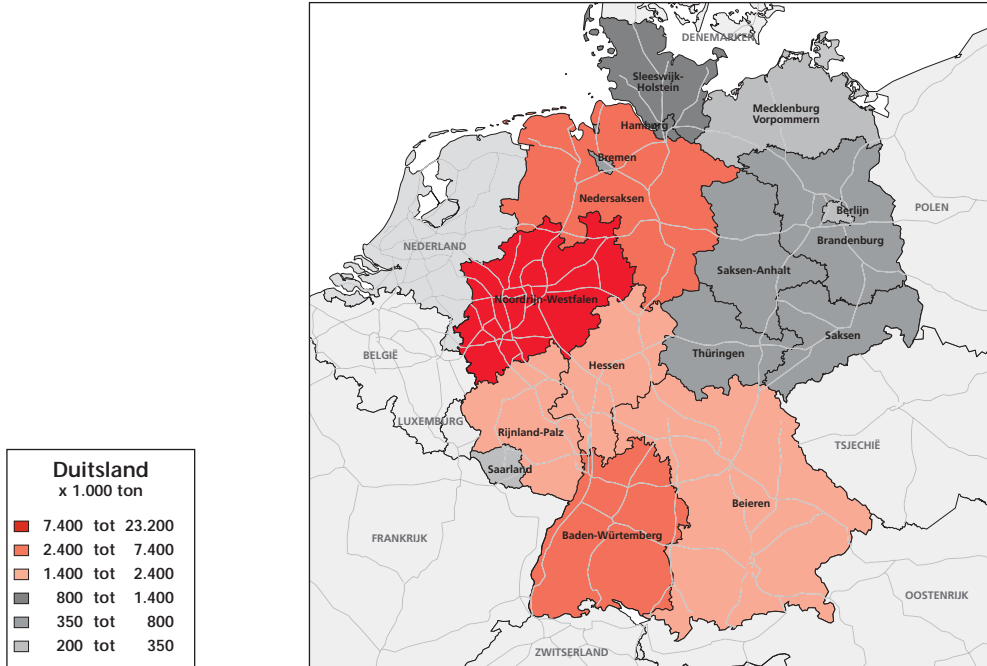

Totaal: 134 mln ton

Bron: KBA

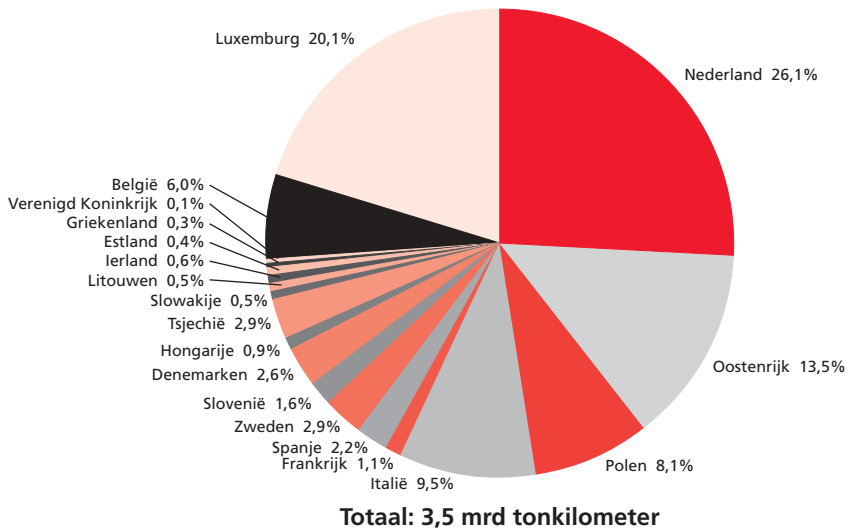
Meeste vervoer van en naar Nordrhein-Westfalen

72 Nederlands bilateraal beroepsgoederenvervoer over de weg op Duitsland naar deelstaat (2007)

Bron: CBS

73 Cabotagevervoer in Duitsland, uitgevoerd door deelnemende landen (2007)

Bron: EUROSTAT

74 Duits beroeps en eigen wegvervoer (1995-2008)

		vervoerd gewicht (x 1.000 ton)	vervoers prestatie (x mln tonkm)	aantal ritten (x 1.000)
Totaal	1995	3.169.559	237.798	277.182
	1996	3.014.946	236.584	262.851
	1997	2.980.981	245.881	255.122
	1998	2.968.023	257.447	253.498
	1999	3.181.363	278.470	268.741
	2000	3.005.104	280.699	257.343
	2001	2.884.479	288.955	245.610
	2002	2.720.163	285.207	228.406
	2003	2.743.858	290.918	229.368
	2004	2.767.167	303.987	231.689
	2005	2.764.922	310.115	229.935
	2006	2.919.337	330.009	243.246
	2007	3.027.941	343.738	252.757
	2008	3.077.845	341.551	256.448
Binnenlands vervoer	beroeps	1.759.021	204.330	130.064
	eigen	1.136.448	60.208	114.566
Grensoverschrijdend vervoer	beroeps	137.485	69.287	8.620
	eigen	19.914	4.945	1.394
Cabotage	beroeps	20.901	2.591	1.507
	eigen	4.077	190	297

Bron: KBA

75 Vergelijk enkele indicatoren Nederland en Duitsland (2003-2007)

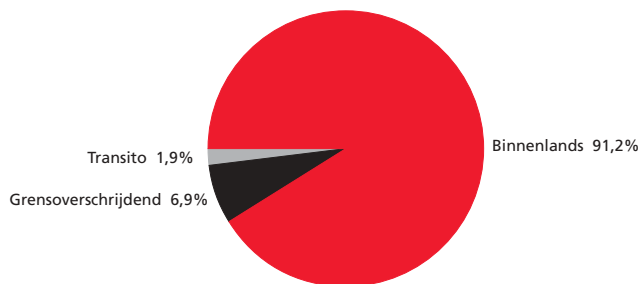
	2003	2004	2005	2006	2007
Bruto Binnenlands Product					
per hoofd bevolking Nederland (Euro)	26.800	28.000	29.400	30.900	32.700
per hoofd bevolking Duitsland (Euro)	24.200	25.200	26.300	27.400	28.600
Vervoerd gewicht wegvervoer					
per hoofd bevolking Nederland (ton)	39,94	41,61	41,63	41,82	43,06
per hoofd bevolking Duitsland (ton)	33,24	33,53	33,51	35,41	36,78
Tonkilometer prestatie wegvervoer					
per hoofd bevolking Nederland (tonkm)	4.946	5.493	5.296	5.248	4.911
per hoofd bevolking Duitsland (tonkm)	3.525	3.683	3.759	4.003	4.176

Bron: KBA, EUROSTAT, CBS, bewerking TLN

Geringe belasting Duitse wegen door transito-vervoer

76

Verdeling gemiddeld aantal vrachtautoritten per dag in, op en door Duitsland (2007)

Totaal: 1,7 miljoen

Op doordeweekse dagen, inclusief Duitse vrachtautoritten.

Bron: KBA, bewerking TLN

Nederlandse vrachtauto's domineren Duitse wegen

77

Vrachtautoritten naar, vanuit, in en door Duitsland naar land van herkomst (2007)

(x 1.000 ritten)	naar	vanuit	door	in	totaal aantal ritten	aandeel per land ¹⁾
kenteken vrachtauto:						
Duitsland	5.929	6.072	337	396.971	409.309	
Nederland	2.989	2.943	907	1.381	8.220	27,3%
Polen	1.480	1.510	1.672	589	5.251	17,4%
Oostenrijk	752	749	1.497	435	3.433	11,4%
Tsjechië	844	843	786	319	2.792	9,3%
Frankrijk	449	446	455	98	1.448	4,8%
Luxemburg	323	360	76	378	1.137	3,8%
Italië ²⁾	260	239	506	47	1.052	3,5%
Slowakije	238	237	317	106	898	3,0%
België ²⁾	402	344	103	44	893	3,0%
Hongarije	230	230	262	87	809	2,7%
Spanje	238	244	62	124	668	2,2%
Denemarken	197	197	171	77	642	2,1%
Roemenië	154	136	236	.	526	1,7%
Litouwen	105	123	175	39	442	1,5%
Slovenië	109	107	138	66	420	1,4%
Verenigd Koninkrijk	103	93	177	25	398	1,3%
Letland ²⁾	45	57	96	11	209	0,7%
Portugal	66	62	21	40	189	0,6%
Zweden	32	30	78	33	173	0,6%
Griekenland	36	36	42	9	123	0,4%
Bulgarije	45	40	17	0	102	0,3%
Estland	18	19	29	13	79	0,3%
Noorwegen	9	9	34	5	57	0,2%
Finland	9	9	31	3	52	0,2%
Liechtenstein	11	11	11	10	43	0,1%
Ierland	10	9	14	4	37	0,1%
Totaal ¹⁾	9.154	9.083	7.913	3.943	30.093	100,0%

1) Exclusief ritten door Duitse vrachtauto's.

2) Exclusief lege ritten.

Bron: KBA

Grensoverschrijdend Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg naar en vanuit Verenigd Koninkrijk (2004-2007)

(x 1.000 ton)	2004		2006		2007	
	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL
Totaal bilateraal	53.183	46.104	52.842	45.167	51.415	43.311
Verenigd Koninkrijk totaal	1.930	1.076	1.893	921	1.787	644
aandeel Verenigd Koninkrijk	3,6%	2,3%	3,6%	2,0%	3,5%	1,5%
North East	37	22	41	37	43	9
Tees Valley & Durham	15	12	23	24	19	1
Northumberland And Tyne & Wear	21	9	18	13	24	8
North West (Inc Merseyside)	209	144	167	109	189	61
Cumbria	3	6	4	3	10	0
Cheshire	24	20	18	13	31	14
Greater Manchester	106	48	92	51	77	26
Lancashire	23	34	18	21	40	15
Merseyside	53	36	35	21	30	5
Yorkshire & The Humber	120	87	125	61	135	56
East Riding & North Lincolnshire	33	30	48	24	36	9
North Yorkshire	23	9	8	5	33	7
South Yorkshire	13	6	24	12	30	15
West Yorkshire	51	42	44	20	35	24
East Midlands	248	115	235	122	224	77
Derbyshire & Nottinghamshire	42	27	23	13	45	13
Leicestershire, Rutland & Northants	140	59	137	70	102	36
Lincolnshire	66	29	75	40	77	29
West Midlands	201	112	217	103	167	79
Herefordshire, Worcestershire & Warks	40	27	46	25	32	22
Shropshire & Staffordshire	60	27	74	30	31	18
West Midlands	101	59	97	48	104	38
Eastern	186	80	209	106	137	70
East Anglia	82	36	97	30	68	37
Bedfordshire & Hertfordshire	34	15	28	20	12	4
Essex	70	29	83	57	56	29
London	313	131	306	83	302	75
London	175	84	-	-	-	-
Inner London	14	6	257	76	252	56
Outer London	124	40	49	7	50	19
South East	306	197	299	122	267	93
Berkshire, Bucks & Oxfordshire	135	99	74	32	78	11
Surrey, East & West Sussex	45	19	49	19	67	26
Hampshire & Isle Of Wight	50	35	70	5	62	26
Kent	76	45	106	66	60	30
South West	135	71	102	54	132	34
Gloucestershire, Wiltshire & North Somer	89	26	52	30	87	21
Dorset & Somerset	37	35	29	7	36	12
Devon	9	10	21	18	9	1
Wales	59	38	58	24	82	34
West Wales & The Valleys	30	27	34	11	64	22
East Wales	28	11	24	13	18	11
Scotland	106	72	131	96	101	52
North East Scotland	20	5	14	10	18	14
Eastern Scotland	25	18	26	21	31	23
South Western Scotland	60	42	82	64	50	13
Highlands And Islands	-	6	8	1	3	2
Northern Ireland	11	7	2	3	8	5

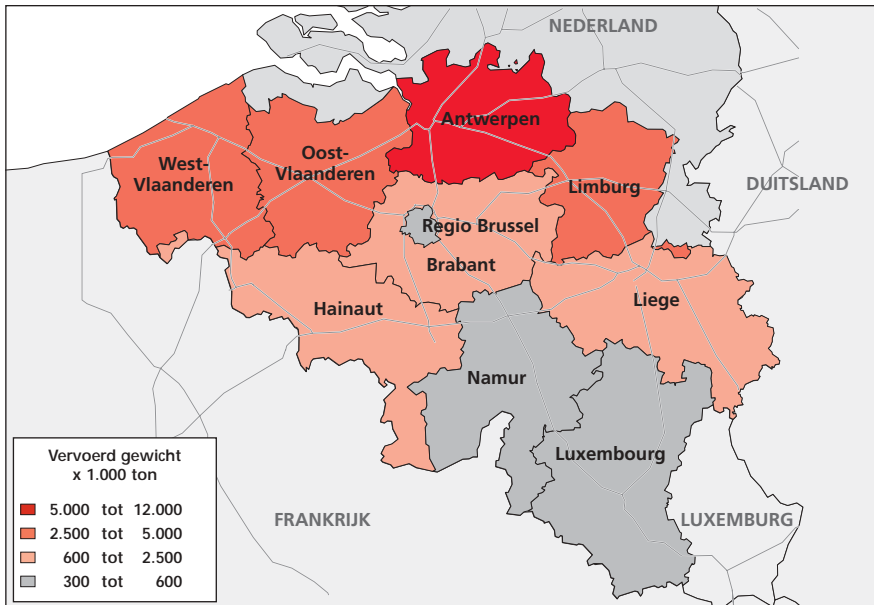
79 Grensoverschrijdend Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg naar en vanuit België (2000-2007)

(x 1.000 ton)	2000		2006		2007	
	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL
Totaal bilateraal	47.139	42.344	52.842	45.167	51.415	43.311
België totaal	14.301	12.846	15.374	12.369	15.374	12.369
	30,3%	30,3%	29,1%	27,4%	29,9%	28,6%
Antwerpen	5.903	4.880	5.314	4.000	6.447	5.246
Limburg	2.044	2.319	2.024	2.023	2.406	1.571
Oost-Vlaanderen	1.870	1.434	2.716	1.979	2.661	2.002
Brabant	1.447	872	1.105	796	1.300	843
West-Vlaanderen	1.580	1.064	1.936	1.310	1.990	1.402
Liege	724	1.444	681	1.046	730	1.022
Hainaut	527	623	806	748	724	835
Namur	100	71	137	164	109	210
Luxembourg	100	127	173	102	138	207
Regio Brussel	-	-	482	200	371	146
België onbekend	5	11	-	-	-	-

Bron: CBS

Regio Antwerpen, goed voor meer dan veertig procent

80 Nederlands bilateraal beroepsgoederenvervoer over de weg op België naar provincie (2007)

Bron: CBS

81 Grensoverschrijdend Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg naar en vanuit Italië (2000-2007)

(x 1.000 ton)	2000		2006		2007	
	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL
Totaal bilateraal	47.139	42.344	52.842	45.167	51.415	43.311
Italië totaal	1.068	841	1.045	922	858	606
aandeel Italië	2,3%	2,0%	2,0%	2,0%	1,7%	1,4%
Nord Ovest	106	105	126	99	62	69
Lombardia	413	249	390	361	292	170
Nord Est	200	200	159	174	147	107
Emilia-Romagna	127	132	144	121	100	144
Centro (I)	95	96	96	89	81	67
Lazio	51	20	54	22	67	8
Campania	24	10	19	22	34	17
Abruzzi-Molise	20	9	11	9	37	18
Sud	24	15	39	22	34	3
Sicilia	6	4	4	1	2	-
Sardegna	3	-	3	1	1	2

Bron: CBS

82 Grensoverschrijdend Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg naar en vanuit Spanje (2000-2007)

(x 1.000 ton)	2000		2006		2007	
	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL
Totaal bilateraal	47.139	42.344	52.842	45.167	51.415	43.311
Spanje totaal	601	454	644	587	464	324
aandeel Spanje	1,3%	1,1%	1,2%	1,3%	0,9%	0,7%
Noroeste	19	7	54	33	17	11
Noreste	81	71	69	67	41	36
Madrid	94	26	76	38	73	16
Centro (E)	49	41	45	74	44	27
Este	290	246	316	336	219	187
Sur	67	63	84	39	66	41
Spanje onbekend	-	-	-	-	3	5

Bron: CBS

Grensoverschrijdend Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg naar en vanuit Frankrijk (2000-2007)

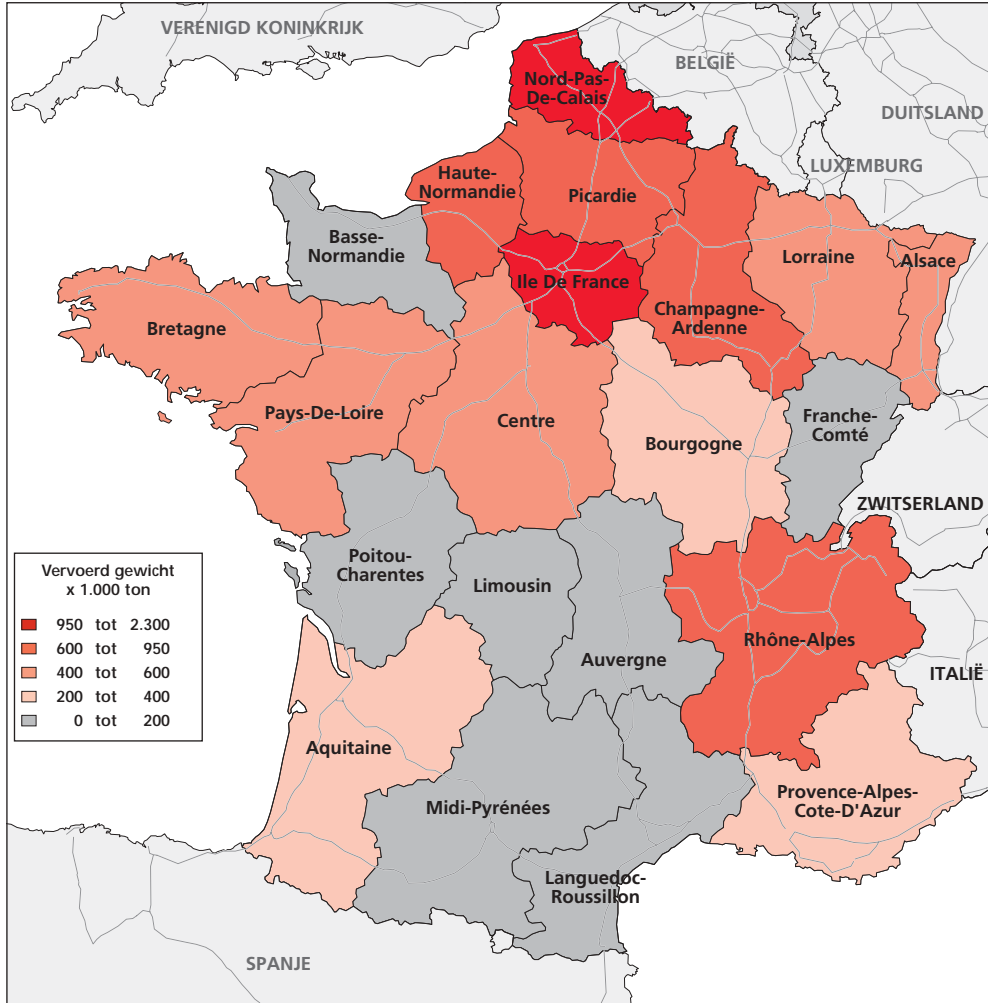
(x 1.000 ton)	2000		2006		2007	
	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL	vanuit NL	naar NL
Totaal bilateraal	47.139	42.344	52.842	45.167	51.415	43.311
Frankrijk totaal	5.309	3.603	7.166	4.211	6.383	3.935
aandeel Frankrijk	11,3%	8,5%	13,6%	9,3%	12,4%	9,1%
Ile-De-France	965	401	1.418	543	954	368
Nord-Pas-De-Calais	899	701	1.172	824	1.280	968
Picardie	452	292	480	296	592	340
Alsace	305	208	244	176	262	193
Rhône-Alpes	341	166	429	227	427	218
Pays-De-Loire	222	138	411	167	320	135
Champagne-Ardenne	264	219	412	326	294	362
Haute-Normandie	273	207	288	153	361	244
Centre	218	159	311	182	275	135
Provence-Alpes-Cote D'azur	200	149	262	136	197	126
Lorraine	222	231	488	358	275	251
Bretagne	177	127	279	127	302	103
Bourgogne	157	104	204	124	179	79
Aquitaine	136	124	163	145	133	79
Midi-Pyrénées	87	62	76	80	92	46
Basse-Normandie	86	62	99	97	112	63
Languedoc-Roussillon	65	93	89	83	62	65
Franche-Comté	76	49	120	46	82	40
Poitou-Charentes	61	56	101	63	84	64
Auvergne	63	43	105	43	69	21
Limousin	36	12	14	15	29	32
Corse	2	-	1	-	-	-
Frankrijk onbekend	2	-	-	-	2	3

Bron: CBS

Voornaamste goederenstroom met Noord-Frankrijk

84

Nederlands bilateraal beroepsgoederenvervoer over de weg op Frankrijk naar departement (2007)

Bron: CBS

85 Ontwikkeling aantal vrachtautoritten in Alpen per grensovergang (1984-2008)

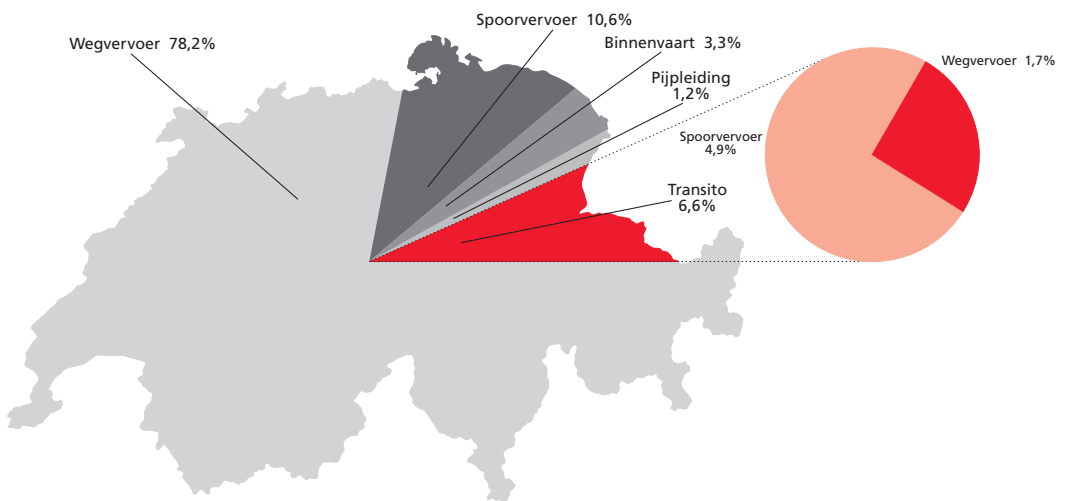
(x 1.000)	1984		1990		2000		2007		2008	
Zwitserland	431	17%	732	19%	1.404	21%	1.262	16%	1.275	17%
St.Bernhard	48	2%	64	2%	52	1%	55	1%	57	1%
Simplon	13	1%	27	1%	27	0%	82	1%	82	1%
Gotthard	298	12%	547	14%	1.187	18%	963	12%	973	13%
San Bernardino	72	3%	94	2%	138	2%	162	2%	163	2%
Oostenrijk	1.042	42%	1.210	32%	2.610	39%	3.603	46%	3.343	45%
Brenner	852	34%	925	24%	1.560	24%	2.177	28%	2.102	28%
Tarvisio	190	8%	285	8%	1.050	16%	1.426	18%	1.241	17%
Frankrijk	1.006	41%	1.858	49%	2.614	39%	2.921	38%	2.802	38%
Ventimiglia	320	13%	579	15%	1.061	16%	1.455	19%	1.390	19%
Fréjus	230	9%	540	14%	1.553	23%	876	11%	824	11%
Mont-Blanc	456	18%	739	19%	*		590	8%	588	8%
Totaal	2.479		3.800		6.628		7.786		7.420	

* Gesloten.

Bron: ARE, BAV

Aandeel transitovervoer over de weg summier

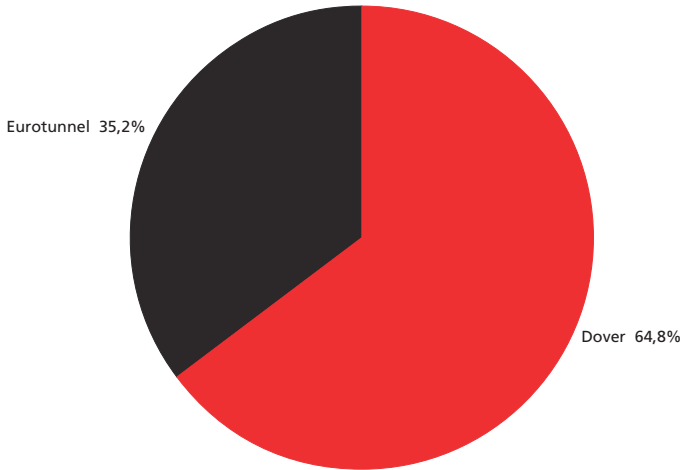
86 Vervoer van, naar, door en in Zwitserland (2007)

Bron: LITRA

Ferryvervoer meest populair

87 Verdeling wegvervoer via het Kanaal (2008)

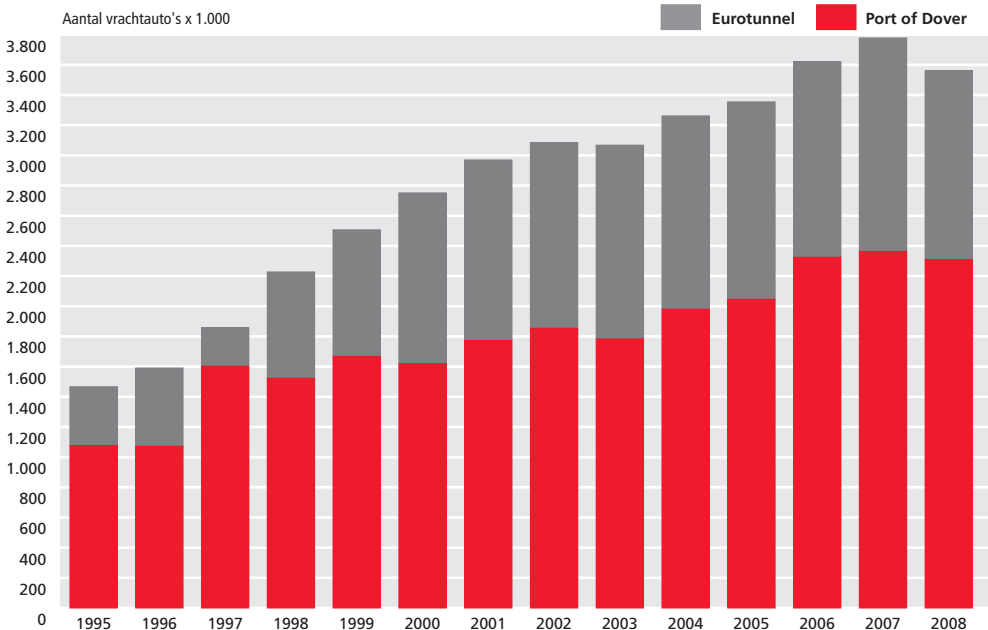

Totaal: 3,6 miljoen vrachteenheden

Bron: Port of Dover, Eurotunnel

Na jarenlange groei afname van aantal vrachtauto's

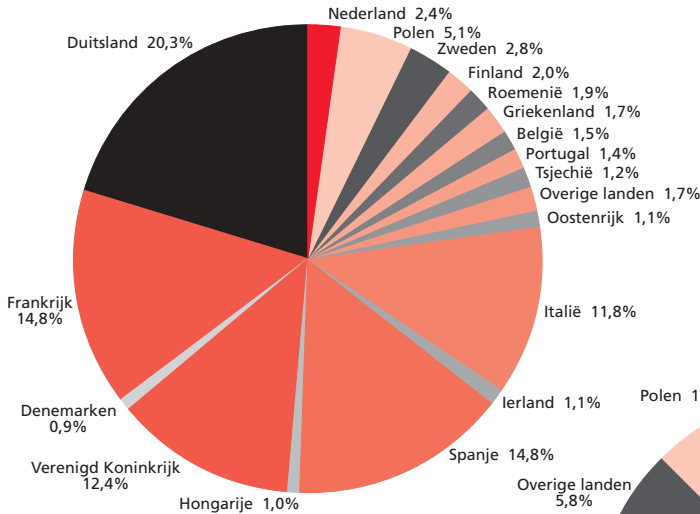
88 Ontwikkeling aantal vrachtauto's over het Kanaal (1995-2008)

Bron: Eurotunnel, Port of Dover

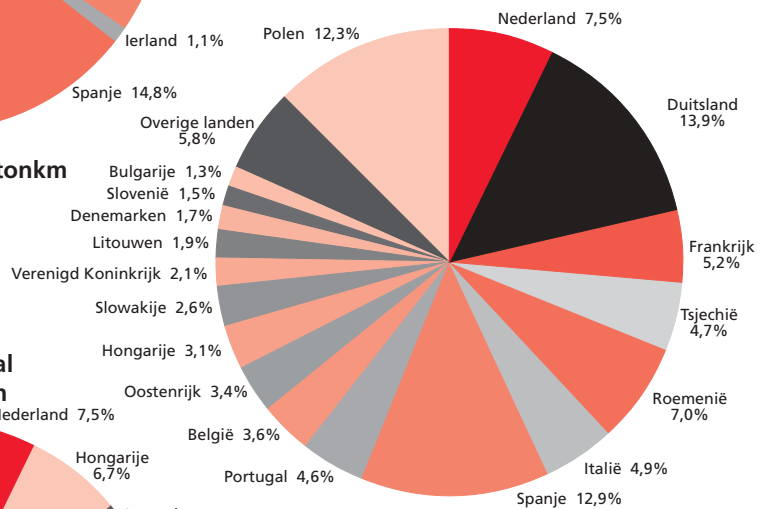
Aandelen in het goederenvervoer over de weg in de EU, 2007

Binnenlands

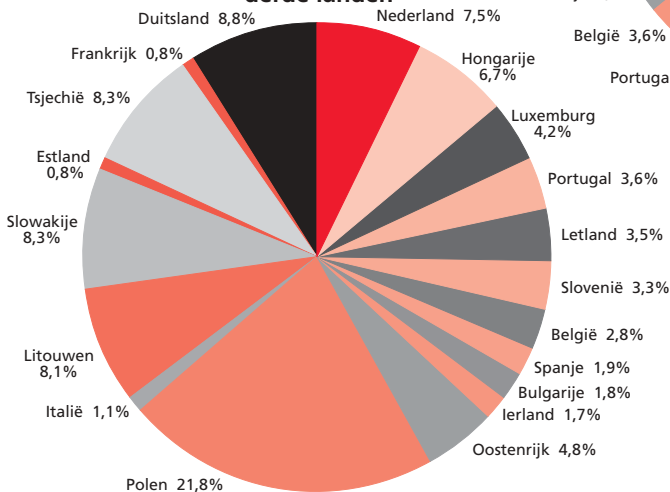
Totaal: 1.291 mrd tonkm

Internationaal bilateraal

Totaal: 507 mrd tonkm

Internationaal derde landen

Totaal: 99 mrd tonkm

EU exclusief Cyprus en Malta.

Bron: EUROSTAT, bewerking TLN

Wegvervoer domineert en groeit het hardst

90

Ontwikkeling goederenvervoer naar vervoerswijze in EU25 (1995-2007)

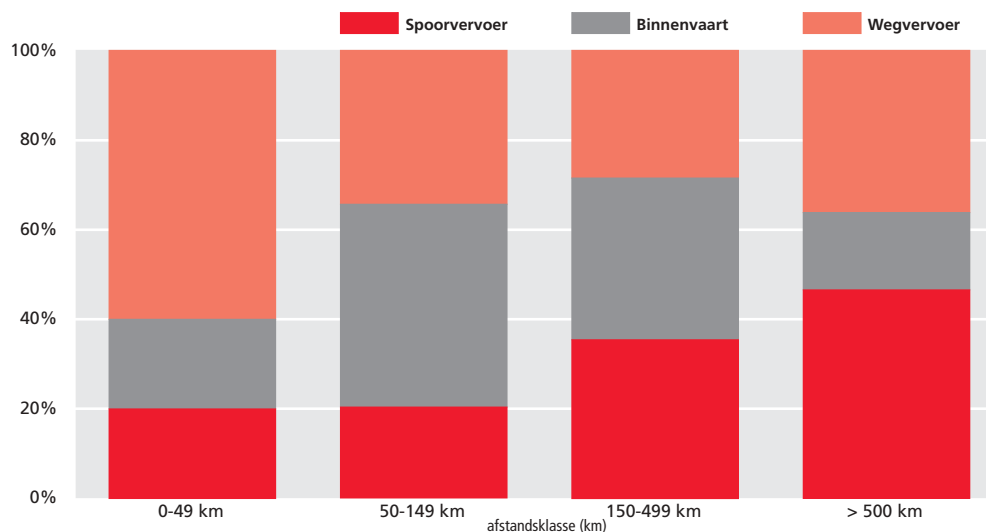
(tonkm)	1995		2000		2002		2003	
wegvervoer	1.289	42,1%	1.519	43,0%	1.606	43,8%	1.625	43,7%
spoorvervoer	386	12,6%	404	11,4%	384	10,5%	392	10,5%
binnenvaart	122	4,0%	134	3,8%	132	3,6%	124	3,3%
pijpleiding	115	3,8%	127	3,6%	128	3,5%	130	3,5%
zeevaart	1.150	37,5%	1.348	38,1%	1.415	38,6%	1.444	38,8%
luchtvaart	2	0,1%	3	0,1%	3	0,1%	3	0,1%
totaal	3.064	100,0%	3.534	100,0%	3.668	100,0%	3.718	100,0%
	2004		2005		2006		2007	
wegvervoer	1.747	44,6%	1.800	44,9%	1.855	45,0%	1.927	45,6%
spoorvervoer	416	10,6%	414	10,3%	440	10,7%	452	10,7%
binnenvaart	137	3,5%	139	3,5%	139	3,4%	141	3,3%
pijpleiding	132	3,4%	136	3,4%	135	3,3%	129	3,0%
zeevaart	1.485	37,9%	1.520	37,9%	1.548	37,6%	1.575	37,3%
luchtvaart	3	0,1%	3	0,1%	3	0,1%	3	0,1%
totaal	3.920	100,0%	4.012	100,0%	4.120	100,0%	4.228	100,0%

Bron: EUROSTAT

Binnenlands wegvervoer vooral op korte afstand

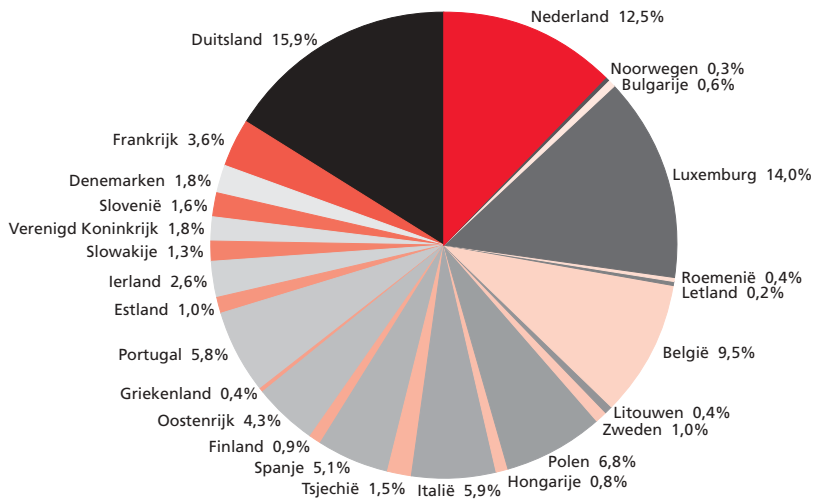
91

Modal split binnenlands goederenvervoerprestatie in de EU naar afstandsklasse (2005)

Bron: EUROSTAT

Cabotagevervoer uitgevoerd door deelnemende landen (2007)

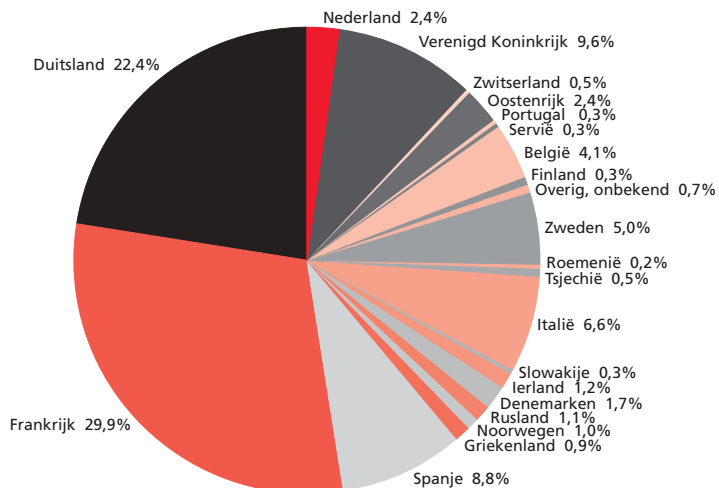

Totaal: 16,1 mrd tonkilometer

Bron: EUROSTAT

Bijna helft cabotagevervoer in Duitsland en Frankrijk

Cabotagevervoer in deelnemende landen (2007)

Totaal: 16,1 mrd tonkilometer

Bron: EUROSTAT

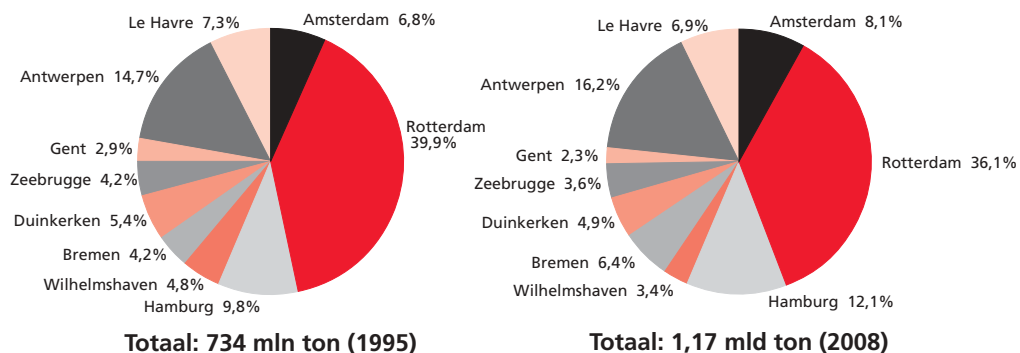
Vervoerprestatie wegvervoer door diverse landen (2007)

(x mln tonkm)	binnenlands	aandeel	bilateraal	aandeel	derde landen	aandeel	cabotage	aandeel	Totaal
België	19.650	1,8%	18.090	3,6%	2.815	2,9%	1.529	9,8%	42.084
Bulgarije	5.890	1,1%	6.834	4,8%	1.811	11,7%	89	1,7%	14.625
Denemarken	11.799	1,4%	8.468	2,6%	400	0,5%	293	2,2%	20.960
Duitsland	261.440	20,6%	70.717	14,8%	8.743	9,3%	2.546	18,0%	343.447
Estland	1.942	0,3%	3.558	1,5%	754	1,6%	163	1,4%	6.417
Finland	25.955	3,6%	3.624	1,8%	84	0,2%	147	1,6%	29.810
Frankrijk	191.388	17,2%	26.478	5,3%	777	0,8%	569	3,7%	219.213
Griekenland	21.730	3,0%	5.895	3,0%	102	0,4%	65	0,9%	27.792
Hongarije	13.186	1,7%	15.897	6,4%	6.597	14,1%	126	1,1%	35.806
Ierland	14.427	1,1%	3.731	0,7%	443	0,4%	418	2,6%	19.019
Italië	152.403	15,2%	24.950	6,2%	1.116	1,3%	939	8,2%	179.408
Letland	3.006	0,4%	6.644	3,3%	3.514	10,0%	39	0,6%	13.203
Litouwen	2.704	0,3%	9.465	2,9%	8.041	11,0%	69	0,5%	20.279
Luxemburg	547	0,1%	2.638	0,8%	4.129	5,7%	2.248	24,7%	9.562
Nederland	30.686	5,3%	37.830	12,0%	7.407	10,3%	1.999	22,0%	77.922
Noorwegen	15.426	1,8%	3.869	1,2%	37	0,1%	42	0,3%	19.374
Oostenrijk	14.745	1,9%	17.172	4,7%	4.800	5,7%	686	6,5%	37.403
Polen	65.769	11,3%	62.424	20,3%	21.589	33,8%	1.098	12,1%	150.880
Portugal	18.318	3,1%	23.368	7,4%	3.589	5,0%	927	10,2%	46.203
Roemenië	23.932	2,2%	35.479	7,5%	51	0,1%	61	0,4%	59.523
Slovenië	2.573	0,3%	7.608	2,0%	3.303	3,9%	250	2,3%	13.734
Slowakije	5.618	0,6%	13.085	3,3%	8.241	9,8%	216	1,9%	27.160
Spanje	190.611	34,7%	65.547	24,6%	1.892	3,6%	825	17,2%	258.876
Tsjechië	15.831	2,1%	23.849	6,8%	8.214	10,7%	248	2,4%	48.142
Ver. Koninkrijk	160.424	27,5%	10.574	3,3%	194	0,3%	285	3,1%	171.477
Zweden	36.396	4,7%	3.563	1,0%	430	0,5%	152	1,4%	40.541

Bron: EUROSTAT

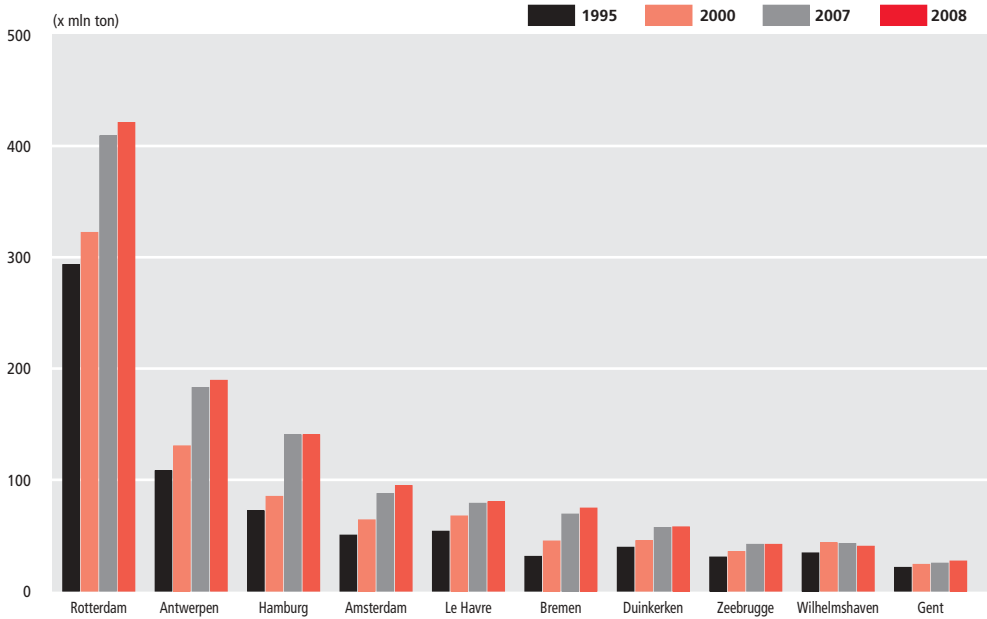
Rotterdam heeft grootste aandeel

Goederenoverslag havens Hamburg-Le-Havre-range (1995, 2008)

Bron: Port of Rotterdam

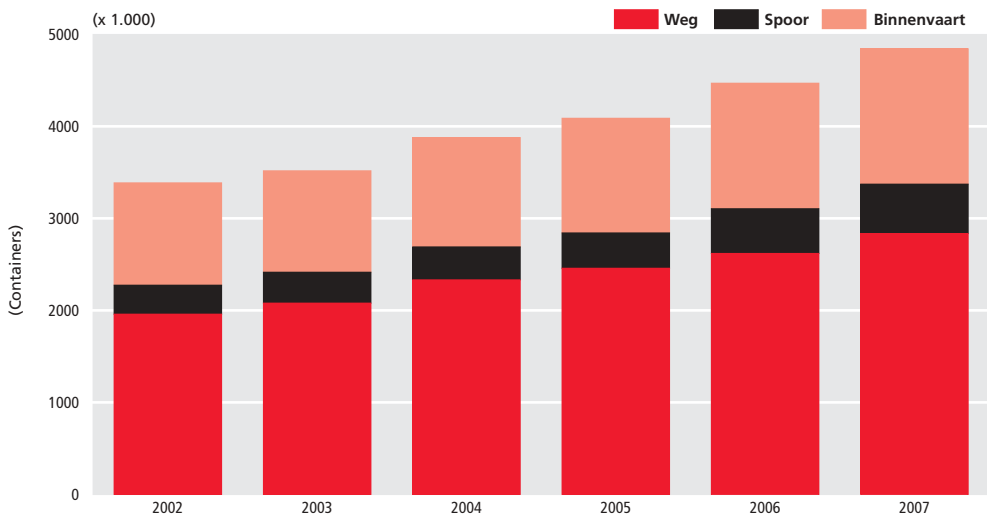
Goederenoverslag havens Hamburg-Le-Havre-range (1995-2008)

Bron: Port of Rotterdam

Wegvervoer belangrijkste schakel

Containervervoer per vervoermodaliteit naar en vanuit Rotterdamse haven (2002-2007)

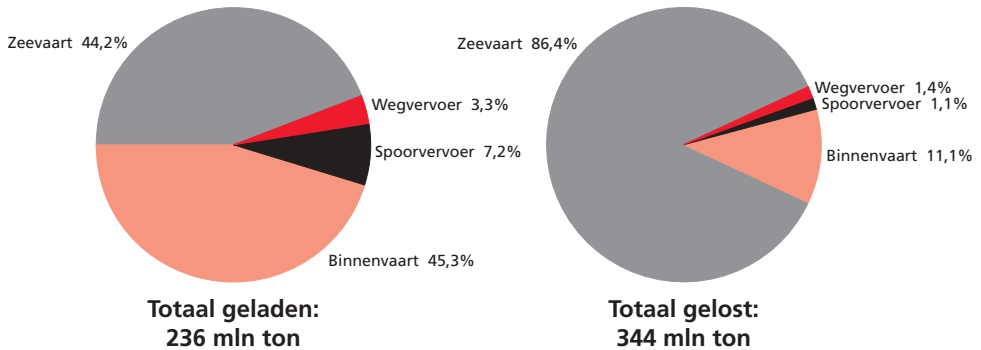

Bron: Port of Rotterdam

Kleine rol voor het wegvervoer

98

Internationaal vervoer naar en vanaf de Rotterdamse haven (2007)

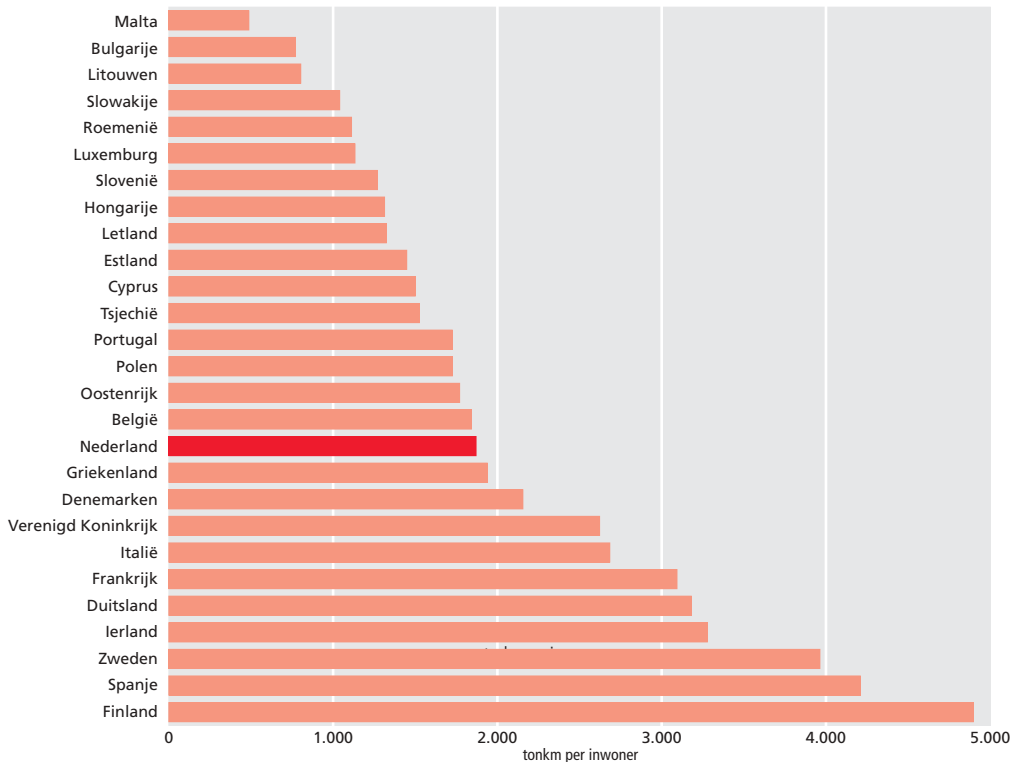

Wegvervoer alleen met Nederlandse vrachtauto's.

Bron: Port of Rotterdam

99

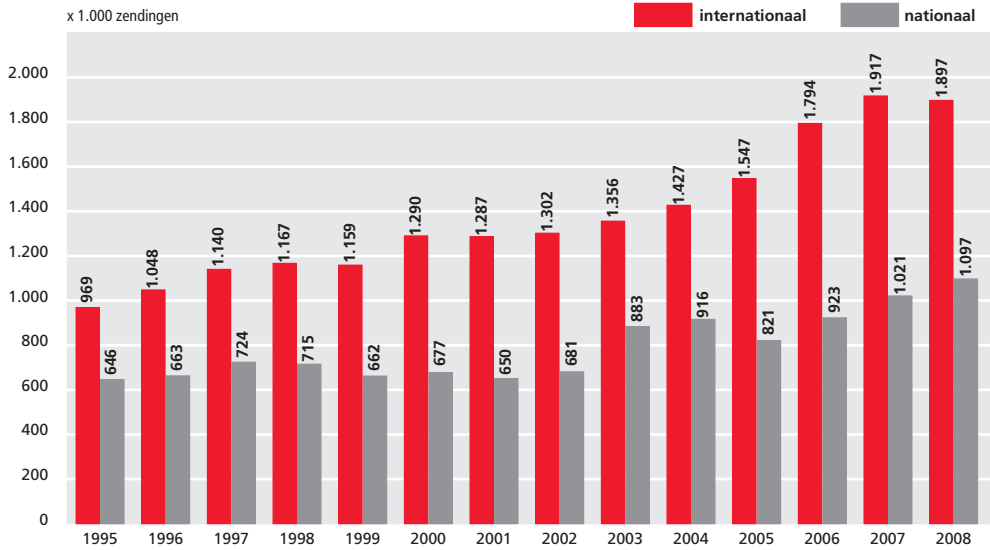
Vervoerprestatie binnenlands goederenvervoer over de weg in de EU, per inwoner (2007)

Bron: EUROSTAT

Groei vooral internationaal

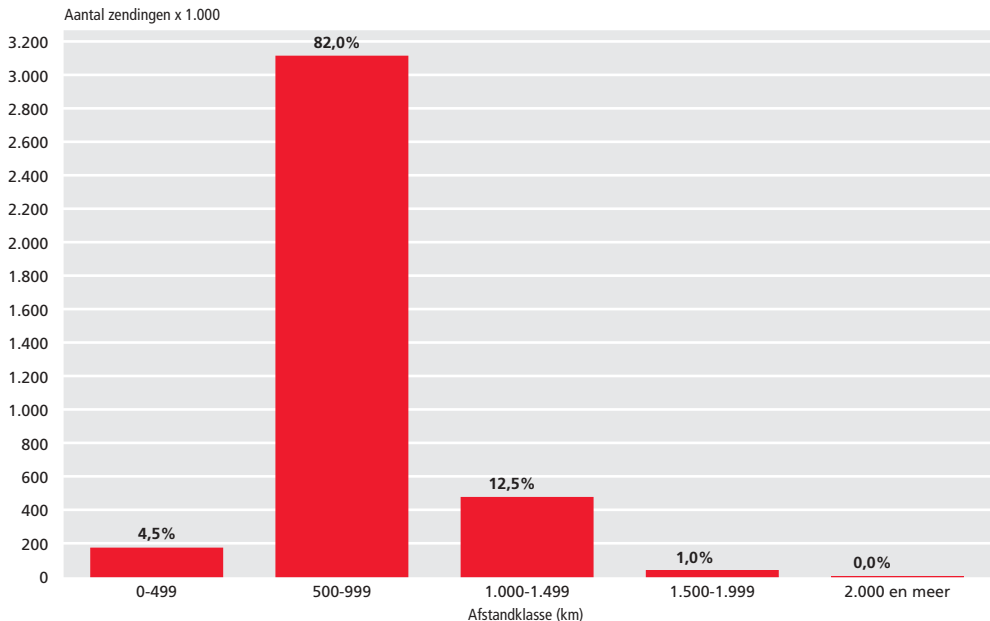
100 Ontwikkeling Europees weg/railvervoer (1995-2008)

Bron: UIRR

Nadruk op afstanden boven 500 kilometer

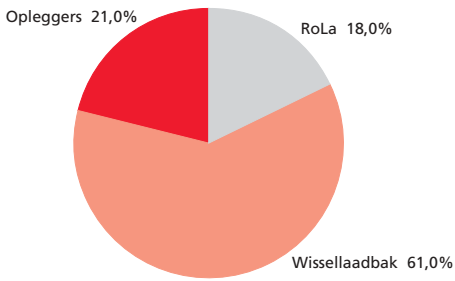
101 Internationaal weg/railvervoer naar afstand in Europa (2008)

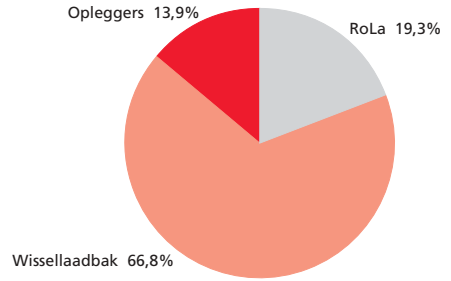
Bron: UIRR

Gebruik wissellaadbak groeit

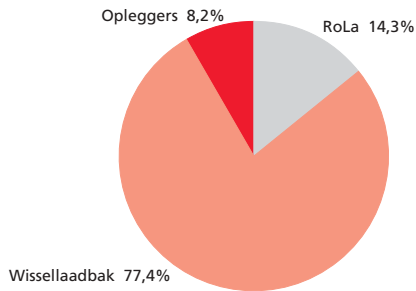
102 Aandeel technieken in Europees weg/railvervoer (1990-2008)

1990 Totaal:
1,2 mln zendingen

1995 Totaal:
1,6 mln zendingen

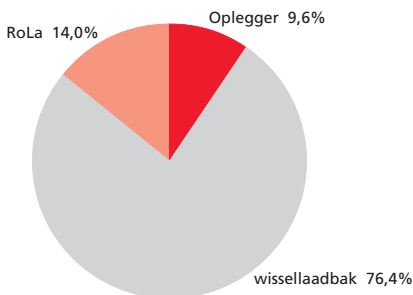
2008 Totaal:
3,0 mln zendingen

Bron: UIRR

Gebruik wissellaadbakken dominant

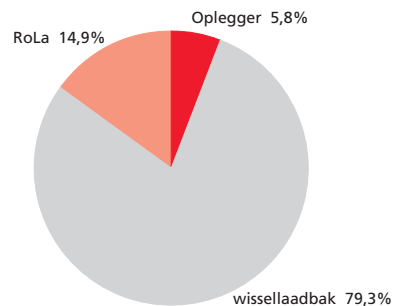
103 Aandeel technieken in Europees weg/railvervoer naar binnenlands en grensoverschrijdend vervoer (2008)

Grensoverschrijdend vervoer

Totaal: 1,9 mln zendingen

Binnenlands vervoer

Totaal: 1,1 mln zendingen

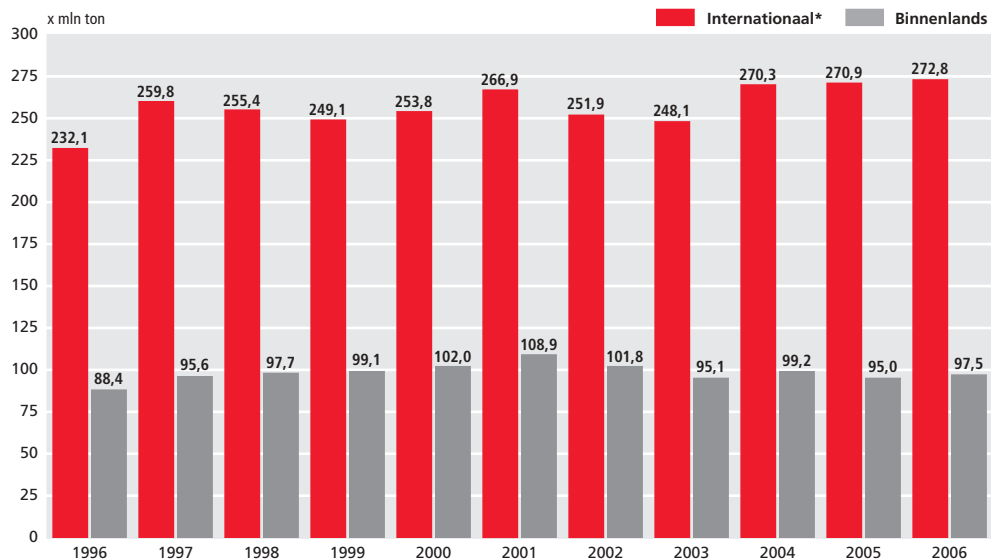
Bron: UIRR

aantal zendingen	Internationaal			Nationaal		
	2004	2007	2008	2004	2007	2008
Begeleid vervoer						
Adria Kombi (SI)	25.882	27.206	24.206	:	:	:
Alpe Adria (IT)	:	15.559	11.432	:	:	:
Bohemiakombi (CZ)	13.333	:	:	:	:	:
Cemat (IT)	10.726	:	:	:	:	:
Crokombi (ES)	:	27	324	:	:	:
Hungarokombi (HU)	39.891	16.831	18.278	:	:	:
Hupac (CH, NL)	14.214	8.878	5.584	10.939	11.852	10.944
ICA (AT)	:	:	:	:	:	:
Kombiverkehr (DE)	41.488	:	:	:	:	:
Ökombi (AT)	102.080	113.412	120.835	58.847	115.776	152.236
Ralpin (CH)	64.715	80.342	85.106	:	:	:
Totaal:	312.329	262.255	265.765	69.786	127.628	163.180
Onbegeleid vervoer						
Adria Kombi (SI)	14.363	37.738	38.257	11.927	29.060	37.525
Alpe Adria (IT)	21.548	18.614	21.299	21.743	21.888	30.701
Bohemiakombi (CZ)	1.080	5.309	6.302	:	:	:
Cemat (IT)	216.765	270.822	259.464	176.828	177.228	163.182
Combiberia (ES)	16.851	29.167	27.244	:	:	:
Conliner	56.028	:	:	:	:	:
Crokombi (HR)	3.520	2.814	2.399	:	:	:
Hungarokombi (HU)	10.677	:	:	:	:	:
Hupac (CH, DE, IT)	234.478	387.763	385.278	11.589	34.894	43.151
Hupac NV	47.899	71.567	72.533	:	:	:
ICA (AT)	:	167.946	166.115	:	42.816	40.753
Kombi Dan (DK)	5.568	7.940	6.972	1.900	1.264	1.036
Kombiverkehr (DE)	330.802	402.148	401.443	205.397	306.099	306.397
Naviland Cargo (FR)	27.832	18.791	35.355	177.130	82.787	113.850
Novatrans (FR)	41.733	46.538	35.647	152.891	157.699	154.053
Ökombi (AT)	25.461	:	:	70.339	:	:
Polzug (PL)	:	88.569	90.329	:	13.506	18.081
Rocombi (RO)	:	41	10	12.025	11.280	12.300
T.R.W. (BE)	59.762	98.786	82.946	5.007	14.586	13.059
Totaal:	1.114.367	1.654.553	1.631.593	846.776	893.107	934.088

Bron: UIRR

105 Ontwikkeling goederenvervoer per binnenvaart in Nederland (1996-2006)

* Vervoer onder Nederlandse en buitenlandse vlag.

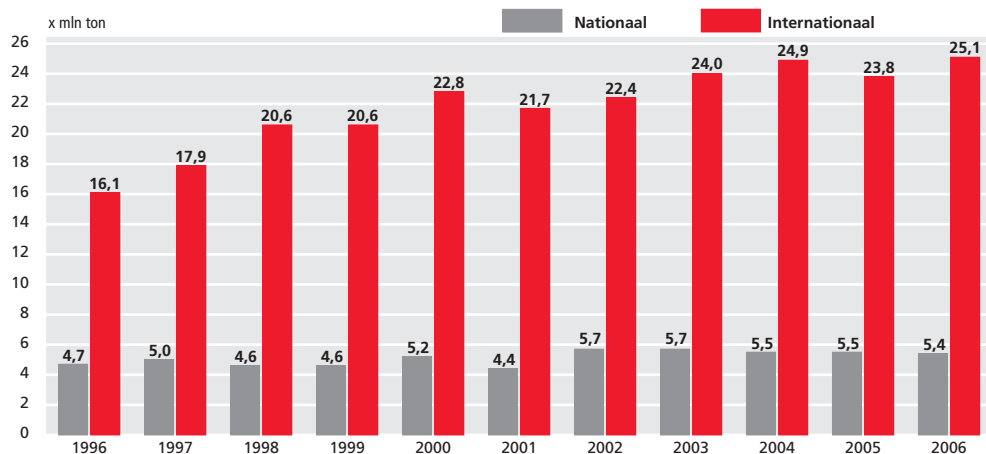
Bron: CBS

106 Goederenvervoer per binnenvaart in de EU (1970-2007)

x mrd tonkm.	1970	1980	1990	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
België	6,73	5,85	5,39	7,66	8,07	8,23	8,39	8,57	8,91	9,29
Bulgarije	1,83	2,61	1,61	0,42	0,56	0,61	0,70	0,76	0,79	1,01
Duitsland	48,80	51,40	54,80	64,82	64,17	58,15	63,67	64,10	63,98	64,72
Finland	2,00	1,80	1,10	0,10	0,11	0,11	0,12	0,08	0,07	0,10
Frankrijk	12,23	10,87	7,58	8,29	8,27	8,02	8,42	8,91	9,01	9,21
Hongarije	1,76	2,15	2,04	1,09	1,41	1,52	1,90	2,11	1,91	2,21
Italië	0,35	0,20	0,12	0,16	0,09	0,09	0,11	0,09	0,08	0,09
Litouwen	0,12	0,15	0,16	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,01
Luxemburg	0,30	0,33	0,36	0,37	0,37	0,32	0,37	0,34	0,38	0,35
Nederland	30,62	33,48	35,66	41,79	40,80	39,03	43,09	42,23	42,31	41,87
Oostenrijk	1,29	1,56	1,66	2,56	2,85	2,28	1,75	1,75	1,84	2,60
Polen	2,30	2,33	1,03	1,26	1,13	0,87	0,37	0,33	0,29	0,28
Roemenië	1,35	2,35	2,09	2,75	3,64	3,52	6,96	8,44	8,16	8,19
Slowakije	:	:	:	1,00	0,60	0,52	0,74	0,74	0,65	1,00
Tsjechië	:	:	:	0,07	0,06	0,05	0,05	0,06	0,04	0,04
Verenigd Koninkrijk	0,30	0,40	0,30	0,19	0,18	0,18	0,15	0,17	0,16	0,16

Bron: EUROSTAT

107 Ontwikkeling Nederlands goederenvervoer per spoor (1996-2006)

Bron: CBS

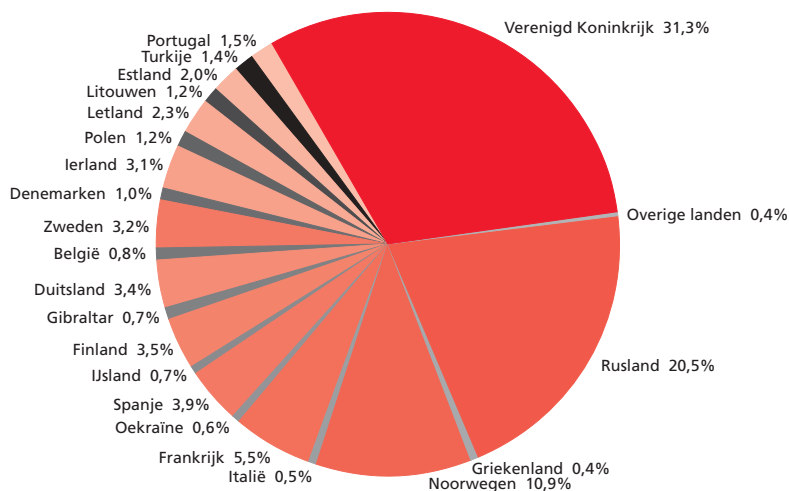
108 Goederenvervoer per spoor in de EU (1970-2007)

x mrd tonkm.	1970	1980	1990	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
België	7,88	8,04	8,37	7,08	7,30	7,29	7,69	8,13	8,57	8,24
Bulgarije	13,70	17,68	14,13	4,90	4,63	5,27	5,21	5,16	5,40	5,24
Tsjechië	0,00	0,00	0,00	16,90	15,81	15,86	15,09	14,87	15,78	16,30
Denemarken	1,70	1,62	1,73	2,09	1,88	1,99	2,32	1,98	1,89	1,78
Duitsland	113,00	121,30	101,70	81,04	81,06	85,13	91,92	95,42	107,01	114,62
Estland	5,70	6,50	6,98	8,56	9,70	9,67	10,49	10,64	10,42	8,43
Ierland	0,55	0,64	0,59	0,52	0,43	0,40	0,40	0,30	0,21	0,13
Griekenland	0,69	0,81	0,61	0,38	0,33	0,46	0,59	0,61	0,66	0,84
Spanje	9,74	11,28	11,15	11,72	11,57	11,74	11,87	11,64	11,63	11,06
Frankrijk	67,59	68,82	52,24	51,72	51,29	48,06	46,35	40,70	40,95	42,62
Italië	18,07	18,38	19,36	21,76	20,68	20,30	22,18	22,76	24,15	25,29
Letland	15,52	17,59	18,54	14,18	15,02	17,96	18,62	19,78	16,83	18,31
Litouwen	13,57	18,24	19,26	7,74	9,77	11,46	11,64	12,46	12,90	14,37
Luxemburg	0,76	0,67	0,62	0,59	0,55	0,53	0,56	0,39	0,44	0,43
Hongarije	19,82	24,40	16,80	7,70	7,80	7,61	8,75	9,09	10,17	10,05
Nederland	3,72	3,47	3,07	4,29	4,02	4,71	5,83	5,87	6,29	7,22
Oostenrijk	9,87	11,00	12,16	16,89	17,13	16,87	18,76	18,96	20,98	21,37
Polen	98,00	132,40	81,60	47,70	46,60	47,41	52,33	49,97	53,62	54,25
Portugal	0,78	1,00	1,46	2,14	2,19	2,07	2,28	2,42	2,43	2,59
Roemenië	43,10	64,80	48,91	16,10	15,22	15,04	17,02	16,58	15,79	15,76
Slovenië	3,30	3,80	4,21	2,84	3,08	3,02	3,15	3,25	3,37	3,60
Slowakije	:	:	:	10,93	10,38	10,11	9,70	9,46	9,99	9,65
Finland	6,27	8,34	8,36	9,86	9,66	10,05	10,11	9,71	11,06	10,43
Zweden	17,31	16,65	19,10	18,95	19,20	20,17	20,86	21,68	22,27	23,25
Verenigd Koninkrijk	24,55	17,82	16,00	19,40	18,50	18,73	22,55	22,32	27,37	26,38

Bron: EUROSTAT

Meeste vervoer van en naar het Verenigd Koninkrijk

109 Nederlands short sea-vervoer naar land van herkomst en bestemming (2008)

Totaal: 255 mln ton

Bron: CBS

110 Ontwikkeling Nederlands bilateraal short-sea-vervoer (1996-2008)

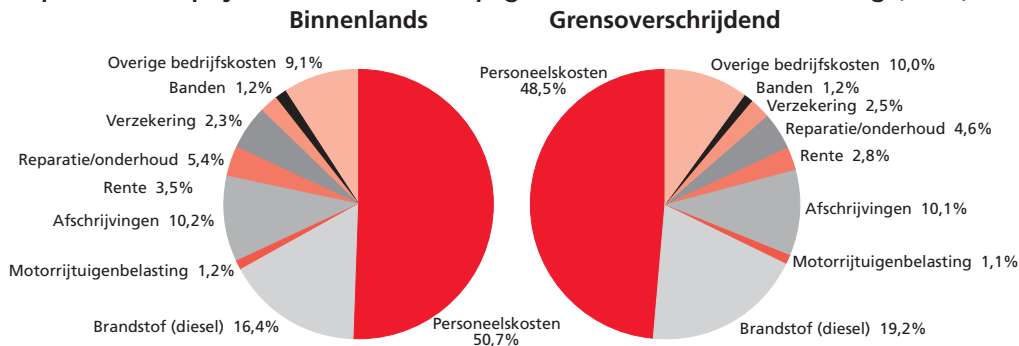
(x 1.000 ton)	1996	2005	2006	2007	2008
België	1.007	2.765	2.421	2.664	2.108
Denemarken	2.250	4.720	3.893	3.062	2.491
Duitsland	8.747	7.658	8.983	7.869	8.784
Estland	2.102	7.245	6.184	6.586	5.106
Finland	4.457	4.974	6.342	7.677	9.035
Frankrijk	4.431	12.499	12.652	12.314	13.937
Gibraltar	136	651	683	1.761	1.804
Griekenland	2.188	1.011	1.151	1.456	1.082
Ierland	3.981	7.814	8.441	8.590	7.911
IJsland	732	996	1.482	1.686	1.793
Italië	2.446	2.352	2.405	2.193	1.369
Letland	10.370	7.271	5.119	6.423	5.775
Litouwen	1.841	3.327	3.559	2.654	3.135
Noorwegen	36.849	30.917	31.151	29.547	27.824
Oekraïne	281	534	424	601	1.549
Polen	2.613	3.043	2.314	3.622	3.012
Portugal	2.459	4.110	4.076	3.502	3.737
Rusland	7.056	43.793	44.727	51.877	52.369
Spanje	6.291	9.053	9.542	9.908	9.849
Turkije	3.186	1.952	1.971	4.022	3.563
Verenigd Koninkrijk	62.482	68.652	73.556	79.146	80.002
Zweden	5.141	7.111	8.393	8.475	8.277
Overige landen	896	604	945	714	858
Totaal	171.942	254.174	257.975	256.350	255.370

Bron: CBS

Bedrijfseconomie

Personeelskosten de helft van totale kosten

111 Opbouw kostprijs Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg (2009)

Bron: NEA, 1e halfjaar 2009

Constance groei loonkosten

112 Ontwikkeling CAO-uurloon beroepsgoederenvervoer over de weg in Nederland (1995-2009)

Per uur in euro	D5-loonschaal			E6-loonschaal		
	Bruto loon	Sociale lasten	Totale loonkosten	Bruto loon	Sociale lasten	Totale loonkosten
01-01-95	12,31	2,90	15,21	13,41	2,99	16,40
01-01-96	12,53	2,89	15,42	13,65	3,05	16,70
01-01-97	12,58	2,57	15,15	13,71	2,69	16,40
01-04-97	12,91	2,61	15,52	14,05	2,75	16,80
01-07-97	12,91	2,67	15,58	14,05	2,81	16,86
01-01-98	13,29	2,78	16,07	14,47	2,94	17,41
01-01-99	13,19	2,87	16,06	14,38	3,01	17,39
01-04-99	13,55	2,95	16,50	14,78	3,09	17,87
01-01-00	13,61	3,02	16,63	14,83	3,15	17,98
01-04-00	14,02	3,11	17,13	15,28	3,24	18,52
01-01-01	14,35	2,77	17,12	15,58	2,86	18,44
01-04-01	14,51	3,24	17,75	15,76	3,36	19,12
01-01-02	14,48	3,35	17,83	15,74	3,47	19,21
01-04-02	14,77	3,80	18,57	16,05	3,96	20,01
01-01-03	14,66	3,69	18,35	15,94	3,79	19,73
01-04-03	14,90	3,97	18,87	16,20	4,08	20,28
01-01-04	14,83	4,01	18,84	16,14	4,13	20,27
01-04-04	14,83	4,02	18,85	16,14	4,14	20,28
01-07-04	14,83	4,08	18,91	16,14	4,20	20,34
01-01-05	14,80	4,05	18,85	16,12	4,19	20,31
01-04-05	14,80	4,09	18,89	16,12	4,23	20,35
01-01-06	15,11	4,25	19,36	16,48	4,43	20,91
01-10-06	15,23	4,28	19,51	16,59	4,46	21,05
01-01-07	15,33	4,28	19,61	16,70	4,47	21,17
01-06-07	15,99	4,51	20,50	17,38	4,69	22,07
01-01-08*	15,81	4,53	20,34	17,22	4,72	21,94
01-04-08	16,04	4,61	20,65	17,48	4,79	22,27
01-01-09	16,65	4,67	21,32	18,15	4,83	22,98
01-10-09	16,80	4,71	21,51	18,31	4,88	23,19

De sociale lasten zijn gebaseerd op de wettelijke verplichtingen.

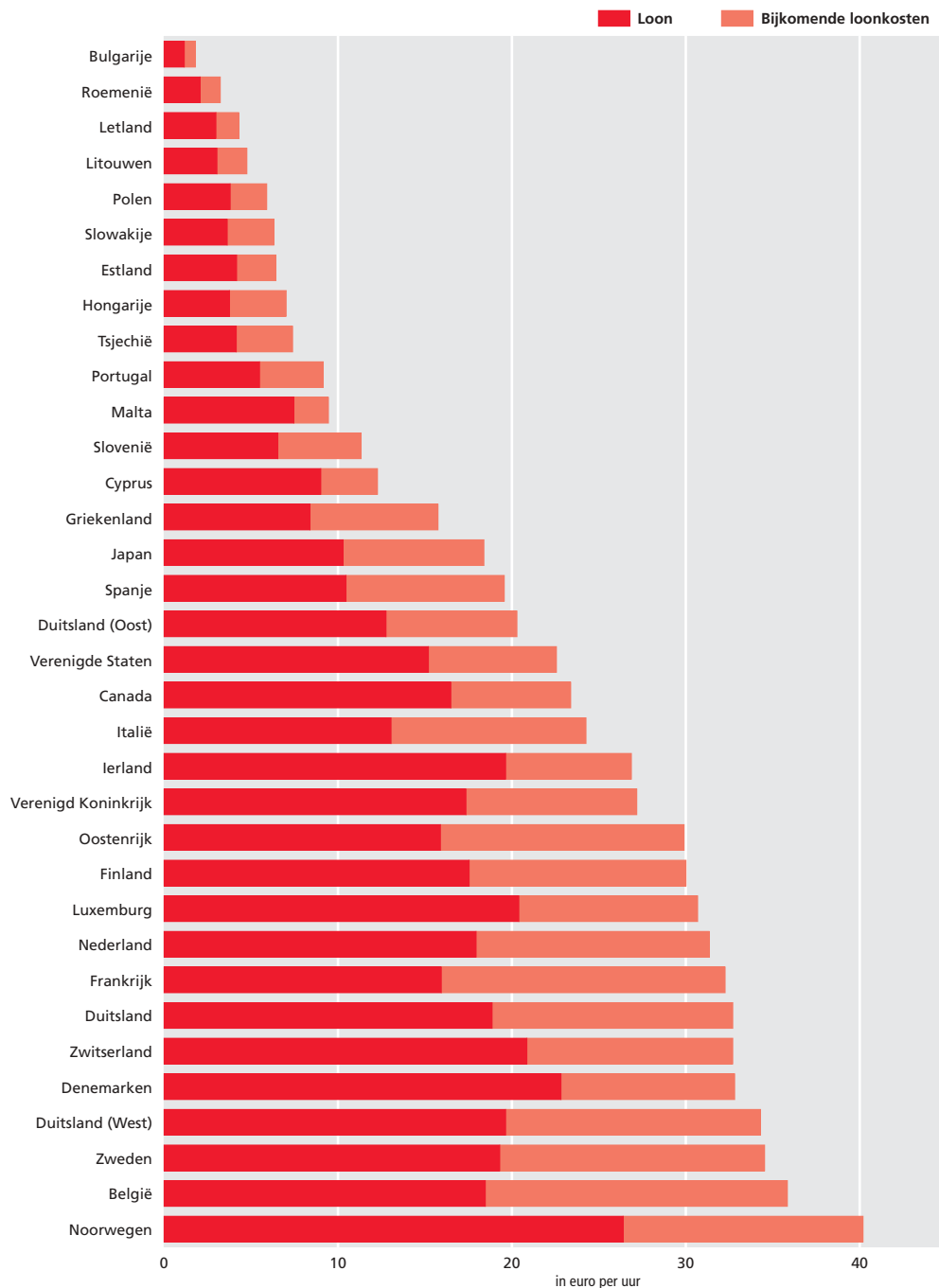
Bij de berekening van de loonkosten per uur wordt rekening gehouden met het aantal beschikbare arbeidsuren per jaar.

Het aantal beschikbare arbeidsuren heeft invloed op de hoogte van de loonkosten per uur.

* Inclusief éénmalige uitkering

Bron: Transport en Logistiek Nederland

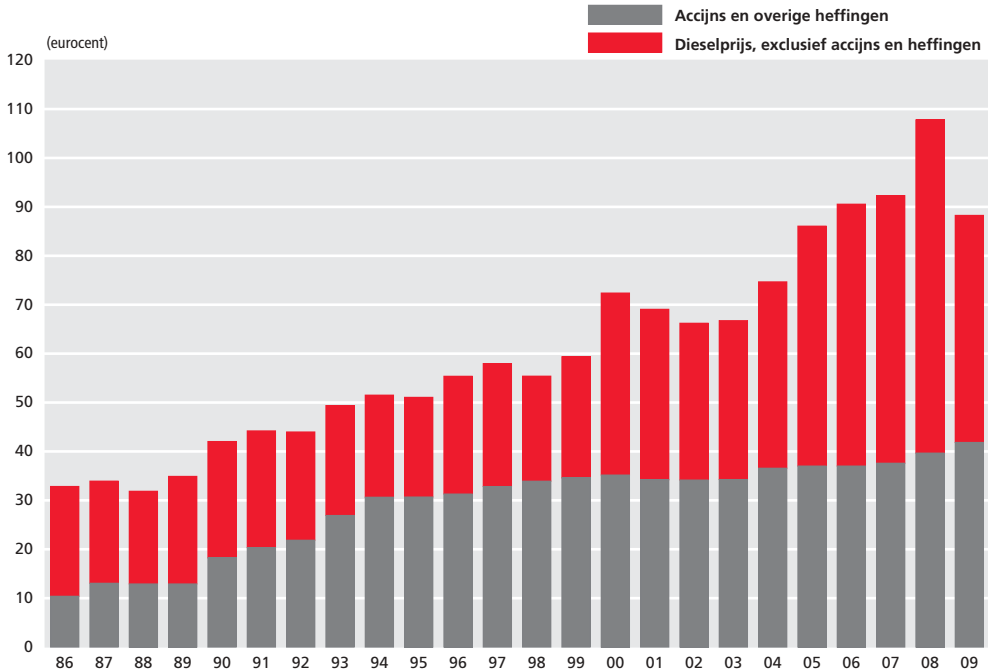
113 Arbeidskosten in de industrie in diverse landen (2006)

Bron: Institut der Deutschen Wirtschaft

Sterke daling dieselprijs exclusief heffingen

114 Ontwikkeling gemiddelde dieselprijs en heffingen (1986-2009)

2009 t/m 2 november

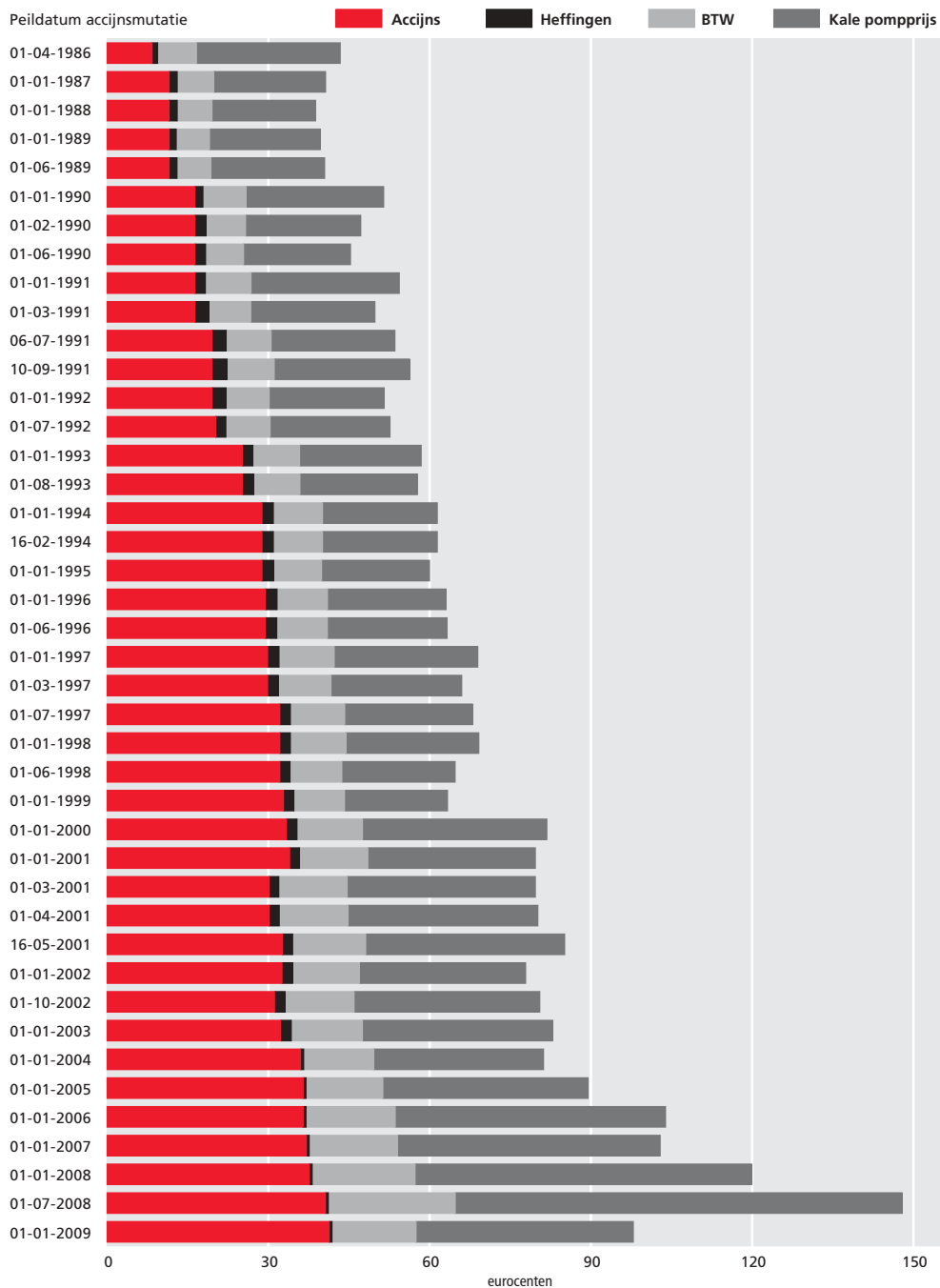
Bron: BP, Ministerie van Financiën

115 Ontwikkeling van het kostenniveau per deelmarkt in het binnenlands beroepsgoederenvervoer over de weg (2000-2009)

(gem. 2007=100)	wagen-lading	kippers	algemeen distributie (solo)	algemeen distributie (combi)	fijnmazige distributie (collogoed)	fijnmazige distributie (palletgoed)	koel-/vries	zee-container	tank/bulk
gem. 2000	81,0	81,3	81,4	81,2	82,2	82,2	81,7	80,2	80,0
gem. 2001	83,2	83,2	83,7	83,4	84,9	84,6	83,6	82,3	82,3
gem. 2002	85,3	85,2	86,1	85,6	88,0	87,5	85,7	84,3	84,6
gem. 2003	87,3	87,1	88,3	87,6	90,4	89,8	87,5	86,3	86,8
gem. 2004	90,4	90,2	91,1	90,6	92,5	92,0	90,5	89,8	90,0
gem. 2005	93,0	92,9	93,0	93,0	93,2	93,1	92,9	93,0	92,9
gem. 2006	95,9	95,9	95,9	95,9	95,9	95,8	95,8	96,1	95,9
gem. 2007	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0	100,0
gem. 2008	105,8	105,9	105,1	105,6	103,6	104,0	105,7	106,5	106,1
1 januari 2009	102,9	102,8	104,1	103,3	105,8	105,1	103,0	102,2	102,4

Bron: NIWO

Ontwikkeling pompprijs liter dieselolie in Nederland (1986-2009)

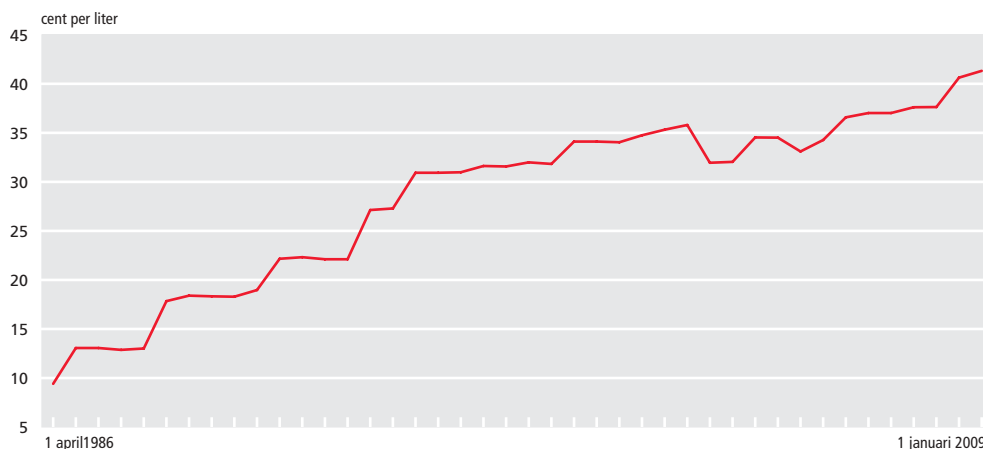
Bron: BP, bewerking TLN

Datum In Euro	Dieselaccijns per 100 liter	Overige heffingen per 100 liter	Totaal	Datum	Dieselaccijns per 100 liter	Overige heffingen per 100 liter	Totaal
01-04-1986	8,38	1,03	9,41	01-01-1997	29,87	2,12	31,99
01-01-1987	11,55	1,50	13,06	01-03-1997	29,87	1,96	31,83
01-01-1988	11,55	1,50	13,06	01-07-1997	32,14	1,96	34,11
01-01-1989	11,55	1,32	12,87	01-01-1998	32,14	1,96	34,11
01-06-1989	11,55	1,46	13,01	01-06-1998	32,14	1,90	34,04
01-01-1990	16,36	1,48	17,84	01-01-1999	32,82	1,93	34,75
01-02-1990	16,36	2,04	18,40	01-01-2000	33,38	1,95	35,32
01-06-1990	16,36	1,97	18,33	01-01-2001	33,97	1,83	35,80
01-01-1991	16,36	1,93	18,29	01-03-2001	30,12	1,83	31,95
01-03-1991	16,36	2,60	18,97	01-04-2001	30,12	1,92	32,04
06-07-1991	19,54	2,62	22,16	16-05-2001	32,61	1,92	34,53
10-09-1991	19,54	2,78	22,32	01-01-2002	32,55	1,96	34,51
01-01-1992	19,54	2,57	22,11	01-10-2002	31,15	1,95	33,10
01-07-1992	20,20	1,91	22,11	01-01-2003	32,27	2,00	34,27
01-01-1993	25,19	1,93	27,13	01-01-2004	35,99	0,59	36,58
01-08-1993	25,19	2,09	27,29	01-01-2005	36,49	0,53	37,02
01-01-1994	28,82	2,11	30,93	01-01-2006	36,49	0,53	37,02
16-02-1994	28,82	2,11	30,93	01-01-2007	37,08	0,53	37,61
01-01-1995	28,82	2,16	30,98	01-01-2008	37,63	0,53	38,16
01-01-1996	29,46	2,16	31,62	01-07-2008	40,63	0,53	41,16
01-06-1996	29,46	2,11	31,57	01-01-2009	41,32	0,53	41,85

Vanaf 01-03-2001 accijns en overige heffingen van 'laagzwavelige' diesel.

Bron: Ministerie van Financiën

Accijnsverlaging door laagzwavelige diesel kort van duur

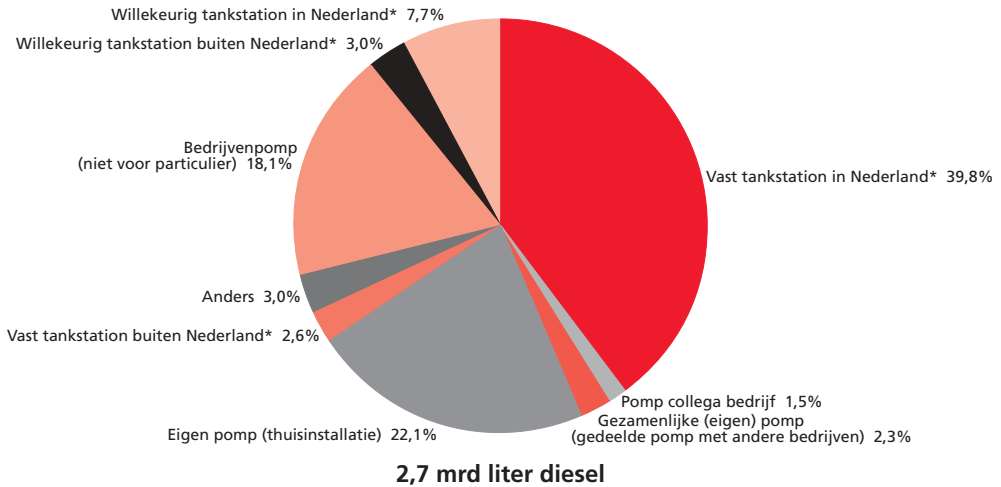

Bron: Ministerie van Financiën

Meeste diesel bij vast tankstation in Nederland

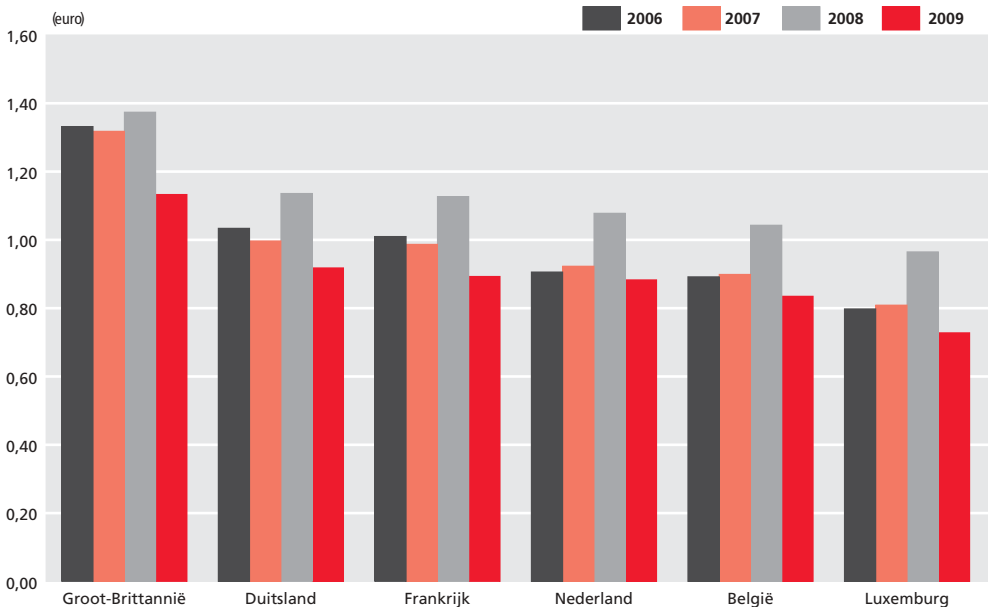
118 Tankgedrag beroepsgoederenvervoer over de weg (2007)

* Met of zonder kortingspas oliemaatschappij.

Bron: Transport en Logistiek Nederland

119 Ontwikkeling gemiddelde prijs liter diesel (excl. btw) in diverse landen (2006-2009)

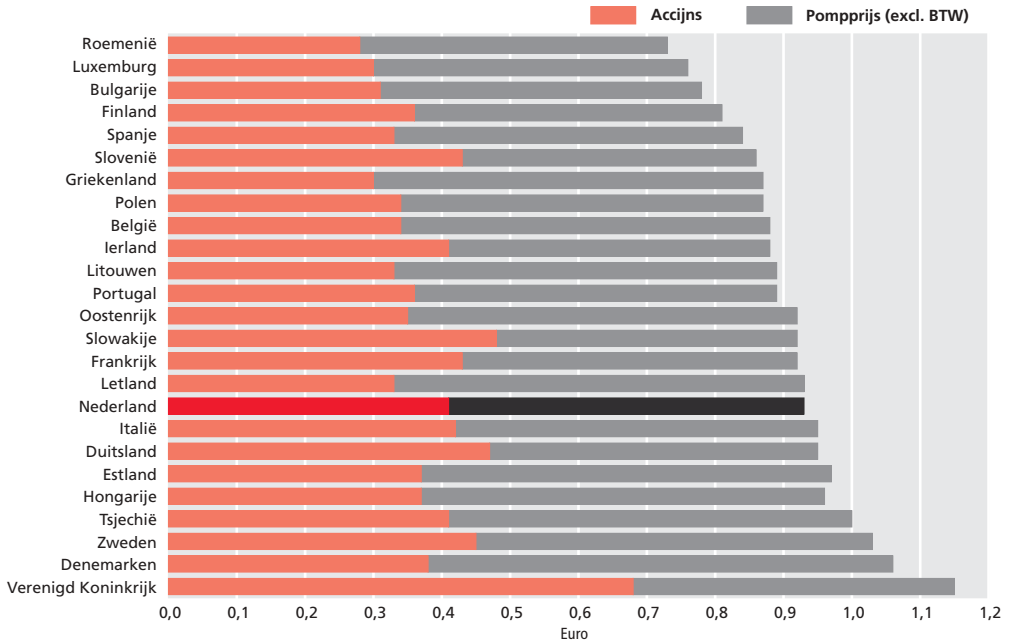
2009 t/m week 41.

Bron: BP

Accijns verklaart ten dele prijsverschillen

120

Pompprijs van 1 liter dieselolie in diverse landen (2009)

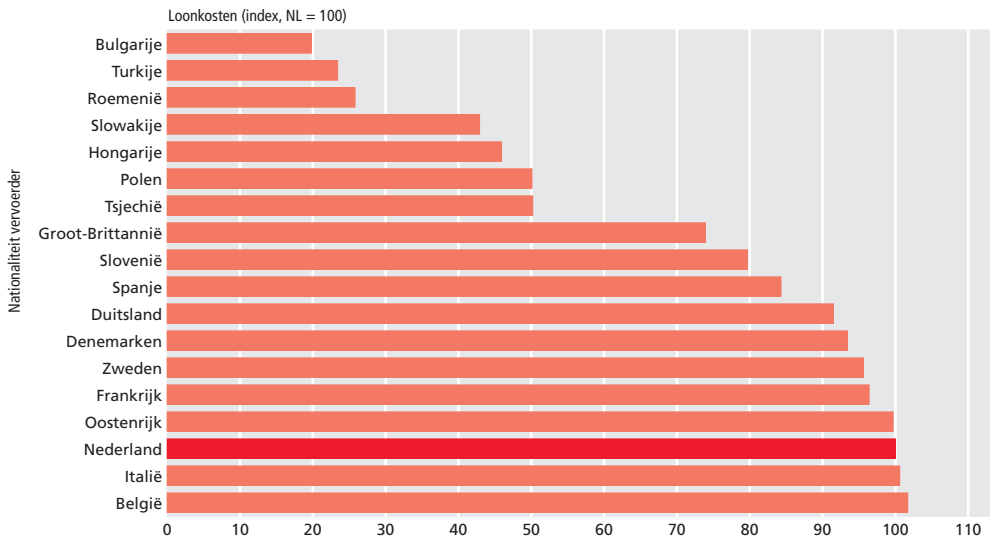

dieselprijs week 43, accijns per 1 juli 2009

Bron: BP, EU, bewerking TLN

121

Vergelijking loonkosten chauffeurs in een aantal Europese landen (1-1-2009)

Bron: NEA (Rapport: Kostenvergelijking en kostenontwikkeling voor het beroepsgoederenvervoer over de weg in Europa)

Forse accijnsverhoging vooral bij nieuwe EU lidstaten

122

Ontwikkeling accijns op dieselolie per liter in de EU (2004-2009)

eurocent											
Land	1 jan 2004	1 jan 2005	1 jul 2005	1 jan 2006	1 jul 2006	1 jan 2007	1 jul 2007	1 jan 2008	1 jul 2008	1 jan 2009	1 jul 2009
België	29,00	33,29	36,79	34,13	32,67	32,20	33,11	31,79	31,79	31,79	33,53
Bulgarije	20,28	20,20	20,20	21,99	21,99	27,36	27,36	30,68	30,68	30,68	30,68
Cyprus	23,95	24,85	24,85	24,95	24,95	24,80	24,80	24,50	24,50	24,50	24,50
Denemarken	36,84	40,51	40,51	40,39	40,39	36,41	36,41	36,47	36,47	38,20	38,20
Duitsland	47,04	47,04	47,04	47,04	47,04	47,04	47,04	47,04	47,04	47,04	47,04
Estland	16,30	24,54	24,54	24,54	24,54	24,54	24,54	33,01	33,01	33,01	36,99
Finland	31,94	31,94	31,94	31,94	31,94	31,94	31,94	36,40	36,40	36,40	36,40
Frankrijk	38,90	41,69	41,69	41,69	41,69	42,84	42,84	42,84	42,84	42,84	42,84
Griekenland	24,50	24,50	24,50	24,50	26,00	27,60	27,60	29,30	29,30	30,20	30,20
Hongarije	33,47	34,52	34,52	33,91	33,91	30,91	30,91	33,24	33,81	35,18	37,45
Ierland	32,67	36,81	36,81	36,81	36,81	36,81	36,81	36,81	36,81	36,81	40,92
Italië	40,32	41,30	41,30	41,30	41,30	41,60	42,30	42,30	42,30	42,30	42,30
Letland	15,40	24,57	24,57	23,56	23,56	25,58	25,58	27,42	27,42	33,00	33,00
Litouwen	24,49	24,52	24,52	24,52	24,52	24,52	24,52	27,43	27,43	33,02	33,02
Luxemburg	25,29	26,54	26,54	27,79	27,79	29,04	29,04	30,20	30,20	30,20	30,20
Malta	23,78	24,55	24,55	24,55	33,24	33,24	33,24	33,24	33,24	35,24	35,24
Nederland	35,99	36,49	36,49	36,49	36,49	37,08	37,08	37,63	40,63	41,32	41,32
Oostenrijk	28,20	30,20	30,20	29,70	29,70	29,70	34,70	34,70	34,70	34,70	34,70
Polen	22,18	26,08	26,08	29,05	29,05	28,78	28,78	30,29	30,29	33,89	33,89
Portugal	29,98	30,83	30,83	31,44	33,94	36,44	36,44	36,44	36,44	36,44	36,44
Roemenië	18,80	20,70	25,99	25,99	25,99	25,99	25,99	27,46	27,46	28,39	28,39
Slovenië	31,44	34,07	30,53	30,26	30,26	32,33	32,33	30,20	30,20	38,26	43,33
Slowakije	35,13	36,18	36,18	37,32	37,32	38,79	38,79	42,74	42,74	48,13	48,13
Spanje	29,39	29,39	29,39	29,39	29,39	30,20	30,20	30,20	30,20	30,20	33,10
Tsjechië	31,20	31,47	31,47	34,13	33,62	35,17	35,17	36,13	36,13	40,59	40,59
Ver. Koninkrijk	73,00	68,17	68,17	69,27	69,27	71,32	71,32	72,20	72,20	66,11	68,43
Zweden	34,89	40,37	40,37	39,37	37,37	39,86	39,86	45,25	45,25	44,61	44,61

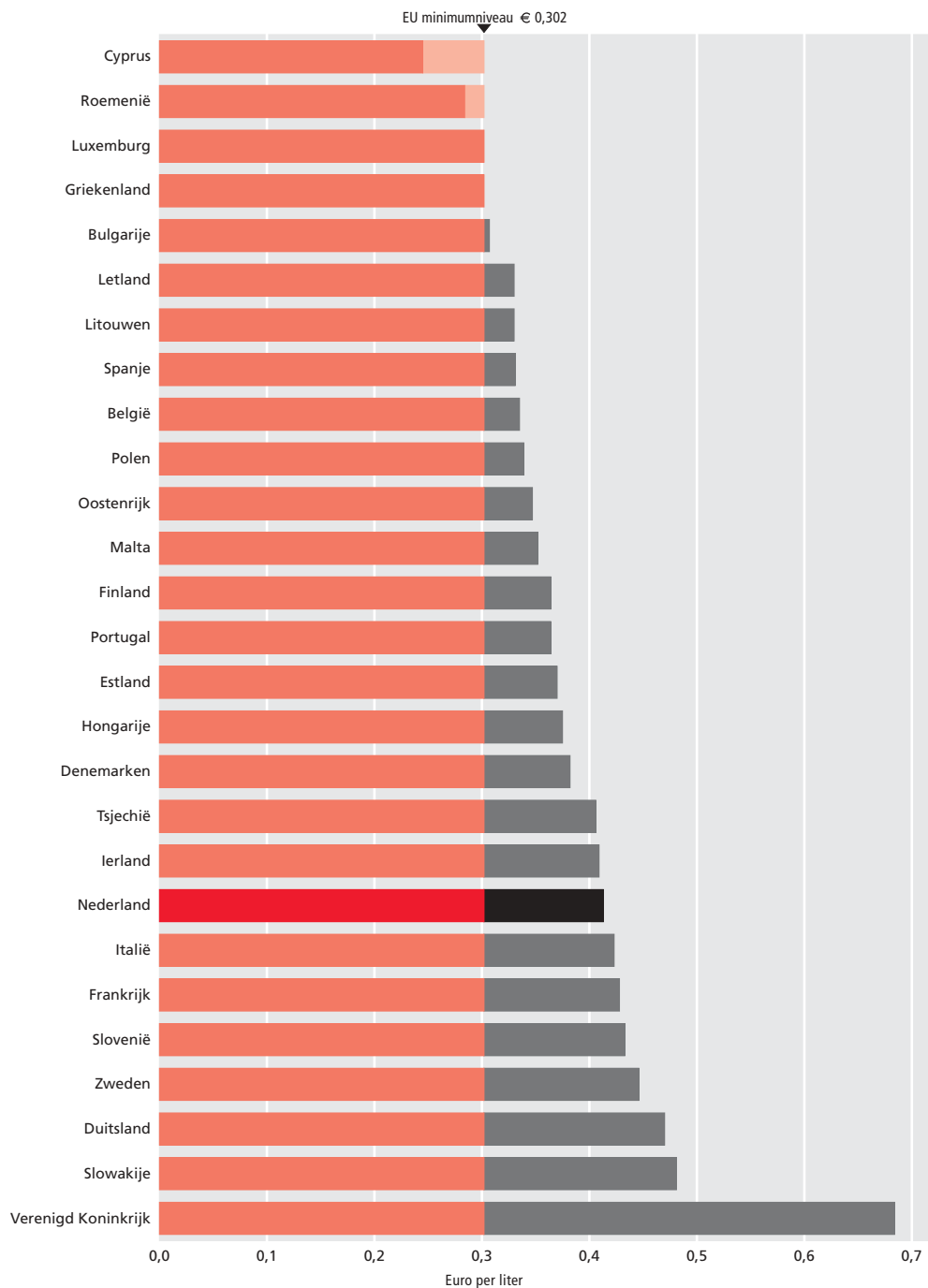
EU minimumtarief 30,20 EUR per 100 liter (jan. 08).

Heffingen per land, afgestemd op laagste tarief per liter (zwavelarme diesel).

De hoogte van accijns in niet-eurolanden wordt mede bepaald door de waarde van de lokale valuta ten opzichte van de euro.

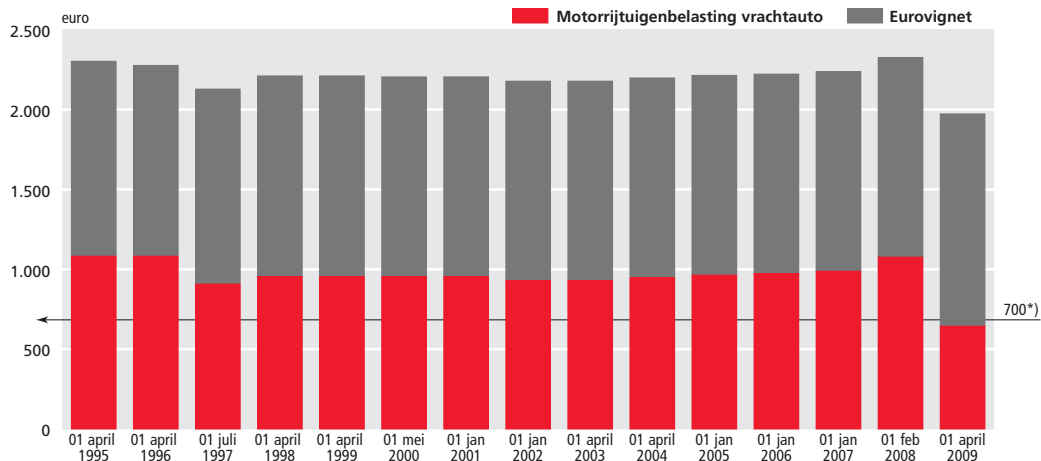
Bron: EUROSTAT

Vergelijking accijnsheffing op dieselolie in diverse landen (2009)

Bron: EU, bewerking TLN

124 **Ontwikkeling motorrijtuigenbelasting van zware vrachtautocombinaties (40 ton ttm) in Nederland (1995-2009)**

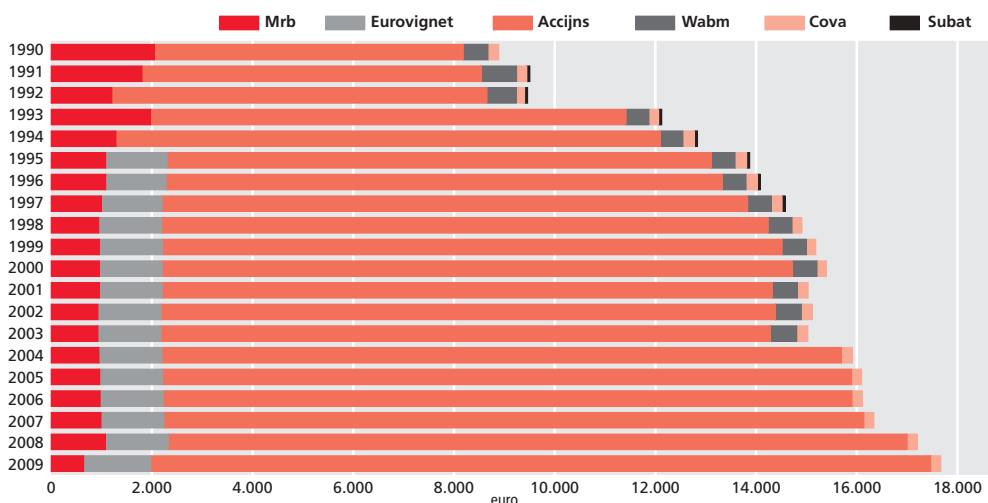

Tarief eurovignet 1 januari 2009 op basis van euronorm 4, 5 en EEV.
 Tarief MRB per 1 april 2009 voor euronorm 3 en hoger.
 Tarief MRB op basis van vrachtautocombinatie zonder luchtvering.
 *) EU basistarief 2+3 assen, 38-40 ton.

Bron: Belastingdienst

125 **Eén vrachtauto goed voor meer dan zeventienduizend euro aan belastingopbrengsten**

Jaarlijkse belasting en afdrachten voor een vrachtautocombinatie (1990-2009)

Vrachtautocombinatie, 40 ton ttm en 37.500 liter diesel per jaar (verbruik 3,2 km per liter, kilometerage 120.000).

Wabm: Wet Algemene bepalingen milieuhygiene (vanaf 1/1/95 Wet Belasting op Milieugrondslag).

Cova: Centraal orgaan voorraadvorming aardolieproducten.

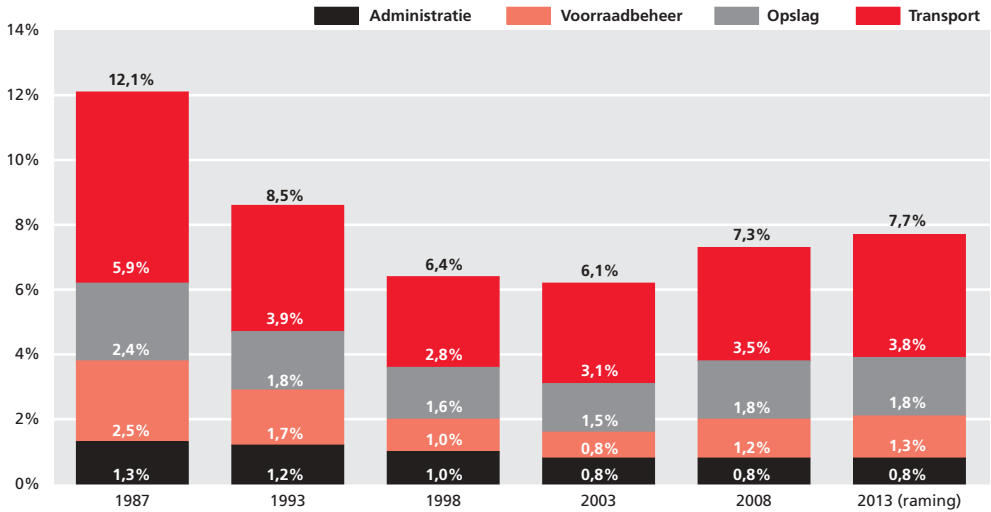
Subat: Stichting uitvoering bodemsanering Amovering Tankstations.

Bron: Transport en Logistiek Nederland

Logistieke kosten nemen weer toe

126

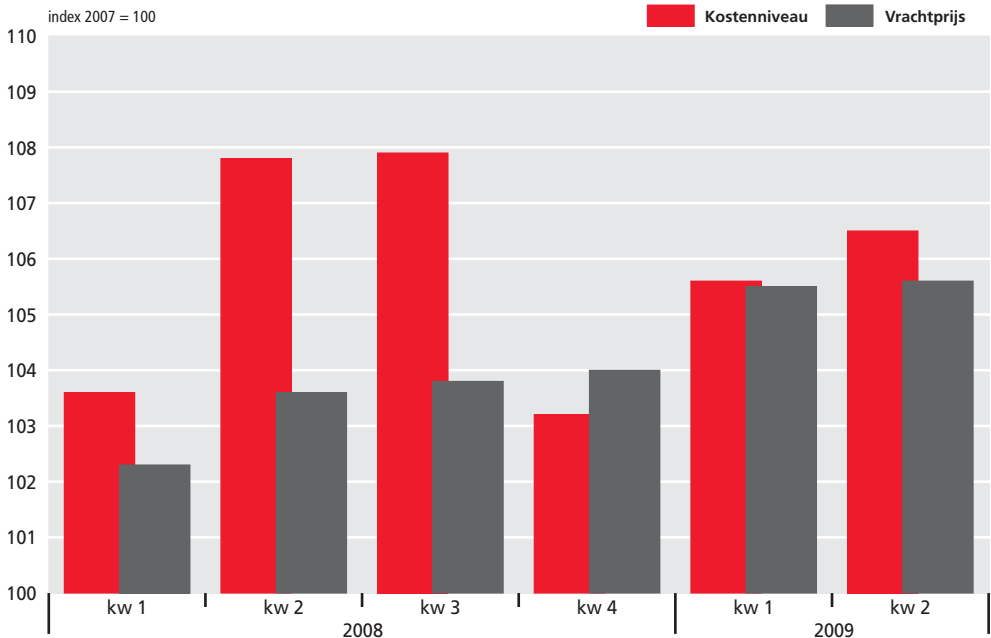
Logistieke kosten als percentage van de omzet in Europa (1987-2013)

Bron: ELA, A.T. Kearney

127

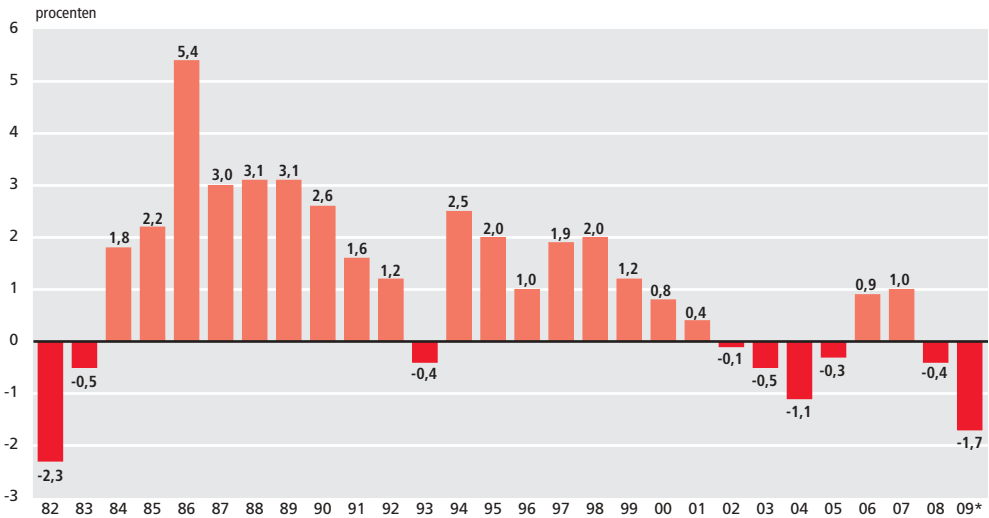
Ontwikkeling kosten- en vrachtprijsniveau Nederlands binnenlands beroepsgoederenvervoer over de weg (2008-2009)

Bron NEA

Verdere verslechtering rendement

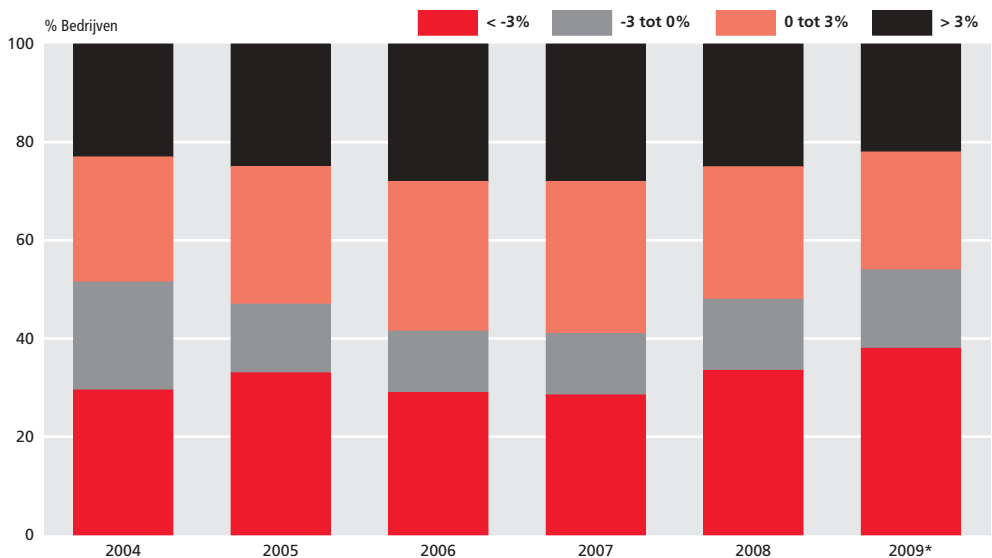
128 Ontwikkeling rentabiliteit Nederlands binnenlands beroepsgoederenvervoer over de weg (1982-2009)

* Raming o.b.v. 1e halfjaar.

Bron: NEA

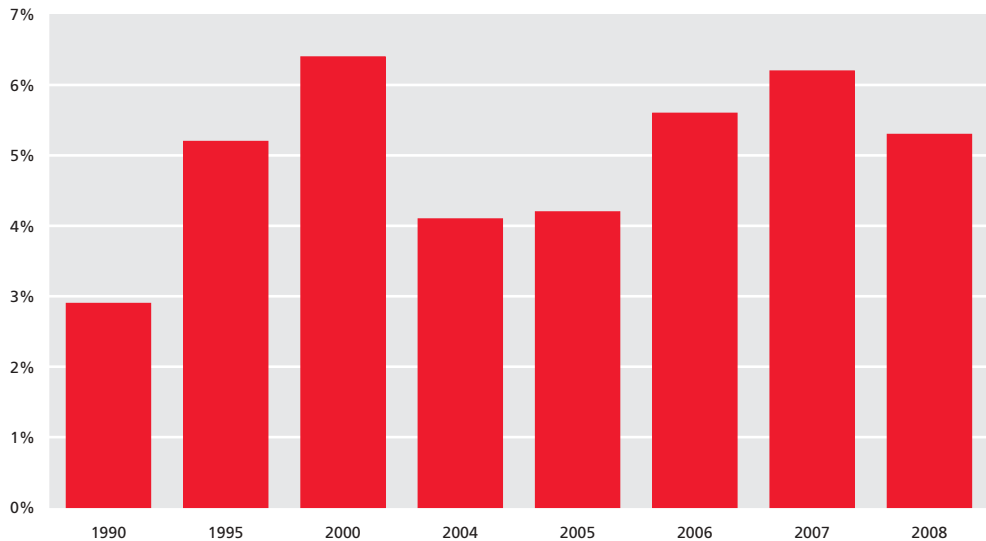
129 Verdeling bedrijven naar behaalde rentabiliteit in het binnenlands beroepsgoederenvervoer over de weg (2004-2009)

* Raming o.b.v. 1e halfjaar.

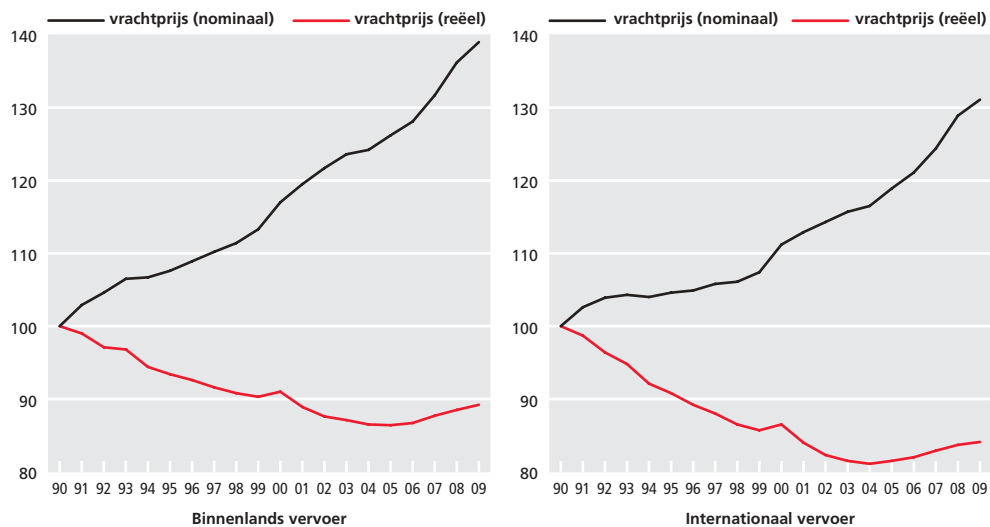
Bron: NEA

130 Ontwikkeling rentabiliteit fysieke distributie (1990-2008)

Bron: NEA

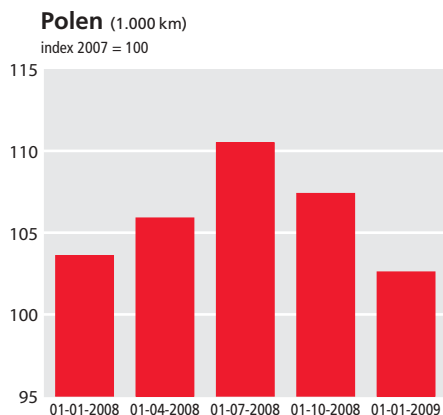
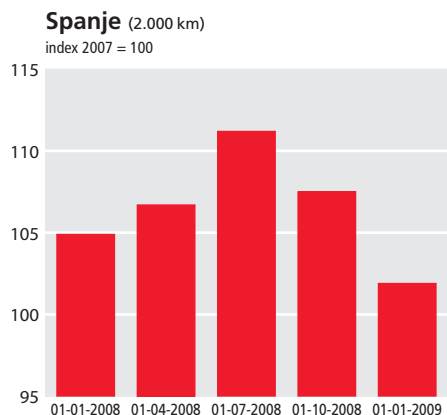
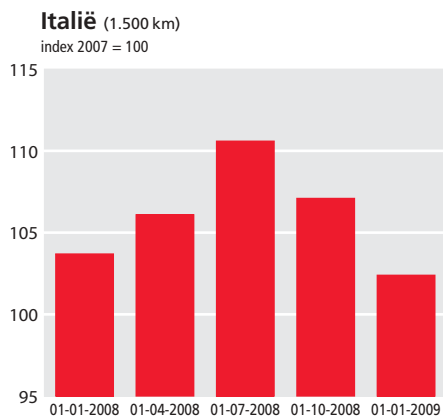
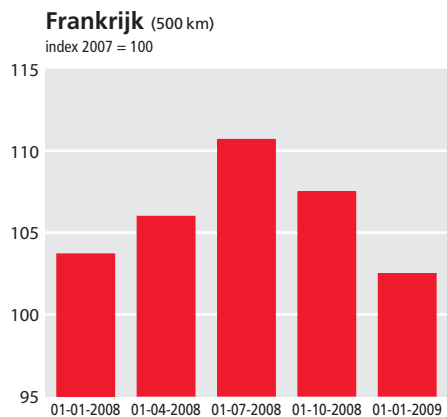
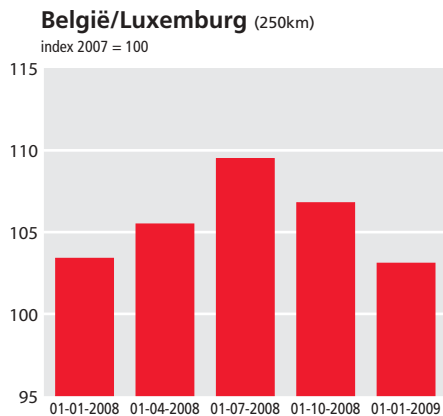
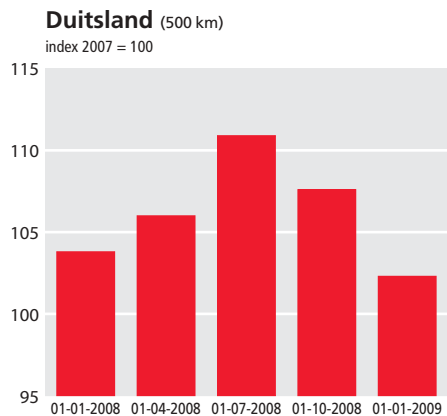
131 Ontwikkeling vrachtprijs in het binnenlandse en internationale beroepsgoederenvervoer over de weg (1990-2009)

Bron: NEA, bewerking TLN

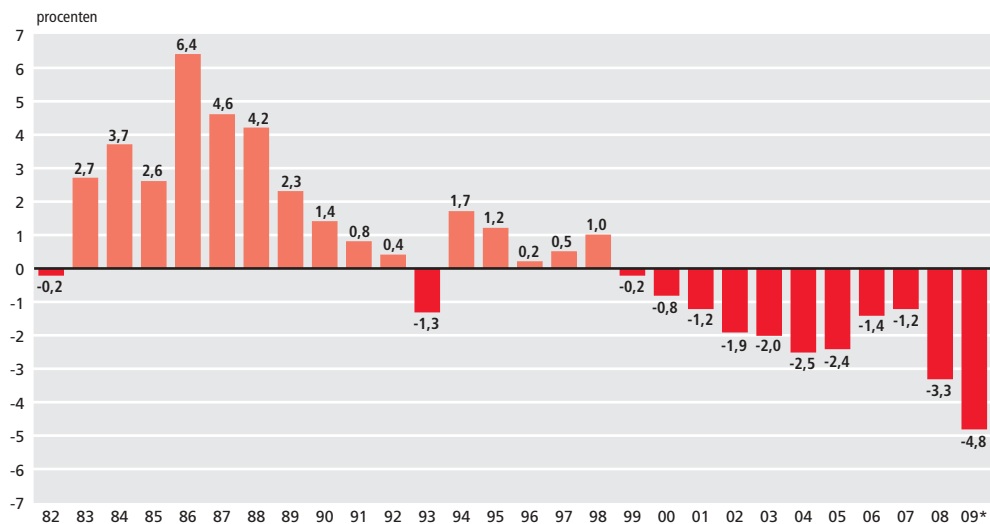

Ontwikkeling kostenniveau Nederlands grensoverschrijdend beroepsgoederenvervoer over de weg voor een aantal landen (2007-2009)

Bron: NIWO

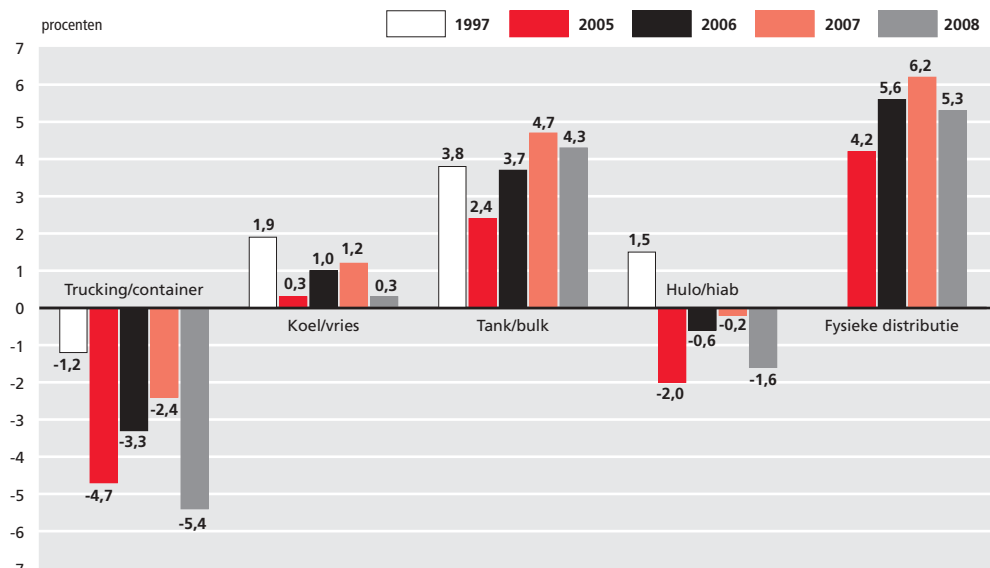
133 Ontwikkeling rentabiliteit Nederlands grensoverschrijdend beroepsgoederenvervoer over de weg (1982-2009)

* Raming o.b.v. 1e halfjaar.

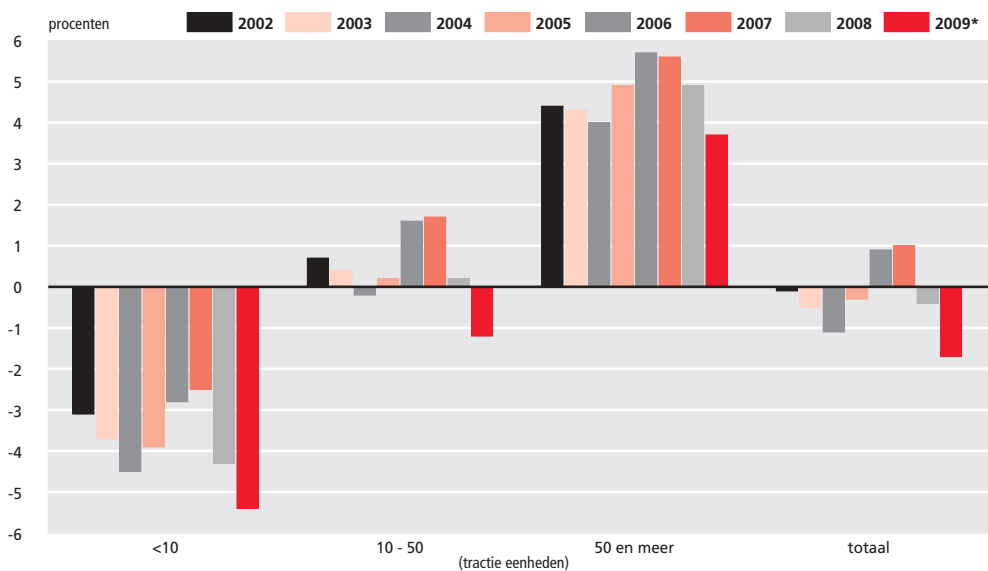
Bron: NEA

134 Rentabiliteit Nederlands grensoverschrijdend beroepsgoederenvervoer over de weg naar enkele specialisaties (1997-2008)

Bron: NEA

135 Rentabiliteit per bedrijfsgrootteklasse binnenlands beroepsgoederenvervoer over de weg (2002-2009)

* Raming o.b.v. 1e halfjaar.

Bron: NEA

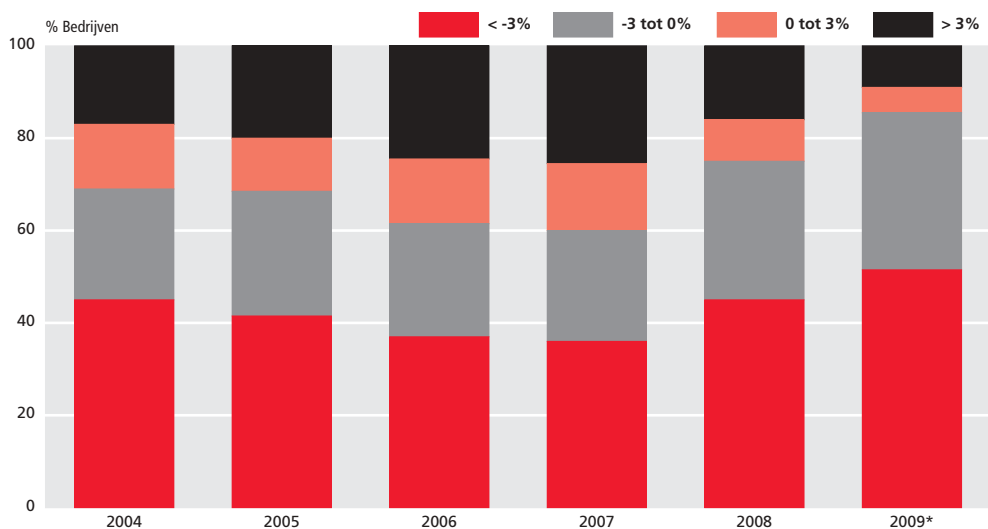
136 Rentabiliteit per bedrijfsgrootteklasse internationaal beroepsgoederenvervoer over de weg (2002-2009)

* Raming o.b.v. 1e halfjaar.

Bron: NEA

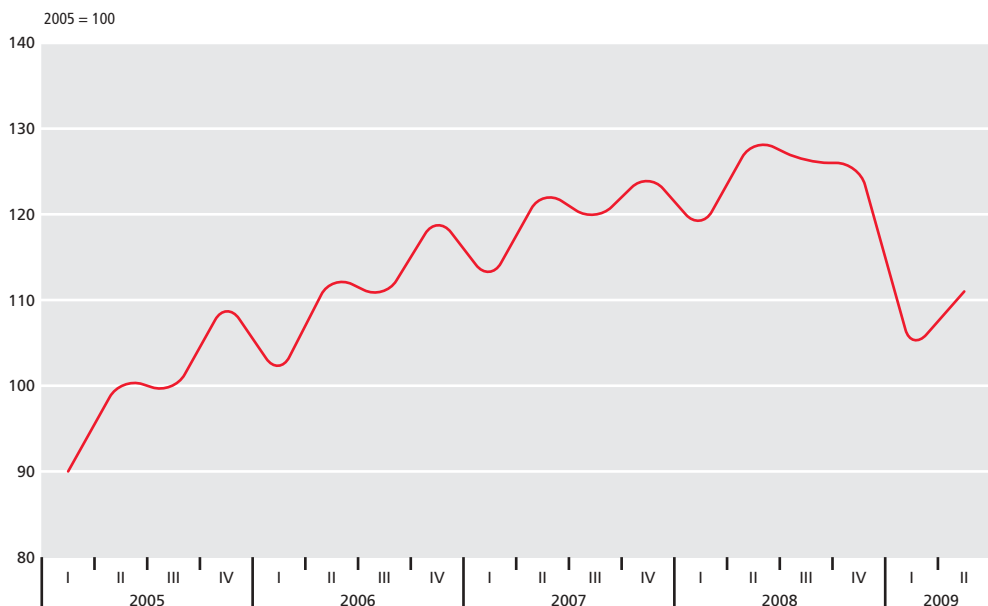
137 Verdeling bedrijven naar behaalde rentabiliteit in het grensoverschrijdend beroepsgoederenvervoer over de weg (2004-2009)

* Raming o.b.v. 1e halfjaar.
Bron: NEA

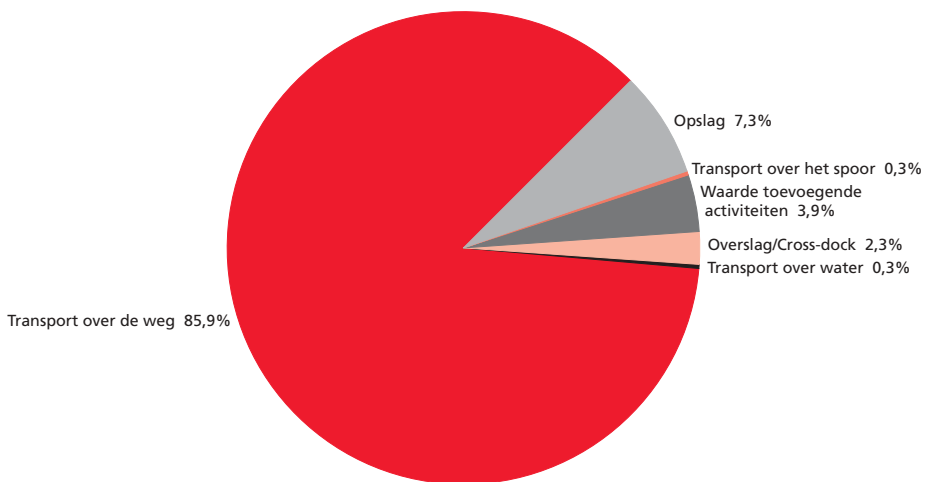
Scherpe daling omzet in 2009

138 Ontwikkeling omzet Goederenvervoer over de weg

Bron: CBS

139 Omzetverdeling naar activiteit bedrijven in het beroepsgoederenvervoer over de weg (2008)

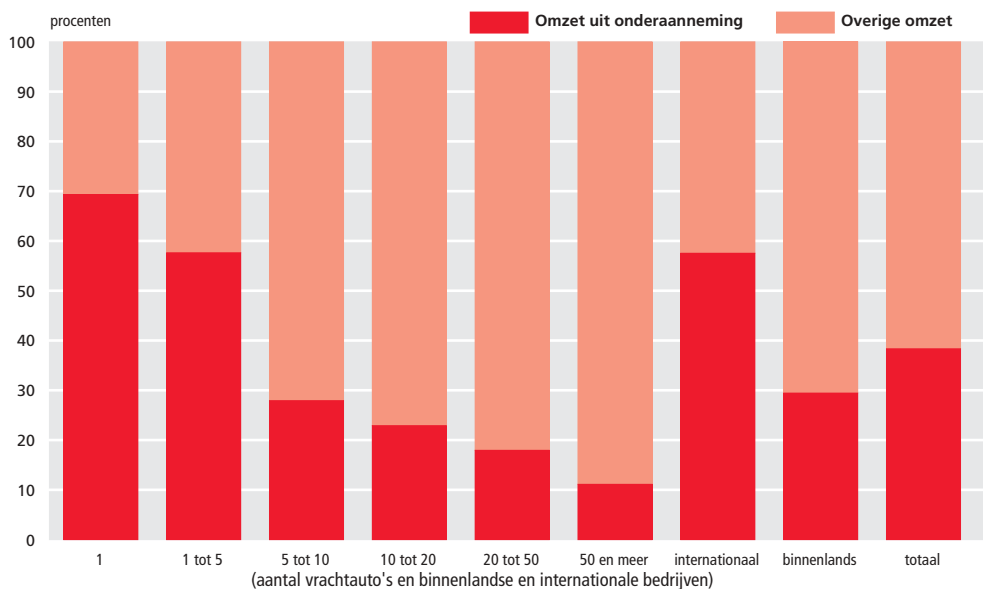

Exclusief verhuis- en koeriersbedrijven.

Bron: Transport en Logistiek Nederland

Kleine bedrijven meer afhankelijk van grote bedrijven

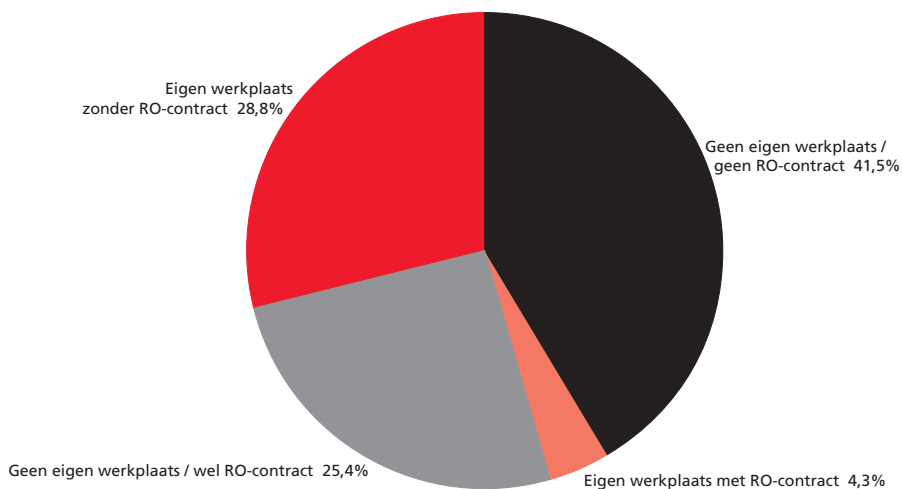
140 Omzetverdeling per categorie bedrijven in het beroepsgoederenvervoer over de weg (2007)

Bron: Transport en Logistiek Nederland

141

Verdeling van Nederlandse transportbedrijven met een eigen werkplaats en een reparatie- en onderhoudscontract (2007)

Bron: Transport en Logistiek Nederland

142

Effect liberalisatie op het wegvervoer in de USA naar deelmarkt

(1977 vergeleken met 1987)	procentuele verandering grote bedrijven	procentuele verandering vrachtprijs	procentuele verandering kostprijs	procentuele verandering 1977 omzet	procentuele verandering 1987 rentabiliteit
Groupage	-52%	-28%	-28%	2,7%	1,0%
Algemeen distributie	-43%	-58%	-55%	3,2%	2,3%
Machinevervoer	-39%	-29%	-28%	1,6%	0,3%
Olietransport	-43%	-14%	-13%	2,9%	2,0%
Koeltransport	-43%	-27%	-27%	1,8%	1,3%
Bulkgoederen	-51%	-8%	-7%	3,1%	1,0%
Agrarisch	-49%	-13%	-11%	2,4%	0,5%
Autotransporteur	-40%	1%	2%	3,9%	1,5%
Bouwmaterialen	-36%	-23%	-23%	2,5%	2,4%
Hout en mijnbouw	-35%	-5%	-5%	2,6%	2,1%
Speciaal transport	-58%	-27%	-28%	2,8%	1,7%
Lange afstand vervoer	-49%	-33%	-31%	2,8%	1,6%

Bron: Universität Erlangen-Nürnberg

Constate toename in ICT-toepassingen

143

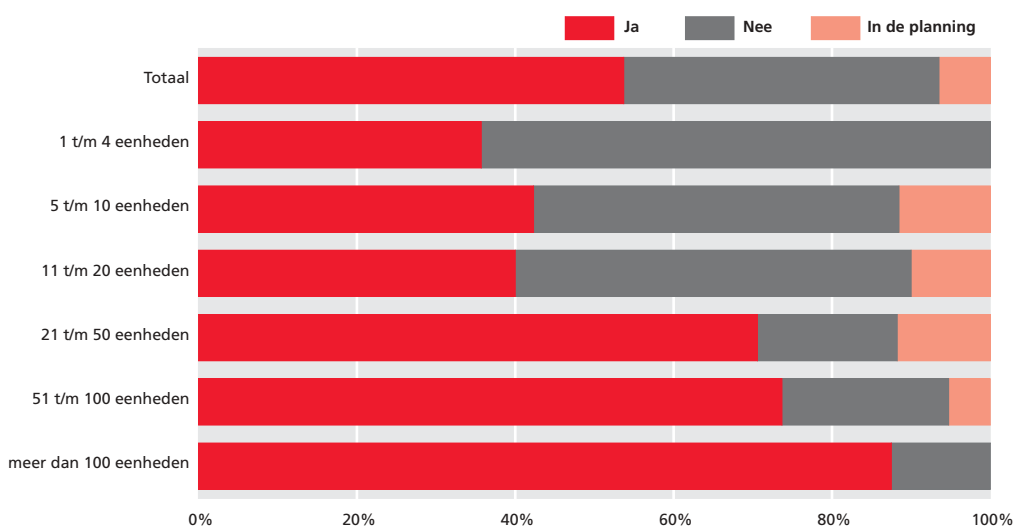
Gebruik van ICT-toepassingen door beroepsgoederenvervoer over de weg (1999-2009)

Mate van gebruik aantal bedrijven in %	1999	2005	2006	2007	2008	2009
Transport Management Systeem (TMS)	-	18%	20%	19%	25%	33%
Routeplanner	37%	57%	56%	61%	49%	54%
Ritplanningspakket	20%	11%	11%	11%	14%	17%
Warehouse Management Systeem	-	8%	8%	7%	9%	18%
Boekhoudpakket	73%	78%	79%	79%	80%	88%
Salarispakket	13%	24%	21%	20%	25%	39%
Personeels Administratie Systeem (P.I.S.)	-	-	-	9%	10%	16%
Vrachttuitwisselingssystemen	-	-	-	21%	24%	35%
Document imaging	-	8%	12%	15%	17%	25%
Order entry via internet	-	8%	9%	7%	10%	-
Thin client concept (terminal server, citrix)	-	16%	15%	14%	14%	-
Voip	-	2%	4%	7%	7%	14%
Boordcomputer	10%	18%	21%	23%	24%	40%
Navigatiesysteem	6%	44%	50%	66%	70%	73%
Tracking & Tracing	-	-	14%	17%	18%	31%
Uitleesapparatuur & software digitale tachograaf	-	-	-	38%	63%	81%
Mobiele communicatie	89%	98%	98%	97%	96%	99%
RFID toepassingen	-	1%	1%	1%	1%	3%
Barcode scanning in auto	-	-	-	4%	4%	-
Digitale handtekening in auto	-	-	-	2%	2%	-

Bron: Transport en Logistiek Nederland

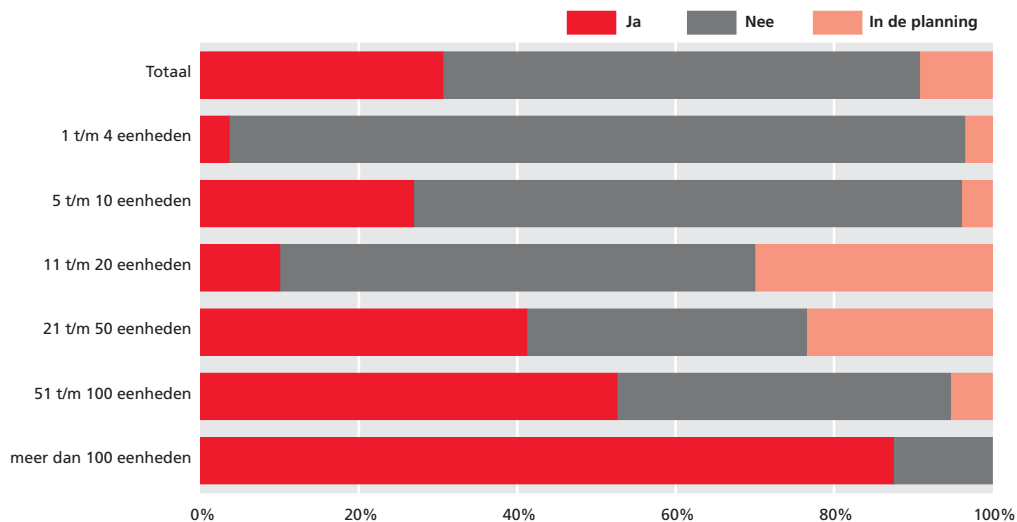
144

Gebruik routeplanner bij transportbedrijven (2009)

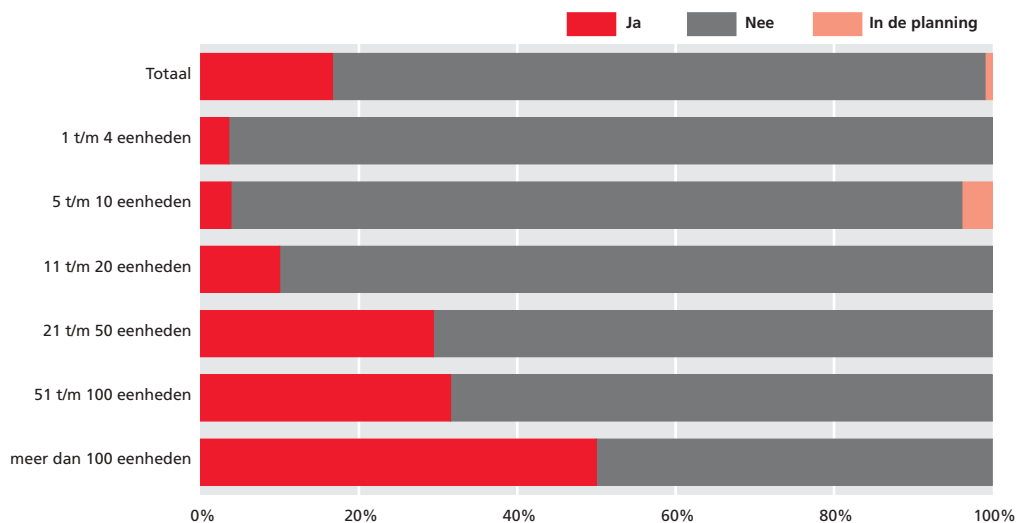
Bron: Transport en Logistiek Nederland

145 Gebruik tracking & tracing systeem bij transportbedrijven (2009)

Bron: Transport en Logistiek Nederland

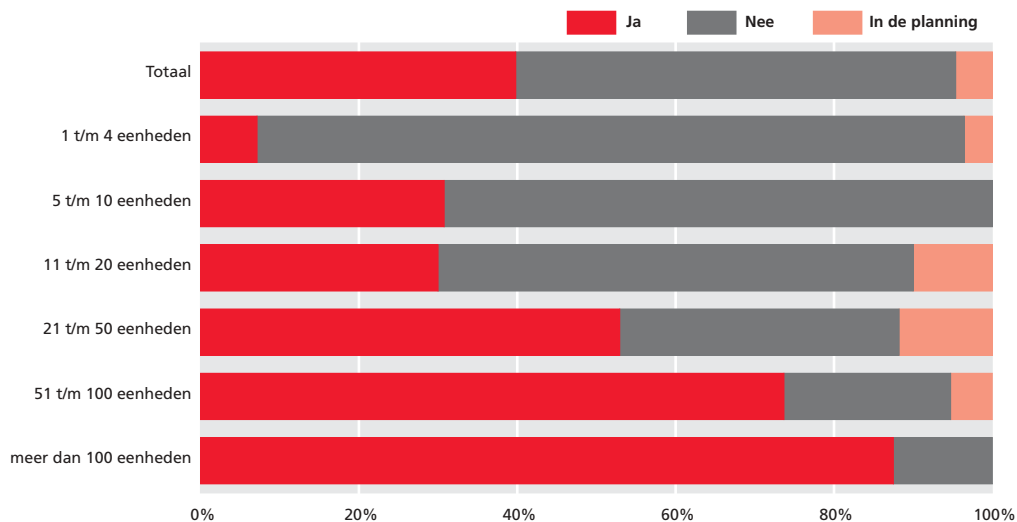
146 Gebruik ritplanningspakket bij transportbedrijven (2009)

Bron: Transport en Logistiek Nederland

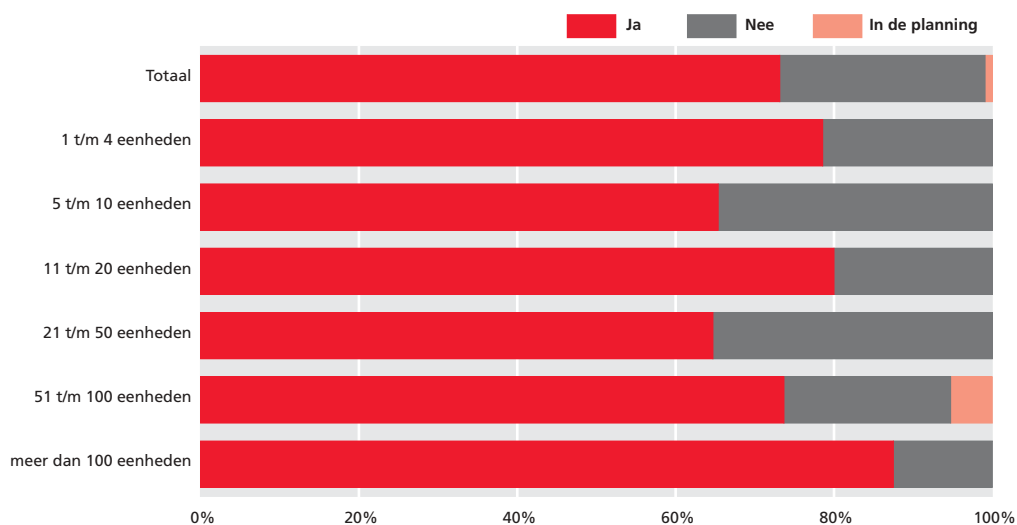

147 Gebruik boordcomputer bij transportbedrijven (2009)

Bron: Transport en Logistiek Nederland

148 Gebruik van navigatiesystemen bij transportbedrijven (2009)

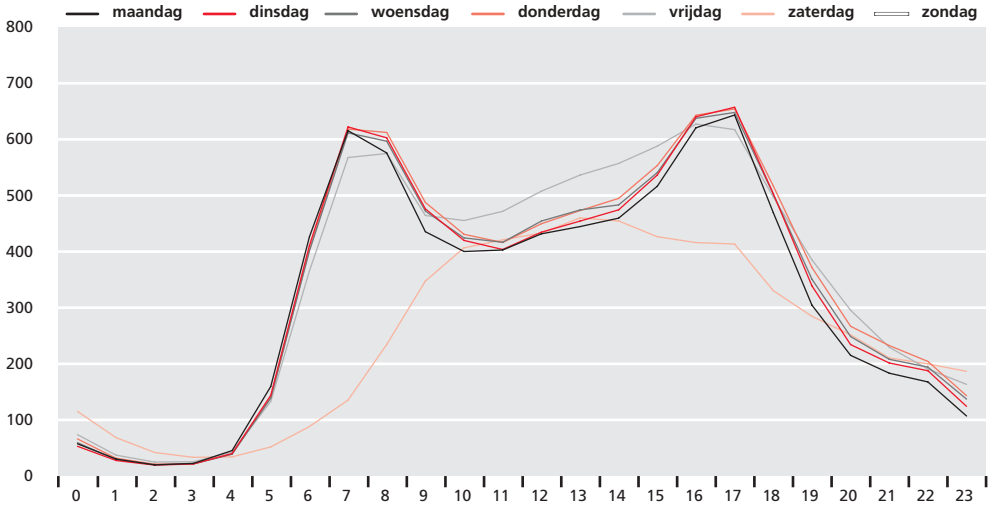
Bron: Transport en Logistiek Nederland

Infrastructuur

Vrijdag drukste dag op hoofdwegenet

149

Gemiddeld aantal motorvoertuigen op het Nederlandse hoofdwegenet per uur, per telpunt en per dag (2006)

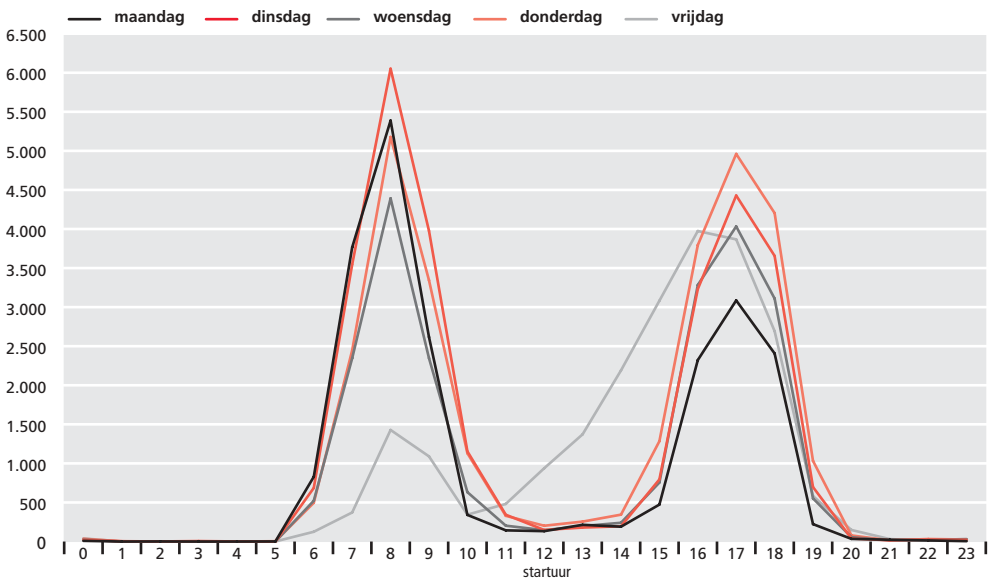

Bron: AVV

Meeste files op dinsdag en donderdag

150

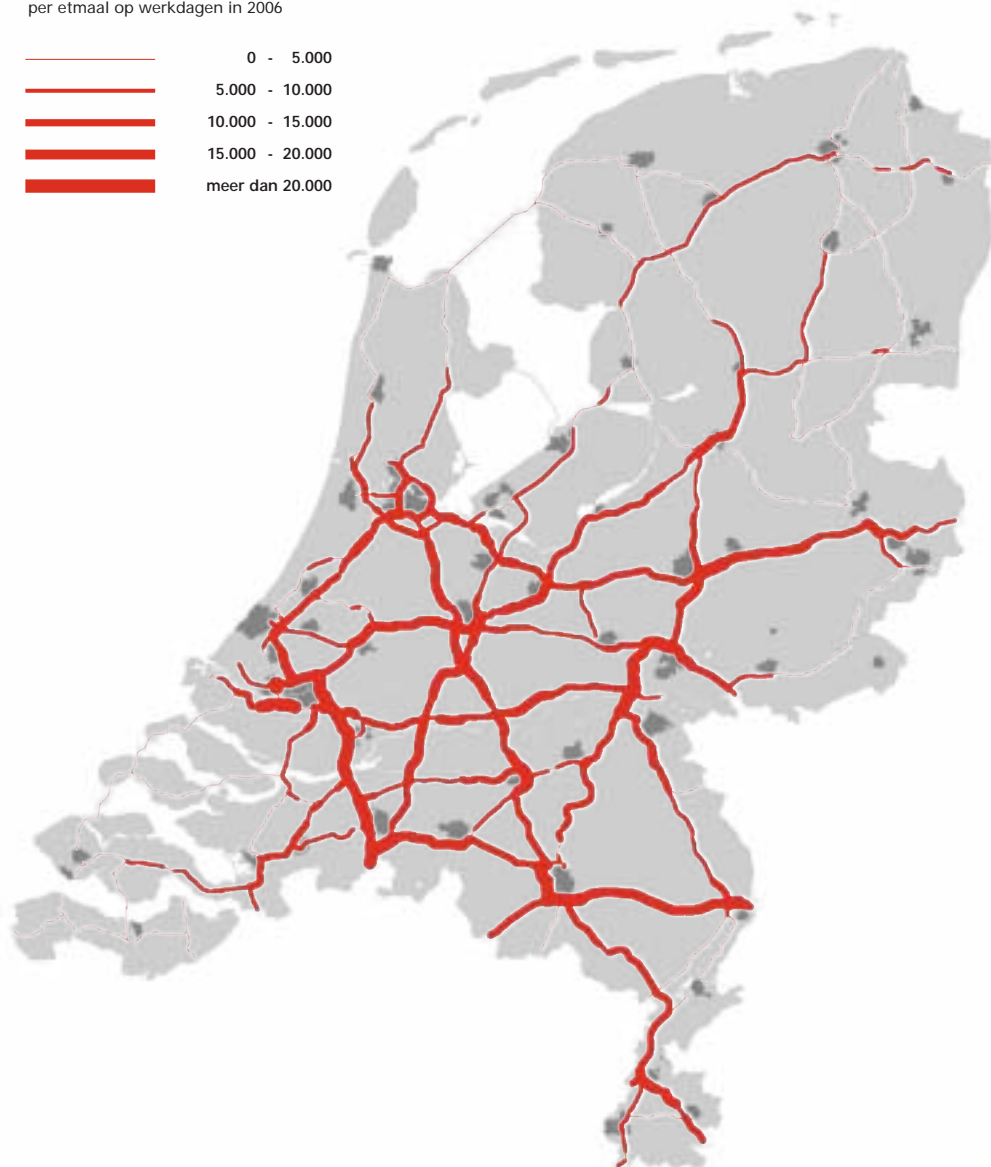
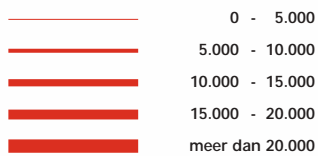
Aantal files met bijbehorend startuur per werkdagsoort (2008)

Bron: DVS

Intensiteiten vrachtverkeer op het hoofdwegennet in 2006

Gemiddeld aantal voertuigen per telvak
per etmaal op werkdagen in 2006

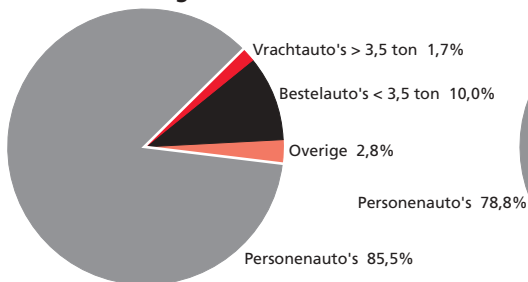
Het hoogste aantal vrachtwagens per etmaal rijdt over de A15 van Rotterdam-Charlois naar knooppunt Vaanplein (30656).
Bron: RWS, DVS

Vrachtverkeer legt gering beslag op wegennet

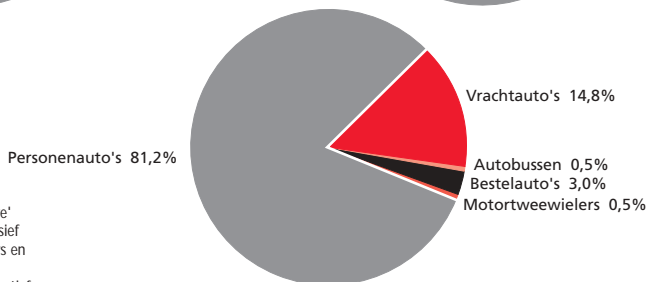
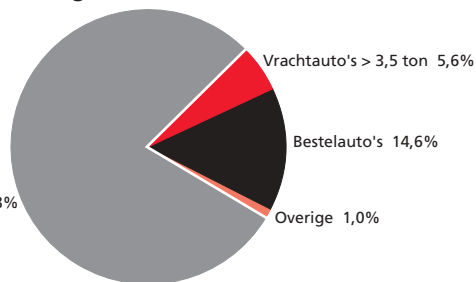
152

Aantallen motorvoertuigen, voertuigkilometers en autosnelweggebruik in Nederland (2008)

Aantallen voertuigen: 8,6 mln

Voertuigkilometers: 130 mld

*) Uitgegaan is van het 'actieve' motorvoertuigenpark, exclusief het aantal motortweewielers en motortweewiel-kilometers. Voertuigkilometers zijn indicatief.

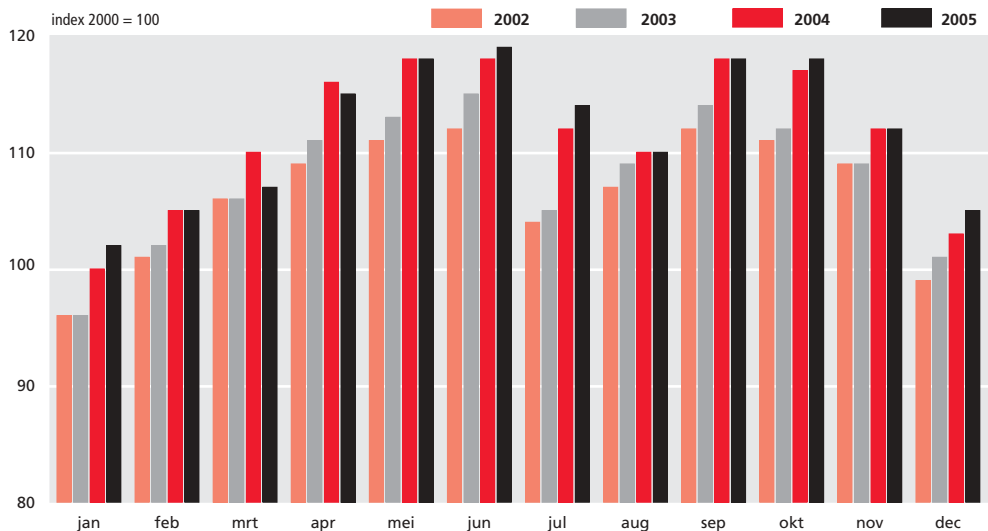
Bron: CBS, DVS

Autosnelweggebruik

Afname intensiteit maart en april

153

Ontwikkeling verkeersintensiteit op Nederlandse hoofdwegen (hoofdtransportassen) per maand (2002-2005)

Bron: CBS

154 File Top-20 in Nederland (2007-2008)

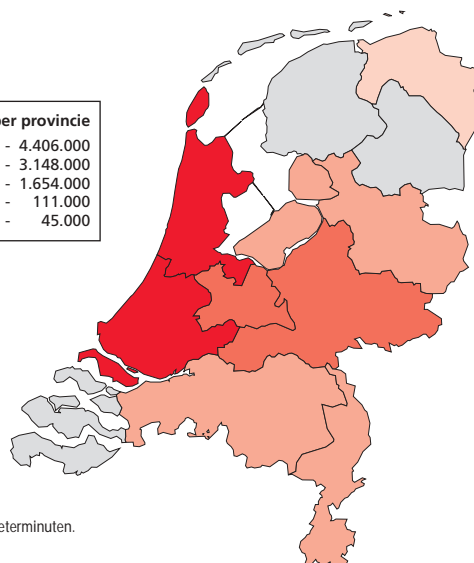
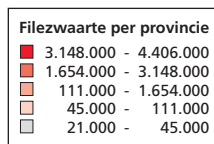
2008 nr.	2007 nr.	Weg	Van - naar	Koplocatie	Filezwaarte 2008	Filezwaarte 2007	toe/afname
1	3	A2	Utrecht - 's-Hertogenbosch	Culemborg	278.930	212.669	31%
2	1	A4	Amsterdam - Delft	Brug over de Oude Rijn	264.375	305.534	-13%
3	2	A10	De Nieuwe Meer - Coenplein	Coenplein	228.452	258.984	-12%
4	4	A12	Utrecht - Den Haag	Nieuwerbrug	215.506	189.798	14%
5	15	A2	Utrecht - 's-Hertogenbosch	Kerkdriel	207.364	129.432	60%
6	14	A20	Hoek van Holland - Gouda	Terbregseplein	177.685	131.299	35%
7	8	A15	Rozenburg - Ridderkerk	Vaanplein	176.009	158.208	11%
8	7	A50	Arnhem - Oss	Ewijk	168.076	161.961	4%
9	32	A9	Amstelveen - Alkmaar	Brug o.h.Zijkanaal C	163.651	99.609	64%
10	6	A12	Utrecht - Arnhem	Driebergen	149.543	163.316	-8%
11	9	A13	Rijswijk - Rotterdam	Kleinpolderplein	148.194	146.352	1%
12	-	A2	Amsterdam - Utrecht	Utrecht-Centrum	139.014	47.359	194%
13	-	A27	Gorinchem - Breda	Avelingen	134.662	46.299	191%
14	13	A1	Amsterdam - Amersfoort	Muiden	132.266	135.386	-2%
15	17	A16	Breda - Rotterdam	Terbregseplein	126.345	126.187	0%
16	18	A28	Utrecht - Amersfoort	Den Dolder	125.839	126.053	-0%
17	27	A9	Amstelveen - Diemen	Diemen	120.866	110.047	10%
18	10	A27	Gorinchem - Breda	Merwedebrug	119.542	143.031	-16%
19	12	A1	Amsterdam - Amersfoort	Muiderberg	118.118	136.823	-14%
20	21	A4	Delft - Amsterdam	De Nieuwe Meer	118.107	118.909	-1%

Bron: VID

Zuid-Holland meeste last van files

155 Filezwaarte per provincie (2008)

Zuid-Holland	4.406.138
Noord-Holland	3.148.124
Utrecht	3.038.722
Gelderland	2.332.751
Noord-Brabant	1.653.779
Limburg	275.284
Overijssel	267.471
Flevoland	111.766
Groningen	80.161
Friesland	44.519
Drenthe	33.582
Zeeland	21.423

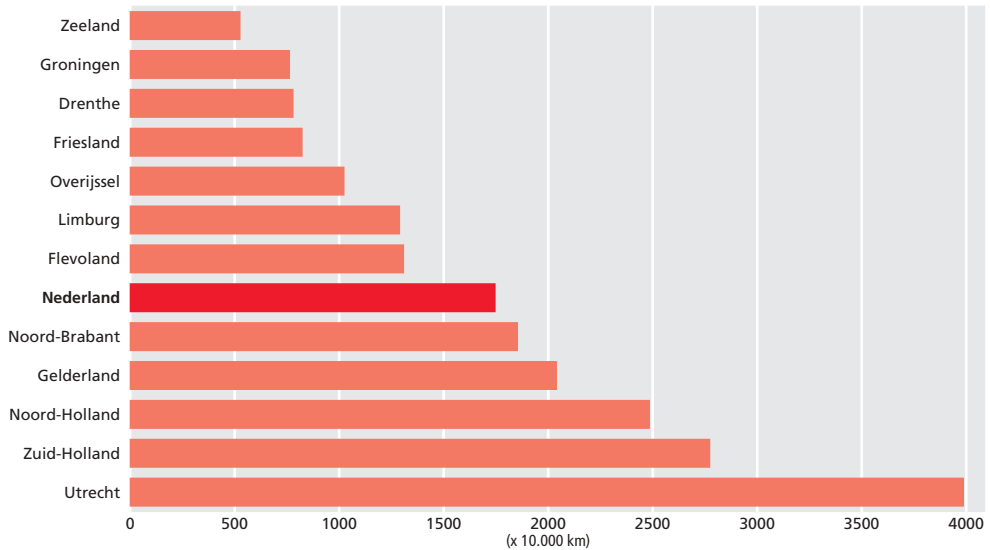
De zwaarte van een file is de cumulatie van het product van tijd en lengte in kilometerminuten.

Bron: DVS

Utrechtse wegen acht keer meer belast dan Zeeuwse wegen

156

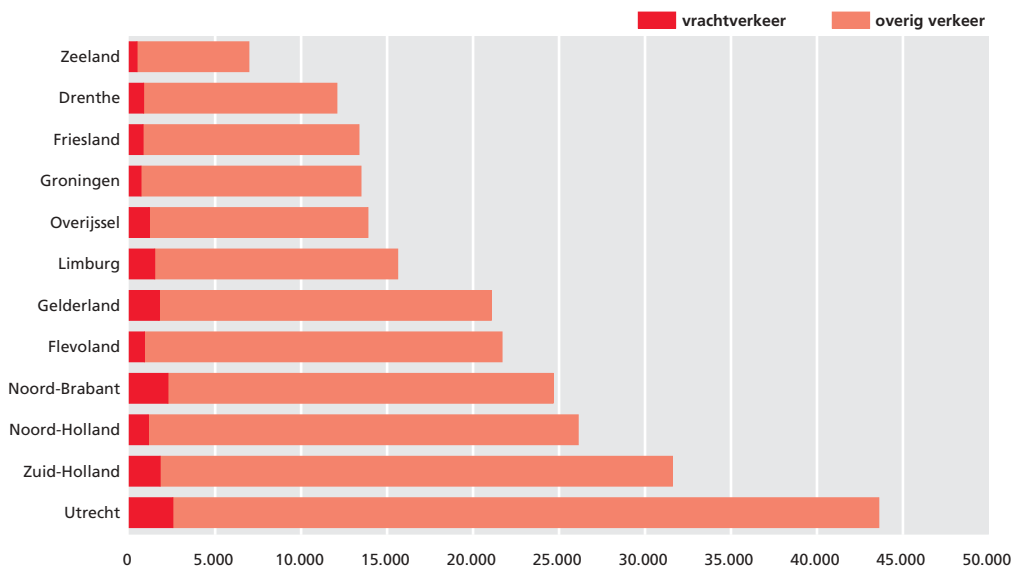
Aantal voertuigkilometers per rijkswegkilometer, per provincie (2001)

Bron: AVV

157

Gemiddelde verkeersintensiteit per weekdag, per telpunt en per provincie (2006)

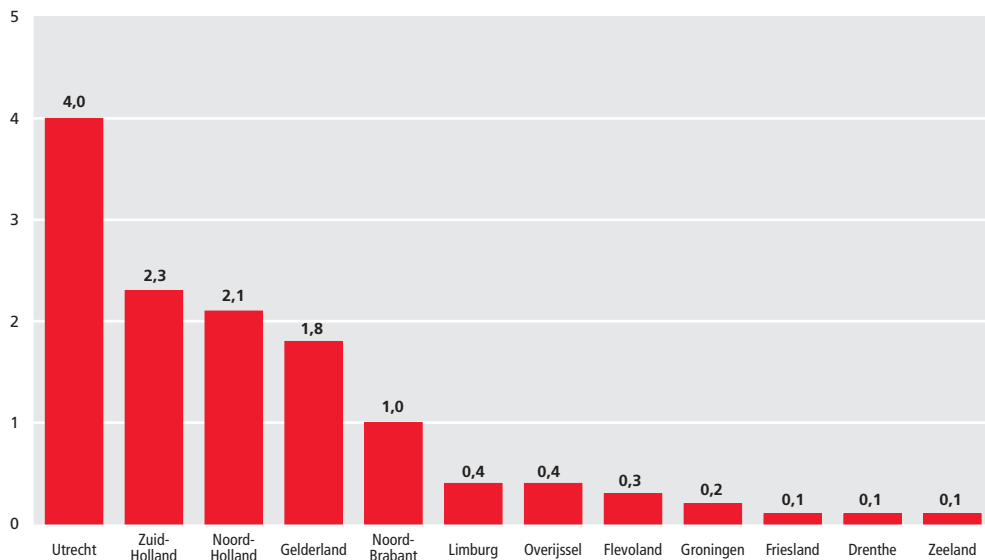

Vrachtverkeer inclusief autobussen

Bron: AVV

Utrecht probleemprovincie

158 Filezwaarte per provincie per geregistreerd motorvoertuig (2008)

Bron: DVS

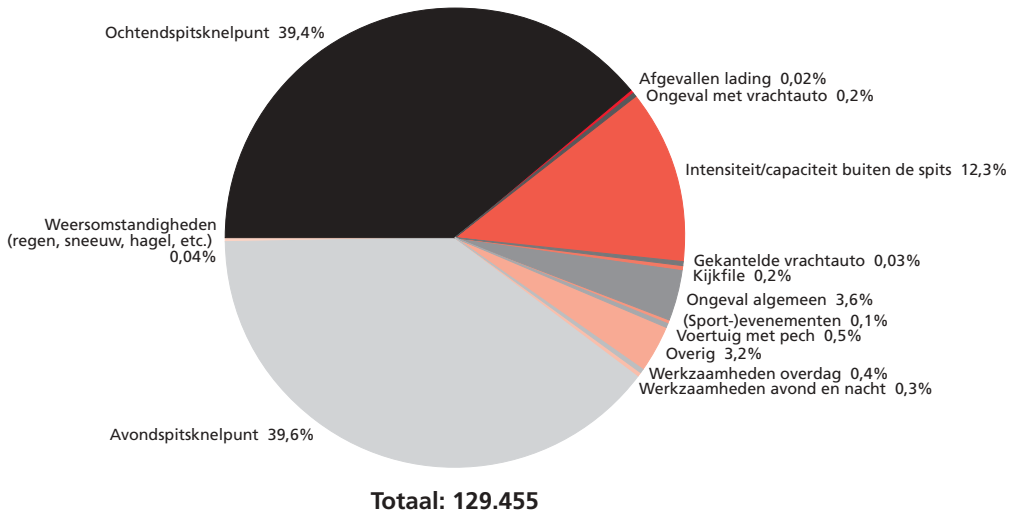
159 File Top-20 op basis van economische schade vrachtverkeer (2004-2006)

Rangorde	Weg	Naam wegvak	schade (x mln euro)		
			2004	2005	2006
1	A2	Holendrecht - Oudenrijn	33	40	45
2	A28	Knooppunt Hoevelaken	25	30	38
3	A1	Diemen - Eemnes	25	33	37
5	A2	Zaltbommel - 's-Hertogenbosch	10	24	31
4	A50	Ewijk - Grijsoord	14	19	31
6	A12	Gouda - Oudenrijn	25	28	31
7	A27	Breda - Utrecht	26	29	30
8	A4	Burgerveen - Leiden	23	24	29
9	A2	Oudenrijn - Everdingen	49	20	28
10	A15	Benelux - Vaanplein	15	16	25
11	A20	Knooppunt Kleinpolderplein	19	19	24
12	A13	Delft - Kleinpolderplein	23	25	23
13	A10	Coentunnel	20	19	22
14	A10	Knooppunt De Nieuwe Meer	14	19	19
15	A12	Lunetten - Veenendaal	11	11	16
16	A16	Terbregseplein	11	6	15
17	A9	Haarlem - Badhoevedorp	9	11	12
18	A20	Gouda - Terbregseplein	6	8	12
19	A27	Hilversum - Utrecht	6	8	10
20	A16	Rotterdam - Antwerpen	20	14	9
Top 20			384	403	487
Totale schade			600	590	630

Bron: Transport en Logistiek Nederland

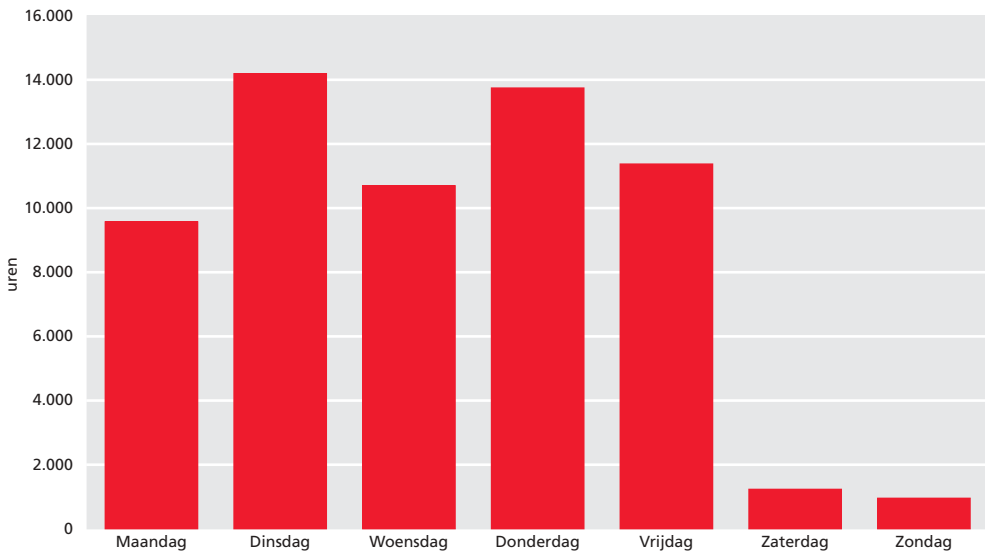
In ochtend- en avondspits ontstaan meeste files

160 Overzicht aantal files naar oorzaak (2008)

Bron: DVS

161 Totale fileduur in uren per dagsoort (2008)

Bron: DVS

162 **Ontwikkeling aantal files, mede ontstaan door een vrachtauto (2005-2008)**

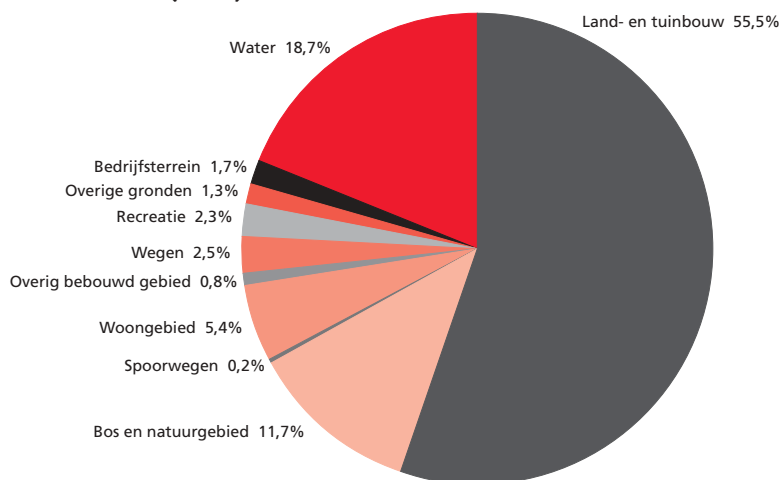
	2005	2006	2007	2008
Ongeval met vrachtauto	181	188	273	247
Gekantelde vrachtauto	38	35	50	41
Afgevallen lading ¹⁾	47	36	32	28
Totaal door vrachtauto	266	259	355	316

1) Inclusief andere motorvoertuigen.

Bron: DVS

Nog geen 3 procent voor weginfrastructuur

163 **Bodemgebruik in Nederland (2003)**

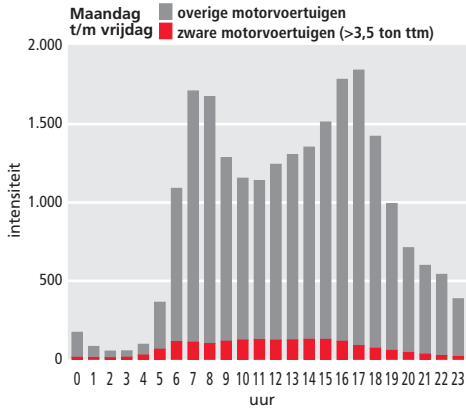

Totaal: 41.528 km²

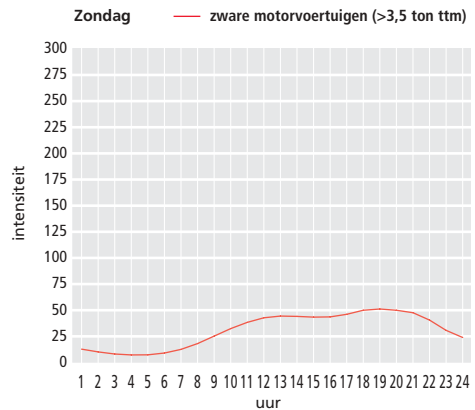
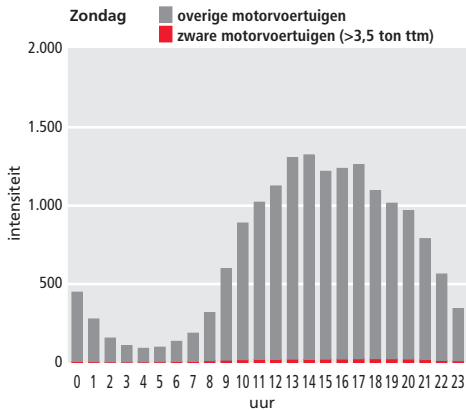
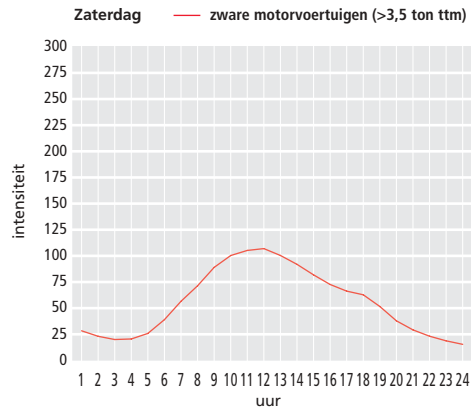
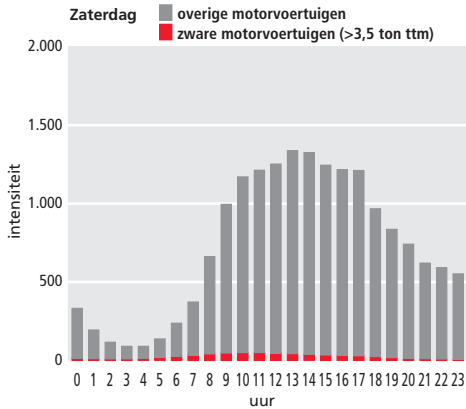
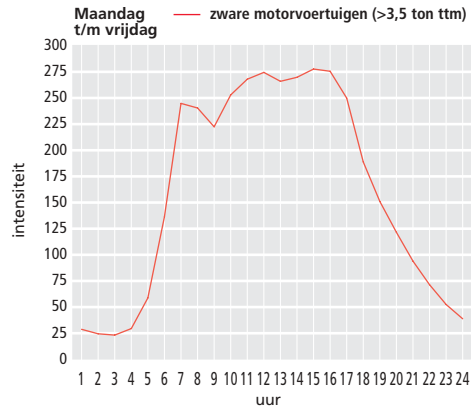
Bron: CBS

Meeste zware vrachtverkeer op doordeweekse dagen

Gemiddelde verkeersintensiteit op het Nederlandse hoofdwegennet (2006)

Gemiddelde intensiteit zware motorvoertuigen (> 3,5 ton ttm) op het Nederlandse hoofdwegennet (2006)

Bron: AVV, bewerking TLN

Top-50 telpunten op Nederlandse autosnelwegen waar het meeste vrachtverkeer wordt gemeten (2006)

		Gemiddelde verkeersintensiteit per dag		
Wegnr.	Ter hoogte van	Totale intensiteit	Waarvan vrachtverkeer	Aandeel vrachtverkeer (%)
1	67 Kp. De Hogt - Waalre	123.157	30.308	24,6%
2	16 R'dam Feijenoord - Kp. Ridderkerk 1	228.778	28.764	12,6%
3	16 Kp. Ridderkerk 1 - Kp. Ridderkerk 2	226.148	28.679	12,7%
4	67 Waalre - Kp. Leenderheide	116.396	28.629	24,6%
5	12 De Meern - Kp. Oudenrijn	179.870	28.009	15,6%
6	15 Kp. Vaanplein - Lombardijen	134.879	27.999	20,8%
7	15 R'dam Charlois - Kp. Vaanplein	142.224	27.908	19,6%
8	12 Nieuwerbrug - Woerden	153.985	25.379	16,5%
9	16 R'dam Centrum - R'dam Feijenoord	231.739	25.188	10,9%
10	2 Veldhoven - Veldhoven Zuid	122.124	25.076	20,5%
11	50 Kp. Ewijk - Kp. Valburg	101.903	24.513	24,1%
12	15 Lombardijen - Kp. Ridderkerk 1	131.758	24.483	18,6%
13	2 Eindhoven Centrum - Veldhoven	122.100	24.460	20,0%
14	2 Veldhoven Zuid - Kp. De Hogt	119.998	24.341	20,3%
15	12 Bodegraven - Nieuwerbrug	155.620	24.219	15,6%
16	27 Kp. Lunetten - Kp. Rijnsweerd	194.452	24.181	12,4%
17	16 Dordrecht - 's-Gravendeel	124.916	23.935	19,2%
18	16 Zwijndrecht - Dordrecht	139.431	23.866	17,1%
19	12 Reeuwijk - Bodegraven	122.180	23.451	19,2%
20	1 Voorst - Twello	84.739	23.078	27,2%
21	15 Kp. Benelux - R'dam Pernis	122.121	23.056	18,9%
22	1 Kp. Beekbergen - Voorst	86.483	22.943	26,5%
23	12 Kp. Grijsoord - Kp. Waterberg	122.379	22.919	20,4%
24	4 Kp. De Nieuwe Meer - Sloten	181.647	22.561	12,4%
25	16 R'dam Kralingen - R'dam Centrum	204.344	22.544	11,0%
26	4 Sloten - Kp. Badhoevedorp	190.143	22.463	11,8%
27	12 Gouda - Reeuwijk	134.821	22.266	16,4%
28	58 Ulvenhout - Kp. Galder	89.866	22.188	24,7%
29	58 Kp. St. Annabosch - Ulvenhout	89.819	22.154	24,7%
30	4 Kp. Kethelplein - Vlaardingen Oost	122.617	22.101	18,0%
31	15 Route gev. stoffen - Hoogvliet	118.982	22.101	18,6%
32	67 Kp. Zaarderheiken - Velden	64.697	22.042	34,1%
33	2 Rosmalen - Kp. Hintham	139.861	21.927	15,7%
34	16 's-Gravendeel - Kp. Klaverpolder	124.534	21.867	17,6%
35	16 Kp. Zonzeel - Prinsenbeek	97.363	21.841	22,4%
36	16 Prinsenbeek - Kp. Princeville	94.759	21.466	22,6%
37	15 Hoogvliet - Kp. Benelux	112.159	21.377	19,1%
38	16 H.Ido Ambacht - Zwijndrecht	137.603	21.305	15,5%
39	16 Kp. Ridderkerk 2 - H.Ido Ambacht	146.913	21.190	14,4%
40	67 Kp. Leenderheide - Geldrop	73.118	21.186	29,0%
41	15 Spijkensisse - Botlektunnel	111.235	21.173	19,0%
42	15 R'dam Pernis - R'dam Charlois	120.798	20.920	17,3%
43	16 R'dam Pr.Alexander - R'dam Kralingen	196.611	20.455	10,4%
44	50 Heteren - Renkum	96.929	20.396	21,0%
45	2 Kp. Empel - Rosmalen	135.165	20.388	15,1%
46	2 Kp. Hintham - Veghel	135.500	20.332	15,0%
47	67 Velden - Venlo	54.165	20.319	37,5%
48	12 Woerden - De Meern	155.193	20.181	13,0%
49	67 Geldrop - Someren	60.442	19.819	32,8%
50	50 Kp. Valburg - Heteren	89.546	19.663	22,0%

Bron: AVV

	Wegennet (km)					Spoor- wegen	Vaar- wegen
	Snel- wegen	Nationale wegen	Provinciale wegen	Overige wegen	Totaal wegen		
België	1.763	12.585	1.349	136.559	152.256	3.374	1.532
Bulgarije	394	2.969	4.021	11.989	19.373	4.143	470
Cyprus	257	2.427	1.933	3.371	7.988	:	:
Denemarken	1.032	641	9.683	61.006	72.362	2.646	:
Duitsland	12.531	40.711	178.117	:	231.359	33.890	7.309
Estland	99	1.502	14.878	41.074	57.553	816	320
Finland	700	12.564	28.453	36.472	78.189	5.899	9.678
Frankrijk	10.842	10.218	377.205	615.607	1.013.872	29.918	5.372
Griekenland	1.056	10.189	30.864	75.600	117.709	2.551	6
Hongarije	785	6.734	23.539	158.760	189.818	7.942	1.440
Ierland	270	5.157	11.645	79.447	96.519	1.919	:
IJsland	11	4.213	3.999	4.825	13.048	:	:
Italië	6.554	21.524	147.364	:	175.442	16.667	1.562
Kroatië	877	6.992	10.544	10.375	28.788	2.722	:
Letland	:	1.622	18.545	49.508	69.675	2.265	12
Litouwen	309	1.750	19.575	58.659	80.293	1.766	425
Luxemburg	147	837	1.910	:	2.894	275	37
Macedonië	216	690	3.812	8.995	13.713	699	:
Malta	:	184	665	1.379	2.228	:	:
Nederland	2.604	2.600	7.745	121.999	134.948	2.776	6.595
Noorwegen	271	27.046	27.075	38.528	92.920	4.114	:
Oostenrijk	1.678	10.396	23.688	71.059	106.821	5.818	351
Polen	583	13.618	24.122	166.249	204.571	19.419	3.638
Portugal	2.545	5.845	4.500	:	12.890	2.838	124
Roemenië	228	15.755	63.969	:	79.952	10.777	1.779
Slovenië	579	956	4.886	32.138	38.559	1.228	:
Slowakije	328	3.359	14.141	25.942	43.770	3.629	172
Spanje	12.073	13.731	140.535	501.053	667.392	15.012	70
Tsjechië	633	6.174	48.778	72.927	128.512	9.588	664
Turkije	1.987	31.335	30.429	:	63.751	8.697	:
Verenigd Koninkrijk	3.670	49.025	122.247	248.433	423.375	16.208	1.065
Zweden	1.740	13.660	82.900	325.000	423.300	10.972	390
Zwitserland	1.361	397	18.117	51.446	71.321	3.563	1.240

Bron: EUROSTAT

167 Rijksinkomsten uit het wegverkeer (1990-2010)

(x mln euro)	Totaal wegverkeer					
	1990	2000	2005	2008	2009 ¹⁾	2010 ²⁾
Rijksinkomsten weggebruikers						
Belasting personenauto's en motorrijwielen	1.187	2.872	3.198	3.541	2.361	2.005
Accijns op benzine	1.682	3.103	3.935	4.024	3.951	3.977
Accijns op diesel en LPG	797	2.069	2.645	3.155	3.282	3.373
Motorrijtuigenbelasting	933	2.092	2.399	3.001	3.316	3.672
Belasting op zware motorvoertuigen	-	99	111	121	115	116
Belasting op brandstoffen (milieu)	-	482	-	-	-	-
BTW inkomsten ³⁾	1.252	3.039	3.576	4.594	3.855	3.811
Totaal	5.850	13.756	15.864	18.436	16.880	16.954

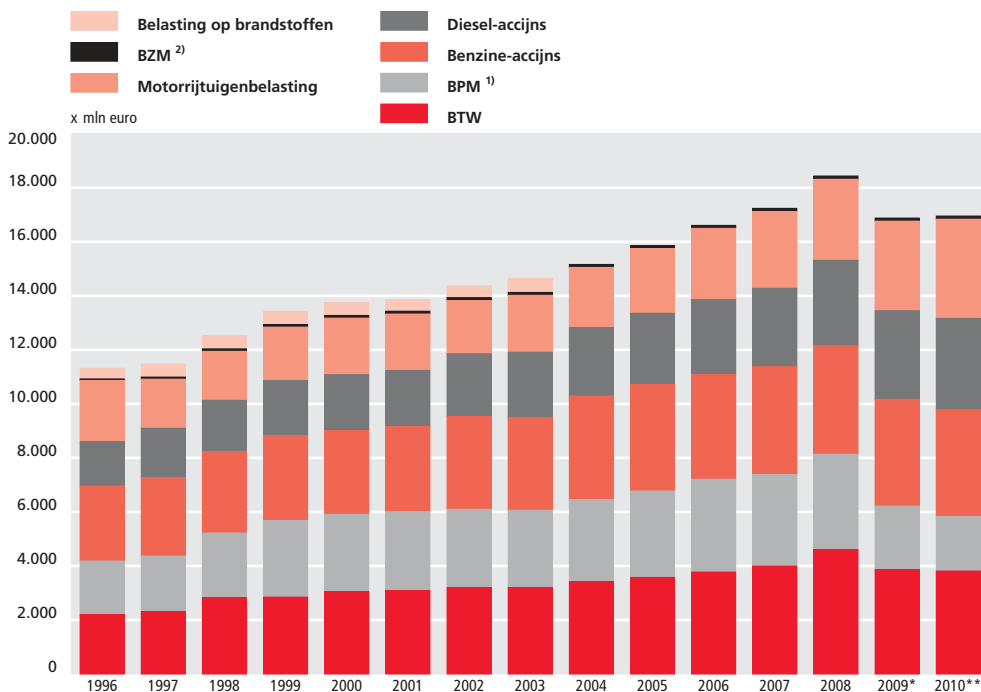
1) Vermoedelijke uitkomst.

2) Ontwerpbegroting.

3) BTW over aanschaf, reparatie/onderhoud, lease en verhuur motorvoertuigen, brandstoffen en opleidingen.

Bron: Miljoenennota, bewerking TLN

168 Ontwikkeling Rijksinkomsten uit wegverkeer (1996-2010)

1) Belasting op personenauto's en motorrijwielen.

2) Belasting op zware motorrijtuigen (Eurovignet).

* Vermoedelijke uitkomst.

** Raming.

Bron: Miljoenennota

169 Ontwikkeling Rijksuitgaven verkeersvoorzieningen

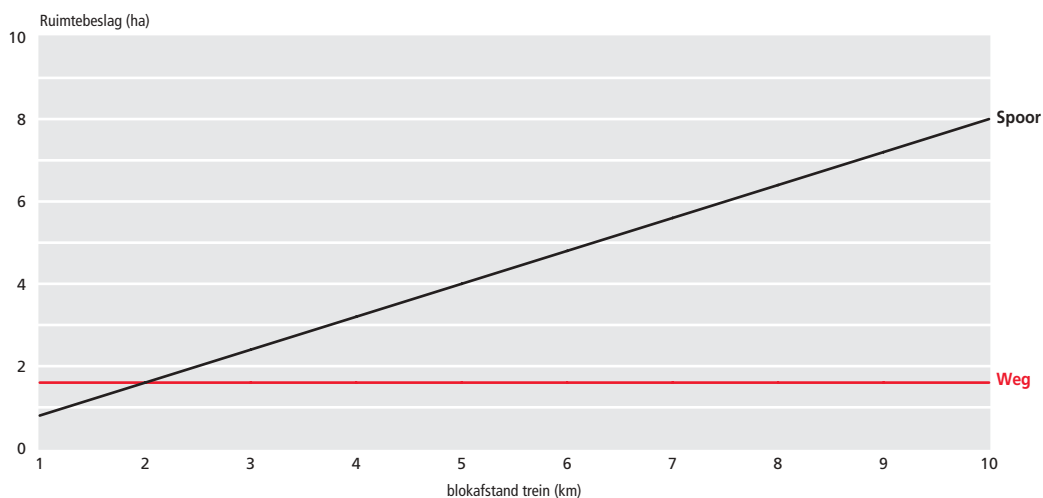
x mln euro	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
Hoofdwegennet	2.467	2.463	2.681	2.955	2.556	2.591	2.942
Spoorwegen	2.027	2.450	2.742	2.771	2.488	2.325	2.224
Mega projecten ¹⁾	342	415	140	176	220	150	210
Regionale en lokale infrastructuur	190	366	273	278	294	361	381
<i>waarvan Regionale mobiliteitsfondsen</i>	44	170	-	-	-	-	-
Totaal	5.026	5.694	5.836	6.180	5.558	5.427	5.757

1) Betuwelijn, HSL en Zuiderzeelijn.

Bron: Rijksbegroting Infrastructuurfonds 2009

Meer ruimtebeslag bij grote blokafstand

170 Ruimtebeslag 30 vrachtautoladingen bij vervoer over spoor of weg, naar blokafstand trein

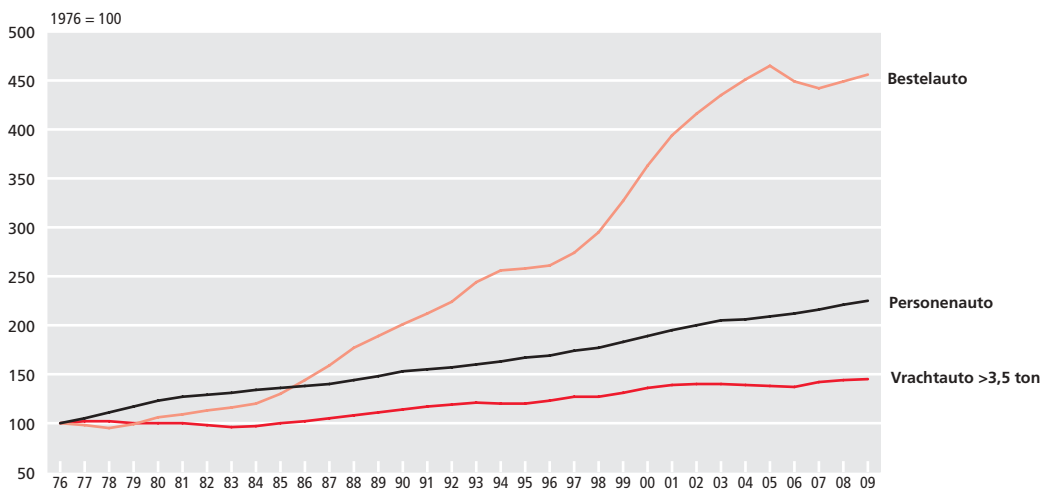
Bron: Transport en Logistiek Nederland

171 **Beheers- en onderhoudskosten Rijksinfrastructuur in eurocent per voertuigkilometer (2002)**

	Variabel	Vast	Totaal
Vrachtauto (Euro 5)			
Solo < 12 ton	0,40	0,91	1,31
Solo > 12 ton	2,22	0,91	3,13
Met aanhanger > 12 ton	6,21	0,91	7,12
Met oplegger > 12 ton	5,16	0,91	6,07
Binnenschip			
minder dan 250 ton	53	142	195
250 - 400 ton	53	195	248
400 - 650 ton	53	266	319
650 - 1.000 ton	53	373	426
1.000 - 1.500 ton	53	418	471
1.500 - 2.000 ton	53	520	573
2.000 - 3.000 ton	53	558	611
meer dan 3.000 ton	53	811	864
Goederentrein			
Elektrisch (Betuwelijn)	170	433	603
Diesel (Betuwelijn)	150	404	554
Elektrisch (gemengd net)	418	413	831
Diesel (gemengd net)	370	382	752

Bron: IBO

172 **Groei wagenpark personenauto's, bestelauto's en vrachtauto's in Nederland (1976-2009)**

Bron: CBS, bewerking TLN

Indicatie van toltarieven voor personenauto's en vrachtautocombinaties op autosnelwegen in Frankrijk, Italië, Oostenrijk, Portugal, Spanje, Zwitserland en Duitsland (2009)

Traject	Tol in euro per voertuigtype		Km	Tol in eurocent per kilometer		Factor
	auto	vracht		auto	vracht	
Frankrijk						
Lille – Paris	14,20	42,50	224	6,34	18,97	2,99
Paris - Strasbourg	34,10	104,70	498	6,85	21,02	3,07
Paris - Lyon	30,80	102,90	466	6,61	22,08	3,34
Aix en Provence - Menton	19,20	57,60	208	9,23	27,69	3,00
Italië						
Milano - Napoli	44,10	105,70	773	5,71	13,67	2,40
Genova - Roma	32,00	78,00	501	6,39	15,57	2,44
Brenner – Roma	42,60	102,00	720	5,92	14,17	2,39
Bologna - Taranto	41,60	97,70	790	5,27	12,37	2,35
Oostenrijk						
Brenner (Innsbruck-Amras-Brenner) dag	8,00	49,40	35	22,86	141,14	6,18
Brenner (Innsbruck-Amras-Brenner) nacht	8,00	98,80	35	22,86	282,29	12,35
Arlberg (St.Anton/Arlberg-Langen/Arlberg)	8,50	18,30	16	53,13	114,38	2,15
Tauern (Flachau-Rennweg)	9,50	28,00	47	20,21	59,57	2,95
Portugal						
Lisboa – Porto	19,55	69,15	312	6,27	22,16	3,54
Porto – Valanca	13,20	22,15	118	11,19	18,77	1,68
Porto – Amarante	3,65	9,15	66	5,53	13,86	2,51
Spanje						
Bilbao - Zaragoza	26,15	55,10	304	8,60	18,13	2,11
Barcelona – Zaragoza	20,75	46,10	308	6,74	14,97	2,22
Barcelona - grens Frankrijk	11,65	23,65	170	6,85	13,91	2,03
Zwitserland						
Basel - Chiasso	18,70	185,90	286	6,54	65,00	9,94
Duitsland						
Köln - Frankfurt	-	24,83	191	-	13,00	-
Hamburg - München	-	100,75	775	-	13,00	-
Aachen - Berlin	-	83,07	639	-	13,00	-

Oostenrijk - vrachtauto met 4 assen

Zwitserland - vrachtauto van 40 ton ttm, Euro 3

Duitsland - euro 3 =>4 assen

Bron: ANWB, Transport en Logistiek Nederland

Milieu

174

Energieverbruik en emissies door wegverkeer in Nederland (1980-2008)

Energieverbruik (x mln liter)	1980	1985	1990	2006	2007	2008 ¹⁾
Personenauto's						
- benzine	4.537	4.165	4.207	5.122	5.147	5.234
- diesel	356	747	1.082	2.058	2.158	2.224
- LPG	896	1.336	1.415	481	472	475
Autobussen						
- diesel	196	196	216	210	211	216
Vrachtauto's						
- diesel	1.114	1.060	1.132	888	891	887
Trekkers						
- diesel	578	631	768	1.495	1.561	1.598
Bestelauto's						
- benzine	248	207	191	31	28	26
- diesel	197	302	620	1.690	1.720	1.779
- LPG	45	63	60	34	33	33
Speciale voertuigen						
- benzine	15,9	23,6	9,3	3,0	3,0	3,0
- diesel	154	112	99	185	195	205
Emissies (x mln kg)						
Personenauto's						
- kooldioxyde	13.134	13.996	15.183	18.391	18.706	19.080
- stikstofoxyden	160,8	159,5	133,1	40,0	36,8	34,6
- zwaveldioxyde	3,42	3,81	4,51	0,20	0,20	0,20
Autobussen						
- kooldioxyde	519	518	580	561	563	576
- stikstofoxyden	9,6	9,8	10,3	5,2	4,8	4,5
- zwaveldioxyde	1,04	0,63	0,61	0,00	0,00	0,00
Vrachtauto's						
- kooldioxyde	2.953	2.794	3.024	2.357	2.369	2.357
- stikstofoxyden	51,4	45,4	46,0	19,8	18,6	18,5
- zwaveldioxyde	5,87	3,38	3,22	0,02	0,02	0,01
Trekkers						
- kooldioxyde	1.521	1.660	2.047	3.966	4.144	4.245
- stikstofoxyden	35,6	38,2	33,5	35,3	34,3	32,2
- zwaveldioxyde	3,05	2,02	2,18	0,03	0,03	0,03
Bestelauto's						
- kooldioxyde	1.177	1.388	2.203	4.611	4.686	4.839
- stikstofoxyden	13,8	13,7	13,6	18,2	17,0	16,0
- zwaveldioxyde	1,12	1,04	1,83	0,03	0,03	0,03
Speciale voertuigen						
- kooldioxyde	444	351	287	501	529	556
- stikstofoxyden	5,9	4,4	4,3	5,0	5,0	5,3
- zwaveldioxyde	0,82	0,37	0,29	0,00	0,00	0,00

1) Emissies 2008 voorlopig cijfer.
Energieverbruik wegverkeer o.b.v. raming.

Bron: CBS

(x min kg)	1990	1995	2000	2005	2006	2007	aandeel
Koolstofdioxide (CO₂)							
Totaal (stationair + mobiel)	167.700	178.500	179.900	188.800	185.300	186.300	100,0%
Stationaire bronnen in de landbouw	8.400	8.500	7.600	7.100	6.500	6.900	3,7%
Raffinaderijen	11.000	11.700	12.100	12.300	11.600	11.700	6,3%
Industrie, totaal	39.500	35.200	32.900	32.600	33.200	33.600	18,0%
Voedings- en genotmiddelenindustrie	4.200	4.200	4.400	4.000	3.800	3.900	2,1%
Bouwmaterialenindustrie	3.000	2.800	2.900	2.400	2.400	2.500	1,3%
Chemische industrie	21.000	16.900	15.500	15.600	16.300	16.600	8,9%
Basismetallindustrie	7.600	7.800	6.400	6.900	7.100	7.300	3,9%
Overige industrie	3.800	3.600	3.700	3.700	3.600	3.300	1,8%
Huishoudens	20.900	22.200	20.500	19.400	18.600	17.200	9,2%
Energiesector	41.700	49.600	50.900	57.300	52.800	55.000	29,5%
Handel, Diensten, Overheid	7.800	9.800	8.700	10.100	11.900	10.300	5,5%
Milieudienstverlening	4.600	5.300	7.000	7.200	7.200	7.700	4,1%
Overige stationaire bronnen	600	800	700	800	800	800	0,4%
Mobiele bronnen, totaal	33.100	35.400	39.500	42.100	42.600	43.200	23,2%
Mobiele bronnen in de landbouw	1.500	1.200	1.200	1.300	1.300	1.100	0,6%
Wegverkeer	23.600	25.600	28.400	30.500	30.700	31.400	16,9%
aandeel wegverkeer:	14,1%	14,3%	15,8%	16,2%	16,6%	16,9%	
waarvan personenauto's	15.183	15.840	17.337	18.234	18.391	18.706	10,0%
aandeel in wegverkeer:	64,3%	61,9%	61,0%	59,8%	59,9%	59,6%	
waarvan vrachtauto's en trekkers	5.071	5.864	6.079	6.180	6.323	6.513	3,5%
aandeel in wegverkeer:	21,5%	22,9%	21,4%	20,3%	20,6%	20,7%	
Binnenvaart	1.900	1.900	2.100	2.000	2.000	2.000	1,1%
Spoorwegen	100	100	100	100	100	100	0,1%
Luchtvaart	300	500	600	700	700	700	0,4%
Visserij	900	1.000	900	600	600	600	0,3%
Zeevaart	3.600	3.700	4.600	5.100	5.400	5.700	3,1%
Overige mobiele bronnen	1.200	1.500	1.600	1.800	1.800	1.600	0,9%

Bron: CBS

(x min kg)	1990	1995	2000	2005	2006	2007	aandeel
Zwaveloxide (SO₂)							
Totaal (stationair + mobiel)	243,4	182,6	138,3	128,5	131,2	130,2	100,0%
Stationaire bronnen in de landbouw	1,0	0,6	0,1	0,4	0,0	0,1	0,1%
Raffinaderijen	67,1	61,2	33,1	32,2	32,4	29,9	23,0%
Industrie, totaal	51,1	29,9	13,4	14,9	15,0	15,1	11,6%
Voedings- en genotmiddelenindustrie	1,8	1,1	0,5	0,4	0,6	0,5	0,4%
Bouwmaterialenindustrie	10,1	4,9	2,7	2,4	3,1	3,0	2,3%
Chemische industrie	19,9	11,5	3,1	3,9	4,0	4,0	3,1%
Basismetallindustrie	14,9	12,2	7,0	7,7	6,9	7,3	5,6%
Overige industrie	4,3	0,3	0,2	0,4	0,4	0,4	0,3%
Huishoudens	1,1	0,7	0,5	0,5	0,5	0,5	0,4%
Energiesector	45,6	17,2	15,1	9,9	9,8	8,9	6,8%
Handel, Diensten, Overheid	2,0	0,9	0,5	0,4	0,4	0,5	0,4%
Milieudienstverlening	4,6	0,6	0,2	0,2	0,2	0,2	0,2%
Overige stationaire bronnen	0,7	0,6	0,8	0,1	0,1	0,1	0,1%
Mobiele bronnen, totaal	70,3	71,1	74,5	69,8	72,7	75,0	57,6%
Mobiele bronnen in de landbouw	1,7	1,3	1,3	1,4	1,3	1,1	0,8%
Wegverkeer	12,7	12,2	3,1	0,2	0,3	0,3	0,2%
aandeel wegverkeer:	5,2%	6,7%	2,2%	0,2%	0,2%	0,2%	
waarvan personenauto's	4,5	3,5	1,2	0,2	0,2	0,2	0,2%
aandeel in wegverkeer:	35,5%	28,9%	40,0%	80,0%	66,7%	66,7%	
waarvan vrachtauto's en trekkers	5,4	5,6	1,1	0,0	0,1	0,1	0,0%
aandeel in wegverkeer:	42,5%	46,0%	33,9%	15,0%	16,7%	16,7%	
Binnenvaart	1,9	1,9	2,1	2,0	2,0	2,0	1,5%
Spoorwegen	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1%
Luchtvaart	0,1	0,1	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1%
Visserij	1,0	1,1	0,9	0,6	0,6	0,6	0,5%
Zeevaart	51,7	53,2	65,5	63,8	66,9	69,8	53,6%
Overige mobiele bronnen	1,1	1,3	1,3	1,5	1,4	1,1	0,8%

Bron: CBS

(x min kg)	1990	1995	2000	2005	2006	2007	aandeel
Koolmonoxide(CO)							
Totaal (stationair + mobiel)	1.107,5	860,0	704,9	620,0	611,1	588,3	100,0%
Stationaire bronnen in de landbouw	1,5	1,5	1,3	1,3	1,1	1,2	0,2%
Raffinaderijen	4,9	2,2	2,8	4,8	5,2	4,0	0,7%
Industrie, totaal	267,5	212,7	157,9	148,5	155,3	147,0	25,0%
Voedings- en genotmiddelenindustrie	6,1	7,3	3,6	5,3	4,1	4,4	0,7%
Bouwmaterialenindustrie	5,6	18,9	19,6	2,3	2,2	2,1	0,4%
Chemische industrie	23,9	34,6	26,5	19,8	19,2	19,0	3,2%
Basismetallindustrie	225,3	148,7	106,1	115,3	125,1	117,4	20,0%
Overige industrie	6,6	3,2	2,1	5,8	4,6	4,1	0,7%
Huishoudens	70,4	61,7	60,0	54,3	54,1	53,7	9,1%
Energiesector	6,5	9,1	16,0	8,6	6,8	4,7	0,8%
Handel, Diensten, Overheid	2,4	2,5	2,4	2,5	3,0	2,6	0,4%
Milieudienstverlening	4,0	2,7	2,8	2,0	2,0	2,0	0,3%
Overige stationaire bronnen	0,3	0,3	0,5	0,8	0,8	1,4	0,2%
Mobiele bronnen, totaal	750,2	567,3	461,1	397,2	383,0	371,8	63,2%
Mobiele bronnen in de landbouw	6,5	4,9	4,8	4,4	4,1	3,6	0,6%
Wegverkeer	668,8	465,3	350,8	287,4	272,8	261,8	44,5%
aandeel wegverkeer:	60,4%	54,1%	49,8%	46,4%	44,6%	44,5%	
waarvan personenauto's	558,1	364,3	264,2	206,7	194,7	185,5	31,5%
aandeel in wegverkeer:	83,4%	78,3%	75,3%	71,9%	71,4%	70,9%	
waarvan vrachtauto's en trekkers	17,5	15,4	10,4	9,0	8,6	7,9	1,3%
aandeel in wegverkeer:	2,6%	3,3%	3,0%	3,1%	3,2%	3,0%	
Binnenvaart	22,1	22,9	26,2	28,5	28,0	27,8	4,7%
Spoorwegen	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,3	0,1%
Luchtvaart	4,2	4,7	4,3	3,8	4,0	4,0	0,7%
Visserij	2,2	2,5	2,2	1,5	1,5	1,4	0,2%
Zeevaart	14,2	14,6	17,9	19,7	20,8	21,8	3,7%
Overige mobiele bronnen	31,7	52,1	54,7	51,7	51,5	51,1	8,7%

Bron: CBS

(x min kg)	1990	1995	2000	2005	2006	2007	aandeel
Stikstofoxiden (NO_x)							
Totaal (stationair + mobiel)	645,1	555,1	500,6	464,5	454,6	436,4	100,0%
Stationaire bronnen in de landbouw	9,8	14,0	13,1	12,3	10,6	10,5	2,4%
Raffinaderijen	18,8	17,0	10,3	9,1	10,1	9,3	2,1%
Industrie, totaal	78,7	56,5	34,0	34,2	32,7	31,7	7,3%
Voedings- en genotmiddelenindustrie	7,8	5,6	3,6	3,3	3,3	3,3	0,8%
Bouwmaterialenindustrie	16,3	8,0	5,1	5,9	5,3	5,7	1,3%
Chemische industrie	38,7	28,1	15,1	14,6	13,9	13,0	3,0%
Basismetallindustrie	7,8	9,8	6,6	7,5	7,0	7,0	1,6%
Overige industrie	8,1	5,0	3,5	3,0	3,2	2,7	0,6%
Huishoudens	20,3	20,7	18,4	15,2	14,2	12,7	2,9%
Energiesector	85,0	66,3	55,6	46,2	42,0	34,1	7,8%
Handel, Diensten, Overheid	11,1	11,9	11,7	10,9	12,6	10,6	2,4%
Milieudienstverlening	7,1	4,4	4,5	3,8	3,6	3,8	0,9%
Overige stationaire bronnen	0,7	0,4	1,0	0,8	0,8	1,0	0,2%
Mobiele bronnen, totaal	413,6	364,0	352,0	331,9	328,0	322,8	74,0%
Mobiele bronnen in de landbouw	20,0	15,5	15,3	15,3	14,2	12,1	2,8%
Wegverkeer	241,1	190,7	156,2	131,3	124,0	117,1	26,8%
aandeel wegverkeer:	37,4%	34,4%	31,2%	28,3%	27,3%	26,8%	
waarvan personenauto's	133,1	84,6	60,3	43,9	40,0	36,8	8,4%
aandeel in wegverkeer:	55,2%	44,3%	38,6%	33,4%	32,3%	31,5%	
waarvan vrachtauto's en trekkers	79,5	78,2	65,5	56,8	55,1	52,9	12,1%
aandeel in wegverkeer:	33,0%	41,0%	41,9%	43,3%	44,4%	45,1%	
Binnenvaart	30,7	27,3	30,0	28,8	28,2	28,2	6,5%
Spoorwegen	1,6	1,7	2,1	1,9	1,8	1,7	0,4%
Luchtvaart	1,4	1,8	2,4	2,8	2,9	2,9	0,7%
Visserij	16,5	18,2	15,9	11,2	11,1	10,7	2,5%
Zeevaart	88,5	90,9	110,8	123,8	130,6	137,1	31,4%
Overige mobiele bronnen	13,9	17,9	19,2	16,9	15,2	13,0	3,0%

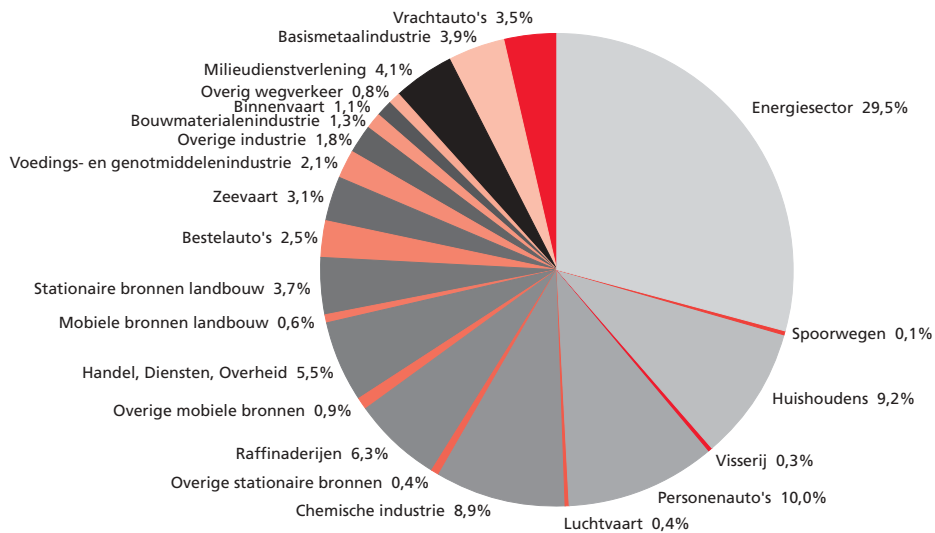
Bron: CBS

(x min kg)	1990	1995	2000	2005	2006	2007	aandeel
Fijn stof (PM10)							
Totaal (stationair + mobiel)	80,98	61,09	51,28	45,24	44,98	45,42	100,0%
Stationaire bronnen in de landbouw	8,98	9,08	9,76	8,83	8,59	9,20	20,3%
Raffinaderijen	6,46	4,78	3,34	1,65	1,71	1,46	3,2%
Industrie, totaal	28,84	16,88	9,62	8,72	8,68	8,81	19,4%
Voedings- en genotmiddelenindustrie	7,17	3,05	2,62	2,60	2,58	2,78	6,1%
Bouwmaterialenindustrie	3,46	2,77	1,59	1,61	1,66	1,66	3,7%
Chemische industrie	4,42	3,58	1,54	1,32	1,27	1,06	2,3%
Basismetallindustrie	10,27	6,16	2,64	2,03	2,00	2,12	4,7%
Overige industrie	3,52	1,33	1,23	1,16	1,16	1,18	2,6%
Huishoudens	4,38	3,91	3,78	3,32	3,34	3,38	7,4%
Energiesector	1,49	0,56	0,30	0,50	0,37	0,31	0,7%
Handel, Diensten, Overheid	1,78	1,35	1,29	0,95	0,89	0,99	2,2%
Milieudienstverlening	0,90	0,09	0,03	0,04	0,16	0,04	0,1%
Overige stationaire bronnen	1,03	1,07	1,26	1,21	1,27	1,33	2,9%
Mobiele bronnen, totaal	27,13	23,36	21,90	20,02	19,96	19,91	43,8%
Mobiele bronnen in de landbouw	1,83	1,27	1,11	0,92	0,83	0,69	1,5%
Wegverkeer	15,79	12,48	10,08	9,07	8,87	8,74	19,2%
aandeel wegverkeer:							
waarvan personenauto's	19,5%	20,4%	19,7%	20,0%	19,7%	19,2%	5,6%
aandeel in wegverkeer:	5,30	3,55	2,90	2,54	2,52	2,53	
waarvan vrachtauto's en trekkers	33,6%	28,4%	28,8%	28,0%	28,4%	28,9%	
aandeel in wegverkeer:	3,83	3,35	1,88	1,36	1,31	1,19	2,6%
Binnenvaart	24,3%	26,8%	18,7%	15,0%	14,8%	13,6%	
Spoonwegen	1,36	1,37	1,36	1,21	1,17	1,16	2,6%
Luchtvaart	0,06	0,06	0,07	0,06	0,06	0,06	0,1%
Visserij	0,02	0,03	0,03	0,03	0,03	0,04	0,1%
Zeevaart	0,39	0,43	0,38	0,26	0,26	0,25	0,6%
Overige mobiele bronnen	6,13	6,30	7,72	7,61	7,99	8,35	18,4%
	1,56	1,42	1,15	0,85	0,74	0,61	1,3%

Bron: CBS

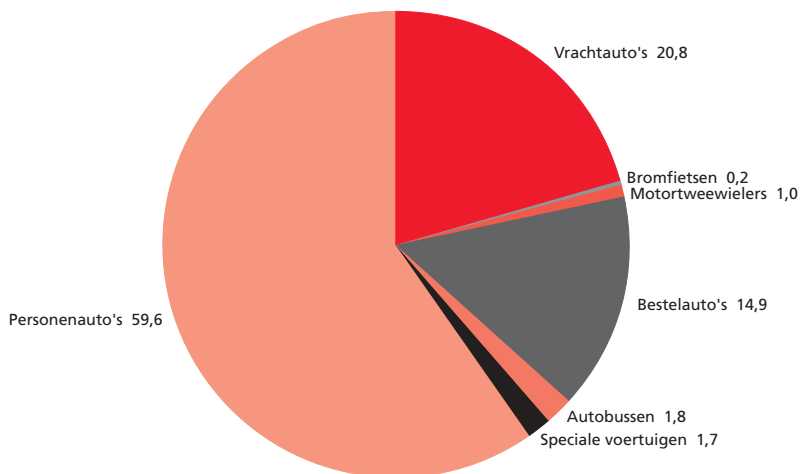
176 Verdeling CO₂-uitstoot in Nederland (2007)

Nederland

Totaal: 186 mln ton

Wegverkeer

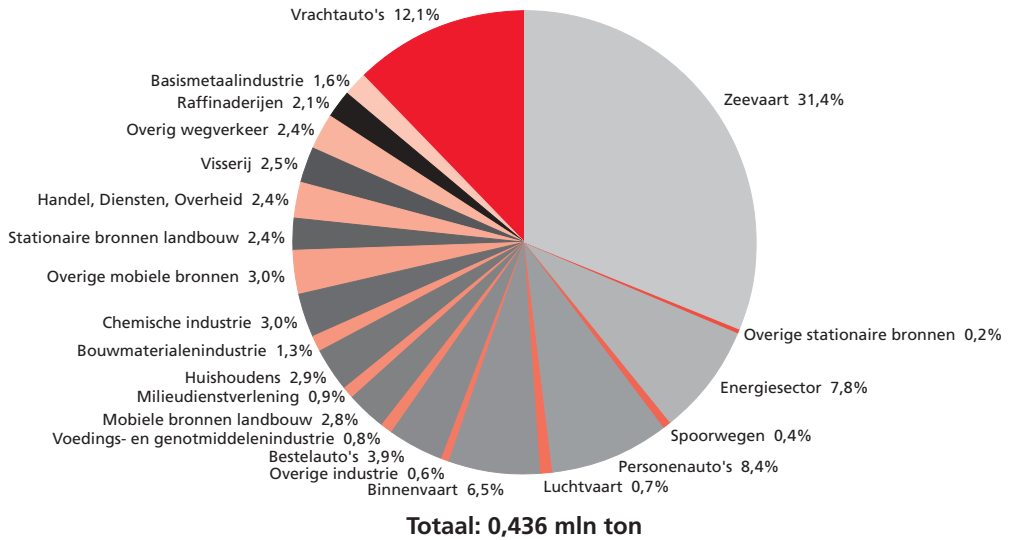

Totaal: 31 mln ton

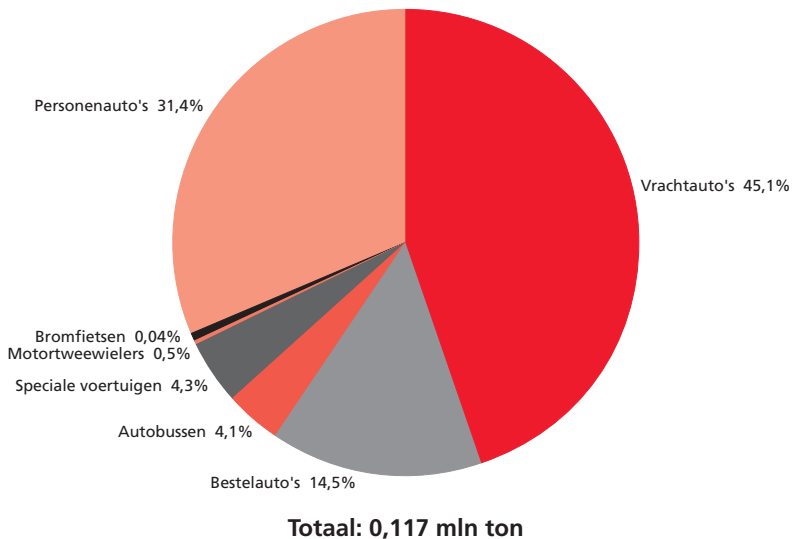
Bron: CBS

177 Verdeling NO_x-uitstoot in Nederland (2007)

Nederland

Wegverkeer

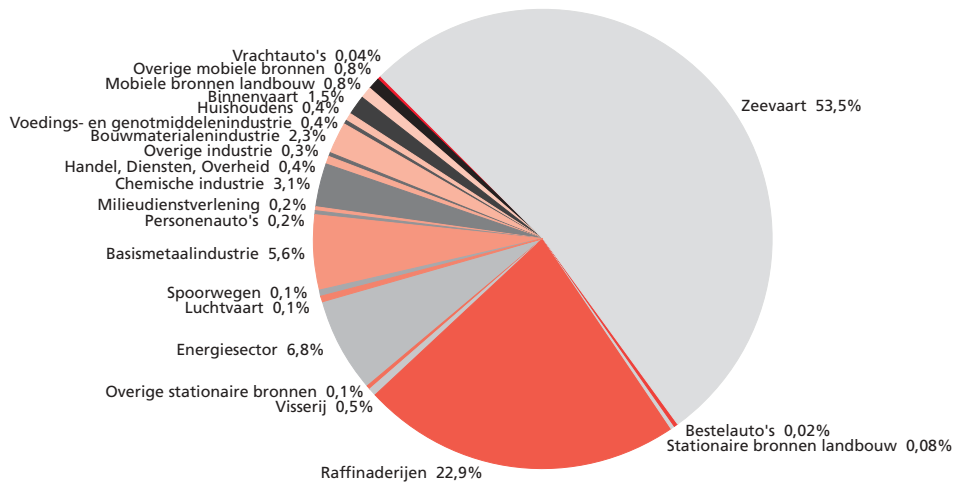

Bron: CBS

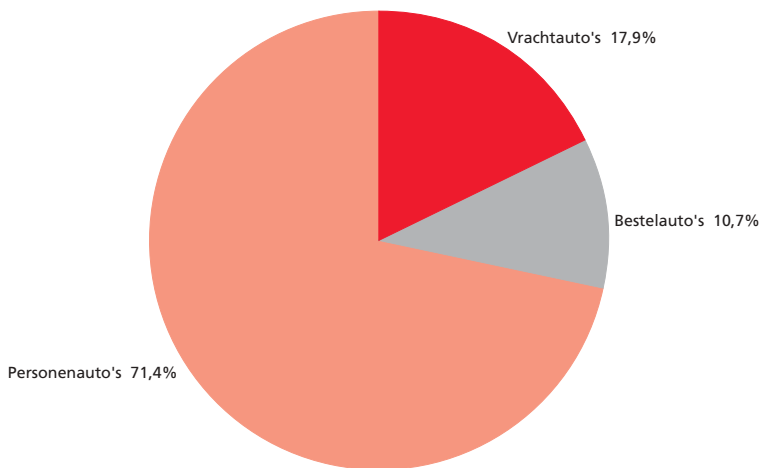
178 Verdeling SO₂-uitstoot in Nederland (2007)

Nederland

Totaal: 0,13 mln ton

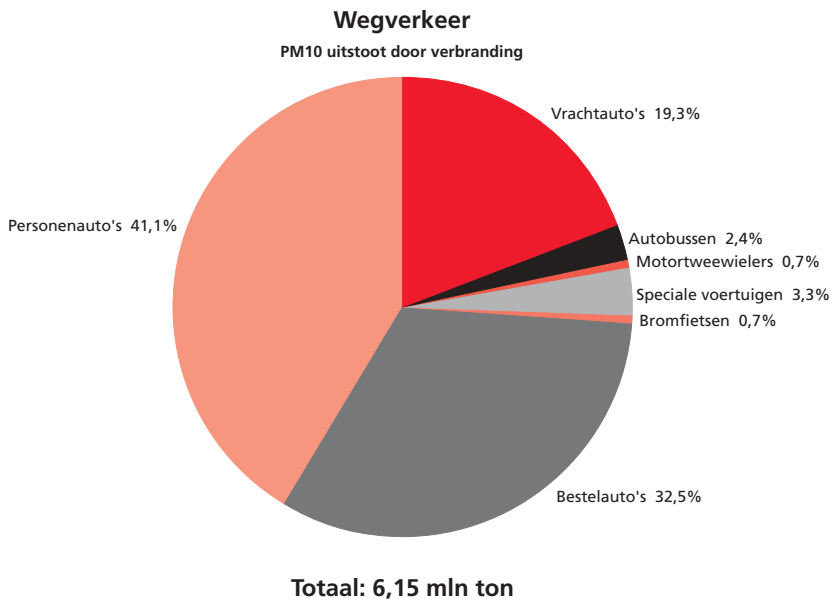
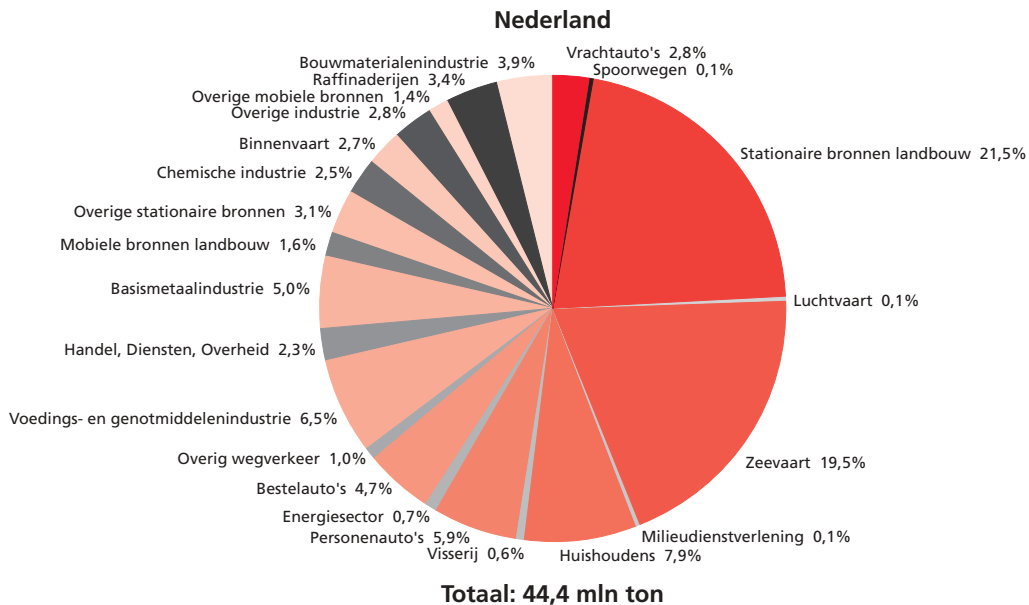
Wegverkeer

Totaal: 0,03 mln ton

Bron: CBS

179 Verdeling PM10-uitstoot in Nederland (2007)

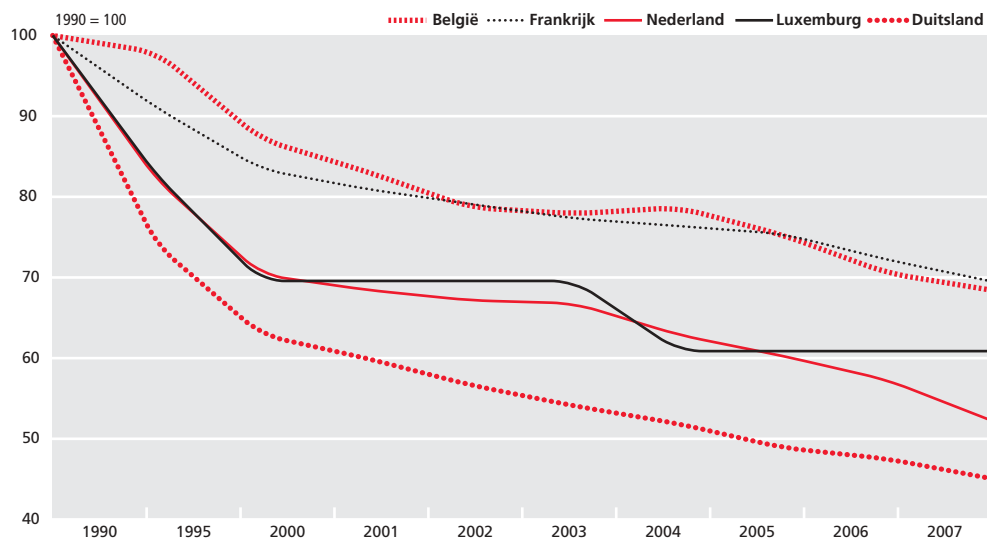
Bron: CBS

Verdeling kooldioxide en stikstofoxiden gemotoriseerd wegverkeer binnen en buiten de bebouwde kom (2007)

	Bebouwde kom	aandeel	Buitenwegen	aandeel	Autosnelwegen	aandeel	Totaal	aandeel
Stikstofoxiden (NO_x)								
Autobussen	2,53	6,5%	1,07	3,6%	1,20	2,5%	4,81	4,1%
Bestelauto's	8,46	21,6%	3,83	13,0%	4,70	9,7%	16,99	14,5%
Bromfietsen	0,04	0,1%	0,00	0,0%	0,00	0,0%	0,05	0,0%
Motortweewielers	0,09	0,2%	0,14	0,5%	0,34	0,7%	0,57	0,5%
Personenauto's	10,45	26,7%	10,61	36,0%	15,78	32,5%	36,83	31,4%
Speciale voertuigen	3,41	8,7%	1,04	3,5%	0,56	1,2%	5,02	4,3%
Vrachtauto's	14,18	36,2%	12,77	43,3%	25,93	53,5%	52,87	45,1%
	Bebouwde kom	aandeel	Buitenwegen	aandeel	Autosnelwegen	aandeel	Totaal	aandeel
Kooldioxide (CO₂)								
Autobussen	258	2,7%	143	1,7%	162	1,2%	563	1,8%
Bestelauto's	2.207	22,7%	1.102	12,9%	1.377	10,5%	4.686	14,9%
Bromfietsen	49	0,5%	5	0,1%		0,0%	54	0,2%
Motortweewielers	105	1,1%	105	1,2%	105	0,8%	315	1,0%
Personenauto's	5.128	52,8%	5.640	65,8%	7.937	60,7%	18.706	59,6%
Speciale voertuigen	359	3,7%	105	1,2%	65	0,5%	529	1,7%
Vrachtauto's	1.608	16,6%	1.469	17,1%	3.436	26,3%	6.513	20,8%

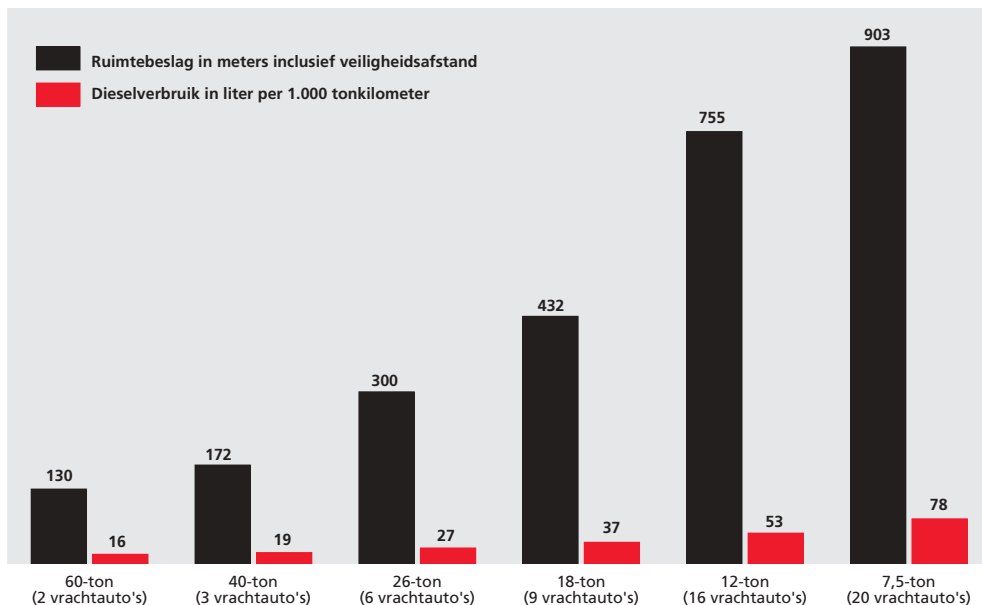
Bron: CBS

Ontwikkeling No_x reductie in België, Duitsland, Frankrijk, Luxemburg en Nederland

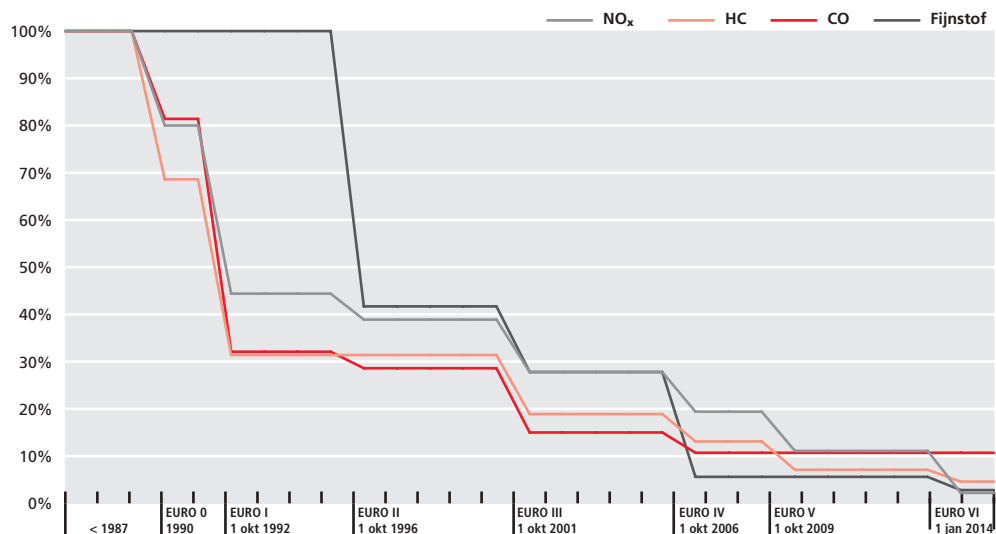
Bron: EEA

Vergelijking naar voertuig grootte van ruimtebeslag en brandstofverbruik bij vervoer van 106 pallets

Bron: BGA

Gestelde Euronormen aan reductie emissies van vrachtauto's ten opzichte van Euronorm 0 (1990-2014)

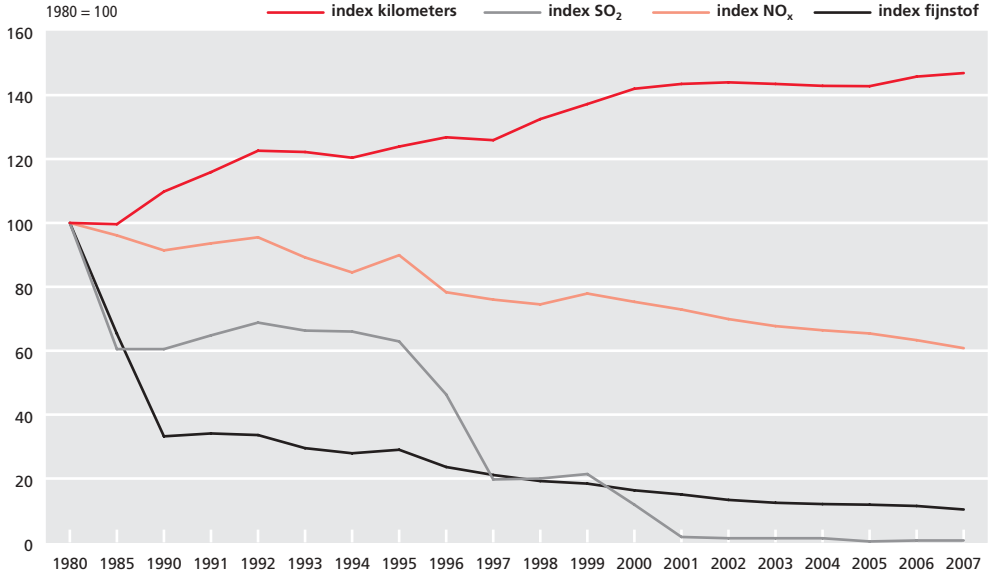

Bron: EU

Dalende trend bij uitstoot schadelijke stoffen

184

Ontwikkeling emissies door vrachtauto's in Nederland (1980-2007)

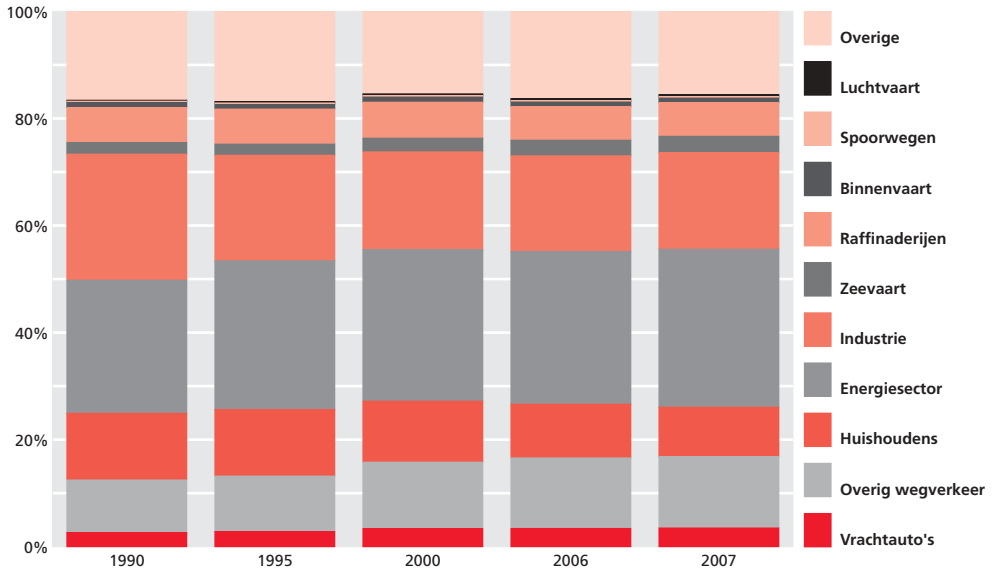

kilometers hebben betrekking op ruwe schatting.

Bron: CBS, bewerking TLN

185

Verdeling CO₂-emissie in Nederland (1990-2007)

Bron: CBS

Ander perspectief met emissies in buitenland

186

CO₂-uitstoot in binnen- en buitenland door Nederlanders (1997)

	Nederlanders in Nederland		Nederlanders in buitenland		Nederlanders totaal	
	mln kg	aandeel	mln kg	aandeel	mln kg	aandeel
Personenauto's	16.996	9,7%	1.417	5,6%	18.413	9,2%
Bestelauto's	3.161	1,8%	201	0,8%	3.362	1,7%
Vrachtauto's	4.833	2,8%	3.152	12,5%	7.985	4,0%
Overig wegverkeer	1.174	0,7%	210	0,8%	1.384	0,7%
Luchtvaart	355	0,2%	10.240	40,6%	10.595	5,3%
Zeescheepvaart	166	0,1%	8.585	34,0%	8.751	4,4%
Binnenvaart	1.283	0,7%	1.435	5,7%	2.718	1,4%
Spoor*	104	0,1%	0	0,0%	104	0,1%
Totaal (incl. andere sectoren)	175.000	100%	25.240	100%	200.240	100%

* Alleen dieseltractie

Bron: CBS

187

NO_x-uitstoot in binnen- en buitenland door Nederlanders (1997)

	Nederlanders in Nederland		Nederlanders in buitenland		Nederlanders totaal	
	mln kg	aandeel	mln kg	aandeel	mln kg	aandeel
Personenauto's	92,5	23,0%	7,7	3,2%	100,2	15,5%
Bestelauto's	14,3	3,6%	0,9	0,4%	15,2	2,3%
Vrachtauto's	57,8	14,4%	38,8	15,9%	96,6	14,9%
Overig wegverkeer	2,6	0,6%	2,8	1,1%	5,3	0,8%
Luchtvaart **	1,4	0,3%	37,5	15,3%	38,9	6,0%
Zeescheepvaart	3,3	0,8%	169,0	69,1%	172,3	26,6%
Binnenvaart	23,8	5,9%	25,3	10,4%	49,1	7,6%
Spoor*	1,7	0,4%	0,0	0,0%	1,7	0,3%
Totaal (incl. andere sectoren)	403	100%	244	100%	647	100%

* Alleen dieseltractie

** Schatting TLN

Bron: CBS

188 Emissies verkeer en vervoer (2007)

(x mln kg)	CO	NO _x	PM10	SO ₂	CO ₂	NMVOs
Mobiele bronnen (totaal)	371,8	322,80	19,91	74,98	43.174	49,60
Binnenlands verkeer en vervoer (totaal)	299,3	180,80	11,50	14,15	35.820	41,26
Wegverkeer (totaal)	261,8	117,10	8,74	0,28	31.366	34,87
Personenauto's	185,5	36,80	4,12	0,20	18.706	20,18
Vrachtauto's	7,9	52,87	1,53	0,05	6.513	2,47
Bestelauto's	9,2	16,99	2,56	0,03	4.686	1,58
Wegverkeer-overig	59,2	10,40	0,54	0,01	1.461	10,64
Binnenvaart (totaal)	27,8	28,20	1,16	1,95	1.971	4,83
Binnenvaart personenvervoer	0,4	1,80	0,14	0,11	114	0,21
Binnenvaart vrachtvervoer	5,6	24,20	0,97	1,79	1.672	1,39
Binnenvaart recreatievaart	21,9	2,20	0,05	0,05	186	3,23
Visserij	1,4	10,70	0,25	0,55	574	0,47
Spoorwegen (totaal) ¹⁾	0,3	1,70	0,06	0,09	95	0,07
Spoorwegen personenvervoer ¹⁾	0,1	0,30	0,03	0,03	29	0,04
Spoorwegen vrachtvervoer ¹⁾	0,1	1,40	0,02	0,06	66	0,03
Luchtvaart	4,0	2,90	0,04	0,10	715	0,28
Zeevaart binnengaats	4,0	20,10	1,24	11,18	1.099	0,74
Zeevaart op Nederlands Continentaal Plat	17,9	117,00	7,11	58,60	4.600	3,35
Mobiele werktuigen (totaal)	54,7	25,10	1,30	2,23	2.753	4,99
Mobiele werktuigen landbouw	3,6	12,10	0,69	1,11	1.118	1,47
Mobiele werktuigen bouwnijverheid	7,7	8,00	0,46	0,90	1.066	1,02
Mobiele werktuigen overige sectoren	43,3	5,00	0,15	0,21	570	2,50
Nederland (totaal)	588,3	436,40	45,42	130,20	186.300	167,89
Aandeel	CO	NO_x	PM10	SO₂	CO₂	NMVOs
Mobiele bronnen (totaal)	63,2%	74,0%	43,8%	57,6%	23,2%	29,5%
Binnenlands verkeer en vervoer (totaal)	50,9%	41,4%	25,3%	10,9%	19,2%	24,6%
Wegverkeer (totaal)	44,5%	26,8%	19,2%	0,2%	16,8%	20,8%
Personenauto's	31,5%	8,4%	9,1%	0,2%	10,0%	12,0%
Vrachtauto's	1,3%	12,1%	3,4%	0,04%	3,5%	1,5%
Bestelauto's	1,6%	3,9%	5,6%	0,02%	2,5%	0,9%
Wegverkeer-overig	10,1%	2,4%	1,2%	0,01%	0,8%	6,3%
Binnenvaart (totaal)	4,7%	6,5%	2,6%	1,5%	1,1%	2,9%
Binnenvaart personenvervoer	0,1%	0,4%	0,3%	0,1%	0,1%	0,1%
Binnenvaart vrachtvervoer	1,0%	5,5%	2,1%	1,4%	0,9%	0,8%
Binnenvaart recreatievaart	3,7%	0,5%	0,1%	0,0%	0,1%	1,9%
Visserij	0,2%	2,5%	0,6%	0,4%	0,3%	0,3%
Spoorwegen (totaal) ¹⁾	0,1%	0,4%	0,1%	0,1%	0,1%	0,0%
Spoorwegen personenvervoer ¹⁾	0,0%	0,1%	0,1%	0,0%	0,0%	0,0%
Spoorwegen vrachtvervoer ¹⁾	0,0%	0,3%	0,0%	0,0%	0,0%	0,0%
Luchtvaart	0,7%	0,7%	0,1%	0,1%	0,4%	0,2%
Zeevaart binnengaats	0,7%	4,6%	2,7%	8,6%	0,6%	0,4%
Zeevaart op Nederlands Continentaal Plat	3,0%	26,8%	15,7%	45,0%	2,5%	2,0%
Mobiele werktuigen (totaal)	9,3%	5,8%	2,9%	1,7%	1,5%	3,0%
Mobiele werktuigen landbouw	0,6%	2,8%	1,5%	0,9%	0,6%	0,9%
Mobiele werktuigen bouwnijverheid	1,3%	1,8%	1,0%	0,7%	0,6%	0,6%
Mobiele werktuigen overige sectoren	7,4%	1,1%	0,3%	0,2%	0,3%	1,5%
Nederland (totaal)	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%

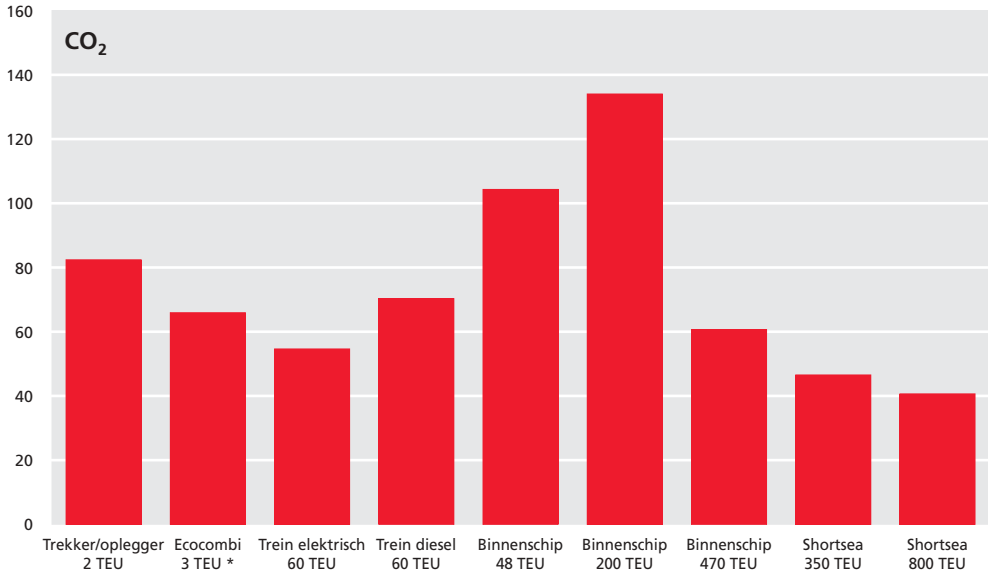
1) Exclusief elektriciteit.

Bron: CBS

Shortsea meest klimaatvriendelijk

189

Emissie CO₂ in lange afstandsvervoer containers in gram per tonkilometer (2010)

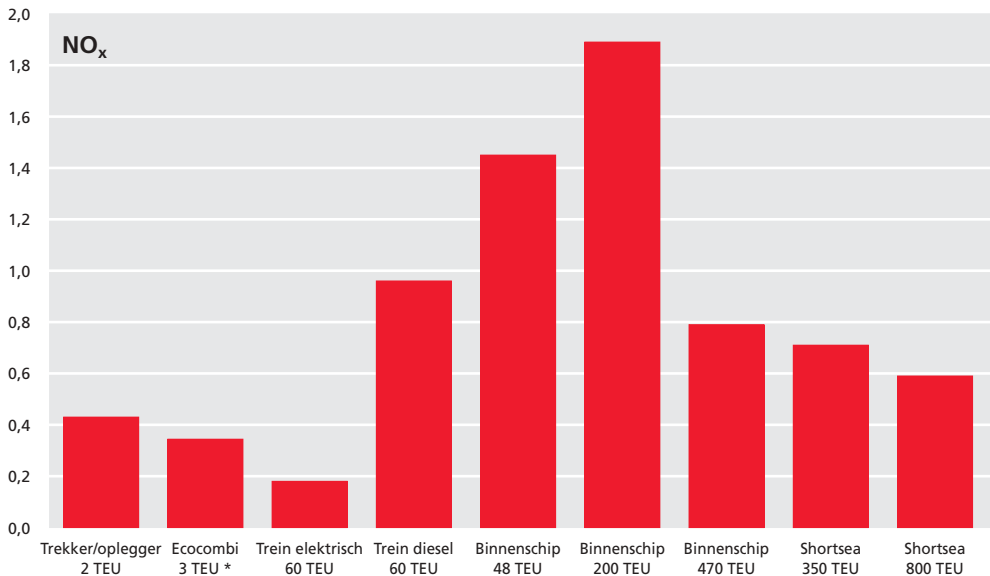

Bron: CE, (* bewerking TLN)

Vrachtauto schoner dan dieseltrein en schip

190

Emissie NO_x in lange afstandsvervoer containers in gram per tonkilometer (2010)

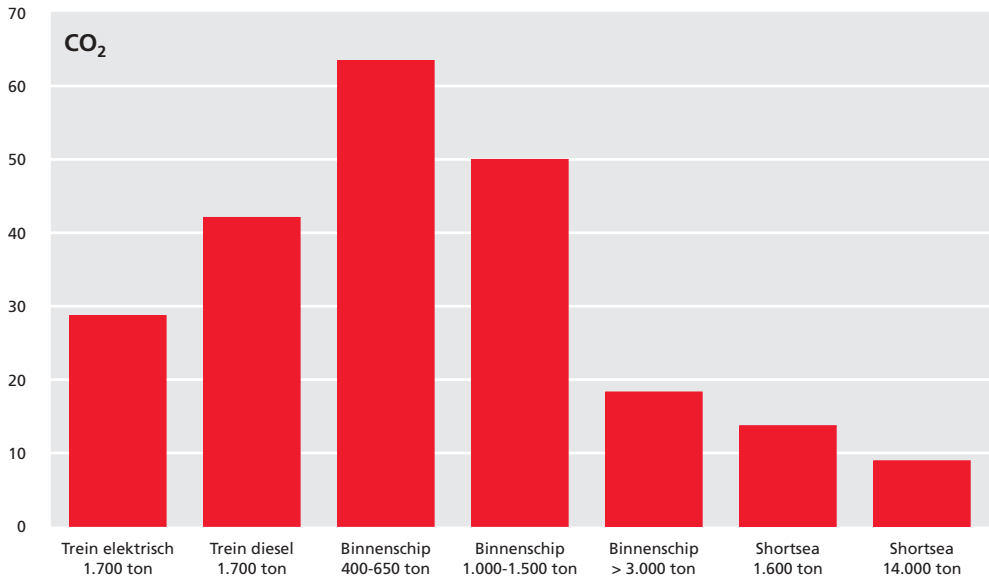

Bron: CE, (* bewerking TLN)

Grote schepen meest klimaatvriendelijk

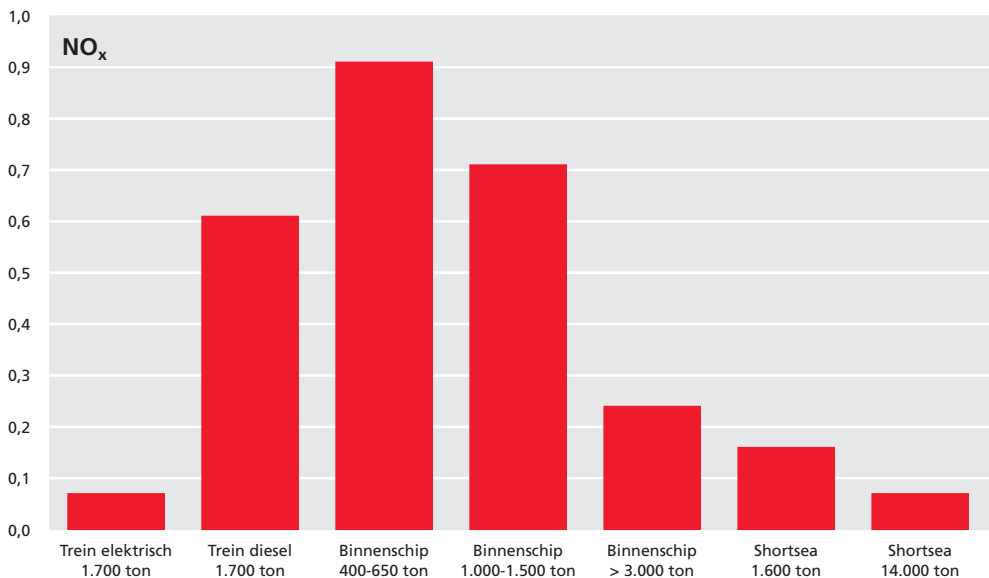
191 Emissie CO₂ in bulkvervoer over lange afstand in gram per tonkilometer (2010)

Bron: CE

Elektrische trein en groot shortsea zeeschip het schoonst

192 Emissie NO_x in bulkvervoer over lange afstand in gram per tonkilometer (2010)

Bron: CE

Drastische verlaging emissies door Euronormen voor vrachtauto's

193

Euronormen uitlaatgassen bij verschillende vervoerswijzen (1987-2014)

(gram/kWh)	NO _x	HC	CO	fijnstof
Vrachtauto				
< 1987	18,0	3,50	14,00	
Euronorm 0 (vrijwillig)	14,4	2,40	11,40	
Euronorm 1 (1-10-1992)	8,0	1,10	4,50	0,36
Euronorm 2 (1-10-1996)	7,0	1,10	4,00	0,15
Euronorm 3 (1-10-2001)	5,0	0,66	2,10	0,10
Euronorm 4 (1-10-2006)	3,5	0,46	1,50	0,02
Euronorm 5 (1-10-2009)	2,0	0,25	1,50	0,02
EEV	2,0	0,25	1,50	0,02
Euronorm 6 (1-01-2014)	0,4	0,16	1,50	0,01
Diesellocomotief				
2003 (geen norm)	12,0	0,65	2,92	0,40
Binnenschip				
< 2002 (geen norm)	11,0	0,60	1,60	0,41
vanaf 2002 ¹⁾	9,2 - 13,0	1,30	5,00	0,54

1) Bij meest voorkomende motor > 130 kW en 1600 - 1800 toeren.

Bron: EU, CCR, CE

194

Indicatieve geluidsnormen (1972-1996)

dB(A) ¹⁾	Ingangsdatum			
	1972	01-10-1982	1-10-1989	1-10-1996
Personenauto	82	80	77*	74*
Vrachtauto				
max. massa < 3,5 ton	84	81		
max. massa > 3,5 ton	89	86		
max. massa > 12 ton en vermogen > 200 pk	91	88		
max. massa < 2 ton			78*	76*
max. massa > 2 ton en < 3,5 ton			79*	77*
max. massa > 3,5 ton				
< 75 kW			81	77
≥ 75 kW en < 150 kW			83	78
> 150 kW			84	80
Locomotief	x	x	x	x
Binnenschip	x	x	x	x

x Geen normering

* Voor dieselveertuigen met directe inspuiting mag de norm met 1 dB(A) worden verhoogd

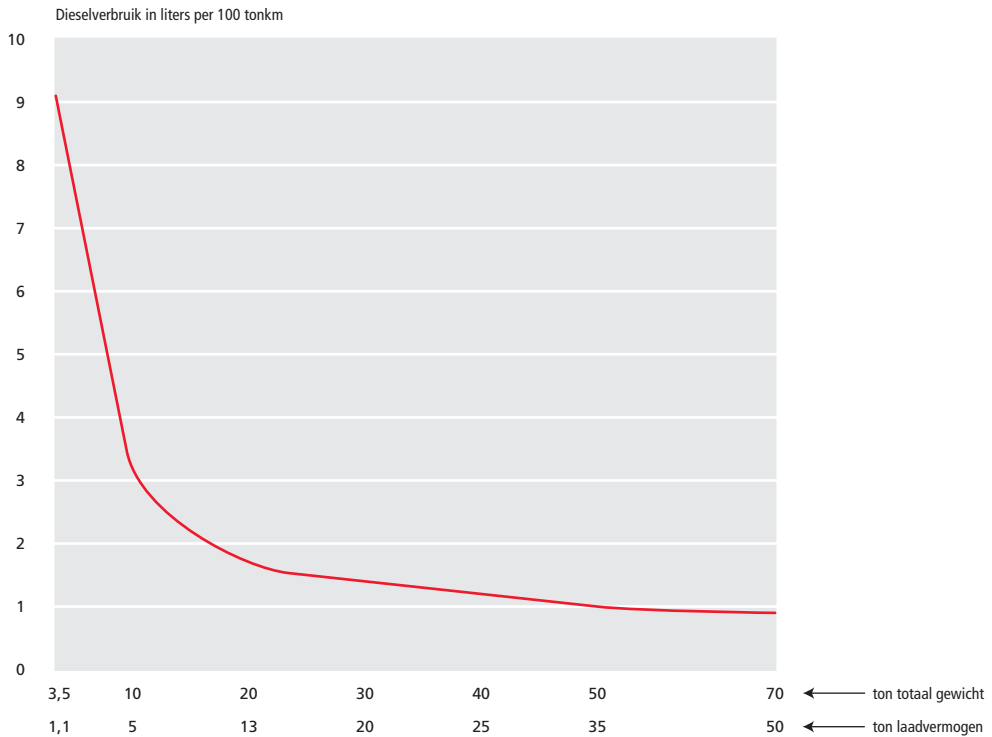
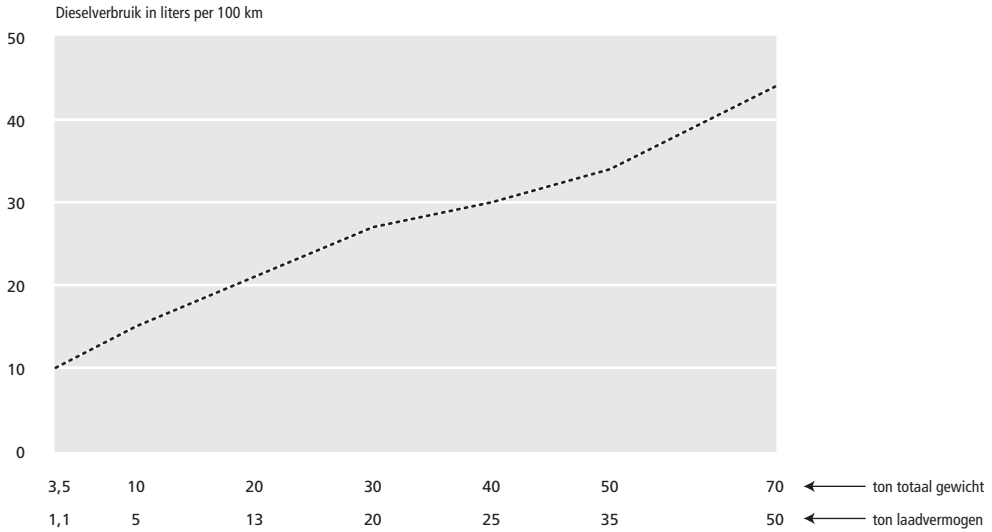
1) Verlaging met 3 dB(A) staat gelijk aan halvering van het geluid

Bron: EU

Milieu gebaat bij grotere voertuigen

195

Dieselvebruik gerelateerd aan grootte voertuig en laadvermogen

Bron: DAF, RWTH Aachen, TLN

Beroepsvervoer efficiënter dan eigen vervoer

196

Ontwikkeling beladingsgraad Nederlands grensoverschrijdend goederenvervoer over de weg (1996-2007)

	Beroepsvervoer					Eigen vervoer				
	1996	2004	2005	2006	2007	1996	2004	2005	2006	2007
Naar afstand (kilometers)										
totaal binnenlands en internationaal	78,7%	72,3%	72,1%	72,2%	71,5%	71,0%	60,1%	59,8%	67,6%	64,2%
binnenlands	73,3%	67,0%	66,5%	69,7%	69,2%	69,2%	60,0%	60,2%	68,2%	63,5%
totaal internationaal	82,9%	76,9%	76,9%	74,6%	73,8%	79,6%	61,1%	53,9%	60,0%	71,0%
bilateraal	82,8%	78,2%	78,2%	75,3%	74,8%	79,9%	73,7%	74,8%	71,8%	74,0%
cabotage	76,1%	53,2%	55,5%	51,2%	55,5%	66,7%	50,4%	35,0%	46,6%	67,1%
derde landen	85,1%	82,9%	82,2%	83,2%	82,1%	75,0%	82,4%	82,6%	81,8%	85,0%
	1996	2004	2005	2006	2007	1996	2004	2005	2006	2007
Naar inhoud (ton)¹⁾										
totaal binnenlands en internationaal	71,4%	53,9%	52,9%	52,6%	51,2%	57,1%	42,0%	42,4%	41,2%	42,6%
binnenlands	61,5%	46,4%	46,0%	44,7%	44,5%	57,4%	41,2%	40,3%	38,5%	39,2%
totaal internationaal	77,5%	58,3%	57,1%	57,7%	55,9%	56,1%	44,2%	48,8%	49,5%	49,5%
bilateraal	79,7%	56,8%	56,4%	56,4%	55,5%	55,9%	43,8%	48,2%	48,4%	49,3%
cabotage	62,8%	54,9%	49,3%	53,1%	44,4%	50,0%	41,7%	46,0%	47,2%	37,3%
derde landen	70,1%	65,5%	63,7%	65,5%	62,6%	70,4%	59,2%	59,6%	66,5%	63,1%

1) Beladingsgraad van de inhoud geeft geen uitsluitel over benutting van volume (m³).

Bron: CBS

197

Schaduwrijzen voor emissies binnen en buiten bebouwde kom, in euro per kg (2002)

Emissie		Waardering emissie buiten bebouwde kom (in euro)	Waardering emissie binnen bebouwde kom (in euro)
Kooldioxide	CO ₂	0,017	0,017
Stikstofoxide	NO _x	5	7
Koolwaterstof	HC	5	7
Stofdeeltjes	PM ₁₀	20	150
Zwaveloxide	SO ₂	3	3

Bron: CE, RIVM, TNO

Maximale marginale maatschappelijke kosten en heffingen per kilometer (2002)

(eurocent per km)	Marginale kosten					Heffing	Dekking
	infra	emissies	veiligheid	geluid	totaal		
Vrachtauto							
solo < 12 ton	2,3	2,2	2,8	1,7	9,1	6,7	74%
solo > 12 ton	2,6	2,6	2,8	1,5	9,4	7,7	82%
combinatie	3,7	3,6	1,8	1,3	10,5	11,3	108%
Goederentrein							
elektrisch	283,3	29,4	19,5	233,6	565,7	32,8	6%
diesel	149,9	200,7	19,5	233,6	603,7	114,2	19%
Binnenschip							
rivier	51,0	391,7	6,3	0,0	449,0	0,0	0%
kanaal	165,6	391,7	6,3	0,0	563,6	94,7	17%

Bron: CBS, CE, ECMT, Financiën, IOO, IWWIInfras, NEA, RIVM, SWOV, TNO, V&W, VU, bewerking TLN

Maximale marginale en integrale kostentoekenning via heffing per kilometer of liter en kWh en maximaal effect op transportkosten (2002)

	Kilometerheffing* (in eurocent)		Heffing per liter of kWh (in eurocent)		Transportkosten (in procent)	
	marginaal	integraal	marginaal	integraal	marginaal	integraal
Vrachtauto						
solo < 12 ton	+2,4	+5,6	+16,1	+37,4	+2%	+6%
solo > 12 ton	+1,7	+4,8	+10,1	+28,4	+2%	+5%
combinatie	-0,8	+4,2	-3,2	+17,0	-1%	+4%
Goederentrein						
elektrisch	+532,9	+3.779,9	+25,6	+181,3	+53%	+378%
diesel	189,5	+2.694,2	+102,7	+565,1	+49%	+269%
Binnenschip						
rivier	+449,0	+743,0	+40,0	+66,2	+37%	+62%
kanaal	+469,0	2414,1	+41,8	+215,2	+39%	+201%

* inclusief verkeersonveiligheidskosten die beter via verzekeringspremies zijn te internaliseren

Bron: CBS, CE, ECMT, Financiën, IOO, IWWIInfras, NEA, RIVM, SWOV, TNO, V&W, VU, bewerking TLN

200 Totaal aan maximale marginale kosten en integrale inkomsten (2002)

(x mln euro)	Kosten					Inkomsten	Dekking
	infrastructuur	emissies	veiligheid	geluid	totaal		
Wegvervoer	243,8	319,3	168,7	105,1	836,9	732,2	87%
Spoorvervoer	19,5	10,4	1,8	21,5	53,1	6,6	12%
Binnenvaart	45,8	165,5	2,7	0	213,9	20	9%
Totaal	309,1	495,2	173,2	126,6	1103,9	758,8	69%

Bron: CBS, CE, ECMT, Financiën, IOO, IWW/Infras, NEA, RIVM, SWOV, TNO, V&W, VU, bewerking TLN

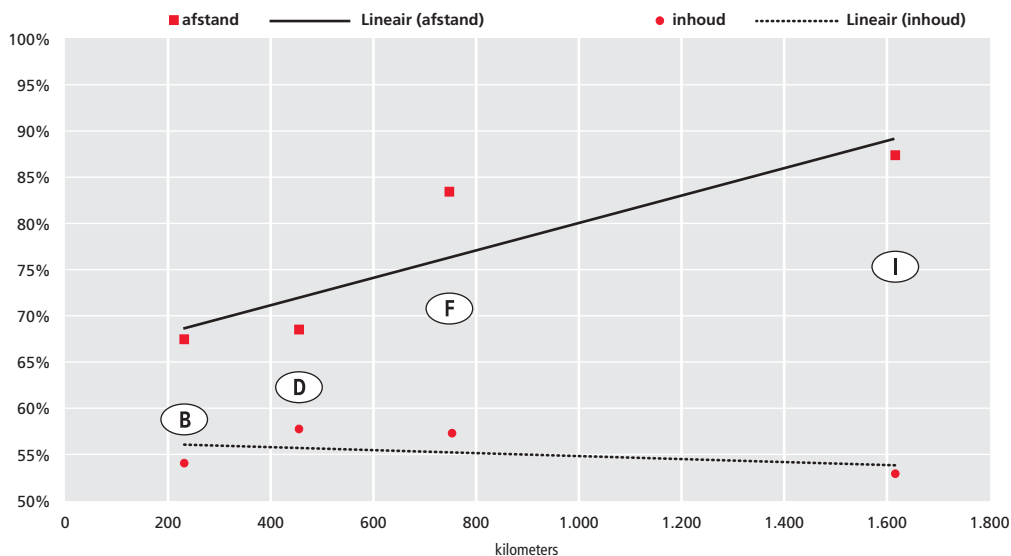
201 Indicatie van effecten van hogere heffingen en efficiëntie op kostenstijging (2002)

	Transportprijs in euro/km	Effect heffingen op transportprijs	Effect van kostenefficiëntie	Resulterende kostenstijging
Vrachtautocombinatie	1,0	- 1%	- 0 à 5%	0 à 4%
Goederentrein	10,0	+ 52%	- 25 à 50%	2 à 27%
Binnenschip	12,0	+ 38%	- 5 à 10%	28 à 33%

Bron: CBS, CE, ECMT, Financiën, IOO, IWW/Infras, NEA, RIVM, SWOV, TNO, V&W, VU, bewerking TLN

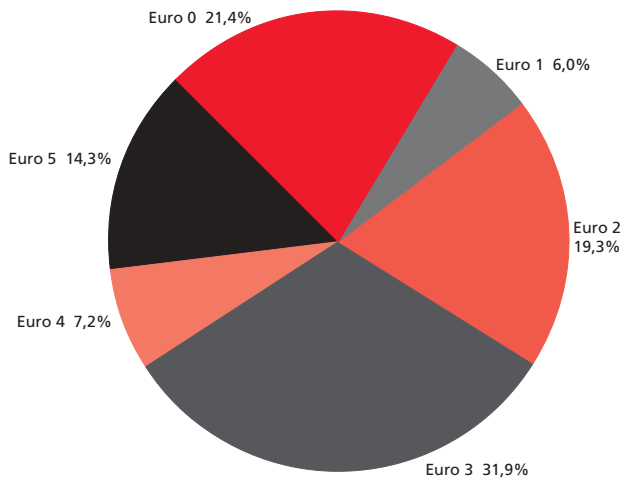
Op langere afstand hogere bezettingsgraad

202 Bezettingsgraad afstand en inhoud Nederlands beroepsgoederenvervoer over de weg (2007)

Bron: CBS, bewerking TLN

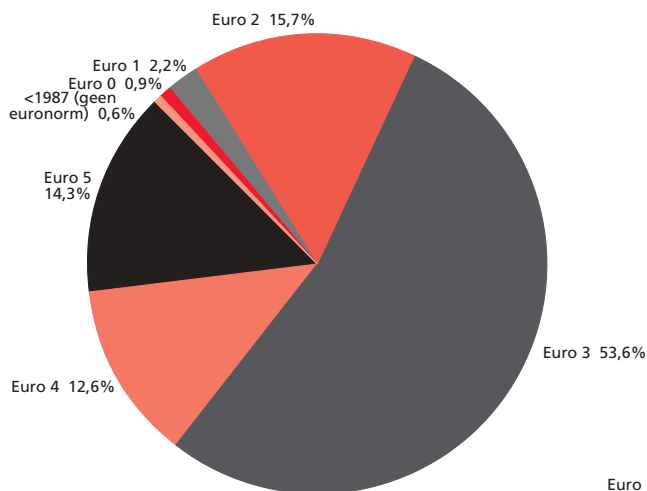
203 Nederlands park zware bedrijfsvoertuigen, verdeeld naar milieuklasse

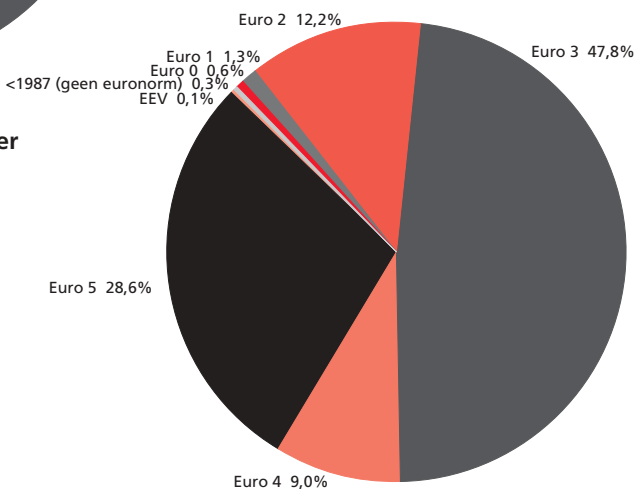
Totale park Nederland

(januari 2009)

(Bron: RDW)

Park Nederlands Beroepsgoederenvervoer over de weg (sept. 2007)

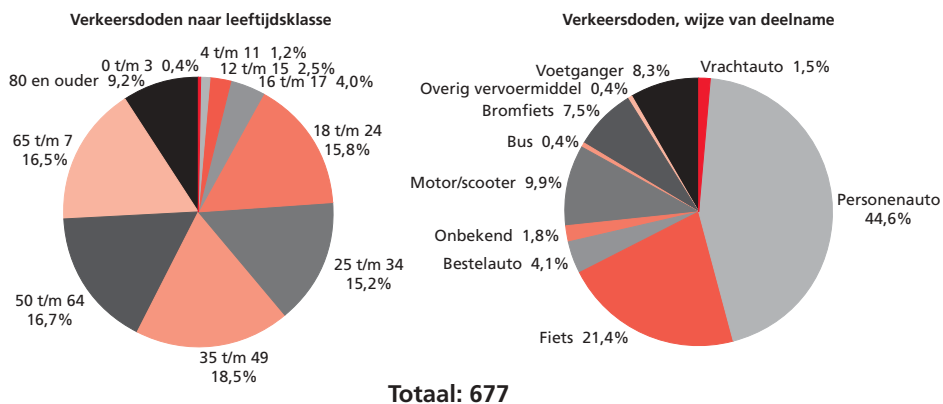

Park Nederlands Beroepsgoederenvervoer over de weg (okt. 2008)

Bron: Transport en Logistiek Nederland

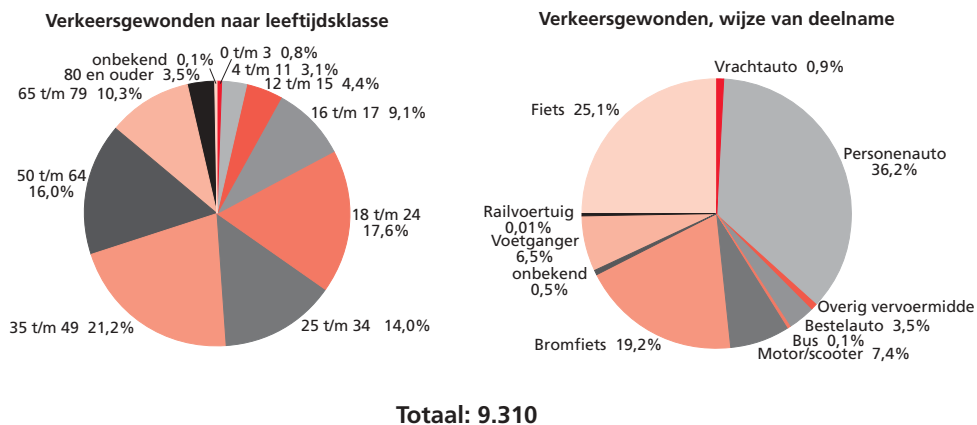
Verkeersveiligheid

204 Aantal verkeersdoden naar leeftijdscategorie en wijze van verkeersdeelname (2008)

Bron: DVS

205 Aantal verkeersgewonden¹⁾ naar leeftijdscategorie en wijze van verkeersdeelname (2008)

1) Waarbij ziekenhuisopname noodzakelijk was.

Bron: DVS

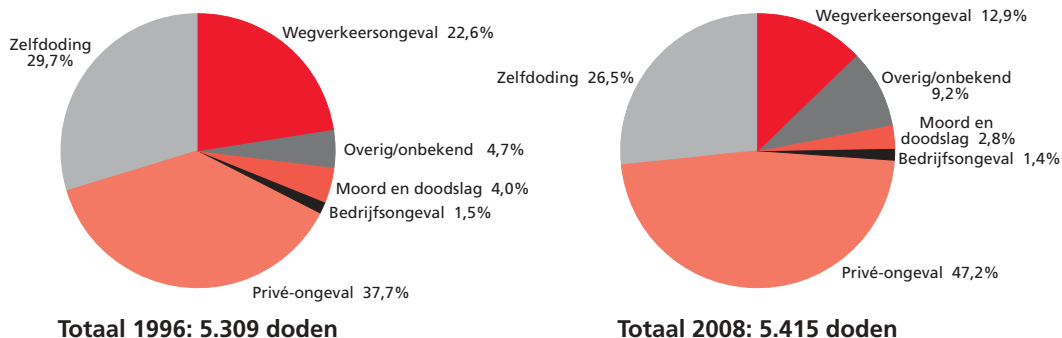

Verkeersdoden en -gewonden bij ongevallen met bestel- en vrachtverkeer (2000-2008)

Geregistreerde aantallen								
Vervoerswijze	2000	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Bestelauto								
Binnen bestelauto (doden)	52	36	55	14	20	21	35	28
Binnen bestelauto (z.h. gewonden)	471	435	422	414	375	405	329	323
Buiten bestelauto (doden)	71	78	100	76	62	61	43	59
Buiten bestelauto (z.h. gewonden)	955	872	873	835	825	785	740	803
Bestelauto betrokken en veroorzaker (doden)	73	56	85	44	38	45	45	57
toe-/afname		-23,3%	51,8%	-48,2%	-13,6%	18,4%	0,0%	26,7%
Bestelauto betrokken en veroorzaker (z.h. gewonden)	827	757	778	752	767	743	669	705
toe-/afname		-8,5%	2,8%	-3,3%	2,0%	-3,1%	-10,0%	5,4%
Vrachtauto								
Binnen vrachtauto (doden)	8	11	8	10	11	9	7	10
Binnen vrachtauto (z.h. gewonden)	91	80	61	80	68	61	72	82
Buiten vrachtauto (doden)	151	107	137	121	88	117	108	88
Buiten vrachtauto (z.h. gewonden)	587	481	485	422	415	391	452	367
Vrachtauto betrokken en veroorzaker (doden)	65	57	53	52	51	61	43	53
toe-/afname		-12,3%	-7,0%	-1,9%	-1,9%	19,6%	-29,5%	23,3%
Vrachtauto betrokken en veroorzaker (z.h. gewonden)	354	302	285	255	246	243	272	271
toe-/afname		-14,7%	-5,6%	-10,5%	-3,5%	-1,2%	11,9%	-0,4%

Bron: DVS

Verdeling aantal doden niet natuurlijke oorzaak (1996, 2008)

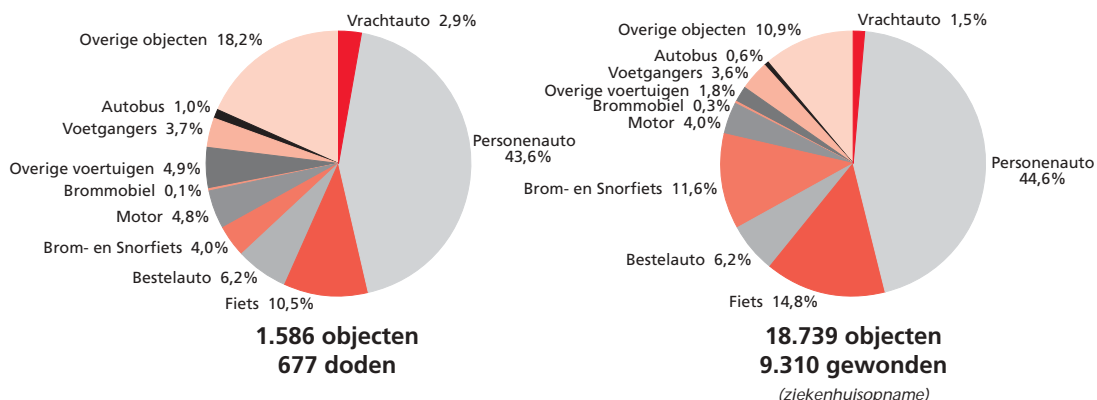
Bron: CBS

208 Ontwikkeling van bij verkeersongevallen (met slachtoffers) betrokken voertuigen (2000-2008)

	2000	2004	2005	2006	2007	2008
Personenauto's	10.404	8.347	9.344	8.833	9.719	8.947
Brom- en snorfietsen	2.501	1.748	2.019	2.107	2.175	2.266
Fietsen	2.841	2.464	2.769	2.724	2.956	2.905
Vrachtauto > 3,5 ton	799	603	296	318	337	332
Bestelauto < 3,5 ton	1.504	692	1.283	1.323	1.216	1.251
Motortweewielers	901	784	889	780	865	820
Overige voertuigen	274	1.903	579	544	620	537
Totaal	19.224	16.541	17.179	16.629	17.888	17.792
In percentages van het totaal:						
Personenauto's	54,1%	50,5%	54,4%	53,1%	54,3%	50,3%
Brom- en snorfietsen	13,0%	10,6%	11,8%	12,7%	12,2%	12,7%
Fietsen	14,8%	14,9%	16,1%	16,4%	16,5%	16,3%
Vrachtauto > 3,5 ton	4,2%	3,6%	1,7%	1,9%	1,9%	1,9%
Bestelauto < 3,5 ton	7,8%	4,2%	7,5%	8,0%	6,8%	7,0%
Motortweewielers	4,7%	4,7%	5,2%	4,7%	4,8%	4,6%
Overige voertuigen	1,4%	11,5%	3,4%	3,3%	3,5%	3,0%

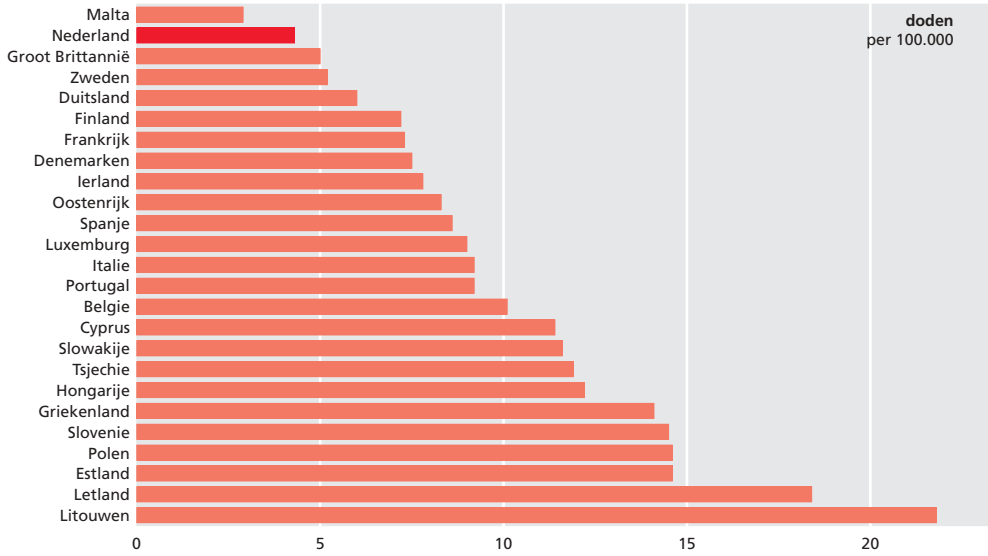
Bron: DVS

209 Betrokkenheid voertuigen, voetgangers, dieren en andere objecten naar soort verkeersongevallen (2008)

Bron: DVS

Aantal verkeersdoden per 100.000 inwoners in een aantal Europese landen (2007)

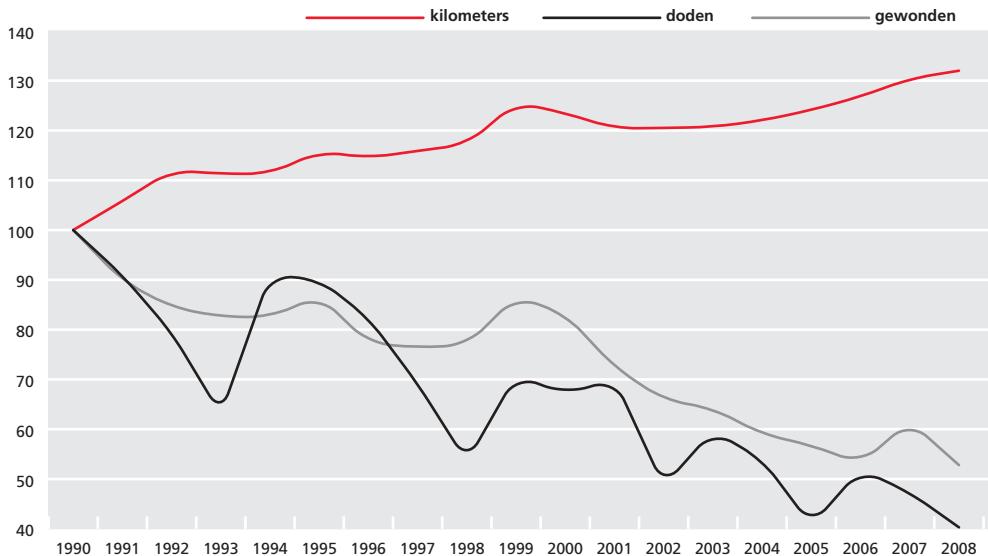

(Overleden binnen 30 dagen als gevolg van verkeersongeval).

Bron: IRTAD, OECD

Dalende tendens aantal verkeersslachtoffers

Ontwikkeling vrachtautokilometers en verkeersslachtoffers waarbij een vrachtauto betrokken was (1990-2008)

Bron: CBS, DVS

Trends in verkeersslachtoffers, wagenpark, motorvoertuigkilometers, bevolking en verkeersintensiteit (1988-2008)

jaar	doden	gewonden (zh-opname)	wagenpark (x 1.000)	verkeers- intensiteit	bevolking (x 1.000)	kilometers motor- voertuigen*
1988	1.366	13.640	5.612	100	14.714	94.874
1989	1.456	13.661	5.800	104	14.804	95.456
1990	1.376	13.658	5.929	110	14.891	96.416
1991	1.281	12.020	6.027	111	15.009	96.469
1992	1.285	11.654	6.206	116	15.127	101.315
1993	1.252	11.562	6.378	119	15.237	101.110
1994	1.298	11.735	6.529	122	15.340	102.848
1995	1.334	11.688	6.645	126	15.424	101.941
1996	1.180	11.966	6.859	129	15.494	103.624
1997	1.163	11.717	7.043	135	15.567	106.254
1998	1.066	11.733	7.319	140	15.654	109.452
1999	1.090	12.388	7.641	145	15.760	114.725
2000	1.082	11.507	7.927	148	15.864	116.766
2001	993	11.029	8.168	151	15.987	118.684
2002	987	11.018	8.388	156	16.105	120.726
2003	1.028	10.596	8.495	157	16.193	122.151
2004	804	9.486	8.627	158	16.258	125.492
2005	750	9.401	8.716	158	16.306	125.341
2006	730	9.051	8.863	161	16.334	126.150
2007	709	9.683	9.059	-	16.358	128.499
2008	677	9.310	9.249	-	16.486	131.502

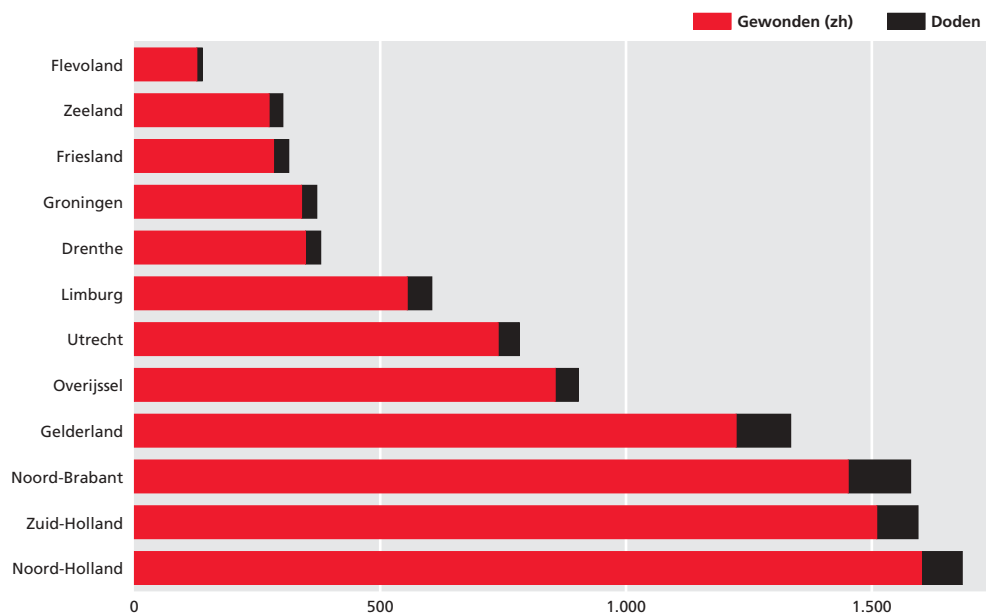

jaar	doden	gewonden (zh-opname)	wagenpark	verkeers- intensiteit	bevolking	kilometers motor- voertuigen
(1988 = 100)						
1988	100	100	100	100	100	100
1989	107	100	103	104	101	101
1990	101	100	106	110	101	102
1991	94	88	107	111	102	102
1992	94	85	111	116	103	107
1993	92	85	114	119	104	107
1994	95	86	116	122	104	108
1995	98	86	118	126	105	107
1996	86	88	122	129	105	109
1997	85	86	125	135	106	112
1998	78	86	130	140	106	115
1999	80	91	136	145	107	121
2000	79	84	141	148	108	123
2001	73	81	146	151	109	125
2002	72	81	149	156	109	127
2003	75	78	151	157	110	129
2004	59	70	154	158	110	132
2005	55	69	155	158	111	132
2006	53	66	158	161	111	133
2007	52	71	161	-	111	135
2008	50	68	165	-	112	139

* Raming kilometers op Nederlands grondgebied, inclusief buitenlandse voertuigen.

Bron: CBS, DVS

213 Aantal verkeersdoden en ziekenhuisgewonden per provincie (2008)

Bron: DVS

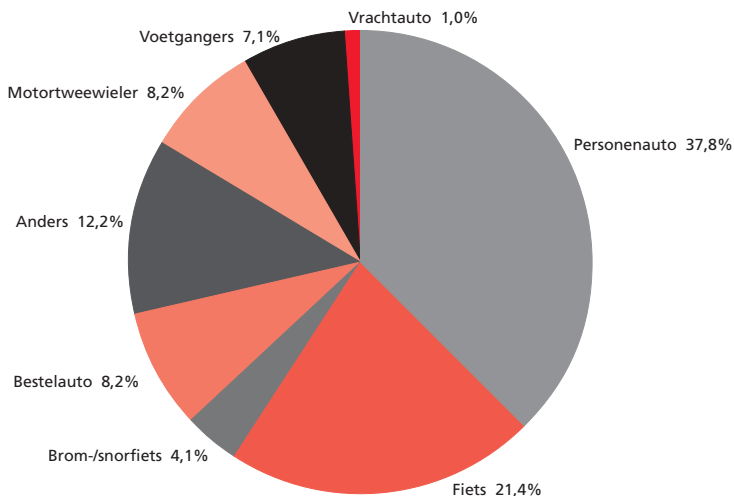
Afname verkeersdoden

214 Verdeling van verkeersdoden en bevolking naar leeftijd (1990-2008)

leeftijdsklasse (jaar)	1990			2006			2007			2008		
	verkeers doden aantal	%	bevolking %	verkeers doden aantal	%	bevolking %	verkeers doden aantal	%	bevolking %	verkeers doden aantal	%	bevolking %
0 - 3	13	0,9	5,0	5	0,7	4,8	3	0,4	4,7	3	0,4	4,5
4 - 11	56	4,1	9,6	16	2,2	9,8	15	2,1	9,7	8	1,2	9,7
12 - 15	45	3,3	4,9	25	3,4	5,0	21	3,0	4,9	17	2,5	4,8
16 - 17	67	4,9	2,9	24	3,3	2,4	29	4,1	2,4	27	4,0	2,5
18 - 24	281	20,4	11,8	112	15,3	8,3	134	18,9	8,3	107	15,8	8,5
25 - 34	240	17,4	16,8	82	11,2	12,9	101	14,3	12,6	103	15,2	12,1
35 - 49	205	14,9	21,6	151	20,7	23,5	122	17,2	23,5	125	18,5	23,0
50 - 64	162	11,8	14,6	105	14,4	19,0	103	14,5	19,4	113	16,7	19,9
65 en ouder	307	22,3	12,8	210	28,8	14,3	181	25,5	14,5	174	25,7	15,0
totaal	1.376			730			709			677		

Bron: CBS, DVS

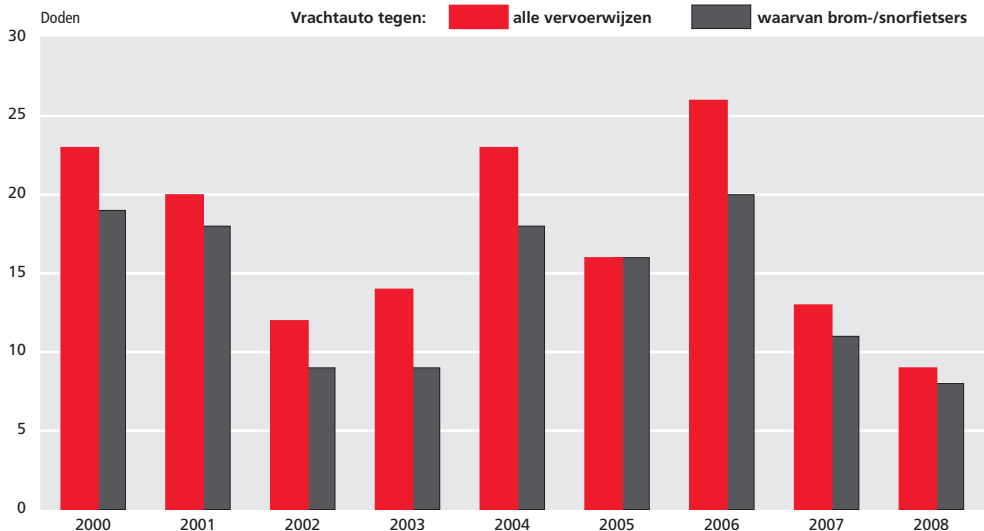
215 Doden bij ongevallen met vrachtauto's, naar wijze verkeersdeelname (2008)

Totaal: 98 doden

Bron: DVS

216 Doden bij rechtsafslaande vrachtauto's (2000-2008)

Bron: DVS

217 Aantal geregisteerde doden en geregisteerde ziekenhuisgewonden per provincie per 100.000 inwoners (1985-2008)

provincie	1985		2005		2006		2007		2008	
	doden	ziekenhuis gewonden	doden	ziekenhuis gewonden	doden	ziekenhuis gewonden	doden	ziekenhuis gewonden	doden	ziekenhuis gewonden
Drenthe	19	108	7	73	7	65	7	79	6	71
Flevoland	18	167	5	21	3	32	4	37	3	34
Friesland	11	95	7	47	5	49	5	53	5	44
Gelderland	11	104	6	69	6	60	5	64	6	62
Groningen	9	78	3	64	5	64	3	62	5	59
Limburg	10	99	5	50	5	51	6	57	4	49
Noord-Brabant	11	124	6	66	5	67	5	69	5	60
Noord-Holland	9	106	4	54	4	55	4	63	3	61
Overijssel	12	107	6	76	5	68	4	73	4	76
Utrecht	10	103	4	61	3	55	4	58	4	62
Zeeland	12	129	6	74	10	81	5	72	7	72
Zuid-Holland	7	75	2	44	3	40	3	41	2	44
Nederland	10	100	5	58	4	55	5	64	4	57

Bron: DVS

218 Aantal voertuigen betrokken bij verkeersongevallen met doden en gewonden in relatie tot voertuigkilometers in Nederland (2008)

	Ongeval met doden	Ongeval met gewonden	Totaal letsel ongeval	Km's (x mln) *	Ongeval met doden per mln km	Ongeval met gewonden per mln km	Totaal letsel ongeval per mln km
Motortweewieler	74	746	820	2.395	0,03	0,31	0,34
Personenauto	671	8.276	8.947	99.591	0,01	0,08	0,09
Bestelauto < 3,5 ton	96	1.155	1.251	18.026	0,01	0,06	0,07
Vrachtauto > 3,5 ton	45	287	332	7.140	0,01	0,04	0,05
Autobus	15	107	122	637	0,02	0,17	0,19
Brom-/snorfiets	62	2.148	2.210	910	0,07	2,36	2,43

* Kilometers motortweewieler, autobus en brom-/snorfiets betreft raming. Overige kilometers betreft 2007.

Bron: CBS, DVS

Verklaring van gebruikte tekens en afkortingen in deze uitgave

mld	miljard
mln	miljoen
NSTR	Nomenclature uniforme des marchandises pour les Statistiques de Transport, Révisée
ttm	totaal toegestane massa
FTE	Fulltime equivalent
zh	verkeersgewonden (ziekenhuisopname)

Organisaties

ANFAC	Asociación Española de Fabricantes de Automóviles y Camiones
AVc	Stichting Aanpak Voertuigcriminaliteit
AVV	Adviesdienst Verkeer en Vervoer (tegenwoordig DVS)
BGA	Bundesverband des Deutschen Gross- und Aussenhandels
CBS	Centraal Bureau voor de Statistiek
CCR	Centrale Commissie voor de Rijnvaart
CE	Centrum voor energiebesparing en schone technologie
DVS	Dienst Verkeer en Scheepvaart (voormalig AVV)
ECMT	European Conference of Ministers of Transport
EEA	European Environment Agency
ELA	European Logistics Association
EU	Europese Unie
IBO	Interdepartementaal Beleidsonderzoek
IOO	Instituut voor Onderzoek en Overheidsuitgaven
IRTAD	International Road Traffic and Accident Database
KBA	Kraftfahrt Bundesamt
NIWO	Stichting Nationale en Internationale Wegvervoer Organisatie
OECD	Organisation for Economic Co-operation and Development
RAI	Nederlandse Vereniging voor de Rijwiel- en Automobiellndustrie
RIVM	Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu
RWTH	Rheinland-Westfälische Technische Hochschule Aachen
SWOV	Stichting Wetenschappelijk Onderzoek Verkeersveiligheid
TLN	Transport en Logistiek Nederland
UIRR	Union Internationale des sociétés de transport combiné Rail-Route
VID	Verkeers Informatie Dienst
V&W	Ministerie van Verkeer en Waterstaat
VU	Vrije Universiteit

Emissies

CO	Koolmonoxyde
CO ₂	Kooldioxyde
NO _x	Stikstofoxyden
PM10	Fijnstof
SO ₂	Zwaveldioxyde
Vos/HC	Vluchtige organische stoffen (Koolwaterstoffen of Stofdeeltjes)

Landen

AT	Oostenrijk	ES	Spanje	NL	Nederland
BE	België	HR	Kroatië	PL	Polen
CH	Zwitserland	HU	Hongarije	RO	Roemenië
CS	Tsjechië	IT	Italië	SI	Slovenië
DE	Duitsland				

Colofon

Uitgave

Transport en Logistiek Nederland
Boris Pasternaklaan 22
Postbus 3008, 2700 KS Zoetermeer
Telefoon 079 3636111, fax 079 3636200
E-mail info@tln.nl, internet www.tln.nl

Samenstelling en redactie

Afdeling Research
Auteur Eric Doppert (edoppert@tln.nl)

Nadere inlichtingen

Afdeling Research

Grafische verzorging

Twinzet Leidschendam (dtp)
BDU Grafisch Bedrijf (druk)

November 2009

Notities
